شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنى (يەكشەنبە) (بۇ سان تۆت بەت)

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى چاقىرغان خىزمەت تەجرىبىسىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

ئاساسىي قانۇن ئېڭىنى كۈچەيتىش، قانۇن بويىچە نازارەتنى قوبۇل قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ يۈي** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى چاقىرغان خىزمەت تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئاساسىي قانۇن ئېڭىنى كۈچەيتىپ، خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنى ئاكتىپلىق قوغداپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق ئىشىنى تېخىمۇ تېز راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش فاڭجېنىنى قەتئىي يولغا قويۇشى ۋە ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇشى كېرەك. بۇ پارتىيە ۋە دۆلىتىمىزنىڭ ئېلىمىز 21 - ئەسىرگە قەدەم قويۇش پەيتىدە تۇرۇۋاتقاندا تاللىۋالغان مۇھىم ئىدارە قىلىش فاڭجېنى، دۆلەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنىڭ ئىلگىرىكى سىياسەتكە تايىنىشتىن تەدرىجىي ھالدا قانۇن - تۈزۈمگە تايىنىشقا ئۆتۈشىدىكى زور بۇرۇلۇش، دۆلەتنى قانۇنغا تايىنىپ ئىدارە قىلىشنى پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئاكتىپ، سالماق يولغا قويۇش لازىم. پارتىيە ئىرادىسىنىڭ دۆلەت ئىرادىسىگە ئۆزگىرىشىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلىپ ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈپ، پارتىيە سىياسىتىنى قانۇنلاشتۇرۇپ، ئۇنى دۆلەتنى ئىدارە قىلىشتا ئۆز رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدىغان ئىمكانىيەتكە ئىگە قىلىش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار چوقۇم خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشىنى قوللىشى كېرەك. خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى كۈچەيتىشكىلا بولىدىغانلىقىنى، ئاجىزلاشتۇرغىلى بولمايدىغانلىقىنى چوڭقۇر تونۇشى كېرەك. ۋاڭ لېچۈەن ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى پارتكومنىڭ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ دوكلاتىنى قەرەللىك ئاڭلىشىنى، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىدىكى چوڭ-چوڭ مەسىلىلەرنى ھەمىشە مۇزاكىرە قىلىشى ۋە ھەل قىلىشىنى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

تەڭرىتېغىدىن ئۆتكۈزۈلگەن گاز بەلبېغى

— پىچان - ئۈرۈمچى گاز تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **لىيۇ فىك**

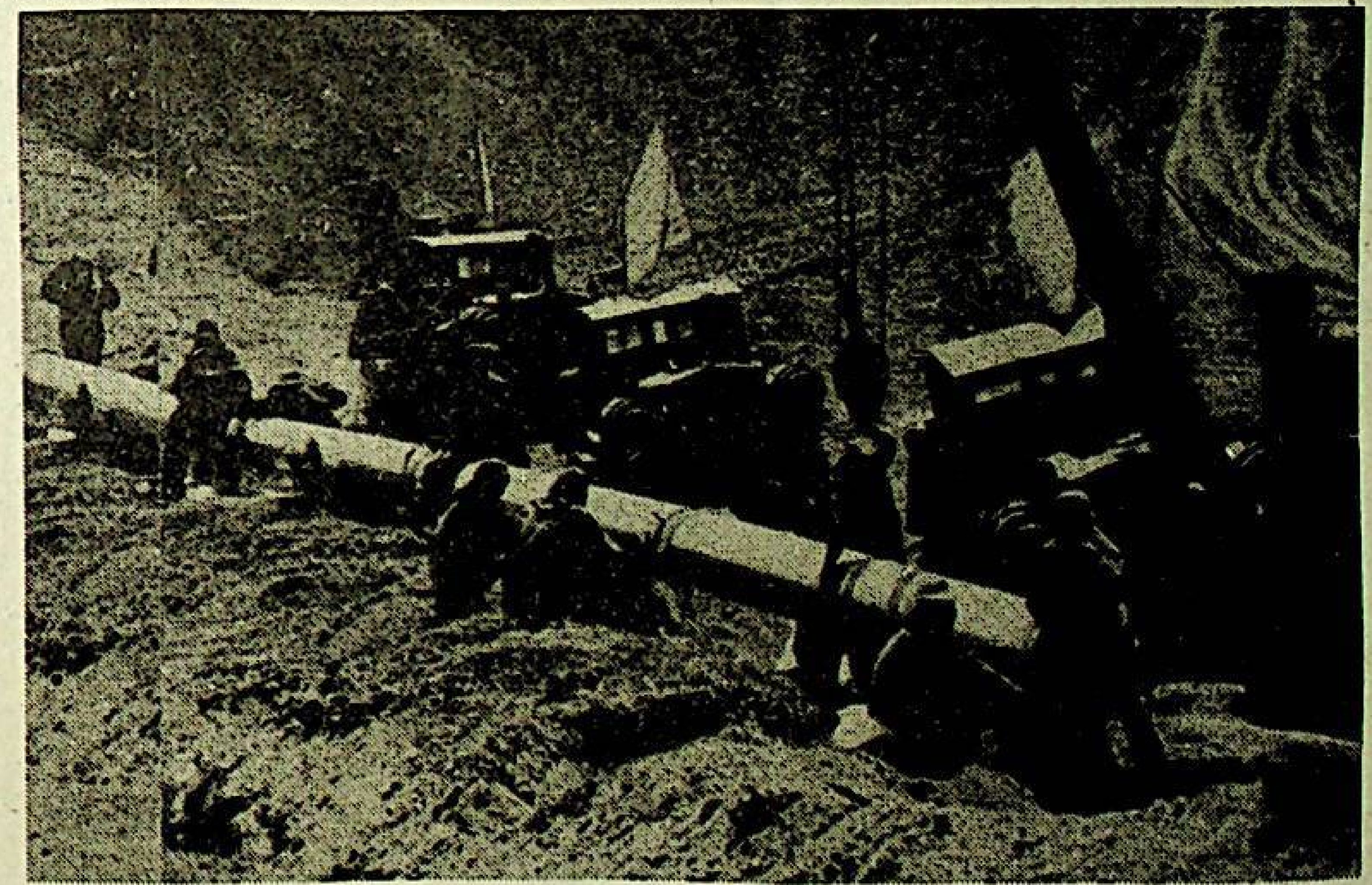

1 - ئۆكتەبر ئەتىگەن سائەت ئوتتىن 20 مىنۇت ئۆتكەندە (ئۈرۈمچى ۋاقتى) تەڭرىتېغىدىن ئۆتكۈزۈلگەن تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

پىچاندىن ئۈرۈمچىگىچە بولغان بۇ گاز تۇرۇبىسى لىنىيىسىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 300 كىلومېتىر، ئۇ تۇرپان - قۇمۇل ئويمانلىقىدىكى تەبىئىي گازنى ئۈرۈمچىگە يەتكۈزۈپ بېرىدىغان غايەت زور تومۇر بولۇپ، شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ راۋاجلىنىشى ئۈچۈن يېڭى «قان» يەتكۈزۈپ بېرىدۇ.

بۇ قۇرۇلۇشنى پۈتتۈرۈش داۋامىدا نۇرغۇن تۈرلەردە مەملىكەت ئىچىدە ئىلغار سەۋىيە يارىتىلدى، جۇڭگونىڭ نېفىت سانائىتى تۇرۇبا ئېلىمىزنىڭ تەبىئىي گاز ۋە ئوپتىكىلىق كابېل تۇرۇبىسى تەڭلا ياتقۇزۇلغان تۇنجى لىنىيە؛ ئېلىمىز ئۆزى لايىھىلىگەن، ئۆزى قۇرۇلۇش قىلغان، ئۆزى سىناق قىلغان، خەلقئارادا 90 - يىللاردىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن ئاپتوماتىك تىزگىنلىنىدىغان ۋە لىنىيە بويلاپ دېجورنى قويۇلمايدىغان تۇنجى گاز يەتكۈزۈپ بېرىش قۇرۇلۇشى؛ ئېلىمىزدىكى تۇنجى خەلقئارا ئۆلچەم، قائىدە بويىچە ئىشلەنگەن قۇرۇلۇش؛ ئېلىمىز بۇ قۇرۇلۇشتا تۇنجى قېتىم خەلقئارادىكى ئەڭ ئىلغار تۇرۇبا يولىغا ئۇكسىگېن پاراشوكى سۈركەش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ چىرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرىنى قوللانغان.

بۇ گاز يولى تەڭرىتېغىنى بويلاپ ئېقىمى سۈپىتىدە نەچچە 10 مىڭ ئائىلىگە يەتكۈزۈلۈپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنى زامانىۋى مەدەنىيەتكە يۈزلەندۈردۇ.

تەبىئىي گاز شىنجاڭ خەلقىگە بەخت ئاتا قىلسۇن!

تەبىئىي گاز 21 - ئەسىردىكى خەلق تۇرمۇشىدا ئىشلىتىلىدىغان ئاساسىي يېقىلغۇ سۈپىتىدە ئىنسانىيەتكە بەخت يارىتىدىغان سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك، پاكىز، قولايلىق بولۇش ئەۋزەللىكىنى نامايان قىلماقتا.

80 - يىللاردا مەملىكەتلىك 2 - قېتىملىق بايلىق مەنبەلىرىنى باھالاشتا ئېلىمىزنىڭ تەبىئىي گاز بايلىقىنىڭ ناھايىتى مول ئىكەنلىكى، ئومۇمىي بايلىق زاپىسىنىڭ 40 تىرىليون 100 مىليارد كۇب مېتىر ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. تېپىلغان مول گاز مەنبەسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئېلىمىزنىڭ تەبىئىي گاز ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش سەۋىيىسى ناھايىتى تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ. بۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبى شۇكى، گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى بىلەن تۆۋەنكى ئېقىم قۇرۇلۇشى يۈرۈشلەشمىگەنلىكتىن، شىنجاڭدىكى ئۈچ چوڭ ئويمانلىقتىلا ھەر يىلى نەچچە 100 مىليون كۇب مېتىر تەبىئىي گاز بىكار ئىسراپ بولۇپ كېتىۋاتىدۇ.

شىنجاڭنىڭ نېفىت قېزىشنى باشلىغانلىقىغا بىر ئەسىر بولاي دەپ قالدى. لېكىن تەبىئىي گاز ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشتا بوشلۇق ساقلىنىپ كەلمەكتە. 80 - يىللاردا نېفىت سانائىتىدە «شەرقىي قىسمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، غەربىي قىسمىنى راۋاجلاندۇرۇش»، نېفىت بىلەن تەبىئىي گازنى تەڭ تۇتۇش ستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، شىنجاڭدىكى ئۈچ چوڭ ئويمانلىقتا كۆلەملىك ئومۇميۈزلۈك چارلاش باشلاندى، نۇرغۇن سېلىنما سېلىندى، جۇڭغار ئويمانلىقى، تارىم ئويمانلىقىدا ئارقا-ئارقىدىن بىر نەچچە گازلىق بايقالدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تۇرپان - قۇمۇل ئويمانلىقىدا زاپىسى 50 نەچچە مىليارد كۇب مېتىر كېلىدىغان زور گازلىق بايقالدى، بۇ زور بوشلۇق نېفىت ئىشچىلىرىنى ۋە شىنجاڭ خەلقىنىمۇ روھلاندۇردى. تەبىئىي گاز شىنجاڭ خەلقىگە بەخت ئاتا قىلسۇن دېسەك، تەبىئىي گازنى سانائەتلەشكەن ئۇسۇلدا ئېچىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان يۈزلىنىشنى بارلىققا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك.

زامانىۋى مەدەنىيەت پەللىمپىيى

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان ئون نەچچە يىلدا ئۈرۈمچىدە ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىش بولدى، ئېگىز - ئېگىز بىنالار بىر - بىرىگە ياندىشىپ قەد كۆتۈردى، نەچچە ئون ستېرېئولۇق كۆۋرۈك پۈتكۈزۈلۈپ، شەھەر ھۆسنىگە ھۆسن قوشتى، زامانىۋىلاشقان شەھەر يېڭىچە قىياپەت بىلەن قەد كۆتۈرمەكتە.

لېكىن ئۈرۈمچىنىڭ سۇزۇك، كۆپكۆك ئاسمىنىغا ماس كەلمەيدىغىنى، كىشىنىڭ بېشىنى ئاغرىتىۋاتقىنى ئاتموسفېرا مۇھىتىدىكى بۇلغىنىش.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇشبگتاۋ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلاردىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىلىنى، ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشكە ئېرىشىشى لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشبگتاۋ 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئاخىرلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلاردىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى، ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشكە ئېرىشىشىنى، بولۇپمۇ ئورگان، مەكتەپ، كادىرلار مەكتىپىنىڭ بۇ جەھەتتە ئاۋۋال ھەرىكەتكە كېلىپ، مەخسۇس تېما بويىچە ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ قاتلاملار بويىچە دەرس ئۆتۈپ، خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى، ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇ تىلىنى

ئۈچۈن جان - دىل بىلەن خىزمەت قىلىش-قىلالماسلىقىغا، ساپاسىنى ئۆستۈرۈش - ئۆستۈرەلمەسلىكىگە، تېز ئۆسۈپ يېتىلىش - يېتىلەلمەسلىكىگە، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا غەلىبىلىك يېتىش ئۈچۈن خەلقنى ئورتاق كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەش - يېتەكلىيەلمەسلىكىگە مۇناسىۋەتلىك مۇھىم ۋەزىپە. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار يولداش ۋاڭ لېچۈەننىڭ سۆزىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر چۈشىنىشى كېرەك.

جۇ شبگتاۋ ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلاردىن باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىش، باشلامچىلىق بىلەن سىناق قىلىشنى تەلەپ قىلدى. خەنزۇلارنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى ئۆگىنىشى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشىنى

تۇرلىرىدە مەملىكەت ئىچىدە ئىلغار سەۋىيە يارىتىلدى، جۇڭگونىڭ نېفىت سانائىتى تۇرۇبا قۇرۇلۇشى تارىخىدا يەنە بىر نامايەندە تىكلەندى. بۇ ئېلىمىزدىكى مۇساپىسى ئۇزۇن، تۇرۇبا دىئامېتىر چوڭ، گاز يەتكۈزۈش مىقدارى كۆپ، سانائەتكە ۋە خەلققە كېرەكلىك تەبىئىي گاز تەگلا يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغان تۇنجى لىنىيە؛

ئېلىش تەدبىرىنى قوللانغان.

بۇ گاز يولى تەگرىتېغىنى بويلاپ ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ 2 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قۇرۇلمىسىغا تۇتاشتۇرۇلغان بولۇپ، نەچچە ئون مىليون توننا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەشكە ئىشلىتىلىدۇ. يەنە سۈيۈق گاز

كەلمەكتە.80 -يىللاردا نېفىت سانائىتىدە«شەرقىي

ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى يەنە تۆت كىلوگرام ئاشتى

ئۆز خەۋەرىمىز. بۇ يىل شىنجاڭدا 11 مىليون 900 مىڭ مو يەرگە تېرىلغان كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 88 كىلوگرامغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن تۆت كىلوگرام ئاشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق رايونلىرىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك تېخنىكا تارماقلىرى نۇرغۇن كادىر، تېخنىكلارنى پاختىكارلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى ؛ جايلاردا دۆلەتنىڭ ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا يار- يۆلەك بولۇشقا دائىر تۈرلۈك سىياسەتلىرى تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، پاختىكارلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئاكتىپلىقى قوزغىتىلدى. كېۋەزلىككە سېلىنىدىغان ماددىي سېلىنما كۆرۈنەرلىك كۆپەيتىلدى، خىمىيىۋى ئوغۇت ۋە مەھەللىۋى ئوغۇتمۇ ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 50 كۆپ ئىشلىتىلدى؛ بىر تۈركۈم ئىلغار يېڭى تېخنىكا قوللىنىلدى، يېڭى سورتلار كېڭەيتىلدى، بۇنىڭ بىلەن پاختا ھوسۇلى ئاشتى.

1992 -يىلدىن بۇيان شىنجاڭدا ساپ پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى يىلىغا 4.4 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەلدى.

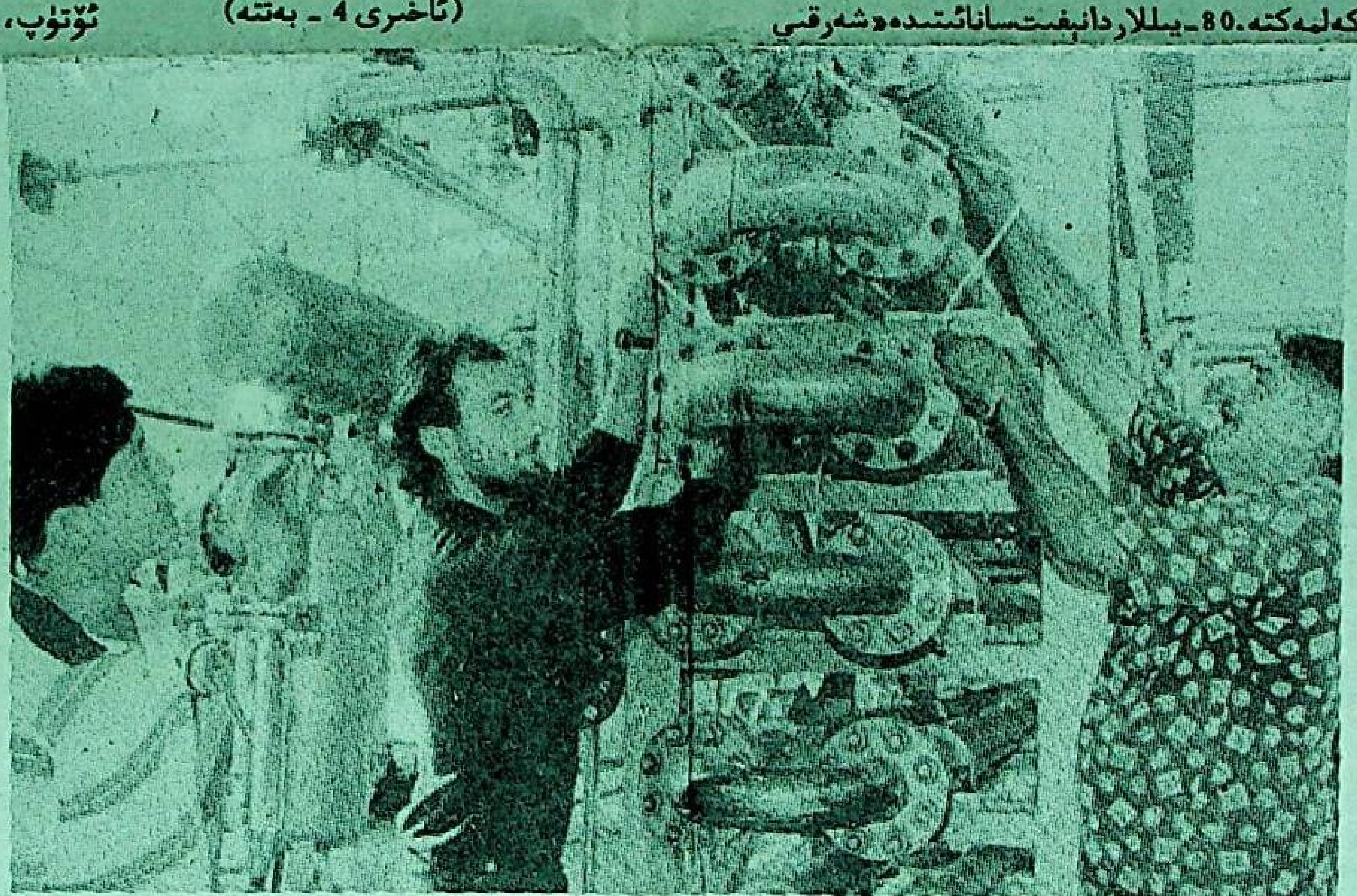

باغراش ناھىيىلىك شوخلا قىيامى زاۋۇتى سودىدا تۆلەم بېرىش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىلىرىنى كىرگۈزۈپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇردى.

سۈرەتتە: ئىتالىيىنىڭ مەنجىل شىركىتىدىكى تېخنىكلار ئۇسكۈنە قۇراشتۇرماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **فەن خاۋ** فوتوسى

ئۆتۈپ، خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى، ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەش بويىچە مۇسابىقە ئۇيۇشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

جۇشېڭتاۋ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىندا يولداش ۋاڭ لېچۈەن، يولداش چېن دېمىن ھەر مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يېڭى ۋەزىيەتنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلارغا چىقارغان چاقىرىقى، كادىرلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر. كادىرلاردىن تىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلغانلىق نوقۇل خىزمەت ماھارىتىنى ئۆستۈرۈش بولماستىن، كادىرلارنىڭ خەلق سانلىق مىللەتلەر تىلىنى ئۆگىنىشى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشنى كادىرلارنى تەربىيىلەشنىڭ مەزمۇنى قىلىش، تەشكىلات - كادىرلار تارماقلىرى باشلامچى بولغان كۈچلۈك خىزمەت گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. تىل-يېزىق كومىتېتى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار قاتلاملار بويىچە كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشىگە ماس كېلىدىغان ماتېرىياللارنى تېز تۈزۈپ چىقىشى، رادىئو - تېلېۋىزىيە ئورۇنلىرى نۇتۇق سۆزلەش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈشى، گېزىتلەر، ژۇرناللار مەخسۇس ستون ئېچىشى كېرەك. خەنزۇلار ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەش، ئاز سانلىق مىللەتلەر خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەش ئەھۋالىنى كادىرلارنى سىناش، تەكشۈرۈشنىڭ مەزمۇنى قىلىپ، ئوخشاش شارائىتتا ئىككى خىل تىلدىن پىششىق پايدىلىنىپ، خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرالايدىغان كادىرلارنى ئاۋۋال ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىش كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونىدا تېلېفون تارماق ئىدارىسى قۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **رەنا ئابدۇراخمان** خەۋەر قىلىدۇ: 8 - ئاينىڭ 17 - كۈنى سائەت نۆلدە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونىدىكى تېلېفون تارماق ئىدارىسى ئىشقا كىرىشتى، بۇنىڭ بىلەن ئۈرۈمچىدىكى تارماق تېلېفون ئىدارىسى 19غا يەتتى.

بۇ تارماق ئىدارە 1994 - يىلى 6- ئايدىن ئېتىبارەن قۇرۇلۇشقا باشلىغان بولۇپ، پۈتكۈچە سېلىنغان مەبلەغ 70 مىليون يۈەندىن ئاشتى. يېڭى ئاپاراتلارنى قۇراشتۇرۇش، تەڭشەش جەھەتتىكى تېخنىكىلىق مەشغۇلاتنى تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ تېخنىكلىرى ئۈستىگە ئېلىپ ئورۇندىدى. بۇ تارماق ئىدارىنىڭ تېلېفون كوممۇتاتورىغا شاڭخەي «بېئېر» شىركىتىنىڭ «1240»تىپلىق رەقەملىك پروگراممىلىق كونترول قىلىنىدىغان تېلېفون كوممۇتاتورى ئىشلىتىلگەن بولۇپ، ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 10 مىڭ توچكىغا ئىدارە مەركىزىدىن جايلارغا بارىدىغان سىمى 36 مىڭ 800 جۈپكە يېتىدۇ. ھازىر 3000نەچچە تېلېفون يېڭى ئاپاراتقا كىرگۈزۈلدى.

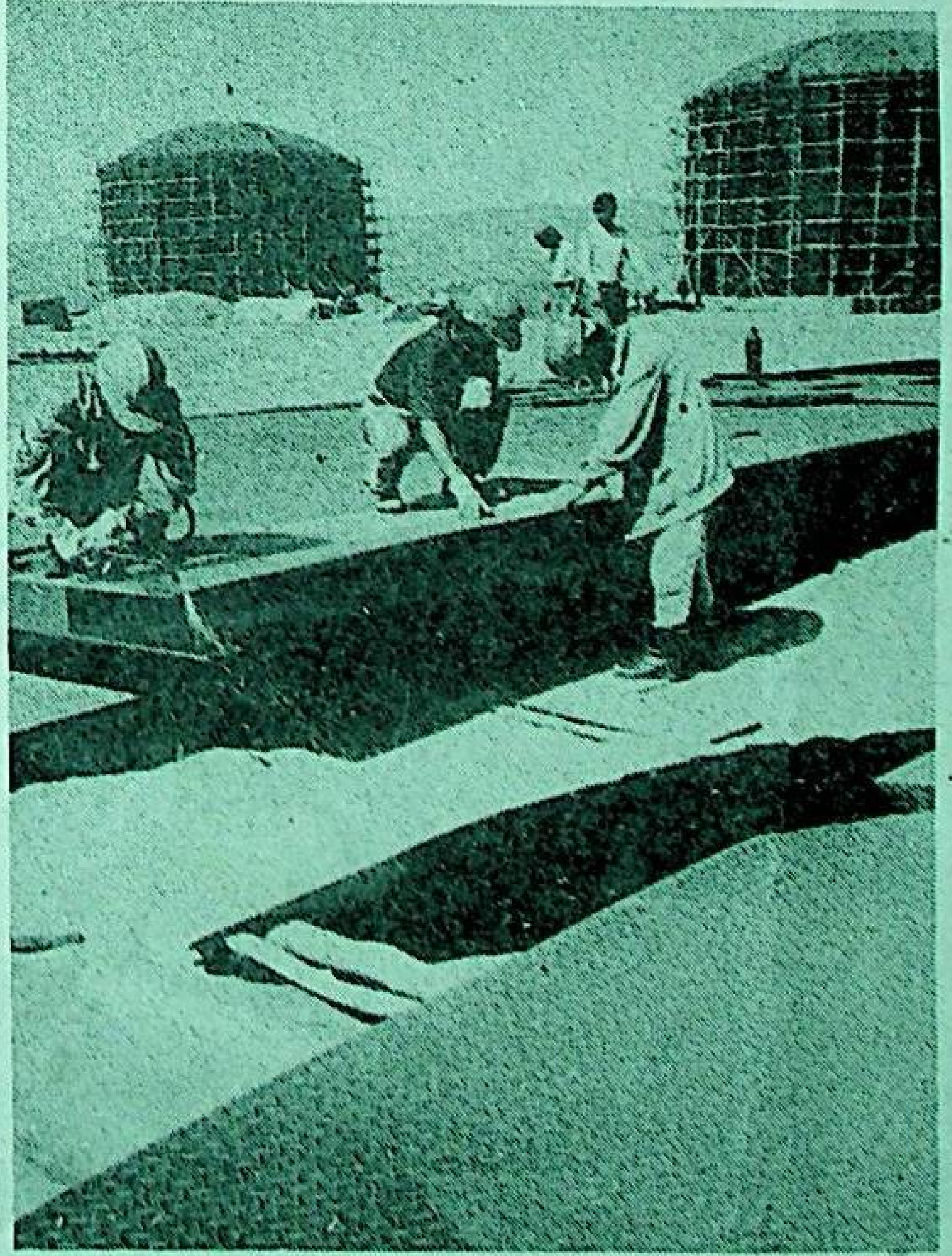

تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا جىددىي قۇرۇلۇۋاتقان ئوتتۇرا تارىم 4- نېفىتلىكىنىڭ 2 مىليون توننىلىق نېفىت ئىشلەپچىقىرىش سىستېما قۇرۇلۇشى بۇ يىلنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈپ ئىشقا كىرىشىدۇ. بۇ نېفىتلىك پۈتكەندىن كېيىن ئاپتوماتىك باشقۇرۇش يولغا قويۇلۇپ، دۇنيا بويىچە ئىلغار قۇملۇق نېفىتلىكى بولۇپ قالىدۇ.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ ۋېيجۈن** فوتوسى

شىخو شەھىرى «تۆتنى تۇتۇش، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى ئۇزاق مۇددەت چىڭ تۇتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋېن مىنۋېي** خەۋەر قىلىدۇ: شىخو شەھىرى «تۆتنى تۇتۇش، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە بوشاشماي چىڭ تۇتتى.

ياخشى مۇلازىمەت قىلىشنى تۇتۇش. شىخو شەھىرى «شىخودىن رازى بولۇش» بويىچە باھالاش مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇردى. 1995 -يىلى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار كوللېكتىپ، ياخشى مۇلازىم، ئون ياخشى ئايال ئاخباراتچى، مەدەنىيەتلىك ئىشچى - خىزمەتچى، مەدەنىيەتلىك ئائىلە، مەدەنىيەتلىك ئوقۇغۇچى، مەدەنىيەتلىك تىجارەتچى، مەدەنىيەتلىك ئائىلە باھالاپ چىقىلىپ، شىخولۇقلارنىڭ ياخشى ئوبرازى تىكلەندى.

مۇھىت گۈزەل بولۇشنى تۇتۇش. شىخو شەھىرى بۆلتۈردىن باشلاپ شەھەرنى كۆكەرتىش، ئىدارە، ئورۇنلاردا چىمەنزارلىق بەرپا قىلىش بويىچە باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، ھازىر شەھەر، يېزىلاردىكى 15 ئورۇنغا چىمەنزارلىق دەپ نام بېرىلدى، شەھەر رايونىنى كۆكەرتىش نىسبىتى % 30 كە يەتتى. يېقىنقى ئۈچ يىلدا مالىيىدىن پۇل ئاجرىتىش، ئىدارە، شەخسلەر ئىئانە قىلىش يولى بىلەن 22 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل تەييارلىنىپ، شەھەرنىڭ مۇھىت تازىلىقى ئاساس مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن يېڭىدىن گۈللىنىۋاتقان شىخو شەھىرى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى.

تەرتىپ ياخشى بولۇشنى تۇتۇش. شىخو شەھىرىدە زەربە بېرىش بىلەن مۇداپىئە كۆرۈشنى تەڭ تۇتۇش فاڭجېنى يولغا قويۇلۇپ، «ھەر كىم ئۆزى باشقۇرغان جايغا مەسئۇل بولۇش» پرىنسىپى ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، جەمئىيەت تەرتىپى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ھەر خىل جىنايى ئىشلار دېلوسى % 31.3، ئامانلىق ساقلاش دېلوسى % 34.5 تۆۋەنلىدى. دېلونىڭ پاش قىلىنىش نىسبىتى % 2.8 ئۆستى، 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىلغان جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىدا شىخو شەھىرى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

باشقۇرۇش ياخشى بولۇشنى تۇتۇش. «ئۈچ دەرىجىلىك» باشقۇرۇش تورى بەرپا قىلىشقا كۈچ سەرپ قىلىنىپ، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەرەققىيات پىلانى ۋە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، ھەرقايسى ئورۇنلار خىزمەت ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دەرىجىمۇ دەرىجە تۇتۇشنى يولغا قويۇپ، ۋەزىپىنى ئادەمگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. يىل بېشىدا شەھەرلىك مەدەنىيەت كومىتېتى 19 ئىدارە بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى، بۇنىڭ بىلەن شەھەر بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى تۈزۈملىشىش، مۇنتىزىملىشىش، ئىلمىيلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلدى.

ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش. ئىلغارلاردىن، لېي فېڭدىن، جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش: ناھىيىلىك مەدەنىيەت كومىتېتىدىكىلەر بۆلتۈر ۋە بۇ يىل ئىككى قېتىم جاڭجياگاڭ شەھىرىگە بېرىپ، جاڭجياگاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇشتەك ياخشى تەجرىبىسىنى ئۆگەندى. جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىگە دائىر كىتاب ۋە سىنئالغۇ لېنتىسىدىن 220 نەچچىنى سېتىۋېلىپ ۋە كۆپەيتىپ ئىشلەپ، شەھەر ، يېزا ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغا تارقىتىپ بەردى، ھازىر شەھەر بويىچە جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى پۈختا ئېلىپ بېرىلماقتا.

مۇئامىلىدارلارنىڭ قەلبىدىكى

— مەملىكەت بويىچە شەخسىي ئامانەت پۇل توپلاشتىكى ئون ياخشى خادىمنىڭ بىرى گۈلنىسا ئەيسا توغرىسىدا

غوپۇر خوجا

بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۈرۈمچىدىن جۇڭگوغا قاراپ ئۇچۇۋاتقان يولۇچىلار ئايروپىلانىدا 30 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئۇيغۇر قىزى ئولتۇرغان بولۇپ، ئۇ بىردەم يىراقلاردا قالغان ئانا يۇرتىدىكى ئىشلارنى ئويلىسا، بىردەم جۇڭگوغا بارغاندىن كېيىن بولىدىغان ئىشلار ئۈستىدە خىيال سۈرەتتى. ئۇ شىنجاڭ يېزا پۇل مۇئامىلىسى سىستېمىسىدىكى 21 مىڭدىن كۆپرەك ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ۋەكىلى سۈپىتىدە جۇڭگوغا بېرىپ، مەملىكەت بويىچە چاقىرىلغان يېزا ئىگىلىك بانكا مەبلەغ تەشكىللەش خىزمىتى يىغىنىغا قاتنىشاتتى. «مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 200 گە يېقىن ۋەكىل ئالدىدا تەجرىبە تونۇشتۇر دېسە جىددىيلىشىپ قالارمەنمۇ؟ خەنزۇچە تەلەپپۇزۇم ئۆلچەملىك بولماي قالسا كۈلكىگە قالارمەنمۇ - يا! ياق، مەن ھەرگىز خىزمەتداشلىرىمنىڭ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىنى، ئۈمىدىنى يەرگە قويمايمەن، تەشكىل بەرگەن شەرەپلىك نامغا لايىق ئىش قىلىمەن...».

يۇقىرىقى خىياللارنى قىلىپ، تەمكىن ھالدا ئولتۇرغان بۇ ئۇيغۇر قىزى دەل 1995 - يىلى مەملىكەت بويىچە شەخسىي ئامانەت پۇل توپلاشتىكى ئون ياخشى خادىمنىڭ بىرى بولۇپ باھالانغان ئاقسۇ شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكا تىجارەت بۆلۈمى شەخسىي ئامانەت پۇل مەخسۇس پوكەيىنىڭ خادىمى، كومپارتىيە ئەزاسى گۈلنىسا ئەيسا ئىدى.

ئاقسۇ شەھرىدىكى مۇئامىلىدارلار سىزگە ئۇنىڭ ئىسمىنى ئېيتىپ بېرەلەيدۇ، ئىش - ئىزلىرىنى سۆزلەپ بېرەلەيدۇ، ئۇنىڭغا ئىچ - ئىچىدىن قايىل بولۇشىدۇ. چۈنكى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئۇ ئاقسۇ شەھرىدىكى كۆپ قىسىم مۇئامىلىدارلارنىڭ يېقىن سىردىشى، قەلبىدىكى بولۇپ كەلدى ھەمدە خىزمەتتە نەتىجە قازىنىپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ماختىشىغا، تەقدىرلىشىگە سازاۋەر بولدى.

مەن يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاچقان مەبلەغ تەشكىللەش خىزمىتى يىغىنىدا ئۇنى زىيارەت قىلىش پۇرسىتىگە ئىگە بولدۇم.

گۈلنىسا 1982 - يىلى ئاقسۇ سىفەنىنى پۈتتۈرۈپ، ئاقسۇ شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا تەقسىم قىلىنغان بولۇپ، 1988 - يىلىغىچە تىجارەت پونكىتىدا كاسسىر، بوغالتىر ھەمدە شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكا كادىرلار بۆلۈمچىسىنىڭ كادىرى قاتارلىق

> **«مەدەت تۈۋرۈكى»**
> **ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە**
> **ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ھەمكارلاشتى**

كېيىن ئۇ تېخىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، بىر تەرەپتىن، پوكەيدە كاسسىرلىق قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن، سىرتلارغا چىقىپ ئامانەت پۇل توپلاپ خىزمەتداشلىرىغا ئۈلگە بولدى. بۇنىڭ بىلەن ئەسلىدە يىلىغا ئاران بىر نەچچە مىليون يۈەن ئەتراپىدا ئامانەت پۇل توپلىيالايدىغان بۇ پوكەي بىراقلا 20 مىليون يۈەن ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ كۆپ ئامانەت پۇل توپلىيالايدىغان بولدى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ ئامانەت پۇل قالدۇقى 30 مىليون 57 مىڭ يۈەن بولغان بولسا، بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 36 مىليون 610 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئاقسۇ شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا قاراشلىق تارماقلار ئىچىدە تۇنجى بولۇپ 36 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەن ئورۇن بولۇپ قالدى ھەمدە ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى تەرىپىدىن «شەخسىي ئامانەت پۇل توپلاشتىكى ئون ياخشى پونكىت (پوكەي)»نىڭ بىرى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك بانكا سىستېمىسى بويىچە شەخسىي ئامانەت پۇل توپلاشتىكى 100 چوڭ پونكىت (پوكەي)نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. گۈلنىسامۇ كۆپ قېتىم شەھەرلىك، ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس، ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى تەرىپىدىن «ئاياللار تۆھپە قوشۇش پائالىيىتىدىكى قەھرىمان» بولۇپ باھالاندى.

گۈلنىسا ئۆز خىزمىتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقسىلا بولاتتىغۇ؟ يەنە نېمە دەپ سىرتقا چىقىپ ئامانەت توپلاشتىن ئىبارەت جاپالىق خىزمەتنىمۇ قىلىدۇ؟

بۇ سوئالغا ئۇنىڭ: «مەن باشقا خىزمەتداشلىرىمغا ئوخشاش ئاددىي ئادەم، ئەمما مەن كىچىكىمدىن تارتىپلا بىر ئىشنى ئۆز ئارزۇيۇمدىكىدەك ئورۇندىمىسام بولمىدى

قاتنىشىپ كىنىشكا ئالدى - دە، شوپۇرلۇقنىمۇ ئۆزى قىلدى. ھەر قېتىم ئۇ ماشىنىنى ھەيدەپ تىجارەتچىلەر ۋە دۇكاندارلارنىڭ ئالدىغا ئامانەت پۇل توپلىغىلى بارغاندا، ئۇلار بۇ ئۇيغۇر قىزنىڭ جاسارىتىگە قايىل بولۇشاتتى. تىجارەتچىلەر شەھەرنىڭ ئاۋات يېرىدە بولغاچقا، بۇ يەردە باشقا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭمۇ تور - نۇقتىلىرى بار ئىدى. لېكىن گۈلنىسانىڭ ئىللىق ھەم سەممىي مۇئامىلىسى ئۇلارنى بارا - بارا ئۆزىگە جەلپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن كۆپلىگەن تىجارەتچىلەر كۆڭۈللۈك كىرىمىنى ئۇنىڭغا: تولۇق ئامانەت قويىدىغان بولدى. بىر قېتىم توپ تارقىتىش بازىرىدىكى بىر خەنزۇ تىجارەتچى ئۇنىڭغا «مەن ئەسلىدە پۇللىرىمنى باشقا بانكىغا ئامانەت قويۇپ كەلگەنىدىم، بىراق نەچچە قېتىم ئۇلار مەندىكى پارچە پۇللارنىڭ كۆپلۈكىنى كۆرۈپ، پۈتۈن پۇل ئەكىلىشىمنى ئېيتتى، سىز ئۇلارغا ئوخشىمايدىكەنسىز، پارچە پۇللىرىمىزنىمۇ سەۋرچانلىق بىلەن ساناپ ئالىدىكەنسىز، لېكىن بىز چوڭ سوممىلىق پۇل دېسەكمۇ، پارچە پۇل دېسەكمۇ سەۋەب كۆرسەتمەي تەقلەپ بېرىدىكەنسىز، بۇ ئىشىڭىزدىن كۆپ خۇرسەن بولدۇق»، دەيدۇ.

1993 - يىلدىن بۇيان، گۈلنىسانىڭ ئۆزى يالغۇز توپلىغان ئامانەت پۇلى 25 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ ئاڭلىماققا ئانچە چوڭ ساندەك تۇيۇلمىسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭغا نۇرغۇن قان - تەر ۋە ئەجىر سىڭگەن.

ھەممە ئىشتا ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇش، شەكلىۋازلىق، پۇرسەتپەرەسلىك قىلماسلىق نەتىجە قازىنىشنىڭ ۋە ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئىگە بولۇشنىڭ ئاساسى. گۈلنىسا كۆپ يىلدىن بۇيان، ئىزچىل ھالدا خىزمەتكە بالدۇر كېلىپ، كېيىن قايتتى، ئىشخانا تازىلىقىنى قىلىش، ئىشقا چۈشۈشتىن بۇرۇنقى تۇرلۇك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلەش قاتارلىقلاردا ئەزەلدىن باشقىلارغا بەس سالمىدى. ئۆز خىزمىتىگە باشتىن ئاخىر قاتتىق مەسئۇلىيەتچان بولدى. بىر كۈنى ئىشتىن چۈشۈشكە ئاز قالغان

ئىنقىلاپ چىقىدۇ ھەمدە چەكنى يوقىتىپ قويغانلىق توغرىسىدا رەسمىيەت ئۆتەپ ئۇنىڭغا تۇتقۇزىدۇ. ئۇ بۇنىڭدىن قاتتىق تەسىرلەنگەن ھالدا: «يېزا ئىگىلىك بانكا خادىملىرى ھەقىقەتەن ياخشى ئىكەن، سىزگە كۆپ رەھمەت سىڭلىم»، دەيدۇ.

بۇلتۇر گۈلنىسا خىزمەتداشلىرى بىلەن بىللە پاختا سېتىۋېلىش ئورنىغا بېرىپ ئامانەت توپلىغاندا، بىر پاختىكار دېھقان ئۇلارغا 20 مىڭ يۈەن پۇلنى ئامانەت قويىدۇ. ئەينى ۋاقىتتا پۇلنى باشقىلار سانىغان بولۇپ، گۈلنىسا چەك كەسكەنىدى. يولدا قايتىپ كېتىۋاتقىچە گۈلنىسا پۇلنى ئۆزى بىر قېتىم ساناپ كۆرىدۇ - دە، «1000 يۈەن پۇلنىڭ ئارتۇق ئىكەنلىكىنى بايقايدۇ ھەمدە شوپۇرغا دەپ ماشىنىنى ئارقىغا بۇراپ، پاختا سېتىۋېلىش ئورنىغا ھېلىقى دېھقاننى ئىزدىگىلى بارىدۇ. بۇ چاغدا ئۇ دېھقان پاختا پۇلىنى بەرگەن كاسسىرغا 1000 يۈەننى كەم بېرىپسىز»دەپ كايىغىلى تۇرغانىكەن. گۈلنىسا يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئۇ دېھقان ئەھۋالنىڭ ئۇنداق ئەمەسلىكىنى ئۇقۇپ، ھەم گۈلنىسانىڭ ئېسىل خىسلىتىگە ئاپىرىن ئوقۇيدۇ ھەم ھېلىقى كاسسىرغا ئۆزرىخاھلىق ئېيتىدۇ.

مەدەنىيەتلىك، ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەتلىك قىلىپ، جان - دىل بىلەن مۇئامىلىدارلارغا خىزمەت قىلىش، يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇش - سودا بانكىسى تىجارىتىنىڭ ئاساسىي تەلىپى ۋە ئومۇمىي مەقسىتى، شۇنداقلا كەسىپداشلار ئارا رىقابەتنىڭ ئېھتىياجى. گۈلنىسا بۇنى ئەمەلىيەت جەريانىدا چوڭقۇر چۈشىنىپ يەتتى ھەمدە يالغۇز مۇلازىمەتلىك پوزىتسىيىسى جەھەتتىلا كۈچ سەرپ قىلماي، يەنە مۇئامىلىدارلارغا قانداق قىلىپ دەل، توغرا، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، قولايلىق، ئەتراپلىق مۇلازىمەتلىك قىلىش ئۈستىدە ئىزدەندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، «بانكا روناق تاپسا مەنمۇ روناق تاپىمەن، بانكا ۋەيران بولسا مەنمۇ ۋەيران بولىمەن» دېگەن قاراشنى تۇرغۇزۇپ، شۇ بويىچە ئىش قىلدى. پوكەيدە ئولتۇرۇپ ئىشلىگەن چاغلىرىدا ئۇيغۇر مۇئامىلىدارلارغا تەرجىمان بولدى. بەزى بوش ۋاقىتلىرىدا خەنزۇ خىزمەتداشلىرىغا ئامانەت قويۇش ۋە پۇل ئېلىشتا ئىشلىتىلىدىغان ئاددىي سۆزلەرنى ئۆگەتتى. ئۇلارنىڭ ئېغىر - يېنىك ئىشلىرىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن ياردەم بەردى، ئۆزىگە دەم ئېلىش نۆۋىتى كەلگەن چاغلاردا جىددىي ئىشى چىقىپ قالغان ياكى سالامەتلىكى ياخشى بولمىغان خىزمەتداشلىرىنىڭ ئورنىغا ئىشلىدى. لېكىن ئۇ

ئاپتونوم رايونىمىزدا چارۋىماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش توغرىسىدا ئويلىغانلىرىم

ئابدۇراخمان يۇنۇس

مۇلاھىزە

چارۋىماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە ياخشى ئىشلەش، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش - ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىنى تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم ئىككى ھالقا بولۇپ قالدى. مەن بۇ ماقالىمدە، چارۋىماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان بەزى مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كۆڭۈل بۆلۈشلىرىڭلارغا ئۇمىد قىلىمەن. بۇ ماقالىنى يېزىشتىكى مەقسەت، بۇ ماقالىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان بەزى مەسىلىلەرنى ئوڭشاشقا ياردىمى بولۇپ قالار دېگەن مەقسەتتە بۇ ھەقتىكى قاراشلىرىمنى كۆپچىلىك بىلەن ئورتاقلىششقا، پىكىر ئالماشتۇرۇشقا سۇندۇم.

1. توڭلىتىلغان سپېرما بىلەن ئورۇقلاندۇرۇپ نەسىل ياخشىلاش ئاپتونوم رايونىمىزغا تازا باب كېلىدۇ. خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن كۆپ قېتىم تۆۋەنگە بارغىنىمدا بەزى چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاممىنىڭ ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدىن تېخى قول ئۈزمىگەنلىكىنى، ئۇلارنىڭ قانداقلا بولمىسۇن، مېلىمىز ئورۇقلانسا، بىرى ئىككى يولسىلا بولدى، دېگەن ئويدا بولۇۋاتقانلىقىنى بىلدىم. پۈتۈن دۇنيا مىقياسىدا كەڭ تۈردە قوللىنىلىۋاتقان توڭلىتىلغان سپېرما بىلەن كالىلارنى ئورۇقلاندۇرۇش تېخنىكىسىنىڭ ئادەتتىكى ئورۇقلاندۇرۇش بىلەن تەبىئىي ئورۇقلاندۇرۇشقا قارىغاندا شىنجاڭدىمۇ 10 - 15 پىرسەنت يۇقىرى بولىدىغانلىقىنى تەجرىبىلەر ئىسپاتلىغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۈنۈملۈك بولغان بۇ خىل تېخنىكىنىڭ سەرپىياتى تۆۋەن، مەشغۇلاتى ئاددىي، ئۆگىنىشكە ئاسان بولۇپ، شىنجاڭدەك چارۋىماللىرى تارقاق جايلاشقان، قاتنىشى قولايسىز رايونغا نىسبەتەن ئەڭ ياخشى، ئەڭ ئىشەنچلىك تېخنىكا، ئۇنى ئۆيمۇئۆي يۈرۈپ ئىشلەشكە بولىدۇ، ئېرىتىش ئاسان.

2. نەسىل چېكىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش يەنە بىر مۇھىم خىزمەت. نەسلى ياخشىلانغان چارۋىماللارنى بېقىش- باشقۇرۇشتا چوقۇم ئاتىلىق ماللارنى بىر تۇتاش بېقىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. ئەگەر بىر نۆۋەت نەسىللەندۇرۇپ، كېيىنكى نۆۋەتتە بولۇشىغا قويۇۋەتسەك، نەسىللىك چارۋىماللارنى نەسلى ئەلا بولمىغان ئاتىلىق ماللارغا قويۇپ بەرسەك، قىلغان ئەجرىمىز، تارتقان چىقىمىمىز، چارۋىچىلىقنى تېز، مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى شېرىن چۈشىمىز بەربات بولىدۇ، خالاس. شۇڭا، قولىمىزدىكى نەسىللىك ئاتىلىق ماللارنى، نەسلى ياخشىلانغان ماللارنى ياخشى باشقۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سىرتتىن نەسىللىك مال كىرگۈزگەندە، چوقۇم ئۆز ئورنىمىزدىكى ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرىنىڭ تەستىقىنى ئېلىشىمىز لازىم. تەستىقسىز ناچار، كېسەل ئاتىلىق ماللارنى كىرگۈزگەنلەرگە چارە كۆرۈش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سىرتقا نەسىللىك مال چىقارغاندىمۇ جەزمەن ئۆلچەمگە توشقان، باھالاشتىن ئۆتكەن ئاتىلىق ماللارنى چىقىرىش، ئۆلچەمگە توشمىغانلىرىنى قەتئىي چىقارماسلىق، ئۆزىگىمۇ، ئۆزگىگىمۇ زىيان سېلىشتىن ساقلىنىش لازىم. ھەرقايسى ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرىدىكى نەسىللىك چارۋىماللارنى باھالىغۇچى تېخنىكلار

كاسسىر، بۇغالتىر ھەمدە شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكا كادىرلار بۆلۈمچىسىنىڭ كادىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىدى. بۇ جەرياندا ئۇنىڭ نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغاچقا تەشكىل ئۇنى 1988 - يىلىدىن 1992 - يىلىغىچە شىنجاڭ تېلېۋىزىيە داشۆسىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپىدە ئوقۇتتى. بۇ جەرياندىمۇ ئۇ تىرىشىپ ئۆگىنىش بىلەن بىللە، ئىزچىل ھالدا ئوقۇغۇچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ئىشلىرىغا مەسئۇل ھەيئىتى بولۇپ ئىشلىدى ھەمدە 1992- يىلى شەرەپلىك ھالدا پارتىيىگە قوبۇل قىلىندى. ئوقۇش پۈتتۈرۈپ بارغاندىن كېيىن، تەشكىل ئۇنى تىجارەت پونكىتىنىڭ مۇدىرلىقىغا قويماقچى بولغاندا، ئۇ بۇنى كەمتەرلىك بىلەن رەت قىلىپ: «مەن تېخى ياش، بانكا كەسپلىرىنى تېخى پۇختا بىلمەيمەن، شۇڭا ئاساسىي قاتلامدا كەسىپ ئۆگىنىپ چېنىقسامىكىن دەيمەن»، دېدى. بانكا رەھبەرلىكى ئۇنىڭ ئارزۇسىغا ئاساسەن، ئۇنى ئاقسۇ شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكا تىجارەت بۆلۈمىنىڭ شەخسىي ئامانەت پۇل مەخسۇس پوكىيىدە ئىشلەشكە قويدى. شۇنىڭدىن مەن كىچىكىمدىن ئارتۇقچە بىر ئىشنى ئۆز ئارزۇيۇمدىكىدەك ئورۇندىسام بولدى قىلمايدىغان ئادەتنى يېتىلدۈرگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە مەن بۇ كەسىپنى ئىنتايىن قىزغىن سۆيىمەن، شۇڭا ئازراق نەتىجە بىلەن قانائەت قىلغۇم كەلمەيدۇ» دېگەن سۆزلىرى ياخشى جاۋاب بولالايدۇ.

1993 - يىلىدىن بۇيان، ئۇ ئىزچىل ھالدا پوكەيدە ئولتۇرۇپ كەسىپ بېجىرىش بىلەن سىرتقا چىقىپ ئامانەت توپلاشنى تەڭ ئىشلەپ كەلدى. چۈشتىن بۇرۇن پوكەيدە ئولتۇرسا، چۈشتىن كېيىن ئامانەت پۇل توپلىغىلى چىقتى. بۇ ئورۇندا گەرچە ئالتە نەپەر خادىم بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ سىرتلاردا بېجىرىدىغان ئىشى كۆپ ئىدى. شۇڭا تەشكىل مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق ئۇلارغا كىچىك ماشىنىدىن بىرنى سەپلەپ بەردى. ئەمما شوپۇر يوق ئىدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ ماشىنا ھەيدەشتىن ئازدۇر - كۆپتۇر خەۋىرى بار گۈلنىسا تەشكىلنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن قىسقا مەزگىللىك ئۆگىنىشكە

ئۆز خىزمىتىگە باشتىن ئاخىر قاتتىق مەسئۇلىيەتچان بولدى. بىر كۈنى ئىشتىن چۈشۈشكە ئاز قالغان چاغ ئىدى، گۈلنىسا ئالدىدىكى چەك - ھۆججەتلەرنى يىغىشتۇرۇپ ماڭاي دەپ تۇرۇشىغا، ئىشىكتىن مېھرىبان ئىسىملىك بىر ئۇيغۇر ئايال جىددىيلەشكەن ھالدا يۈگۈرۈپ كىردى. ئۇنىڭ كۆز چاناقلىرى نەملەشكەن بولۇپ، تىلى گەپكە كەلمەي قالغانىدى. گۈلنىسا ئۇنى ئولتۇرۇشقا تەكلىپ قىلغاچ ئەھۋال سورىدى. ئەسلىدە ئۇ ئايال ئامانەت پۇل چېكىنى يوقىتىپ قويغان بولۇپ، شۇنى مەلۇم قىلغىلى كەلگەن، ئەمما چەكنىڭ نومۇرى، ۋاقتى قاتارلىقلارنى ئېسىدە ساقلىيالمىغان ئىكەن. نۇرغۇنلىغان ئوردېر ئىچىدىن بۇنى ئىزدەپ تېپىش دېڭىزدىن يىڭنە ئىزدىگەندەك ئىش ئىدى، ئەمما گۈلنىسا ھېلىقى ئايالنىڭ تېجەشلىك بىلەن تۇرمۇش ئۆتكۈزۈپ مىڭبىر جاپادا يىغقان پۇلىنى ئامانەت قويغانلىقىنى ئويلاپ ئۇنىڭغا ئەسلىي بېرىدۇ، ئاندىن كونا، يېڭى ئوردېرلارنى قايتا - قايتا تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۇنىڭ پۇلىنىڭ بارلىقىنى

چىقىپ قالغان ياكى سالامەتلىكى ياخشى بولمىغان خىزمەتداشلىرىنىڭ ئورنىغا ئىشلىدى. لېكىن ئۇ بۇنىڭغا مەيلى كوللېكتىپتىن، مەيلى خىزمەتداشلىرىدىن ھېچقانداق بەدەل تەلەپ قىلمىدى. شۇڭا، بۈگۈنكى كۈندە مەيلى ئاقسۇ شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ رەھبەرلىرى بولسۇن، مەيلى خىزمەتداشلىرى بولسۇن ۋە ياكى ئۇلارنىڭ شەخسىي ئامانەت پۇل پوكىيى بىلەن ئالاقىسى بار مۇئامىلىدارلار بولسۇن، ھەممىسى گۈلنىساغا ھۆرمەت نەزىرى بىلەن قارىشىدۇ، ئۇنىڭ ياخشى ئىش - ئىزلىرىنى قايىللىق بىلەن تىلغا ئېلىشىدۇ.

بىز شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، گۈلنىساغا ئوخشاش تىرىشچان، جاپادىن قورقمايدىغان، ساپاسى يۇقىرى كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەر كۆپلەپ بارلىققا كەلسە، يېزا پۇل مۇئامىلە كەسپى تېخىمۇ زور تەرەققىياتلارغا ئېرىشىپ، ئىسلاھات ۋە رىقابەت داۋامىدا پۇت تىرەپ تۇرالايدۇ.

زىيان سېلىشتىن ساقلىنىش لازىم. ھەرقايسى ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرىدىكى نەسىللىك چارۋا ماللارنى باھالىغۇچى تېخنىكلار بۇنىڭغا قەتئىي مەسئۇل بولۇشى، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغۇچىلار جاۋابكارلىققا تارتىلىشى كېرەك.

3. نەسىل ياخشىلاش خىزمىتىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئاساسىي قاتلامدىكى كەسپىي خادىملارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ئۇرۇقلاندۇرغۇچى تېخنىكلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساسلىق خىزمەت پىلانىغا كىرگۈزۈشى، قەرەللىك كۇرس ئېچىپ، ئۆگىنىش ماتېرىيالى بېسىپ تارقىتىپ، نەسىللىك ماللارنى ناچار ماللاردىن پەرقلەندۈرەلەيدىغان، مەشغۇلاتنى خاتاسىز ئىشلەيدىغان زور بىر تۈركۈم تايانچلارنى تەربىيىلىشى لازىم.

قىسقىسى، گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايون ئېلان قىلغان چارۋا ماللار، ئۆي قۇشلىرىنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرنى قىبلىنەما قىلىپ، ھەقىقىي تۈردە نەسىل ياخشىلاش پوزىتسىيىسىدە بولىدىكەنمىز، شىنجاڭنىڭ چارۋىچىلىقىنى تېخىمۇ تېز تەرەققىي قىلدۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتىكى تۆھپىكارلىرىنىڭ بىرىگە ئايلاندۇرالايمىز.

چاقىلىق تاشيول ئۇچاستكىسى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن يول بۆلىكىگە يان يول ياساپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھۆرنىسا مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق تاشيول ئۇچاستكىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوڭ كۆۋرۈك داۋىنىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن بىرلىكتە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن يول بۆلىكىگە يان يول ياساپ قاتناشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

چاقىلىق تاشيول ئۇچاستكىسى چوڭ كۆۋرۈك داۋىنىغا قاراشلىق دۆلەت يولى «315» لىنىيىسىدىكى چاقىلىق دەريا كۆۋرۈكىنى شۇنداقلا بىر قىسىم يول بۆلەكلىرىنى 7-ئاينىڭ 26-كۈنى كەلكۈن كېلىپ ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇۋېتىپ، قاتناشقا زور قىيىنچىلىق كەلتۈرگەندى. بولۇپمۇ بۇ ناھىيىنىڭ «ئۇچقۇن» كەنتى بىلەن «ئىتتىپاق» يېزىسىدىكى ئاممىنىڭ قاتنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغانىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇچاستكا رەھبەرلىرى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، دەم ئېلىش كۈنلىرىنىمۇ قۇربان قىلىپ يان يول ياساش جېڭىگە ئاتلىنىپ، قىسقىغىنە ۋاقىتتىلا يان يول ياساپ قاتناشنى راۋانلاشتۇردى.

لۈكچۈن بازىرىنىڭ كوچىلىرى كېڭەيتىلىپ، يېڭى تۈسكە كىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئىدىقۇت باغرىدىكى قەدىمكى بازار - لۈكچۈن بازىرىنىڭ كوچىلىرىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى 9-ئاينىڭ باشلىرى تاماملاندى. كېڭەيتىپ ياسالغان يوللار ناھايىتى سۈپەتلىك بولۇپ، خۇددى شەھەر كوچىلىرىدەك رەتلىك ۋە گۈزەل.

بازار يولىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى بۇ يىل 3-ئايدا باشلانغان بولۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ياردىمى شۇنداقلا بازارلىق پارتكوم، ھۆكۈمەت، ھەرقايسى مەھەللە، كەنتلەر ۋە ئىشچى- خىزمەتچى، دېھقانلارنىڭ بىردەك كۈچ چىقىرىشى بىلەن قۇرۇلۇش ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر يولغا توغرا كېلىپ قالغان 10 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى 100 ئېغىز ئۆينى ھەقسىز بۇزۇپ بەردى. نەتىجىدە 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 1250 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يول قۇرۇلۇشى 160 كۈندە تاماملاندى.

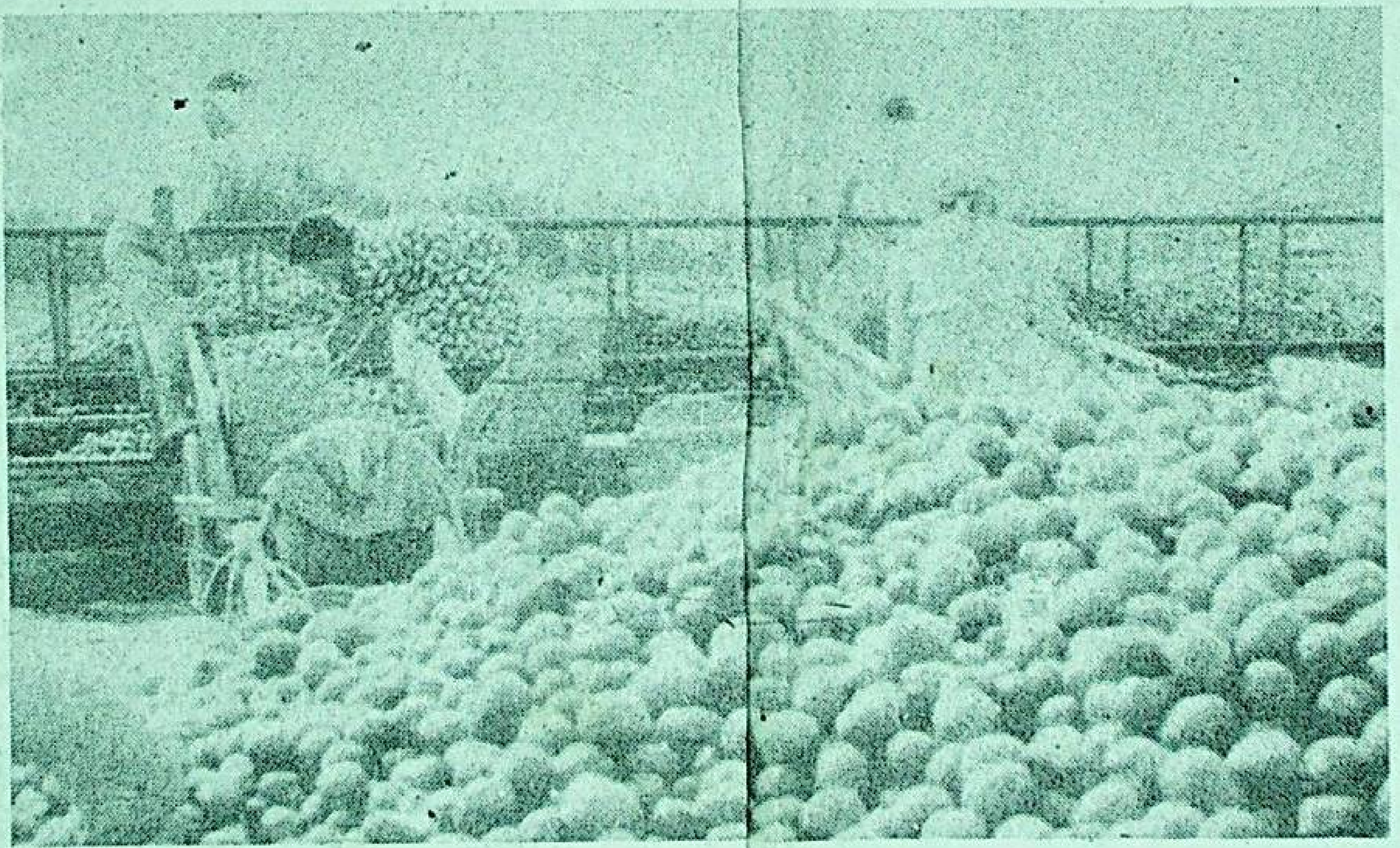

قۇمۇل شەھەرلىك شوخلا مۇراببا زاۋۇتى مەھسۇلات سۈپىتىنى ياخشىلاپ، مەھسۇلاتلىرىنى خەلقئارا بازارغا كىرگۈزدى، 8- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 400 تونىنا مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، كۆپ قىسمىنى ياپونىيە، جەنۇبىي چاۋشيەن، ئىتالىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگە سېتىپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى.

سۈرەتتە: يېڭى يۆتكەپ كېلىنگەن شوخىلار خام ئەشيا سېخىدا بىر تەرەپ قىلىنماقتا.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق ۋە دىلى ۋاڭيۇ** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېزا ئىگىلىك 3-شى 53-تۇەن مىللىي 2-لىيەنى بۇ يىل 8-ئايدا 130 مو بوز يەر ئاچتى.

ھەسەنجان قارى

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ساغان يېزىسىدا بۇ يىل 8-ئايدىن 9-ئاينىڭ ئوتتۇرىسىغا قەدەر 11 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئېرىق ئۆستەڭ رېمونت قىلىنىپ، 1000 مودىن ئارتۇق تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلدى.

ئابدۇرېشىت ئەخمەت

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئاقكۆل يېزىسىدا بۇ يىل 300 مو بوز يەر ئېچىلدى.

نىجات ئابلىز

△ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۈچئون مىللىي يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 8-ئاينىڭ ئوتتۇرىسىغا قەدەر دۆلەتكە 6 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

تۇرغۇن ئىبراھىم

تۇرپان ۋىلايىتىدە ئوتلاقلارنى كۆتۈرە بېرىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى ئوتلاقلاردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، چارۋىچىلىقنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئارقىلىق 11 مىليون 520 مىڭ مو ئوتلاقنى 1250 چارۋىچى ئائىلىسىگە كۆتۈرە بەردى.

بۇ ۋىلايەتتە ئوتلاقلارنى كۆتۈرە بېرىش خىزمىتى بۇ يىل ئەتىيازدا باشلانغان بولۇپ، ھەر دەرىجىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرى ۋە ئوتلاق باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك كەسپىي خادىملارنى تەربىيىلەش، چارۋا مال ۋە ئوتلاقلارنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش قاتارلىق خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلىشى نەتىجىسىدە، ئوتلاقلارنى كۆتۈرە بېرىش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. ئوتلاقلارنى بىردەك ھەقلىق كۆتۈرە بېرىش چارىسى قوللىنىلىپ ئوتلاقنى ھۆددىگە ئالغۇچىلارغا «ئوتلاقتا چارۋا مال بېقىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «ئوتلاقنى كۆتۈرە ئېلىش گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بەردى. ئوتلاقلارنىڭ كۆتۈرە بېرىلىشى چارۋىچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتۇپلا قالماي، ئوتلاقلارنىڭ چېگرىسى ئېنىق بولماسلىق ۋە ئوتلاق تالىشىش زىددىيەتلىرىنى تۈگىتىشتە تۈرتكىلىك رول ئوينىدى.

ھازىرغا قەدەر تۇرپان شەھىرىدىكى 220 دىن كۆپرەك چارۋىچى ئائىلىسى ئىككى خىل گۇۋاھنامىگە ئېرىشتى. پىچان، توقسۇن ناھىيىلىرىدىكى چارۋىچىلارغا گۇۋاھنامە تارقىتىپ بېرىش خىزمىتى يىل ئاخىرىغىچە تاماملىنىدۇ. بۇقېتىمقى ئوتلاقلارنى كۆتۈرە بېرىش مۇددىتى 50 يىل بولىدۇ.

ئوتلاق ساداسى ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە

چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

پەن - تېخنىكا چولپانلىرى

كۆز - ئىنسانلارنىڭ يورۇق دۇنيانى كۆرۈشتىكى نۇرلۇق چىرىغى، شۇنداقلا كۆڭۈلنىڭ ئەينىكى. بىر ئەمانىڭ: «كۆزۈم كۆرسە، قۇياشنىڭ كۆرمەي ئىدىم نۇرىنى، قىسار ئىدىم سىلەردەك تەبەسسۇمنىڭ گۈلىنى» دەپ ناخشا تېكىستى يازغىنىدەك، ئەمالارنىڭ يورۇق دۇنيادا مەنىلىك ياشىشىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ. كىشىلەرنىڭ كۆز دوختۇرلىرىنى «يورۇقلۇق ئەلچىسى»، «يورۇقلۇق پەرىشتىسى» دەپ تەرىپلىشى قىلچە مۇبالىغە ئەمەس. قىزىلسۇ ئوبلاستلىق خەلق دوختۇرخانىسى بەش ئەزا بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، قىرغىز خەلقىنىڭ پەخرى، كۆز دوختۇرى ئامانتۇر يورۇقلۇققا ئىنتىزار مىڭلىغان ئەمالارغا يورۇقلۇق بەخش ئېتىۋاتقان «يورۇقلۇق پەرىشتىسى» دۇر.

ئۆگىنىش ئارقىلىق يول ئېچىش

يول ماڭغانىېرى كېڭىيىدۇ، ئىقتىدار ئۆگەنگەنىېرى يېتىلىدۇ. ئامانتۇر 1980-يىلى قىزىلسۇ تىببىي مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق خەلق دوختۇرخانىسىغا تەقسىم قىلىندى. بۇ چاغدا بۇ دوختۇرخانىدا كۆز كېسەللىكلىرى بۆلۈمى قۇرۇلغان بولسىمۇ، داۋالاش تېخنىكىسىنىڭ تۆۋەنلىكى سەۋەبلىك كېسەللەر باشقا جايلارغا بېرىپ داۋالىنىشقا مەجبۇر بولاتتى. ئامانتۇر بۇ خىل ھالەتنى پەقەت قېتىرقىنىپ ئۆگىنىپ، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئىقتىدارلىق دوختۇر بولۇپ يېتىلگەندىلا ئۆزگەرتكىلى بولىدىغانلىقىنى چۈشىنىپ يەتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ نەزەرىيە بىلىمىنى تولۇقلاش ئۈچۈن كېچىنى كۈندۈزگە ئۇلاپ يېڭى تەجرىبە، يېڭى پەن-تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تىرىشىپ ئۆگەندى، كىتاب، گېزىت-ژۇرناللاردىن ئۆگەنگەنلىرىنى خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە، يېڭىلىق يارىتىشقا تىرىشتى.

دوختۇرخانا رەھبەرلىكى ئامانتۇرنىڭ تىرىشىپ ئۆگىنىش، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىش، بېجانىدىل ئىشلەش ئارزۇسىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، ئۇنىڭغا «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى. 1982-يىلى 5-ئايدا رەھبەرلىك ئۇنى شىنجاڭ تىببىي شۆبىۋىسىگە ئىككى يىللىق بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. ئامانتۇر تەشكىلنىڭ غەمخورلۇقىنى

كۆزىتىپ، ماتېرىيال كۆرۈپ، خاتىرە قالدۇرۇپ ماڭدى، بۇ جەرياندا ئەمەلىي بىلىملىرىنى كۆپرەك ئىگىلەپ، تەجرىبە توپلىدى.

يورۇقلۇق پەرىشتىسى

— مەملىكەت بويىچە مىللىي رايونلاردىكى 100 مەشھۇر ياشنىڭ بىرى، كۆز دوختۇرى ئامانتۇر توغرىسىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل**

نەتىجىدە كۆز كېسەللىكلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا قۇلاق، بۇرۇن، ئېغىز، كانىاي كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ئالغا بېسىپ، ئۇستازلىرىنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى.

ئىلىم - پەننىڭ چېكى بولمايدۇ. ئامانتۇر ئىگىلىگەن بىلىمى ۋە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرى بىلەن قانائەتلىنىپ قالمىدى. ئۇ 1994-يىلى 6-ئايدىن 1996-يىلى 6-ئايغىچە شىنجاڭ تىببىي شۆبىۋىسىدە ئاسپىرانتلىقتا ئوقۇدى. بۇ جەرياندا (1995-يىلى 1-ئايدىن 4-ئايغىچە ئۈچ ئاي، 1996-يىلى 5-ئايدا بىر ئاي) بېيجىڭ كۆز كېسەللىكلەر دوختۇرخانىسىدا ئىككى قېتىم بىلىم ئاشۇرۇپ كەلدى. 60 تىن ئارتۇق كىشىنىڭ كۆزىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ، داۋالاش ئۈنۈمدارلىقىنى ئۆستۈردى. ئىككى پارچە ئىلمىي ماقالە يېزىپ، ئەمەلىي تەجرىبىلىرىنى نەزەرىيە يۈكسەكلىككە كۆتۈردى.

يېڭى تېما ئۈستىدە ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىش

مۇۋەپپەقىيەت جاپاغا چىداپ ئىزدىنىش روھىغا ئىگە كىشىلەرگە مەنسۇپ، ئىقتىدار يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن، يەنىلا ئەمەلىيەت داۋامىدا جاپالىق چېنىقىشنى باشتىن كەچۈرۈشكە، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىپ يېڭىلىق يارىتىشقا توغرا كېلىدۇ. 1984-يىلى دوختۇرخانا رەھبەرلىكى بەش ئەزا كېسەللىكلىرى بالىنىستى قۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئامانتۇرغا تاپشۇردى، گەرچە شارائىت ناچار بولسىمۇ، ئۇ پەن تەتقىقات ۋە داۋالاش سورۇنىغا ئىگە بولدى، كېسەلخانا بىر نەچچە كارىۋات بىلەن قۇرۇلغان بولسىمۇ، ئون نەچچە خىل داۋالاش ئۇسۇلى قوللىنىلىپ قىزىلسۇ ئوبلاستىدا بەش ئەزا كېسەللىكلىرى بالىنىستى بولمىسلىق تارىخىغا خاتىمە بېرىلىپ، بۇ جەھەتتىكى بوشلۇق تولدۇرۇلدى.

بالىنىست قۇرۇلغاندىن كېيىن، ئامانتۇر بىر تەرەپتىن، كلىنىكىلىق داۋالاشنى قانات يايدۇرۇپ، ئاغرىقلارنىڭ كېسەللىنى داۋالىدى. يەنە بىر تەرەپتىن، داۋالاش ئەمەلىيىتىدە ھاسىل قىلغان تەجرىبىلىرى ئاساسىدا تەتقىقات بىلەن شۇغۇللاندى. 1984-يىلى قىرغىزلار ئارىسىدىكى

ياش خالتىسىنى تۇتاشتۇرۇش ئوپېراتسىيىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېلىپ بېرىپ، ئەنئەنىۋى ئوپېراتسىيە ئۇسۇلىنى دادىللىق بىلەن يېڭىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئوپېراتسىيە ۋاقتى قىسقارتىلىپ، ئوپې-راتسىيىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. بۇ نەتىجە شۇ يىلى قىزىلسۇ ئوبلاستىدا 1-دەرىجىلىك پەن تەتقىقات نەتىجىسى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئامانتۇر مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى كۆز كېسەللىكلىرىگە ئائىت يېڭى تەتقىقات، يېڭى ماتېرىياللارنى توپلاپ، مىكروسكوپ ئارقىلىق ئوپېراتسىيە قىلىشنىڭ ئاساسىي مەشغۇلات مەشقىنى كۈچەيتتى ھەمدە قايتا-قايتا تەجرىبە قىلىش ئارقىلىق 1990-يىلى جەنۇبىي شىنجاڭدا تۇنجى بولۇپ مىكروسكوپ ئارقىلىق ئوپېراتسىيە قىلىشنى كۆز كېسەللىكلىرىنى داۋالاش كلىنىكىسىدا مۇۋەپپەقىيەتلىك قوللاندى. ئۇنىڭ بۇ نەتىجىسى 1990-يىلى قىزىلسۇ ئوبلاستى بويىچە يېڭى تۈرلەرنى كېڭەيتىش 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا؛ بۇ جەھەتتىكى ئىلمىي ماقالىسى مۇنەۋۋەر ئىلمىي ماقالە مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

1990-يىلى ئۇ جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ ھاۋاسىدا لەيلەپ يۈرگەن گۈل چېڭىنىڭ زىيادە سەزگۈرلۈك خاراكتېرىدىكى بۇرۇن ياللۇغى ۋە دەم سىقىلىش قاتارلىق كېسەللەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغانلىقىغا ئىلمىي ئاساس تېپىش ئۈچۈن، جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە تۇنجى ئالورگىيىلىك

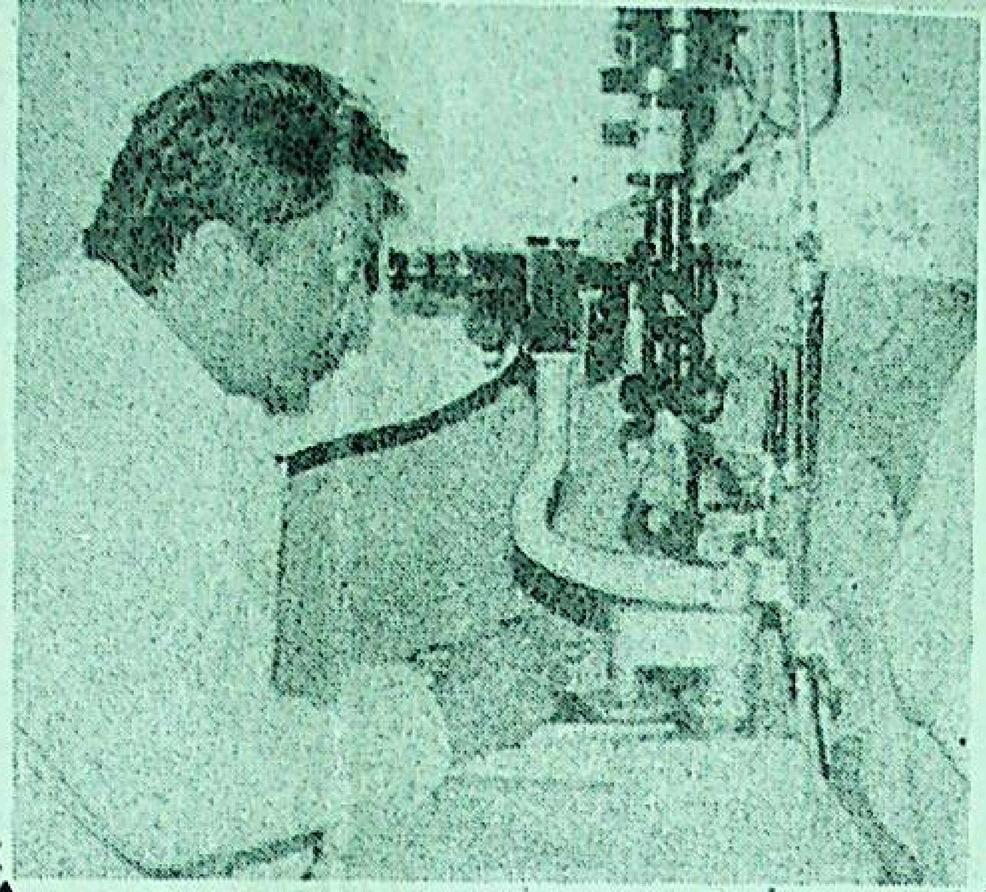

سۈرەتتە: ئامانتۇر ئاغرىقنىڭ كۆزىنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنى تەكشۈرمەكتە. **زەي بىڭخۇا** فوتوسى

يىلدىن باشلاپ «كۆز گۆھىرىدىكى ئاقنى ئېلىۋېتىپ كەندىن كېيىن سۈنئىي كرىستال يۆتكەش ئوپېراتسىيىسى»نى قوللاندى. ئالاقىدار مۇتەخەسسىس پروفېسسورلاردىن ئۆگىنىش ۋە ھايۋانلار ئۈستىدە سىناق ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق بۇ خىل ئوپېراتسىيىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېلىپ باردى. بۇ نەتىجە 1991-يىلى 10-ئايدا قىزىلسۇ ئوبلاستى بويىچە مۇنەۋۋەر پەن-تېخنىكا نەتىجىسى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئۇنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئىلمىي ماقالىسى غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكىنىڭ كۆز كېسەللىكلىرى مۇھاكىمە يىغىنىدا ئوقۇلۇپ، يۇقىرى باھاغا ئېرىشتى.

ئامانتۇر يەنە 1995-يىلى 8-ئايدا جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستتىكى كۆز كېسەللىكلىرى دوختۇرلىرى ئۈچۈن بىرقارار كۆز گۆھىرىدىكى ئاقنى ئېلىۋەتكەندىن كېيىن سۈنئىي كرىستال يۆتكەش ئوپېراتسىيىسى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، كەسپداشلارنى ئىلغار داۋالاش تېخنىكىسى بىلەن تەربىيىلىدى. 1994-يىلى 2-ئايدا دوختۇرخانىدا كۆز ئاسراش، ھۆسۈن تۈزەش بۆلۈمى قۇرۇپ، بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقنى تولدۇردى.

ئامانتۇر بۇ دوختۇرخانىنىڭ كۆز كېسەللەر بۆلۈمىنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرۈپ، 20 كىشىلىك كارۋىتى بار، ئىلغار تەكشۈرۈش - داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىگە ئىگە، جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە شۆھرەت قازانغان بۆلۈمگە ئايلاندۇردى. يېقىندا بۇ بۆلۈمگە 100 مىڭ يۈەن پۇل خەجلەپ كۆز كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈش ئەسۋابى سېتىۋېلىپ، كۆز

قۇتۇلدۇردى.

ئەما بولۇپ قالغىنىغا بەش يىلدىن ئاشقان 27 ياشلىق قىرغىز ئايال پازىيە ئۆزىنىڭ باغرىنى يېرىپ چىققان قىزىنىڭ دىدارىنى قىزى ئۈچ ياشقا كىرگۈچە كۆرۈپ باقمىغانىدى. ئۇنىڭ يولدىشى 1990-يىلى 10-ئايدا 100 يۈەن پۇل بىلەنلا ئايالىنى قىزىلسۇ ئوبلاستلىق دوختۇرخانىغا داۋالاتقىلى ئېلىپ كەلدى. ئامانتۇر ئۇنىڭ ئەھۋالىنى كۆرگەندىن كېيىن، داۋالاش راسخوتىغا ئۆزى كېپىل بولۇپ ئاغرىقنى دەرھال بالىنىستقا قوبۇل قىلدى. ئۇ بىر تەرەپتىن، سېستىرالارنى ئۇنى يۆلەندۈرۈپ، چاچلىرىنى تاراپ قويۇشقا ئورۇنلاشتۇردى. يەنە بىر تەرەپتىن، دوختۇر-سېستىرالارنى پۇل ئىئانە قىلىشقا ئۈندەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ، پازىيەنىڭ يولدىشىنى خاتىرجەم قىلدى. پازىيەنىڭ كېسىلى ياشلاردا ئاز ئۇچرايدىغان كۆزگە ئاق چۈشۈش كېسىلى بولۇپ، ئىككىلا كۆزى توسۇلۇپ قالغانىدى. ئامانتۇر ئۇنىڭ ئىككى كۆزىنى مىكراسكوپ ئارقىلىق ئوپېراتسىيە قىلىپ ساقايتتى. 20 نەچچە كۈندىن كېيىن پازىيەنىڭ يولدىشى قىزىنى ئېلىپ پازىيەنى ئەكەتكىلى كەلدى. قىزىنىڭ چىرايىنى تۇنجى قېتىم كۆرگەن پازىيە ھاياجانلانغان ھالدا ئۆكسۈپ-ئۆكسۈپ يىغلىدى... ئۇ ئامانتۇرنىڭ قولىنى چىڭ سىقىپ تۇرۇپ: «سىز ماڭا 2-قېتىم يورۇقلۇق ئاتا قىلدىڭىز، ھەقىقەتەن يورۇقلۇق پەرىشتىسى ئىكەنسىز» دېدى.

ئامانتۇر 16 يىلنى ئەنە شۇنداق كېسەل كۆرۈش، داۋالاش بىلەن ئۆتكۈزۈپ، ئاغرىقلارنىڭ دەردىگە داۋا ئىزدەپ، رەنجىگە شىپا بولدى. 1990-يىلدىن بۇيان دىئابېت كېسىلى كەلتۈرۈپ چىقارغان كۆزگە ئاق چۈشۈش كېسىلىدىن 100 ئادەم (قېتىم) كۆپرەك ئوپېراتسىيە قىلىپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نىسبىتىنى % 100كە يەتكۈزدى.

جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كۆز كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان ئاغرىقلار ئۈرۈمچىگە داۋالىنىشقا بارغاندا، چوڭ دوختۇرخانىلاردىكى داڭلىق كۆز دوختۇرلىرىنىڭ ئۇلارغا «ئۇزۇن يول يۈرۈپ، كۆپ چىقىم تارتىپ بۇ يەرگە كەلگىچە ئاتۇشقىلا

ئامانتۇر ماڭا مۇنداق دېدى:

— ھازىر جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن دوختۇرخانىمىزغا كېلىپ كۆز كېسىلىنى داۋالىتىدىغانلار بارغانسېرى كۆپىيىۋاتىدۇ. ئۇلار دوختۇرخانىمىزدا داۋالانغاندا كېتىدىغان داۋالىنىش راسخوتى ئۈرۈمچىگە بېرىپ داۋالانغاندا كېتىدىغان خىراجەتنىڭ يىرىمىغىمۇ يەتمەيدۇ. ئاۋارىچىلىقىمۇ ئاز بولىدۇ.

شان-شەرەپ ئۇنىڭغا يار بولسۇن

شان-شەرەپ ھامان قېتىرقىنىپ ئۆگەنگۈچىلەرگە، ئۈزلۈكسىز ئىزدەنگۈچىلەرگە، بېجانىدىل ئىشلىگۈچىلەرگە ۋە سەممىي تۆھپىكارلارغا مەنسۇپ. ئامانتۇر ئۆزىنىڭ كۆز كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتىكى يۇقىرى تېخنىكىسى، ئاغرىقلارغا بولغان سەممىي، قىزغىن مۇئامىلىسى، ئېسىل ئەخلاقىي پەزىلىتى ئارقىلىق ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەلبىدە يۈكسەك ھۆرمەتكە نائىل بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋە كەسپىي ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپلىگەن شان-شەرەپلەرگە ئېرىشتى، 1984-يىلدىن بۇيان قىزىلسۇ ئوبلاستلىق دوختۇرخانا تەرىپىدىن بىرقانچە قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ تەقدىرلەندى ھەمدە 1-دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىندى؛ 1994-يىلى قىزىلسۇ ئوبلاستى بويىچە مۇنەۋۋەر پەن-تېخنىكا خىزمەتچىسى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ تەقدىرلەندى؛ شۇ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئۇچ خىل كېسەللىكنى داۋالاش-سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ تەقدىرلەندى ھەمدە ئاپتونوم رايونلۇق ياش كادىرلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتنىشىپ تەجرىبە تونۇشتۇردى؛ 1994-يىلى 5-ئايدا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن شىنجاڭدىكى ئازسانلىق مىللەت پەن-تېخنىكا تايانچلىرى ئىچىدىكى ئالاھىدە تەربىيىلىنىدىغان ئىختىساسلىق خادىم قىلىپ تاللاندى؛ 1995-يىلى 10-ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالىنىپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق مەرىكىسىگە قاتناشتى؛ بۇ يىل ئاپتونوم رايونلۇق 2-نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر پەن-تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئوبلاستلىق

تىبىي شۈيۈەنىگە ئىككى يىللىق بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. ئامانتۇر تەشكىلىنىڭ غەمخورلۇقىنى ئۆگىنىشنىڭ ياخشى پۇرستى دەپ بىلىپ، قېتىرقىنىپ ئۆگەندى، ئۆگىنىش مەزگىلىدە ئاددىيراق كىيىنىپ، ئادەتتىكىچىرەك ئوزۇقلىنىپ، ئوقۇش ماتېرىياللىرى سېتىۋالدى. تەسلىكتە كېلىدىغان پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئوقۇتقۇچىلىرىدىن، مۇتەخەسسىلەردىن سوراپ ئۆگەندى، كۆرۈپ ئۆگەندى. ھېيت- بايرام، دەم ئېلىش ۋاقىتلىرىدا كېسەلخانىلارغا كىرىپ كېسەللەرنىڭ ئەھۋالىنى قىلغان تەجرىبىلىرى ئاساسىدا تەتقىقات بىلەن شۇغۇللاندى. 1984-يىلى قىرغىزلار ئارىسىدىكى تۇغما خاراكتېرلىك پىگمېنتنىڭ توسالغۇسى تۈپەيلىدىن كېسەل بولۇش نىسبىتىنىڭ يۇقىرى بولۇشىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە تۇنجى بولۇپ قىرغىزلار ئارىسىدىكى تۇغما خاراكتېرلىك پىگمېنتنىڭ توسالغۇسى تۈپەيلىدىن كېسەل بولۇش نىسبىتىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ئۇنىڭ بۇ تەتقىقات تېمىسى تىببىي داۋالاش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىلدى.

ئۇ 1987- يىلى بۇرۇن بوشلۇقى بىلەن ئىلمىي ئاساس تېپىش ئۈچۈن، جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە تۇنجى ئالورگىيىلىك تەكشۈرۈش بۆلۈمى قۇرۇپ، داۋالاش ئۈچۈن قولايلىق ياراتتى.

شىنجاڭ كۆز گۆھىرىگە ئاق چۈشۈش كېسەللىكى كۆپ قوزغىلىدىغان رايون. ئامانتۇر مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى كۆز گۆھىرىگە ئاق چۈشۈش كېسەللىكىنى داۋالاشقا دائىر تەتقىقات ماتېرىياللىرىنى توپلاش ۋە ئىلغار داۋالاش تېخنىكىلىرىنى ئىگىلەش ئاساسىدا، 1991- مىڭ يۈەن پۇل خەجلەپ كۆز كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈش ئەسۋابى سېتىۋېلىپ، كۆز كېسەللىكلىرىنى تەكشۈرۈپ، دىئاگنوز قويۇش سۈپىتىنى يەنىمۇ ئۆستۈردى.

يورۇقلۇق تەشنالىرىغا كۆزنى بېغىشلاش

ئامانتۇرنىڭ داۋالاش تېخنىكىسىنىڭ ئۈزلۈكسىز ئۆسۈشكە ئەگىشىپ، تەگرىتاغنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىن ئۇنى ئىزدەپ كېلىدىغانلار ئۈزۈلمىدى، ئۇ ۋاقىت بىلەن ھېسابلاشماي، بىر جۈپ چېۋەر قولى بىلەن ئاغرىقلارنى داۋالاپ ساقايتىپ، ئۇلارنى كېسەللىك ئازابىدىن ئىدى. رىنىڭ ئۇلارغا «ئۇزۇن يول يۈرۈپ، كۆپ چىقىم تارتىپ بۇ يەرگە كەلگىچە ئاتۇشقىلا بېرىپ، قىزىلسۇ ئوبلاستلىق دوختۇرخانىدىكى ئامانتۇرغا كۆرۈنۈپ داۋالانساڭلارمۇ بولاتتى» دېگەنلىرى ئەجەبلىنەرلىك ئەمەس، چۈنكى ئامانتۇر قويغان دىئاگنوزنىڭ توغرىلىق نىسبىتى %95 تىن يۇقىرى، داۋالاپ ساقايتىش ئۈنۈمى ئۇنىڭدىنمۇ يۇقىرى ئىدى. شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنىدىكى ئۇستازلار ۋە تىببىي مۇتەخەسسىلەرنىڭ ھەممىسى ئامانتۇرغا قايىل ئىدى.

يىللىق مەركىزىگە قاتناشتى؛ بۇ يىل ئاپتونوم رايونلۇق 2-نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر پەن- تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۇنى گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان كەسىپ تېخنىكا خادىمى دەپ بېكىتتى، ئۇ بۇ يىل 6-ئايدا دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى بىرلىكتە چاقىرغان مەملىكەتلىك مىللىي رايونلاردىكى مەشھۇر ياشلار يىغىنىغا قاتنىشىپ، 100 مەشھۇر ياش قاتارىدا تەقدىرلەندى.

ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تۇرلۇك ماللار شىركىتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تۇرلۇك ماللار شىركىتى «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنى كارخانىنى روناق تاپقۇزۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ شىركەت ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى توپ ۋە پارچە سېتىش بىر گەۋدە قىلىنغان ئوتتۇرا تىپتىكى سودا كارخانىلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىسى 400 دىن ئاشىدۇ. شىركەت رەھبەرلىكى يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيان «ئوندا ياخشى ماگىزىن» بەرپا قىلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ساپاسىنى ئۆستۈردى. نىشانلىق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلەردىكى نەمۇنىلىك، ئاۋانگارتلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيىۋى، سىياسىي خىزمەت چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، كارخانىنىڭ ئىگىلىكىمۇ ماس قەدەمدە راۋاجلاندى. 1992-يىلدىن بۇيان شىركەت بويىچە «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى» ئالغانلار 310 دىن ئېشىپ، ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ % 80 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى.

يېقىنقى بىر قانچە يىل ئىچىدە شىركەت 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، كۆكەرتىش ۋە زۆرۈر بولغان مۇئەسسەسەلەرنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى. يۇقىرىدەك نەتىجىلەرگە ئاساسەن بۇ شىركەت بۇ يىل 5-ئايدا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

گۈلباغ يېزىسى كىنو قويۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى

پوسكام ناھىيىسىنىڭ گۈلباغ يېزىسى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇشىدەك ئەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن، 1993-يىلدىن بۇيان، ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، كەنتلەرنى كىنو قويۇش نۇقتىلىرىنى قۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىپ ۋە مەبلەغ توپلاپ، ھەرقايسى كەنتلەردە كىنوخانا بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. ھازىر يېزا مەركىزىدە يازلىق، قىشلىق كىنوخانا بولغاندىن سىرت، كەنتلەردە 3000 كۋادرات مېترلىق ئورۇندۇقلۇق يازلىق كىنوخانىدىن ئونى، 1500 كۋادرات مېترلىق ئورۇندۇقلۇق قىشلىق كىنوخانىدىن ئونى بار. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر ۋە بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 22 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ يېزا كىنوخانىسىنى رېمونت قىلىپ، ئاممىنىڭ ئازادە كىنو كۆرۈشىگە ئاسانلىق يارىتىپ بەردى ھەمدە بۇ كىنوخانىغا كىنو قويۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، كىنو ئاپپاراتى ۋە ئۈچ چاقلىق موتسىكلىت ئېلىپ بەردى.

ئوبۇلقاسىم ئابلىز

* * * * *

پېگىسار تاشيول ئاسراش ئۈچاستىكىسى رەھبەرلىكى ئۈچاستىكىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىش ئۈچۈن، تۇرلۇك گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. نەتىجىدە بۇ يىل مۇشتەرى بولغان گېزىت- ژۇرنال 251 پارچىدىن ئېشىپ كەتتى.

سۈرەتتە: گېزىت - ژۇرنال تارقاتقۇچى خادىم گېزىتلەرنى ئايرىماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن كەنجى** فوتوسى

ئاقتو ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ھۈنەرۋەن - كاسىپلارنىڭ قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى شاگىرتلىققا ئېلىشىنى چەكلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۈرەش ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقتو ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى قوغداش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، ناھىيە تەۋەسىدىكى بارلىق ھۈنەرۋەن - كاسىپلارنى ئومۇميۈزلۈك بىر قېتىم تەكشۈرۈپ، قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى شاگىرتلىققا قوبۇل قىلغانلارغا ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بەردى.

بۇ ئىدارە بۇ يىل 7-ئاينىڭ بېشىدىن 8-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ناھىيە تەۋەسىدە سودا، يېمەك - ئىچمەك، مۇلازىمەتلىق، رېمونتچىلىق، پىششىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان 400 گە يېقىن يەككە تىجارەتچىنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قولىدا ئىشلەۋاتقان 200 دىن ئارتۇق ياش-ئۆسمۈرنىڭ سالاھىيىتىنى ئېنىقلاپ چىقتى، بۇلارنىڭ ئىچىدە قۇرامىغا يەتمىگەنلەر 30 نەپەر. ئاقتو ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ ئەھۋالغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، بۇ 30 نەپەر قۇرامىغا يەتمىگەن ئۆسمۈرنى ئائىلىسىگە قايتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مەكتەپ قويىنىغا قايتا كىرىشىگە شارائىت يارىتىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە 30 نەپەر يەككە تىجارەتچىگە ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىپ، ئۇلار بىلەن قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى قايتا شاگىرتلىققا قوبۇل قىلماسلىق توغرىسىدا توختامنامە ئىمزالىدى ھەمدە ئۇلارنى ئون كۈنلۈك قانۇن ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى.

غۇلجا شەھىرىدە بىر تۈركۈم قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى كۆيدۈرۈۋېتىلدى

8-ئاينىڭ 30-كۈنى غۇلجا شەھىرى ئايرودرومنىڭ ئەخلەت تۆكۈش مەيدانىدا بىر تۈركۈم قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى كۆيدۈرۈۋېتىلدى.

ئىلى ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى بىلەن غۇلجا شەھەرلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان قانۇن بويىچە مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ۋە تەكشۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، غۇلجاشەھىرىنىڭ مەدەنىي كۆكۆل ئېچىش بازىرى، ئۈن-سىن بازىرى، كىتاب، گېزىت-ژۇرنال بازىرىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، قانۇنسىز نەشر قىلىنغان سىنئالغۇ لېنتىسىدىن 463 قاپ، كىتاب، ژۇرنالدىن 1282 پارچە، ئۈنئالغۇ لېنتىسىدىن 16 قاپ، شەھۋانىي رەسىمدىن 16 مىڭ 155 پارچە، ئاسما كالېنداردىن 232 پارچە، CD پىلاستىنكىسىدىن ئون دانە بولۇپ، ئومۇمىي قىممىتى 32 مىڭ 800 يۈەنلىك قانۇنسىز نەشر بۇيۇمنى تەكشۈرۈپ يىغىۋالغاندى.

زۇنۇن باقى

مارالبېشى ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئورگان پارتىيە باش ياچېيكىسى «ئۈچ پېشقەدەملەر خىزمىتى»گە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. دەم ئېلىشقا چىققان پارتىيە ئەزالىرى، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ۋە پېشقەدەم رەھبىرىي كادىرلارنى زىيارەت قىلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ، ئۇلارنى ۋاقتى - ۋاقتىدا يوقلاپ، پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى. ھال سوراش بۇيۇملىرىنى سېتىۋېلىپ، ھېيت-بايرام مەزگىللىرىدە ئۇلاردىن ھال سورىدى. تۇرمۇشىدا ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بارلارغا قۇتقۇزۇش پۇلى بېرىپ، ئىللىقلىق يەتكۈزدى. ئۆلۈپ كەتكەن ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇل پەرزەنتىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

سۈرەتتە: باش ياچېيكا مەسئۇللىرى دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلە-تاۋابىئاتلىرىدىن ھال سورىماقتا.

ئەنۋەر خىزمەت فوتوسى

باش سىياسىي بۇ پۈتۈن ئارمىيىدىكىلەردىن

جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۇسى بۈگۈن ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، پۈتۈن ئارمىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي ئورگانلاردىن بولۇپمۇ تەشۋىقات - ئاخبارات ئورۇنلىرىدىن، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدۇ: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىدە، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنغان. ئاخبارات جامائەت پىكرىنىڭ ئورنى ۋە رولى، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇشنىڭ پارتىيىگە، دۆلەتكە، مىللەتكە نىسبەتەن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكى سىياسەت ۋە ئومۇمىيلىق يۇكسەكلىكىدە تۇرۇپ مۇكەممەل شەرھلەنگەن: ئاخبارات جامائەت پىكرى خىزمىتىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى چىڭ چۆرىدەپ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيىتىگە بويسۇنۇشى ۋە خىزمەت قىلىشى تەكىتلەنگەن. يېڭى دەۋردە پارتىيىنىڭ ئاخبارات خىزمىتى ئەمەل قىلىشقا تېگىشلىك قائىدىلەر، پرىنسىپلار يەنىمۇ شەرھلەنگەن، پارتىيىنىڭ جامائەت پىكرى تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ يۆنىلىشى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. بۇ مۇھىم سۆزنىڭ روھى ئارمىيىنىڭ ئاخبارات خىزمىتىگە ماس كېلىپلا قالماستىن، يېڭى ۋەزىيەتتە ئارمىيىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتىمۇ مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى ۋە ئارمىيىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىنىڭ تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى بىر قاتار مۇھىم يوليورۇقلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭ سۆزىنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش لازىم. جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىنىڭ توغرا بولۇش - بولماسلىقىنىڭ پارتىيىنىڭ ئىشلىرىغا كۆرسىتىدىغان ئىنتايىن مۇھىم تەسىرىنى تولۇق تونۇپ، ئاخبارات خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىش لازىم. ئاخبارات جامائەت پىكرى خىزمىتىنىڭ پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا بايرىقىمىز روشەن ھالدا چىڭ تۇرۇشىمىز، ھەرقاچان ۋە ھەرقانداق ئەھۋالدا ئىدىيىۋى - سىياسىي جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۇكسەك بىردەكلىكنى ساقلىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەشۋىقات سەنئىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، يېتەكلەش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. ئاخبارات خادىملىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، «سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك، كەسىپتە قابىل، ئىنتىزامى قاتتىق، ئىستىلى ساپ» يۇقىرى ساپالىق ئاخبارات قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشى، ئۆگىنىش ئارقىلىق، سىياسىي ئاڭنى، ئومۇمىيەت ئېڭىنى ۋە مەسئۇلىيەت ئېڭىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشى، ئۆگىنىشكە، سىياسىغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىدىغان ياخشى كەيپىياتنى يەنىمۇ شەكىللەندۈرۈشى، قىسمىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇشى ۋە ۋەزىپىلىرىنىڭ ئورۇندىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى، جامائەت پىكرى تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ دۆلەتنىڭ ۋە ئارمىيىنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا خىزمەت قىلىش، قىسمىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى مۇستەھكەملەش ۋە ئۆستۈرۈشكە خىزمەت قىلىش جەھەتتىكى مۇھىم رولىنى تېخىمۇ جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

چاپچال ۋادىسىنىڭ ئىقتىسادى تېز يۈكسەلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋۇخەن، 2 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدا چاپچال ۋادىسىدا سانائەت، يېزا ئىگىلىكى تېز يۈكسەلدى. ئۇنىڭ ئەۋزەل يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى ۋە ئۇچقاندەك راۋاجلىنىۋاتقان زامانىۋى سانائىتى پۈتۈن مەملىكەت ئىگىلىكىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇش، تەڭپۇڭلاشتۇرۇش ۋە مۇقىملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت مۇھىم ئورۇننى ئىگىلەپ، ياخشى تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى نامايان قىلدى.

كۆلىمى پۈتۈن مەملىكەت كۆلىمىنىڭ 18.75 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدىغان بۇ ئىقتىسادىي كارىدور يىلدا ياراتقان سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى مەملىكەتنىڭكىنىڭ 40% تىنى، پايدا، بېجى 50 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن بۇيان، چاپچال ۋادىسىدىكى ئونغا يېقىن ئاساسلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادى يىلغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 14% تىن 20% كىچە ئېشىپ، ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسى ئەڭ يۇقىرى رايون بولۇپ قالدى. بەزى ئاساسلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردا مەھسۇلات قىممىتى ۋە كىرىمنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىش سەۋىيىسى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن يۇقىرى بولدى.

چاپچال ۋادىسى ئېلىمىزنىڭ غەربىي جەنۇب، ئوتتۇرا جۇڭگو ۋە شەرقىي جۇڭگودىن ئىبارەت ئۈچ چوڭ ئىقتىسادىي رايوننى كېسىپ ئۆتىدۇ. چاپچال ۋادىسى دائىرىسى مەملىكەتتىكى ئون نەچچە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرگە چېتىلىدۇ. بۇ رايوندىكى قېزىلما بايلىق پۈتۈن مەملىكەتتىكىنىڭ 80% تىن كۆپرەكىنى، ئىختىساس ئىگىلىرى 60% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. پۇتكۈل ۋادىدا شاڭخەينى مەركەز قىلغان تۆۋەن ئېقىم ئىقتىسادىي رايونى، ۋۇخەننى مەركەز قىلغان ئوتتۇرا ئېقىم ئىقتىسادىي رايونى، چۇڭچىڭ بىلەن چېڭدۇنى مەركەز قىلغان يۇقىرى ئېقىم ئىقتىسادىي رايونى ھەم بۇ ئۈچ چوڭ ئىقتىسادىي رايونغا پاندىش بولغان. بىر تۈركۈم ئوتتۇرا، كىچىك ئىقتىسادىي رايونلار ئېچىلىۋاتىدۇ.

يېزا ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا چاپچال ۋادىسى ئۆزگىچە ئەۋزەللىككە ئىگە. بۇ ۋادىدا ئاشلىق كانى دەپ شۆھرەت قازانغان سىچۈەن ئويمانلىقى، خۇبېي، خۇنەن تۈزلەڭلىكى، داڭلىق بېلىق، گۈرۈچ ماكانى دەپ ئاتالغان چاپچال دېلتىسى بار. ھازىر مەملىكەت زېمىنىنىڭ بەشتىن بىر قىسمىغا يەتمەيدىغان بۇ زېمىندا، مەملىكەت بويىچە مەھسۇلات قىممىتىنىڭ يېرىمى، ئاشلىق، بېلىقنىڭ 50 پىرسەنتى، پاختا، ياغلىق دانىنىڭ 40 پىرسەنتى، تاۋار ئاشلىقنىڭ 20 پىرسەنتى چىقىۋاتىدۇ. چاپچال دەرياسى بويىدىكى رايونلار يېزا ئىگىلىكىنىڭ تېز يۈكسىلىشى ۋە ئۆزئارا ئىلگىرى سۈرۈشى، پۈتۈن ۋادا خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىغا پۇختا ماددىي ئاساس سېلىپ بېرىپلا قالماي، ۋادا ئىقتىسادىي كارىدورىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنىمۇ كۆپلەپ سانائەت خام ئەشياسى بىلەن تەمىنلىدى ۋە كەڭ بازار يارىتىپ بەردى.

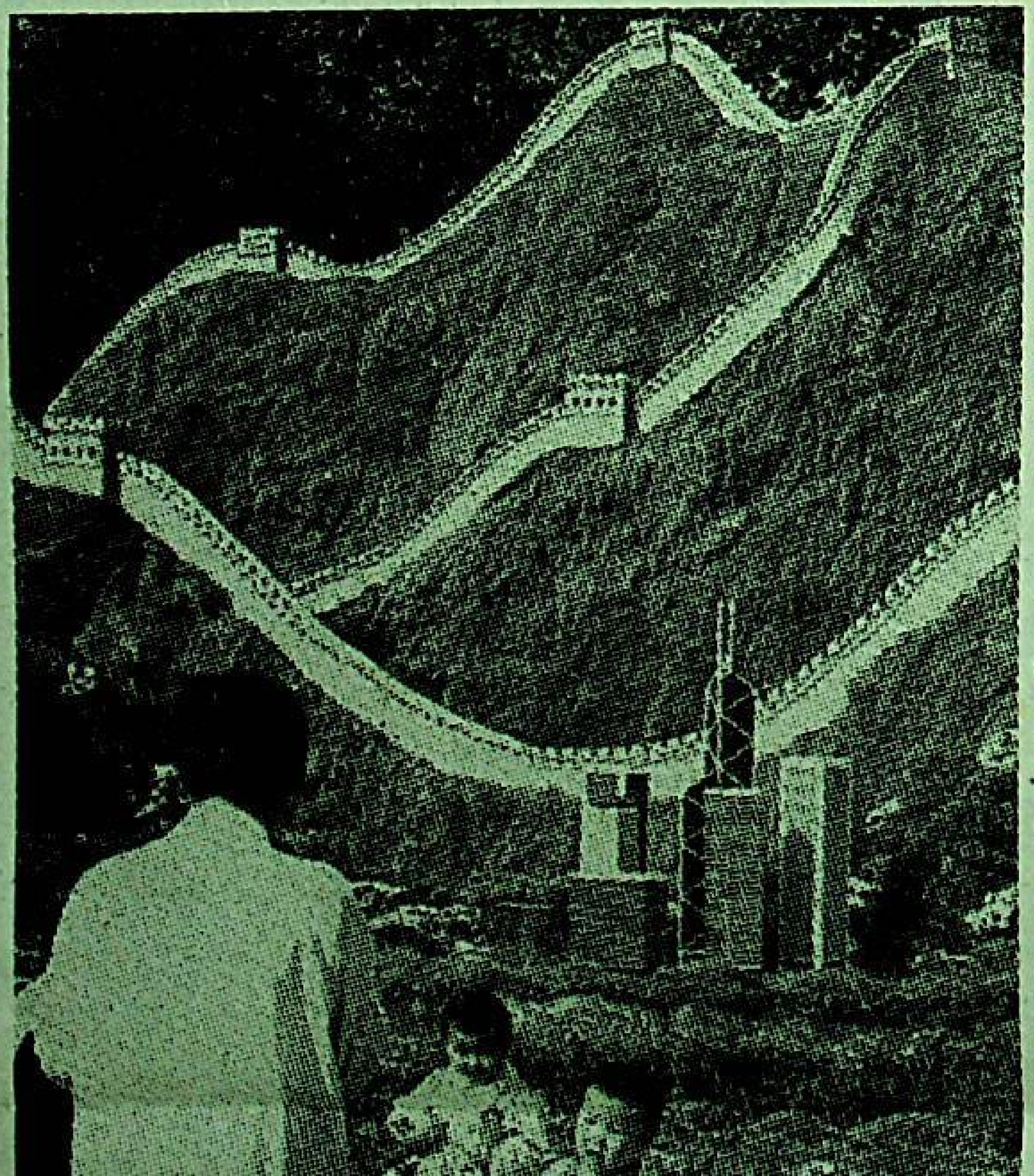

تاۋرەنتنىڭ باغچىسىنىڭ ئىچىگە قويۇلغان «ۋەتەن قوينىغا قايتىش» ناملىق گۈل سۈپىسى ساياھەتچىلەرنى مۇشۇ يەردە خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشۈشكە جەلپ قىلماقتا.

ۋاڭ جىغېن

جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چيەن چىچېن يىغىنغا قاتناشتى ۋە تەبرىك سۆزى قىلدى.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى يېڭى جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەگىشىپ قەدەممۇ قەدەم شەكىللەنگەن ۋە راۋاجلانغان. 40 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ۋە رەھبەرلىكىدە، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ قانات يايدۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن بوشاشماي ئۈنۈملۈك تىرىشچانلىقلار كۆرسەتتى، بولۇپمۇ يېڭى تارىخىي مەزگىلدە، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئەۋلادلىرى، چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلار جۇڭگونىڭ سىياسىي تۇرمۇشى، ئىقتىسادىي تۇرمۇشىغا قاتنىشىپ، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى.

چيەن چىچېن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 1997 - يىلى ۋە 1999 - يىلى جۇڭگو شياڭگاڭ ۋە ئاۋمېنغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ. دېمەك، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىش زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىدۇ. ئەۋۇن كۆڭلىنىڭ مايىللىقى، چوڭ ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى، بۇ ئۇلۇغ تارىخىي مۇساپە داۋامىدا مۇھاجىرلار بىرلەشمىسى تەشكىلاتلىرى شەرەپلىك تارىخىي ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

ئۇ جۇڭگو مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئېسىل ئەنئەنىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، يېڭىلىق يارىتىپ، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئەۋلادلىرى ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنى تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن يېڭى، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىشنى، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يىل بېشىدا «ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە

كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ۋە رەھبەرلىكىدە، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ ۋەتەننى، يۇرتنى سۆيۈش ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۈستۈنلۈكىدىن پايدىلىنىپ، خىزمەتلەرنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن

ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىش زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىدۇ. تەيۋەن جۇڭگونىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، تەيۋەن بوغۇزىنىڭ ئىككى قىرغىقىنىڭ بۆلۈنۈپ تۇرۇش ئەھۋالىغا، بالدۇراق خاتىمە بېرىش كىشىلەر

يېڭى، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

يىغىندا مۇھاجىرلار خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقىنىغا 30 يىل بولغان مۇھاجىرلار ئىشلىرى خادىملىرىغا شەرەپنامە بېرىلدى.

ۋاڭ جىڭرېن فوتوسى

تەڭرىتېغىدىن ئۆتكۈزۈلگەن گاز بەلبېغى

(بېشى 1 - بەتتە)

ھازىر ئۈرۈمچى شەھىرىدە قىسمەن ئاھالىنىڭ سۇيۇقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى ۋە تۇرۇبا گازى، كۆمۈر گازىنى ئىشلەتكەنلىكىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، يەنە 100 نەچچە مىڭ ئائىلە ئوچاق ياكى مەشكە ئوت قالايدۇ. بىر قانچە 10 مىڭ ئاممىۋى پاراۋانلىق ئورنى ۋە سانائەت كارخانىسى پار قازىنىغا كۆمۈر ئىشلىتىدۇ. كۆمۈردىن چىققان بۇلغىغۇچى ماددىلار ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ھاۋاسىنى بۇلغاۋاتىدۇ.

تەبىئەت سۈزۈك ئاسمانغا، شەھەر پاكىز مۇھىتقا، كىشىلەر زامانىۋى مەدەنىيەتكە موھتاج. بۇ تارىخ تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى، 2 - قېتىملىق سانائەت ئىنقىلابىغا ئوخشاشلا كۈندىلىك تۇرمۇش بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك يېقىلغۇ قۇرۇلمىسىدا زور ئىنقىلاب قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. نوپۇزلۇق ئەربابلار مۇنداق ھېسابلايدۇ: جۇڭگو شەھەرلىرىنىڭ يېقىلغۇ قۇرۇلمىسى كۆمۈرنى ئاساس قىلىشتىن يېقىلغۇ گازنى ئاساس قىلىشقا راۋاجلىنىشى كېرەك. بولۇپمۇ زامانىۋىلاشقان چوڭ شەھەرلەردە تېخىمۇ شۇنداق بولۇشى كېرەك.

1995 - يىلى 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى يىلىغا 600 مىليون كۇب مېتىر گاز يەتكۈزۈپ بېرەلەيدىغان پىچان - ئۈرۈمچى گاز تۇرۇبا قۇرۇلۇشى تەڭرىتېغىدا ئىشلىتىشكە باشلاندى. بۇ قۇرۇلۇش پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيىۋى زاۋۇتى، شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قاتارلىق كارخانىلارنى سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان گاز بىلەن تەمىنلىگىلى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 200 مىڭ ئائىلىنىڭ تۇرمۇشقا ئىشلىتىلىدىغان گازغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرغىلى بولىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش شىنجاڭنىڭ ئاشلىق، پاختا تېرىلىدىغان يەرگە كېرەكلىك خىمىيىۋى ئوغۇتقا بولغان جىددىي ئېھتىياجىنى قاندۇرۇپلا قالماستىن، يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇستەھكەم ئارقا تىرىكى بولىدۇ؛ ئۈرۈمچىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشىنى زامانىۋى مەدەنىيەتكە يۈزلەندۈرىدۇ.

شىنجاڭ خەلقىنىڭ قەلبىدىكى ئابىدە

پىچان - ئۈرۈمچى تەبىئىي گاز تۇرۇبا لىنىيىسى شەرقتە پىچان ناھىيىسىدىن باشلىنىپ، چۆل - جەزىرە، قۇملۇق، سازلىقلارنى كېسىپ ئۆتىدۇ، تەڭرىتېغىدىن ھالقىپ ئۆتىدۇ، 18 دەريا ئېقىننى، ئالتە تۆمۈريول لىنىيىسى، سەككىز غول تاشيول، ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىسىنى 120 يەردىن كېسىپ ئۆتۈپ، ئاسىيا - ياۋروپا ئوپتىكىلىق كابېل بىلەن تەڭ ئۈرۈمچىگە تۇتاشتۇرۇلىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش جۇڭگو نېفىت سانائىتىنىڭ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرى، كېلەر ئەسىرنىڭ بېشىدىكى ئېنېرگىيە ستراتېگىيىسىدە نۇقتىلىق قۇرۇلۇش بولۇپ، شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ «جان تومۇرى» ھېسابلىنىدۇ.

بۇ قۇرۇلۇشنى جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز تۇرۇبىسى ياتقۇزۇش ئىدارىسى ھۆددىگە ئالدى. ئۇنىڭغا 470 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، يەر شەكلى مۇرەككەپ، قۇرۇلۇش مىقدارى ناھايىتى زور بولۇپ، تۇپا - تاش قۇرۇلۇشى مىقدارىلا 1 مىليون 400 مىڭ كۇب مېتىرغا يېتىدۇ، 35 مىڭ تۇرۇبىنى كەپشەرلەشكە توغرا كېلىدۇ.

پۈتكۈل قۇرۇلۇشنى لايىھىلەش، قۇرۇلۇش قىلىشتا قەتئىي سەۋىيىلىك كۆرۈلمەسلىك كېرەك ئىدى. جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتى تۇرۇبا ياتقۇزۇش ئىدارىسى پىچان - ئۈرۈمچى گاز تۇرۇبا قۇرۇلۇشىنى 90 - يىللاردىكى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويدى. قۇرۇلۇشچىلار «يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى سەۋىيە، يۇقىرى سۈرئەت، يۇقىرى ئۈنۈم» تەلىپى بويىچە ئۈرۈمچىنى گاز بىلەن تەمىنلەشتە ئۈزلۈكسىز، بىخەتەر، مۇقىم بولۇشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش تەلىپى بويىچە ئىشلىدى.

ئالدىنقى مەزگىللىك تەييارلىق خىزمىتى ماھىيەتلىك باسقۇچقا قەدەم قويغاندا، تۇرپان - قۇمۇل تۇرۇبا ياتقۇزۇش قوماندانلىق قىلىش شتابى ئىشلارنى خەلقئارا تۇرۇبا ياتقۇزۇشنى باشقۇرۇش چارىسى بويىچە يولغا قويدى. قۇرۇلۇشچىلار جاپا - مۇشەققەتتىن قورقماي، باشقىلار تەسەۋۋۇر قىلالمايدىغان قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، 330 كېچە - كۈندۈز كۆرەش قىلىپ، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان مۆجىزە ياراتتى!

بۇ يىل 7 - ئايدا 300 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى تەبىئىي گاز تۇرۇبا لىنىيىسى پۈتۈنلەي تۇتاشتۇرۇلدى. 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئومۇمىي لىنىيە بويىچە سىناق قىلىنىپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى، سۈپەت نازارەت قىلىش، تېخنىكا تەكشۈرۈش نەتىجىسى قۇرۇلۇشنىڭ ئۆلچەمگە يەتكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

بۇ قۇرۇلۇشنى 14 ئاي ئىشلەش پىلانلانغانىدى، ئەمەلىيەتتە 11 ئايدىلا پۈتۈپ، ئېلىمىز بويىچە نېفىت تۇرۇبىسى ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشى تارىخىدا يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

بۇ تەبىئىي گاز تۇرۇبىسى لىنىيىسى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەلبىدىكى ئابىدە بولۇپ قالدى. كىشىلەر شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش قۇرۇلۇشىغا قاتناشقان مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان قۇرغۇچىلارنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايدۇ.

ئاساسىي قانۇن ئېڭىنى كۈچەيتىش، قانۇن بويىچە نازارەتنى قوبۇل قىلىش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يەرلىك نىزام - تۈزۈم تۈزۈشى، چوڭ ئىشلارنى قارار قىلىشنى قاراپ چىقىشتا فاڭجېن، پرىنسىپ جەھەتتىن كۆپرەك مۇزاكىرە قىلىشنى، كۆپرەك كۆرسەتمە بېرىشنى، ئۆتكەلنى چىڭ ئىگىلىشنى، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، توغرا يۆنىلىشتە ئىزچىل چىڭ تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ پارتگۇرۇپپىلىرى دەرىجىسى ئوخشاش پارتكوملاردىن خىزمەتتە يوليورۇق سوراش، خىزمەتتىن دوكلات قىلىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى يەرلىك نىزام - تۈزۈم تۈزگەندە، قارار چىقارغاندا ئاۋۋال تەڭ دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللۇقىنى ئېلىشى كېرەك. خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىدىكى ئەزالار ۋە ۋەكىللەر ئارىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرى پارتىيىۋىلىكىنى كۈچەيتىپ، قانۇن بويىچە ئىش قىلىشى، دېموكراتىيە ھوقۇقىنى توغرا يۈرگۈزۈشى كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ خىزمەت ۋە قۇرۇلۇشتا يولۇققان ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىپ ۋە ئۇنى قوللاپ، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشىغا ئىمكان قەدەر ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بېرىپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى خىزمىتىنىڭ نورمال، ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ يۈي** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى چاقىرغان خىزمەت تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىگە بولغان تونۇشنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ نازارىتىنى قانۇن بويىچە ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى كېرەك.

ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا ئۆز خىزمىتىدىن دوكلات بېرىشى ئاساسىي قانۇندا ۋە يەرلىك تەشكىلىي قانۇندا ئېنىق بەلگىلەنگەن بولۇپ، ئۇ خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ نازارەتچىلىك ھوقۇقىنى يولغا قويۇشىنىڭ مۇھىم شەكلى، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر بۇنى قەتئىي ئىجرا قىلىشى، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ نازارىتى ۋە قوللىشىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن قولغا كەلتۈرۈشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاساسىي قانۇندا ۋە قانۇنلاردا بەلگىلەنگەن خەلق قۇرۇلتىيىغا دوكلات قىلىشقا تېگىشلىك، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قاراپ چىقىپ قارار قىلىدىغان چوڭ ئىشلارنى خەلق قۇرۇلتىيى ياكى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قارار چىقىرىشىغا يوللاش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر مەجبۇرىيىتىنى ھەقىقىي ئادا قىلىشى، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇشى، ھۆكۈمەت خىزمىتى ۋە ھەر مىللەت خەلقى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئىشلار، مەۋجۇت بولۇۋاتقان مەسىلە، قىيىنچىلىقلارنى خەلق قۇرۇلتىيى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا ئەينەن دوكلات قىلىشى كېرەك.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن بولغان ئالاقىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، دەرىجىسى ئوخشاش خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمەت تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇشى ۋە بۇ خىزمەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتكە قاراشلىق تارماقلارمۇ خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار كومىتېتلىرى بىلەن بولغان خىزمەت ئالاقىسىنى كۈچەيتىپ، ئالاقىلىشىش تۈزۈمىنى ساغلاملاشتۇرۇشى، خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمىتىگە مەخسۇس ئادەم مەسئۇل قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئۇلارنىڭ تارماقلىرى خەلق قۇرۇلتىيى تەشكىللىگەن تەكشۈرۈش، كۆزدىن كەچۈرۈش پائالىيەتلىرىنى قارشى ئېلىشى، قوللىشى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى كۆزدىن كەچۈرۈش ۋە تەكشۈرۈشكە تەشەببۇسكارلىق بىلەن تەكلىپ قىلىشى كېرەك.

ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تارماقلار خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپ، تەنقىد، پىكىر ۋە تەۋسىيەلەرنى ئەستايىدىل بىجىرىشى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ۋە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ مەسلىھەتى، پىكرىنى كەمتەرلىك بىلەن قوبۇل قىلىشى كېرەك. ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان مەسىلىلەرنى شارائىتى يار بەرسىلا تېز بىجىرىشى كېرەك؛ بىر مەھەل قۇربىتى يەتمەيدىغانلىرىنى ئاكتىپلىق بىلەن شارائىت ھازىرلاپ تىرىشىپ بىجىرىشى كېرەك؛ مەلۇم مەزگىلگىچە ھەل قىلغىلى بولمايدىغانلىرىنى خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىگە ئېنىق چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئەپۇ قىلىشىنى قولغا كەلتۈرۈشى كېرەك. ۋەكىللەرنىڭ ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارغا بەرگەن پىكىرلىرىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، ئۇنىڭغا ۋاقتىدا جاۋاب قايتۇرۇشى، سۈرۈشتە قىلىنغان ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشى، كەينىگە سۈرمەسلىكى كېرەك.

يىغىنغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ھامىدىن نىياز، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۈ، جىن يۈنخۇي، شىې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممىدى، تۆربايىر، شۈي پېڭ، ما سۇنليالڭ، خوجىخان ھاكىموف، ئامىنە غاپپار، قادىس، مىجىت ناسىر ۋە ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، ئاپتونوم رايونلۇق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مەسئۇللىرىمۇ قاتناشتى.

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئۆكتەبر
7
دۈشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
(维文)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

ۋاڭ لېچۈەن ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈردى

ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ جەنۇبىدىكى كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دېدى: كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشى چوڭ ئىش، بىز بۇ ئىشنى چوقۇم ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. ئۇ شەھەر خەلقىنىڭ تۇرمۇشىغا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا، دېھقانلارنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك، چوقۇم نەزەر دائىرىمىزنى كېڭەيتىپ، ھەر يىلى يېڭى سەۋىيە يارىتىپ، ھەر يىلى بىر بالداق ئۆرلەپ، قىممەتنى ئاشۇرۇش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش يولىدا مېڭىپ، شەھەردىكىلەرنى ئەرزان كۆكتات بىلەن تەمىنلەپ، دېھقانلارنىمۇ پۇل تاپالايدىغان قىلىشىمىز لازىم.

10 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋۇدۇنفۇ، مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى جاڭ گوۋېن، ۋاڭ جۇڭشاۋلار بىلەن بىرلىكتە ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ بەنفاڭگو يېزىسىدىكى كۆكتاتلىقلارنى ئارىلاپ ناھايىتى مەمنۇن بولغان ھالدا مۇنداق دېدى: لاپاستا كۆكتات ئۆستۈرۈش ياخشى ئىش، ئۇنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۆستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كۆكتات تېرىش ئاكتىپلىقىنى قوغداپ، كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشىنىڭ نەتىجىسىنى مۇستەھكەملەپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ سېرىقتال پەسلىدە كۆكتاتنى باشقا جايلاردىن يۆتكەپ كېلىش مەسىلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىش لازىم.

ۋاڭ لېچۈەن ئىچكى جايلاردىكى بەزى كۆكتاتچىلارنىڭ بۇ يەردە كۆكتات تېرىۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ مۇنداق دېدى: «بۇ ناھايىتى ياخشى ئىش، ئۇلارنىڭ تېخنىكىسى بار، ئۇلار بۇ يەردە يەرلىك دېھقانلار بىلەن بىرلىكتە كۆكتات تېرىسا، تەجرىبە ئالماشتۇرسا، بىز كۆكتاتنى بارغانسېرى ياخشى تېرىيدىغان بولىمىز، دېھقانلارنىڭ كىرىمىمۇ يىلدىن يىلغا ئاشىدۇ.»

ۋاڭ لېچۈەن ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشىنىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشى، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر توغرىسىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قورۇلۇشىدا خېلى ئىلگىرىلەش بولدى، لېكىن شەھەر ئاھالىسىنىڭ تەلىپىنى قاندۇرۇپ كېتەلمەيۋاتىدۇ. مەسىلەن: كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تۇخۇم، سۈت، گۆش مىقدارىنى باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايون مەركىزىي شەھەرلىرىنىڭكىگە سېلىشتۇرغاندا، ناھايىتى تۆۋەن، كۆكتات ئىستېمال مىقدارىمۇ ناھايىتى ئاز، بازار ئېچىش، قورۇلمىنى تەڭشەش،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭخې يۇقىرى بېسىملىق ئاليۇمىن ياپراقنىڭ كەشىپ قىلىنىشى ئاسانغا چۈشمىدى

بۇ مەھسۇلات سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەتكەن زاۋۇتلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى، جۇڭخې پاي چېكىمۇ بازار تاپتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **دىڭ گۈي، جاۋ شۇ، شۇجيەنلەر** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ جۇڭخې پاي ھەسسىدارلىق شىركىتى مول ھوسۇلغا ئېرىشتى. 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئۇلار ھازىر دۇنيادا ئاران ئۈچ دۆلەتتىكى تۆت كارخانا ئىشلەپ چىقىرالايدىغان سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلەپ چىقاردى. 9 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئاز مىقداردا ئىشلەپچىقىرىشقا باشلىدى، 9 - ئاينىڭ 15 -، 16 - كۈنلىرى ئېلىمىزنىڭ نەنتۇڭ، جياشىڭ قاتارلىق جايلىرىدىكى مۇشۇ مەھسۇلاتنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەتكەن بەش زاۋۇت خەت ۋە تېلېگرامما ئەۋەتىپ، بۇ مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىنىڭ ناھايىتى ياخشى ئىكەنلىكىنى ئىنكاس قىلدى. بېيجىڭدىكى پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى تەكشۈرىدىغان نوپۇزلۇق ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈپ سىنىشى ئارقىلىق بۇ مەھسۇلاتنىڭ تۈرلۈك تېخنىكا كۆرسەتكۈچىنىڭ خەلقئارادىكى ئوخشاش مەھسۇلاتلارنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتكەنلىكى ئىسپاتلاندى.

بۇ خەۋەر تارقالغاندىن كېيىن، جۇڭخې شىركىتىنىڭ 1800 دىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچىسى شادلىققا چۆمدى، 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەبرىك خېتى ئەۋەتىپ ئۇلارنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى جۇڭخې شىركىتىگە ئالايىتەن بېرىپ ئۇلارنى تەبرىكلىدى، 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگىچە ئۇدا ئۈچ كۈن جۇڭخې پاي چېكى شاڭخەي ئاكسىيە بازىرىدا بازار تاپتى.

سىغىمچانلىقى زور ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراق يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن بېسىملىق ئالىيۇمىن ئېلېكترولىزلىق كوندېنساتور ئىشلەپچىقىرىشتا كەم بولسا بولمايدىغان ئاساسىي ماتېرىيال. ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، كومپيۇتېر قاتارلىق ساناائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۈچقاندەك راۋاجلىنىشى ۋە ئالىيۇمىن ئېلېكترولىزلىق كوندېنساتور زاۋۇتلىرىنىڭ كۈنسېرى كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، بۇنداق ماتېرىيال دۆلىتىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلاردا ناھايىتى جىددىيلىشىپ كەتتى. لېكىن بۇنداق ئالىيۇمىن ياپراق، بولۇپمۇ سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترولىزلىق ئالىيۇمىن ياپراقنى ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ناھايىتى مۇرەككەپ بولغانلىقى، تېخنولوگىيىنىڭ پارامېتىرىنى ئىگىلەش قىيىن بولغانلىقى ئۈچۈن، دۇنيادا بۇ مەھسۇلاتنى ئىشلەپ چىقىرالايدىغان زاۋۇت ناھايىتى ئاز ئىدى، ئېلىمىز بۇ ماتېرىيالنى پۈتۈنلەي چەتئەلدىن ئىمپورت قىلاتتى.

شىنجاڭ جۇڭخې پاي ھەسسىدارلىق شىركىتى (ئەينى ۋاقىتتا ئۈرۈمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى، دەپ ئاتىلاتتى) 1993 - يىل 4 - ئايدا شىركەتنىڭ باش جىگلىسى جاڭ يىكچيەن، مۇئاۋىن باش جىگلىسى ماۋلىياڭ قايتا - قايتا تەكشۈرۈش ۋە تەتقىق قىلىش ھەم ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى كۆپ قېتىم تەكلىپ قىلىپ دەلىللەش ئارقىلىق ئېلىمىزنىڭ ئۆزىگە خاس سىغىمچانلىقى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭخېلىقلارنىڭ كارامىتى

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

شىنجاڭ جۇڭخې پاي ھەسسىدارلىق شىركىتىنىڭ خەلقئارادىكى ئىلغار تېخنىكىلىق مەھسۇلات بولغان يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپ چىقىرىپ مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەر ھەممەيلەننى خۇشاللىققا چۆمدۈردى.

بەزىلەر شىنجاڭ بەك چەت جاي، ئىقتىسادىي ئاساسى ئىچكىرىدىكى جايلار ۋە دېڭىز بويىدىكى جايلارغا سېلىشتۇرغاندا بەك ئارقىدا، كارخانىلىرىنىڭ چوڭ - چوڭ ئىشلارنى قىلالىشى مۇمكىن ئەمەس، دەپ قارايدۇ. لېكىن جۇڭخې شىركىتىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قىيىنچىلىقتىن قورقۇپ قالمىدى. ئۆز ئۈستۈنلۈكىنى بايقاپ، پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، شارائىتنى يار بەرگەنلىرىنى قىلىپ، تىرىشىپ ئىزدەندى، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىپلا ھەم غايەت زور ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى، ھەم كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي پايدىسىنى تېزلا ئۆستۈردى. ئۇلار ئېلىمىزدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش گۇرۇپپىسىنى تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش، ئۆگىنىش، تەتقىقاتنى بىرلەشتۈرۈپ، كارخانىنى دۆلەتنىڭ ئالىي مەكتەپلىرى بىلەن بىر گەۋدىلەشتۈرۈپ، نۇرغۇن ئەگرى يولنى ئاز ماڭدى ھەم كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىلىمىنى تېزدىن يېڭىلاپ، ئۇلارنىڭ قابىلىيىتىنى ئاشۇردى. بىر چاغلاردا ئىككى پاختەكنى سوقىدىغان بۇنداق ئىشتىن قانداقمۇ خۇشال بولماي تۇرالايمىز؟ جۇڭخې شىركىتىدىكى سىياسەت بەلگىلىگۈچىلەر چوڭقۇر ئويلاپ، يىراقنى نەزەردە تۇتقانلىقى ئۈچۈن، باشقىلارنىڭ ئالدىغا ئۆتەلىدى، ناھايىتى

يۇي يۇشەن ئاپتونوم رايونىمىزدا نەشرىيات ئىشلىرىنى تەكشۈردى، ئازسانلىق مىللەتلەرنىڭ نەشرىياتچىلىقىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **شىن ۋېن** خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى يۇي يۇشەن يېقىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تيېيىڭغا ھەمراھ بولۇپ شىنجاڭغا كېلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نەشرىيات خىزمىتىنى مەخسۇس تەكشۈرگەندە، كىتاب تېمىلىرىنى تاللاشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. بۇ 9 - بەش يىللىق پىلاننىڭ ئورۇندىلىشىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. شۇڭا نەشرىيات ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىرى، باش مۇھەررىرلىرى، ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىلىرىنىڭ باشلىقلىرىمۇ بۇ خىزمەتنى تۇتۇشى كېرەك.

يۇي يۇشەن شىنجاڭنىڭ ئازسانلىق

شىنجاڭدىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى بۇ بىر نەچچە يىلدا تارقىتىش خىزمىتىنى خېلى ياخشى ئىشلەپتۇ. تارقىتىش تور - نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىپ، كىتابلارنىڭ تارقىتىلىش مىقدارىنى كۆپەيتىپتۇ. شىنجاڭنىڭ باسما زاۋۇت كارخانىلىرىدىكىلەر قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ئاساسىي كەسپنى ۋەزىپىنى ئورۇنداش شەرتى ئاستىدا، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ،

دەپ قارايدۇ. لېكىن جوڭخې شىركىتىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قىيىنچىلىقتىن قورقۇپ قالمىدى. ئۆز ئۇستۇنلۇكىنى بايقاپ، پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، شارائىتى يار بەرگەنلىرىنى قىلىپ، شارائىتى يار بەرمىگەنلىرىنى شارائىت يارىتىپ قىلىپ، بىرەر ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشنىڭ تەشەببۇسكارلىق ھوقۇقىنى ئىگىلىدى. شارائىتقا قانداق قاراش، پۇرسەتنى قانداق تۇتۇش كېرەك؟ جوڭخې شىركىتىنىڭ غايەت زور مۇۋەپپەقىيىتى شىنجاڭدىكى كارخانىلار، بولۇپمۇ دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرىغا ھەقىقەتەن ئۈلگە تىكلەپ بەردى.

جوڭخې شىركىتىنىڭ ھازىر دۇنيادا ئاران ئۇچلا دۆلەتتىكى تۆت كارخانا ئىشلەپ چىقىرالايدىغان يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك ياساپ ھەم تۈركۈملەپ ئىشلەپ چىقىرىپ شىنجاڭلىقلارغا شان - شەرەپ كەلتۈرگەنلىكى، ئۇلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى تەجرىبىسى بىزنىڭ مۇھاكىمە قىلىشىمىزغا، ئۆرنەك قىلىشىمىزغا ۋە ئۆگىنىشىمىزگە تولىمۇ ئەرزىيدۇ. ئۇلار خەلقئارا يۇقىرى تېخنىكىلىق تۈرلەرگە كۆز تىكتى، زاۋۇت بىلەن مەكتەپنى بىرلەشتۈرۈش يولىغا ماڭدى. ئۇلار ئۆز كارخانىسىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، كارخانىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ماس كېلىدىغان، دۇنيادا كەم ئۇچرايدىغان نازۇك تېخنىكا تۈرلىرى ئۈستىدە

سوقۇلىدىغان بۇنداق ئىشتىن قانداقمۇ خۇشال بولماي تۇرالايمىز! جوڭخې شىركىتىدىكى سىياسەت بەلگىلىگۈچىلەر چوڭقۇر ئويلاپ، يىراقنى نەزەردە تۇتقانلىقى ئۈچۈن، باشقىلارنىڭ ئالدىغا ئۆتەلىدى، ناھايىتى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە غايەت زور مۇۋەپپەقىيەت قازىنالىدى. ئۇلارنىڭ يۇقىرى بېسىملىق ئالىيۇمىن ياپراق تۈرى 90 - يىللاردىلا بارلىققا كەلگەن ئىش، لېكىن بۇنىڭدىن ئىلگىرىكى بىر قانچە يىلدا ئۇلار بازارلارنى كەڭ دائىرىدە تەكشۈردى، بۇ تۈرنىڭ ئېقىش خاراكتېرى ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ باردى، ئېلىمىزنىڭ ئۆزىگە خاس سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئالىيۇمىن ياپرىقىنى چوقۇم سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپ چىقىرالايدىغان ئۇلۇغۋار ئىرادىسىگە كېلىپلا قالماستىن، بەلكى بۇ ئۇلۇغۋار ئىرادىنى چوقۇم ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلىدى. ئۇلار ئەتراپلىق ئويلاپ، تولۇق تەييارلىق قىلغانلىقى ئۈچۈن، مۇۋەپپەقىيەت قازىنالىدى، جوڭخې ئېھتىياجلىق بولغان پۈتۈن مەملىكەت بازىرى ئېھتىياجلىق بولغان، خەلقئارادىكى بۇ نازۇك مەھسۇلاتنى ئىشلەپ چىقىرالىدى.

جوڭخېنىڭ بۈگۈنىنىڭ شىنجاڭ كارخانا ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئەتىسى بولۇپ قېلىشىنى، جوڭخېنىڭ مۇۋەپپەقىيىتىنىڭ تېخىمۇ كۆپ كارخانىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىغا تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

جاڭ يۈنچۈەن قوي گۆشى باھاسىنى تەتقىق قىلىش يىغىنىدا ھەر دەرىجىلىك تارماقلاردىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشنى جىپسىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، چارۋىچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوغداش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **فاڭ يۈنجېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چاقىرىلغان قوي گۆشى باھاسىنى تەتقىق قىلىش، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوغداش يىغىنىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدا قوي گۆشى باھاسى نورمال بولماسلىق مەسىلىسىنى نەزەردە تۇتۇپ: چارۋىچىلار بۇ ئىشتىن ئەنسىرىمەسلىكى كېرەك، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا بولغان ئىشەنچىنى چىڭىتىشى كېرەك، دېدى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلاردىن ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشنى جىپسىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوغداشنى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

جاڭ يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا قوي گۆشى باھاسىنىڭ نورمال بولماسلىقى ۋاقىتلىق ئەھۋال، چۈنكى بىرىنچىدىن، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىق ئەھۋالى ياخشى بولدى، بازارغا كىرگۈزۈلىدىغان تاۋار گۆش زور مىقداردا كۆپەيدى. ئىككىنچىدىن، سېتىۋېلىش مەبلىغى يېتىشمىگەنلىكتىن ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشنى جىپسىلاشتۇرۇش خىزمىتىگە تەسىر يەتتى، بۇنىڭ بىلەن دۆلەتنىڭ ئاساسىي ۋاستىلىك رولى تولۇق جارى بولماي قالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مال بورداپ بورداپ ئۆرۈق ماللارنى سېتىۋېلىشمۇ تەسىرگە ئۇچرىدى. ئۈچىنچىدىن، ئىچكى موڭغۇل، گەنسۇ، چىڭخەي قاتارلىق جايلارنىڭ يېمەكلىك تارماقلىرى ئاپتونوم رايونىمىزغا ئىسكىلاتلىرىدىكى قوي گۆشىنى ئەرزان باھادا سېتىپ بەردى. تۆتىنچىدىن، بازار زومىگەرلىرىنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، نامۇۋاپىق رىقابەتمۇ باھانىڭ نورمال بولماسلىقىنىڭ يەنە بىر سەۋەبى.

جاڭ يۈنچۈەن ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلاردىن بۇ مەسىلىگە يېقىندىن ئەھمىيەت بېرىپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش، تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياجنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاشقا قويۇشنى، نۆۋەتتە ئوتتۇرىغا چىققان مەسىلىلەرنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىرىنچى، ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشنى جىپسىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. پۇل مۇئامىلىسى تارماقلىرى تېزلىكتە مەبلەغ تەييارلاپ، دۆلەت ئىلكىدىكى ئاساسىي ۋاستىچى ئورۇنلارغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىشى كېرەك؛ ئىككىنچى، مال بورداشقا چى كارخانىلار، بورداقچى كەسىپىي ئائىلىلەرگىمۇ مەبلەغ جەھەتتە ياردەم بېرىپ، بورداقچىلىق ئىشلىرىنىڭ چېكىنىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك. ئۈچىنچى، سېتىۋېلىش تارماقلىرىدا ئومۇمىيلىق قارىشى بولۇشى كېرەك، سېتىۋېلىشتا ھەم كارخانىنىڭ مەنپەئەتىنى نەزەردە تۇتۇش، ھەم چارۋىچىلارنىڭ مۇۋاپىق كىرىمىنى قوغداش كېرەك. سېتىۋېلىش باھاسى مۇۋاپىق، ئاقىدىغان بولۇشى كېرەك. سېتىۋېلىش تارماقلىرى چارۋىچىلارنى ۋاقتى - ۋاقتىدا بازار ئۇچۇرى بىلەن تەمىنلەپ، باھانىڭ بىراقلا تۆرلەپ، بىراقلا چۈشۈپ كېتىشىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: سودا - سانائەت، مال باھا تارماقلىرى بازار باشقۇرۇشنى ۋە بېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، بازارنى مونوپول قىلىۋېلىش، بازار زومىگەرلىكى قىلىش قاتارلىق ئىشلەپ چىقارغۇچىلار بىلەن ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ھەرىكەتلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى، سودا تارماقلىرى ئارتۇق - كېمىنى تەڭشەش ئۈچۈن، كۆپلەپ زاپاس ساقلاپ، ئاساسىي ۋاستىچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

كومىسسارى لى پېيىڭغا ھەمراھ بولۇپ شىنجاڭغا كېلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نەشرىيات خىزمىتىنى مەخسۇس تەكشۈرگەندە، شىنجاڭدا ئازسانلىق مىللەتلەرنىڭ نەشرىيات ئىشلىرىنىڭ گۈللەنگەنلىكى ۋە راۋاجلانغانلىقىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ھەم ئازسانلىق مىللەت نەشرىياتچىلىقىنى گۈللەندۈرۈش توغرىسىدىكى ئۈمىدىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

يۈي يۈشەن 9 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى، ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى، ئۈرۈمچى شىنخۇا كىتابخانىسى ۋە شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىنىڭ 1 -، 2 - زاۋۇتى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق شىنخۇا كىتابخانىسىدا خىزمەتلەرنى تەكشۈردى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى مەسئۇللىرىنىڭ خىزمەتلەردىن قىلغان دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ نەشرىيات سېپىدىكى يولداشلار قىيىن شارائىتتا خىزمەت ئورنىدا چىڭ تۇرۇپ، تىرىشىپ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە ئىككى مەدەنىيەتنى ئۈچۈن خىزمەت قىلىپتۇ، روھىي ھالىتى ياخشى ئىكەن، خىزمەتتە نەتىجە يارىتىپتۇ.

يۈي يۈشەن مۇنداق دېدى: شىنجاڭ نەشرىيات سېپىنىڭ ھازىرقى ئاساسلىق خىزمىتى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇش. ھازىر 9 - بەش يىللىق پىلان تۈزۈلۈپ بولدى، زېھنىي كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، مۇھىم نۇقتىنى تۇتۇپ، ئىدارىلىرىنىڭ باشلىقلىرىمۇ بۇ خىزمەتنى تۇتۇشى كېرەك.

يۈي يۈشەن شىنجاڭنىڭ ئازسانلىق مىللەت نەشرىيات ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: نەشرىيات ئىدارىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرگەندە ئىككى ئۈنۈمنى چىڭ تۇتۇشى، ئىجتىمائىي ئۈنۈمدە چىڭ تۇرۇش شەرتى ئاستىدا ئىجتىمائىي ئۈنۈم بىلەن ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. كىتاب پىلانىنى تۈزگەن ۋە كىتاب تېمىلىرىنى تاللىغاندا، ئىجتىمائىي ئۈنۈم بىلەن تارقىتىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ئويلىشىشى كېرەك.

كارخانىلىرىدىكىلەر قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ئاساسىي كەسپىي ۋەزىپىنى ئورۇنداش شەرتى ئاستىدا، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يېڭى كەسىپ يوللىرىنى، مەسىلەن: ئوراش - قاچىلاش يوللىرىنى تىرىشىپ ئېچىشى كېرەك. پۇرسەتنى تۇتۇپ، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ، ئىناۋەتنى ساقلىسا، كارخانا ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشەلەيدۇ.

يۈي يۈشەن شىنجاڭدىكى مەزگىلدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن شىنجاڭنىڭ ئازسانلىق مىللەت نەشرىياتچىلىقىنى گۈللەندۈرۈش، راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدا پىكىرلەشتى.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئۆلچەملەشكەن پوچتا ئىدارىسى 11گە يەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زەبىبۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئۈرۈمچى شەھەرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشخانىسى ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى قارىمىقىدىكى 11 تىجارەت ئورنىنى مۇلازىملىق ئىقتىدارى، خىزمەت مۇھىتى جەھەتتىن تەكشۈردى. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتە بۇ تىجارەت ئورۇنلىرى يېڭى قىياپەت تىكلەش، كەسىپلەرنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، مۇھىت تازىلىقىنى ياخشىلاش جەھەتتىن ئۈرۈمچى شەھەرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشخانىسىنىڭ باھالىشىدىن ئۆتۈپ، «ئۆلچەملەشكەن پوچتا ئىدارىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. بۇنداق ئۆلچەملەشكەن پوچتا ئىدارىلىرىنىڭ بارلىققا كېلىشى پوچتا ئىدارىلىرىنىڭ ئابونتلارنىڭ نازارىتى ئاستىدا مۇلازىملىق سۈپىتىنى يەنىمۇ ياخشىلاش، جەمئىيەتتىكى ئورنىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

شەرەپ قۇچقۇۋاتقان پوچتا يوللانمىلىرىنى يەتكۈزۈش گۇرۇپپىسى

قەشقەر ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى تەرىپىدىن ئىلغار بەن - گۇرۇپپا بولۇپ باھالىنىپ، ئالاھىدە شەرەپكە ئېرىشكەن پوسكام ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ شەھەر پوچتا يوللانمىلىرىنى يەتكۈزۈش گۇرۇپپىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، خادىملارغا بولغان كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئىدارە يولغا قويغان 100 نومۇرلۇق مۇلازىملىق ئۆلچىمىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ ۋە ئۆزىنىڭ خىزمەت دائىرىسىدىكى 150 تىن ئارتۇق ئورۇننىڭ شۇ كۈنلۈك يوللانمىلىرىنى شۇ كۈنى يەتكۈزۈشنى ئورۇنداپ، ئابونتلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ گۇرۇپپىدىكى خادىملار يوللانمىلارنى دائىرىلەرگە ئايرىماقتا.

ئابلىمىت بارات خەۋىرى، فوتوسى

يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنىڭ ئىستىقبالى پارلاق

جۇۋبېي، جياڭ لىرۇڭ

شىنجاڭلىقلارنىڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتىكى تىرىشچانلىقى بىر نەچچە ئون يىلدىن بۇيان توختاپ قالمىدى، بەلكى تونۇشنىڭ پەيدىنپەي چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، نىشان يەنىمۇ روشەنلىشىپ، ئىشەنچى تېخىمۇ ئاشتى.

شىنجاڭدا مول يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بايلىقى بار بولۇپ، ئۆتكەن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئومۇمىي ئاشلىق ھوسۇلى 7 مىليون 300 مىڭ توننىغا، كېۋەز ھوسۇلى 925 مىڭ توننىغا يېتىپ، شىنجاڭ مەملىكىتىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا بازىسى بولۇپ قالدى. قىزىلچا، ياغلىق دان، كۆكتات، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-چېۋىلەرنىمۇ خېلى ياخشى ھوسۇل ئېلىندى. چارۋىماللارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سانى 37 مىليون 243 مىڭ تۇياققا، تاۋارلاشتۇرۇلغىنى 17 مىليون 90 مىڭ تۇياققا، گۆش 523 مىڭ 800 توننىغا، تېرە 18 مىليون پارچىغا، يۇڭ 50 مىڭ توننىغا يەتتى. مول يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېنىك سانائەت ۋە توقۇمىچىلىق سانائىتىنى يېتەرلىك خام ئەشيا بىلەن تەمىنلىدى. ھازىر شىنجاڭدا يېنىك سانائەت تەرەققىي قىلىپ مەلۇم كۆلەمگە، بەلگىلىك تېخنىكا سەۋىيە سىستېمىغا ئىگە بولدى. شېكەر، كونسېرۋا، قەغەز، ھاراق، خۇرۇم ۋە تېرىدىن ئىشلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان ئون نەچچە كەسىپتىكى كارخانىلار 1000 دىن ئاشتى. 1995-يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېنىك سانائەت سىستېمىسى ئورۇندىغان سانائەت مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 350 مىليون يۈەنگە، ئېكسپورتقا تاپشۇرغان مال قىممىتى 553 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت قىلىنغان شېكەر 20 مىڭ 500 توننا، شوخلا قىيامى 57 مىڭ توننىغا يېتىپ، بۇ ئىككى خىل مەھسۇلات ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېكسپورتىدىكى يېتەكچى مەھسۇلات بولۇپ قالدى.

توقۇمىچىلىق سانائىتى نەچچە ئون يىللىق جاپالىق كۈرەش قىلىش نەتىجىسىدە، پاختا

كۈرەش قىلىشقا، شۇنداقلا يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ.

توقۇمىچىلىق، يېنىك سانائەتتىن ئىبارەت ئىككى چوڭ كەسىپنى ئاساس قىلغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنىڭ گۈللىنىش-گۈللىنەلمەسلىكى يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنىڭ چىقىش يولى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئەڭ مۇھىمى يېزا ئىقتىسادىنى كۈللەندۈرۈش، كەسىپلىشىش يۈزلىنىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلدۇرۇش، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرۇش، ئىچكى-تاشقى مەبلەغنى جەلپ قىلىش ھەمدە يېزىلاردىكى ئارتۇق ئەمگەك كۈچىدىن پايدىلىنىش، يېزىلاردا 2-، 3- كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك. سودا، سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش، شەھەرلەر بىلەن يېزىلارنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش، ئارتۇقچىلىقنى ئۆزئارا تولۇقلاش، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىغا مېڭىش، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى خام ئەشيا قىلغان يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق سانائىتىنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش يېزا ئىگىلىكىنى پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە، يېرىك ئىگىلىكتىن تۈجۈپىلەنگەن ئىگىلىككە ئۆزگەرتىشنىڭ ئېھتىياجى.

90-يىللارغا قەدەم قويغاندىن كېيىن، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە ھەممە يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ساھەسى مەملىكەت ئىچى-سىرتىدىن كەلگەن مەبلەغ سالغۇچىلار ئىزچىل كۆڭۈل بۆلۈپ كېلىۋاتقان قىزىق نۇقتا بولۇپ قالدى. ھەر يىلى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە، شىنجاڭنىڭ مول بايلىق

نۇقتىسىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا ئىشەنچىمىز كامىل. % 70 خام ئەشياسى يېزا ئىگىلىك، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرى بولغان يېنىك سانائەتنىڭ بازار بوشلۇقى كۆچىمۇ ناھايىتى زور. ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەت نازارىتى تەمىنلىگەن ماتېرىيالغا ئاساسلانغاندا، شىنجاڭ مەملىكەت بويىچە قىزىلچا شېكىرى جەھەتتە ئۇدا ئىككى يىل بىرىنچى ئورۇندا تۇرۇپ كەلگەن. ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ بولغان شېكەر زاۋۇتى 15 بولۇپ، يىللىق شېكەر ئىشلەش ئىقتىدارى 475 مىڭ توننىغا يەتكەن. ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىلغارلىقى جەھەتتە كۆپ قىسمى مەملىكىتىمىزنىڭ 80-يىللارنىڭ ئاخىرىقى ۋە 90-يىللارنىڭ باشلىرىدىكى سەۋىيىگە يەتكەن. مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ شېكەر ئىشلەش سانائىتى شەرقتىن غەربكە يۆتكىلىشكە يۈزلەنگەن، دۆلەتنىڭ مەبلەغ سېلىشىدىمۇ ئۆزگىرىش بولۇپ، غەربىي شىمالغا مايىللاشقان.

قەغەزچىلىك سانائىتىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسى ۋە ئىستېمال سەۋىيىسى بىر رايوننىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى، زامانىۋىلىشىش دەرىجىسىنى ئۆلچەيدىغان مۇھىم بەلگە. شىنجاڭدا مول قومۇش، سامان، پاخال، شاخ- شۇمبا قاتارلىق قەغەز ئىشلىنىدىغان خام ئەشيا بولغاندىن سىرت، يىلىغا 100 مىڭ توننىغا يېقىن قىسقا تالالىق پاختا چىقىدۇ. 9- بەش يىللىق پىلان ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا شىنجاڭنىڭ قەغەزچىلىك سانائىتى خەلق ئىگىلىكىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، مەيلى كۆلەم ياكى تېخنىكا سەۋىيە جەھەتتىن بولسۇن تېز تەرەققىي قىلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا شىنجاڭدا ھاراق ئىشلەيدىغان كارخانىدىن 130 نەچچىسى بار. بۇ زاۋۇتلارنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 450 مىڭ توننا بولۇپ، 1995-يىلى ئېكسپورت مىقدارى 85 توننىغا يەتتى.

كونسېرۋاسى نۆۋەتتە مەھسۇلات مىقدارى، سۈپىتى جەھەتتە بولسۇن ياكى ئۇسكۇنىلەرنىڭ سەۋىيىسى جەھەتتە بولسۇن مەملىكەت بويىچە 1-ئورۇندا تۇرۇپ كەلمەكتە. 1995-يىلى شىنجاڭنىڭ شوخلا قىيامى مەملىكىتىمىزنىڭ شوخلا قىيامىنىڭ مەھسۇلاتىنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

خۇرۇم، تېرىدىن ئىشلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەيدىغان كارخانا 75 بولۇپ، يىلىغا 1 مىليون 840 مىڭ پارچە خۇرۇم، 3 مىليون 740 مىڭ جۈپ ئاياغ، 400 مىڭ قۇر خۇرۇم كىيىم ئىشلەش ئىقتىدارىنى شەكىللەندۈردى. ئالتاي خۇرۇم گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى مەملىكىتىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ يۇڭ، تېرە، خۇرۇم كىيىم-كېچەك ئىشلەش بازىسى بولۇپ قالدى.

توقۇمىچىلىق ساھەسى 2000-يىلىغا بارغاندا ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 10 مىليارد يۈەنگە، باج-پايدىسىنى 1 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنى غەربىي شىمالدىكى ئەڭ چوڭ، رىقابەت ئىقتىدارى كۈچلۈك توقۇمىچىلىق سانائىتى بازىسى ھەمدە مەملىكىتىمىزنىڭ سۈپەتلىك يىپ، رەخت بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. دۆلەتنىڭ «شەرقنىڭ ئۇرچۇقلىرىنى غەربكە يۆتكەش» سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، شىنجاڭ شەندۇڭ، شاڭخەي قاتارلىق دېڭىز بويىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن 540 مىڭ پاختا توقۇمىچىلىق ئۇرچۇقىنى يۆتكەش توغرىسىدا مۇددىئانامە ئىمزالىدى. بۇلاردىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 137 مىڭ ئۇرچۇق يۆتكەپ كېلىنىپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، يەنە باشقا 100 مىڭ ئۇرچۇق يۆتكەپ كېلىنىپ قۇراشتۇرۇلدى ياكى قۇراشتۇرۇلماقتا. شىنجاڭنىڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويىدۇ.

پۇرسەت، جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىك ياكى خەلقنىڭ ئىنتىلىشى جەھەتلەردىن قارايدىغان بولساق، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىدە بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن 15 يىلغىچە زور تەرەققىياتلار بارلىققا

مازار يېزىسى قەرز پۇلنى ئۆز جايىغا ئىشلەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەيساجان ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ مازار يېزىسى بۇلتۇر ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئىشخانىسى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئۈچۈن بەرگەن قەرز پۇلنى ئۆز جايىغا ئىشلىتىپ، 46 ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇردى.

مازار يېزىسى غۇلجا ناھىيىسىدىكى ئۈچ نامرات يېزىنىڭ بىرى بولۇپ، يېزا بويىچە 1100 ئائىلىنىڭ 314 ى نامرات ئائىلە ئىدى. كىشى بېشى كىرىمى 300 يۈەنگە يەتمەيدىغان بۇ ئائىلىلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن يېزا بۇلتۇر نامراتلارنى قەرز پۇل ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش چارىسىنى يولغا قويدى. ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئىشخانىسى بۇ يېزىغا دەسلەپكى قەدەمدە ئۈچ يىللىق مۇددەت بىلەن 198 مىڭ يۈەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز پۇل بەردى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ پۇلنى ئۆز جايىغا ئىشلىتىش ئۈچۈن، نامرات ئائىلىلەرنى ئىنقىلاب رىتكە تۇرغۇزۇش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، كەنت، گۇرۇپپىلارغا ئەۋەتتى. ئۇلار تەكشۈرۈش ئارقىلىق 314 ئائىلە ئىچىدىن 65 ئائىلىنى نامرات ئائىلە قىلىپ تۇرغۇزدى ھەمدە بۇ 65 ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئوبيېكتى قىلىپ، يۇقىرىدىن بەرگەن قەرز پۇلنى ئۇلارغا مۇۋاپىق تارقىتىپ بەردى. بۇ پۇل بىلەن بىر قىسىم ئائىلىلەر چارۋىمال سېتىۋېلىپ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللاندى، بىر قىسىم ئائىلىلەر تىجارەت بىلەن شۇغۇللاندى. چارۋىمال باققان ئائىلىلەر بۇلتۇردىن بۇيان چارۋىماللىرىنى ئوبدان بېقىپ، تۆل ئېلىپ تولۇق ئەي قىلدى. ھازىر ئۇلارنىڭ قولىدىكى چارۋىمال 693 تۇياققا يېتىپ، 216 تۇياق چارۋىمال ساپ كۆپەيدى. تىجارەت بىلەن شۇغۇللانغان ئائىلىلەرمۇ كەسكىن بازار رىقابىتىدە ئۇستىلىقىنى ئىگىلەپ، تىجارەتتىن خېلى پايدا ئالدى. ھازىر بۇ نامرات ئائىلىلەرنىڭ چارۋىچىلىق ۋە تىجارەتتىن قىلغان ساپ كىرىمى 73 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى.

تۆۋەت يېزىسىدا 800 مو چىلانلىق باغ بىنا قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ تۆۋەت يېزىسى چىلانلىق باغ بىنا قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ ئەلا سورتلۇق چىلان كۆچىتى يۆتكەپ كېلىپ، ھەرقايسى كەنتلەرگە تارقىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگە قەدەر يېزا بويىچە بىنا قىلىنغان چىلانلىق باغ كۆلىمى 800 موغا، چىلان كۆچىتى 20 مىڭ تۈپكە يەتتى.

تاغارچى يېزىسىدا «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلماقتا

يەكەن ناھىيىسىنىڭ تاغارچى يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 300 مو يەرنى تۈزلەپ، ئۆلچەملىك سالا ئېتىزغا ئايلاندۇردى، 200 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ئۆزگەرتىپ، 1000 مو بوزيەر ئاچتى، 50 مىڭ ئىش كۈنى، 280 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 84 كىلومېتىر يولنى ئوڭشىدى، 11 كىلومېتىر يول، 12 توما، 12 كىلومېتىر سۇ ئىسگەس ئۆستەڭ ياسىدى.

توختى مۇھەممەت

خاربۇغ بازىرى پۇلنى ئوبدان ئىشقا خەجلىدى

ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ خاربۇغ بازىرى بۇ يىل 105 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 132 تۇياق جۇڭگو مېرىنوس نەسىللىك قوشقىرى سېتىۋېلىپ، ھەرقايسى چارۋىچىلىق پونكىتلىرىغا تارقىتىپ بەردى.

مەھسۇلات بولۇپ قالدى.

توقۇمىچىلىق سانائىتى نەچچە ئون يىللىق جاپالىق كۆرەش قىلىش نەتىجىسىدە، پاختا توقۇمىچىلىق، بوياقچىلىق، يۇڭ توقۇمىچىلىق، يىپەكچىلىك، ئىلمە توقۇمىچىلىق، كىيىم-كېچەك، كەندىر يىپ ئېگىرىش قاتارلىق تۈرلەر بىر قەدەر تولۇق بولغان، مەلۇم كۆلەمگە ئىگە كەسىپ سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. 1995-يىلغىچە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە پاختا توقۇمىچىلىق ئۇرچۇقى 1 مىليون 387 مىڭغا، يەل بىلەن توقۇش ئۇرچۇقى 33 مىڭ 200 گە، يۇڭ توقۇمىچىلىق ئۇرچۇقى 115 مىڭغا، كەندىر يىپ ئېگىرىش ئۇرچۇقى 5600 گە، يىپەك تارتىش ئىقتىدارى 14 مىڭ باشقا يەتتى.

كەلگۈسىگە نەزەر تاشلىغاندىمۇ شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتە زور تەرەققىيات پۇرسىتىگە ئېرىشتى. شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك بايلىق مەنبەسى جەھەتتە ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە، سۇ، تۇپراق، قۇياش نۇرى بايلىقى مول، ئېچىپ پايدىلىنىش دەرىجىسى تۆۋەن، يوشۇرۇن كۈچ زور، ئاپتونوم رايونىمىز 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىنجاڭنى دۆلەتنىڭ مۇھىم تاۋار ئاشلىق بازىسى، تاۋار پاختا بازىسى ھەمدە قىزىلچا، چارۋىچىلىق، سۈپەتلىك مېۋە-چېۋە بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ ئۇلۇغۋار نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن مەركەز، ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ئىگىلىككە دائىر سىياسەتلىرى، يۆلەش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تىرىشىپ

...نۇقتا بولۇپ قالدى. ھەر يىلى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە شىنجاڭنىڭ مول بايلىق ئەۋزەللىكى ۋە مەھسۇلات ئەۋزەللىكىگە ئىگە بولغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىن كەلگەن سودىگەرلەرنىڭ مۇھىم سۆز تېمىسى بولۇپ قالدى. «جىڭدا»، «توگىيى»، «سەنجيۇ» قاتارلىق مەملىكەت ئىچىدىكى مەشھۇر چوڭ كارخانىلار، شىركەتلەر بەس-بەستە شىنجاڭغا يۈرۈش قىلىپ، شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ ئەڭ ئۈمىدكە تولغان زېمىن ئارقىلىق ئىچكى ئۆلكىلەر، ھەتتا ئوتتۇرا ئاسىيا رايونىغا كۆز تىكتى.

شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى نۆۋەتتە نۇرغۇن قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەن بولسىمۇ، ئەمما تەرەققىيات

...نىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 450 مىڭ توننا بولۇپ، 1995-يىلى ئېكسپورت مىقدارى 85 تونىنغا يەتتى.

شىنجاڭنىڭ شوخلا قىيامى، شوخلا قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىدە بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن 15 يىلغىچە زور تەرەققىياتلار بارلىققا كېلىپ، تېخىمۇ ئۆرلەش بولغۇسى.

ئارتۇش ناھىيىسىنىڭ خاربۇغ بازىرى بۇ يىل 105 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 132 تۇياق جۇڭگو مېرىنوس نەسىللىك قوشقىرى سېتىۋېلىپ، ھەرقايسى چارۋىچىلىق پونكىتلىرىغا تارقىتىپ بەردى.

ئابدۇرېشىت ئابلىز

كۆزلۈك ئوت-چۆپلەرنى يىغىش ۋە ساقلاشتا دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار

مۇختار مۇھەممەت

ساۋات

كۆزلۈك ئوت-چۆپلەرنى يىغىش ۋە ئوبدان ساقلاش چارۋامالللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشتىكى مۇھىم ئىش. شۇڭا، دېھقان، چارۋىچىلار ئوت-چۆپ يىغىش ۋە ساقلاشتا تۆۋەندىكى ئىشلارغا دىققەت قىلىشى كېرەك:

1. ئوت-چۆپلەرنى مۇۋاپىق پەيتتە ئورۇۋېلىش كېرەك. ئوت-چۆپلەرنى مۇۋاپىق پەيتتە ئورۇۋېلىش — ئوت-چۆپلەرنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى، ئوت-چۆپلەر ۋاقتىدا ئورۇۋېلىنسا، سۈپىتى ياخشى بولۇپلا قالماستىن، ساقلىنىش ۋاقتى ئۇزاق بولىدۇ. دورا چېچىلغان، ئابدىمىلىك تېرىلغان، زەھەرلىك، زىيانلىق ئوت-چۆپلەرنى، ئۆسۈملۈك كېسەللىكلىرى يامرىغان جايدىكى ئوت-چۆپلەرنى ئورۇپ ساقلاشقا بولمايدۇ. چۈنكى، بۇ يەردىكى ئوت-چۆپلەر چارۋامالللارنىڭ ساغلاملىقىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

2. ئوت - چۆپلەرنى ئوبدان قۇرۇتۇش كېرەك. ساقلىنىدىغان ئوت- چۆپلەرنىڭ سۇ تەركىبىنى %17 — %15 كىچە كونترول قىلىش كېرەك. ساقلىنىدىغان ئوت-چۆپلەرنى ئەگەر سۇنمىسا، ساقلاشقا بولىدۇ. ئەگەر ساقلىنىدىغان ئوت-چۆپلەرنىڭ سۇ تەركىبى %30 تىن ئېشىپ كەتسە، ئوت-چۆپ دۆۋىسىنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئۆرلەپ قىزىپ سېسىپ كېتىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، ساقلىنىدىغان ئوت-چۆپلەرنى يامغۇردىن، شەبنەمدىن ساقلاش كېرەك. ئوت - چۆپلەر يامغۇردا قالسا، ئوزۇقلۇق تەركىبى ئېغىر زىيانغا ئۇچرايدۇ. ساقلىنىدىغان ئوت -چۆپلەرنى ھەددىدىن زىيادە قۇرۇتۇۋېتىشكىمۇ بولمايدۇ. چۈنكى، تەييارلانغان ئوت— چۆپلەر بەك قۇرۇتۇۋېتىلسە ئاسانلا ئۇۋىدىلىپ خوراپ كېتىدۇ. شۇڭا، قۇرۇتۇش ۋاقتىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك.

3. ئۇۋىسىز مۇھىت ھازىرلاش كېرەك. تەييارلانغان ئوت-چۆپلەرنى مەيلى قانداق مۇھىتتا ساقلايلى، ئوت-چۆپ دۆۋىسىنىڭ تېمپېراتۇرىسى 12 ℃ ئەتراپىدا كونترول قىلىنىش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا، تەييارلانغان ئوت-چۆپ مەيلى ئىسكىلاتتا ياكى دالادا ساقلانسۇن چوقۇم ئوت-چۆپ قاتلىمىنى مەھكەم ئېتىش، ھاۋا كىرىدىغان ئارىلىق قالدۇرماسلىق، سوت كىسلاتا باكتېرىيىسىنىڭ كۆپىيىشىگە ئىمكانىيەت ھازىرلاپ بېرىش كېرەك. ئەگەر ئوت-چۆپ دۆۋىسىنىڭ قاتلىمى ھىم بولمىسا ھاۋا كىرىۋېلىپ ئۇۋىسىنى ياخشى كۆرىدىغان باكتېرىيىلەر كىرىۋالىدۇ-دە، چىرىتكۈچى ۋە ئېچىتقۇچى باكتېرىيىلەر كۆپىيىپ، زىيانلىق ماددىلار ھاسىل بولۇپ، ئوت-چۆپ ئىسىرىپچىلىقى پەيدا بولىدۇ.

قاغىلىق دېھقانلىرى 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك سۇغۇرتا تۆلەم پۇلىغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **سىدىق تۇردى، زىياۋۇلا ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: 5-ئاينىڭ 29-كۈنى قاغىلىق ناھىيىسىدە يەتتە- سەككىز بال بوران چىقىپ، 16 يېزا (بازار)، مەيداننىڭ 24 مىڭ 387 مو كېۋەز مايسىسىنى نابۇت قىلىپ، زور زىيانغا ئۇچراتقاندى. ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى دەرھال خادىملارنى يېزىلارغا ئەۋەتىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى ھەم سۇغۇرتىغا قاتناشقان دېھقانلارغا 9-ئاينىڭ 12-كۈنىگىچە 1 مىليون 150 مىڭ يۈەن سۇغۇرتا تۆلەم پۇلى بېرىپ، دېھقانلارنى ئاپەت كەلتۈرگەن زىياننىڭ ئورنىنى تولدۇرۇۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى 7980 دېھقان ئائىلىسىنىڭ بۇ يىل 3-ئاينىڭ 29-كۈنىدىن 4-ئاينىڭ 7-كۈنىگىچە قاتتىق قار-يامغۇر ئاپىتىگە ئۇچرىغانلىق خەۋىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، 6-ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە ئۇلارغا 406 مىڭ 881 يۈەن سۇغۇرتا تۆلەم پۇلى بەرگەنىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككى قېتىملىق ئاپەتكە بېرىلگەن سۇغۇرتا تۆلەم پۇلى 1 مىليون 556 مىڭ 881 يۈەنگە يەتتى.

تېكەس ناھىيىسى بۇ يىل ناھىيە بازىرىنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىنىڭ ئىككى تەرىپىگە 10 مىڭ تۈپكە يېقىن قارىغاي كۆچىتى تىكتى، 2800 مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئاساسلىق يولغا قاراماي ياتقۇزۇپ، ناھىيە بازىرىنىڭ قىياپىتىنى گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتتە: يول ياقىسىغا يېڭىدىن تىكىلگەن قارىغاي كۆچەتلىرى.

پولات ئامانيار فوتوسى

ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنىنىڭ سىيرىلما تۆۋرۈك كۆمۈر قېزىش رايونى 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ سىم تور سېخى قۇرۇپ، كانغا يىلىغا 70 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ماتېرىيال ھەققى تېجەپ بەردى.

سۈرەتتە: سىم تور توقۇش سېخىدىكى ئىشچىلار مەشغۇلات ئۈستىدە.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ غولتوغراق يېزىسىدىكى دېھقانلار 9- ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 22 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى.

مۇھەممەت ساۋۇت

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ يېڭىيەر يېزىسى 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنىگىچە 500 مودىن ئارتۇق بوزيەر ئېچىپ سالالاشتۇردى.

مىجىت مامۇت

△ يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ياندۇرما يېزىسىدىكى دېھقانلار 8- ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە 23 مىڭ 500 ھارۋا ئوت-چۆپ توپلىدى.

سابىرجان سېيىت

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ساغان يېزىسىدىكى دېھقانلار 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئۆرۈك، شاپتۇل، ئامۇت، ئۈزۈم قاتارلىق مېۋىلەردىن 300 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

ئابدۇۋاسىت ئەخمەت

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قويچى يېزا لۇخان كەنت 2 - مەھەللىدىكى سىدىق مۇھەممەت بۇ يىل بەش پۇڭ يەردىكى كېۋەز، سامساقتىن 3200 يۈەن كىرىم قىلدى.

تۇرغۇن ھىدايەت

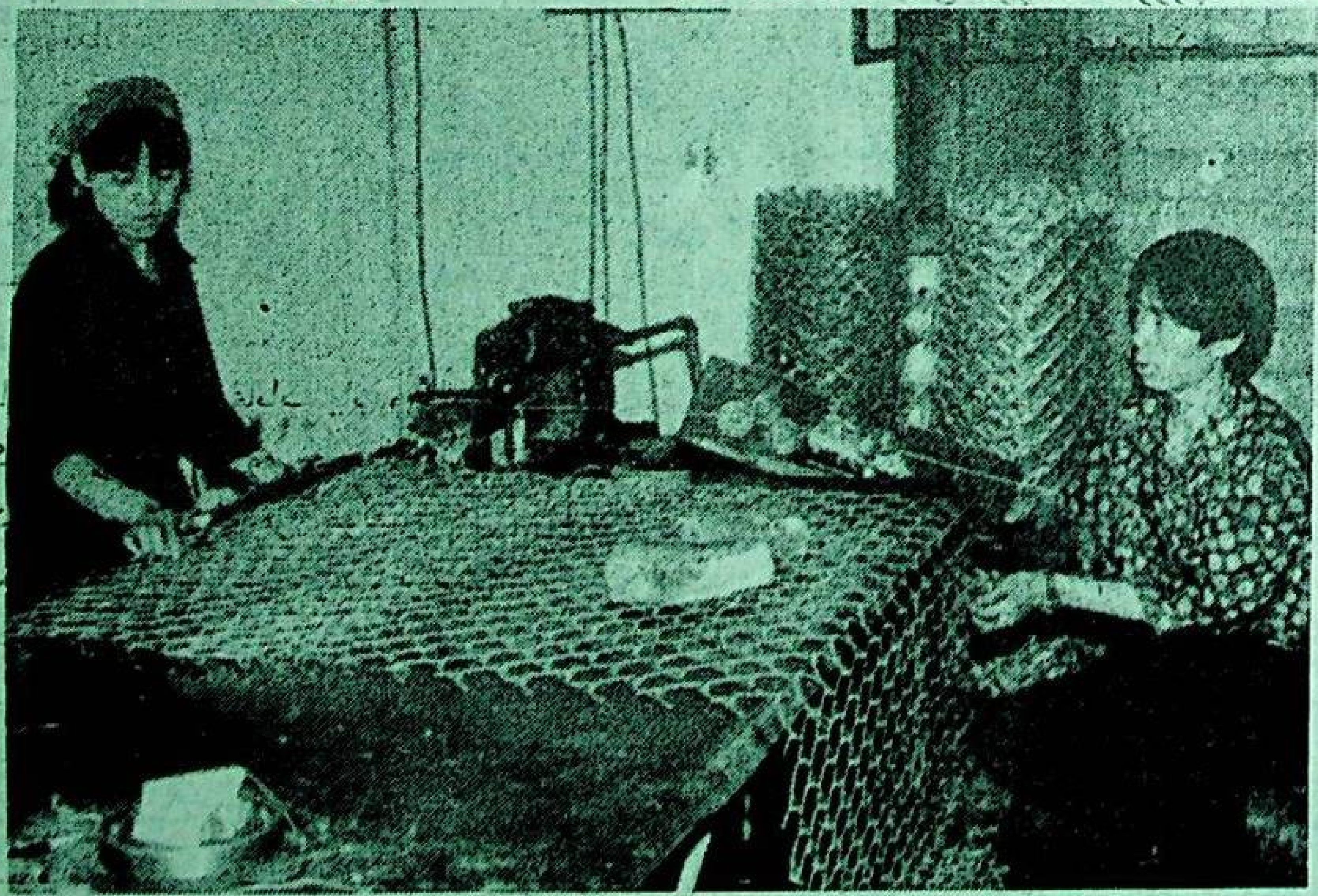

مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى جانلاندۇرۇلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ جىيا يېزىسى 14 يىلدىن بۇيان، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنىڭ ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ئارقىسىدا بۇ يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشى بۇرۇنقىدىن ياخشىلاندى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجى ھەسسىلەپ ئاشتى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. 1982 - يىلى يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى قۇرۇلدى، 1984 - يىلىغا كەلگەندە يېزىنىڭ 35 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىشى، ۋىلايەتلىك مىللەتلەر ئىشلىرى باشقارمىسىنىڭ 25 مىڭ يۈەن ياردەم قىلىشى ئارقىسىدا 1500 كۋادرات مېتىرلىق 2500 ئادەم سىغىدىغان بىر يازلىق كىنوخانا سېلىندى. ئۇزاق ئۆتمەي يېزا رەھبەرلىكى يەنە 54 مىڭ يۈەن چىقىرىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 1962 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 13 ئېغىزلىق يېزا مەدەنىيەت پونكىتىنىڭ بىناسىنى سالدى. مەدەنىيەت پونكىتىدا ئىشلەيدىغان خادىملار ئىلگىرىكى بىردىن بەش نەپەرگە كۆپەيتىلدى، مەدەنىيەت پونكىتى ئالتە خىل گېزىت، توققۇز خىل ژۇرنالغا مۇشتىرى بولدى، سېتىۋالغان كىتابلار 1760 پارچىغا يەتتى، كۇتۇپخانا ھەر كۈنى ئېچىلىدىغان، كۇتۇپخانىدىن ھەر كۈنى 20 دىن 30 غىچە كىشى كىتاب ئارىيەت ئالىدىغان بولدى، يېزا بويىچە 18 كەنتنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت ئۆيلىرى بارلىققا كەلدى. مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، يېزا رەھبەرلىكى مەدەنىيەت پونكىتىغا ئۈچ مو يەر ئاجرىتىپ بەردى. يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى بۇ يەردە بىر مېۋىلىك باغ بىنا قىلىپ ئۆستۈرگەندىن ھەر يىلى مەلۇم مىقداردا كىرىم قىلىدىغان بولدى. بىر قىسىم ئۆيلەرنى ئىجارىگە بېرىش ئارقىلىق، ھەر يىلى 2000 - 3000 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ يىل مەدەنىيەت پونكىتى مەبلەغ توپلاش ئارقىلىق، 10 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 500 كۋادرات مېتىر كۆلەمگە ئىگە دېھقان، چارۋىچىلار تەنتەربىيە مەيدانى ياسىدى.

بۇ يېزىنىڭ مەدەنىيەت پونكىتى يېقىنقى يىللار ئىچىدە گۈزەل سەنئەت كۇرسى ۋە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، يېزا ياشلىرىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈردى. مەدەنىيەت پونكىتى يېزا پەن - تېخنىكىسىغا ئائىت كىتابلارنى كۆپلەپ سېتىۋېلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا تۈرلۈك پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە يېتەكلىدى. كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىگە قويۇلغان پەننى ئومۇملاشتۇرۇشقا ئائىت كىتابلار 3040 پارچىغا يەتتى.

بۇ يېزا يەنە يېزىلىق كىنو ئەترىتىنى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ، سەنئەت ئۆمەكلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

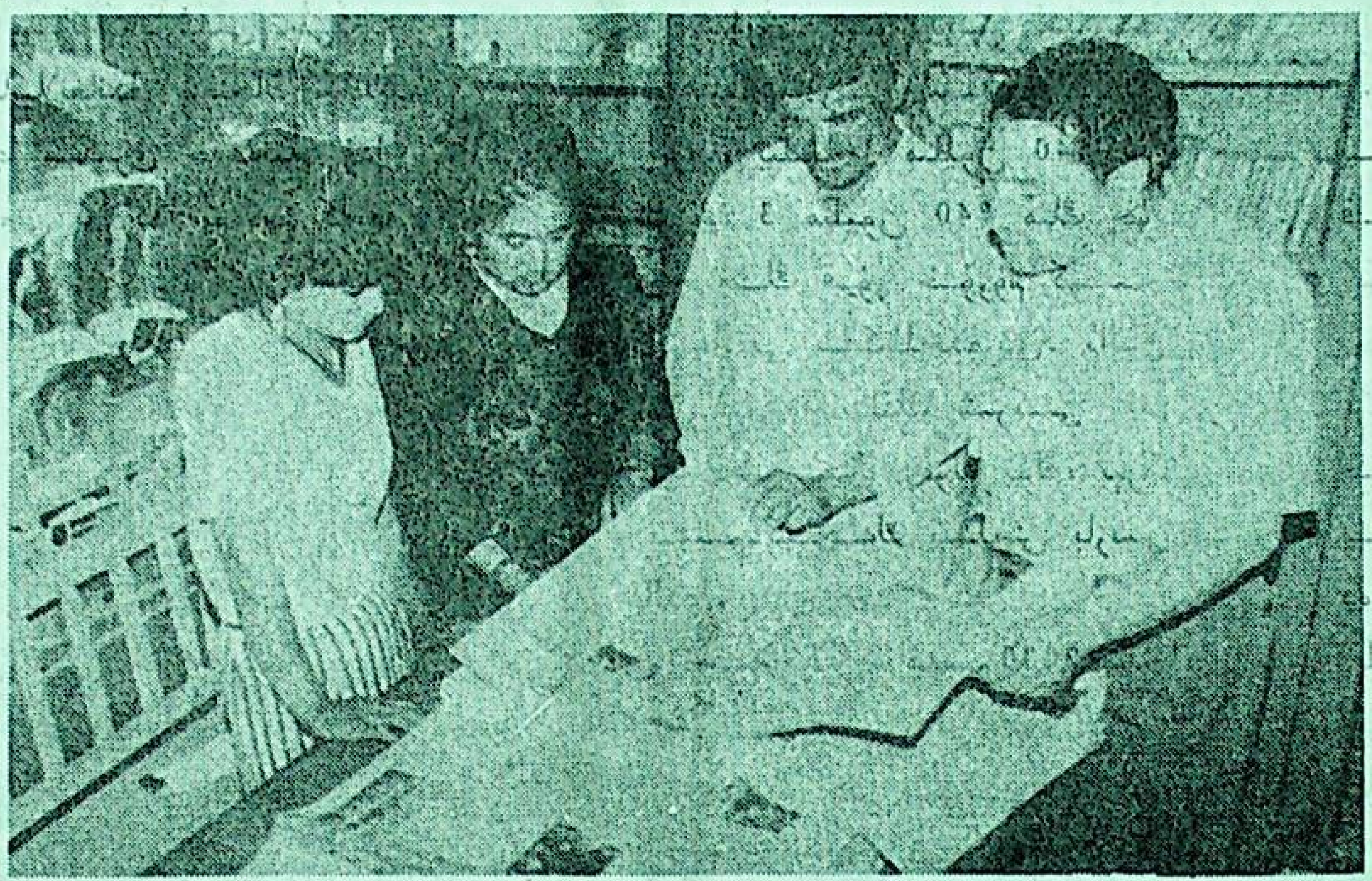

مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن — لوپ ناھىيە ھاڭگى يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى ھەر يىلى 22 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى بولۇپ، دېھقانلارنىڭ پەن - تېخنىكا، ئۇچۇر ئىگىلىشىگە قولايلىق يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: لوپ ناھىيىلىك مەدەنىيەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مۇختەر سىراجى (ئوڭدىن 1 - كىشى) گېزىت توپلاملىرىنى رەتكە تۇرغۇزۇپ ساقلىنىش ئەھۋالىنى كۆرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم** فوتوسى

پەن - تېخنىكا ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولۇپ قالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ شەھىرى «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، ئاساسىي قاتلام پەن - تېخنىكا تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرغانلىقتىن، پەن - تېخنىكا ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولۇپ قالدى.

1980 - يىلى ئاقسۇ شەھەرلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلغان ھالدا شەھەردىن يېزا، كەنتلەرگىچە ئاساسىي قاتلام پەن - تېخنىكا تەشكىلاتلىرى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلۇپ، مۇكەممەللەشتى. ھازىرغا قەدەر شەھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا، پەن تەتقىقات جەمئىيەتلىرىدىن 16 سى، يېزا دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىدىن سەككىزى، كەنتلەردە پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش گۇرۇپپىسىدىن 516 سى، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش مەركىزىدىن 126 سى، تۈرلۈك كەسپىي تەتقىقات جەمئىيەتلىرىدىن 105 ى قۇرۇلۇپ، ئەزالىرى 3904 كە يەتتى. دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپىدىن سەككىزى، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق تەربىيىلەش ئۆيىدىن 128 ى، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ئۆيىدىن 625 ى قۇرۇلۇپ، ئۇلارغا قويۇلغان ھەر خىل پەن - تېخنىكىغا ئائىت كىتاب، ژۇرنال 50 مىڭ پارچىدىن ئاشتى. دېھقان، چارۋىچىلاردىن يېتىشتۈرۈلگەن تېخنىك خادىم 448 گە يەتتى.

يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيان، شەھەر بويىچە 1280 قاراردىن ئارتۇق تۈرلۈك پەن - تېخنىكا كۇرسى ئېچىلىپ، ئۇنىڭدا تەربىيىلەنگەن دېھقان، چارۋىچى 150 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئاشتى. 155 قېتىم تېخنىكا ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ۋە 306 مەيدان پەن - تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسىتىش نەق مەيدان يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، قاتناشقانلار 72 مىڭ 995 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. دېھقان، چارۋىچىلارغا 60 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق ھەر خىل پەن - تېخنىكا كىتابلىرى تارقىتىپ بېرىلدى. شۇ ئارقىلىق %80 تىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسى ئىككىدىن بەشكىچە ئەسقاتىدىغان تېخنىكىغا ئىگە قىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېخنىكا ساپاسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

نەتىجىدە ئاقسۇ شەھىرىدە يېڭى تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش، قوللىنىش كۆلەملىشىشكە قاراپ يۈزلەندى. نۆۋەتتە شەھەر بويىچە زىرائەتلەرنىڭ سورتلۇق ئۇرۇق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %90 تىن ئېشىپ كەتتى. پاختىنىڭ «پاكار، قويۇق، بالدۇر ئېچىلىدىغان سورتى» نى يېتىشتۈرۈش سىنىقى ئۈنۈملۈك يولغا قويۇلۇپ، «ئۈچنى يوپۇق يېيىپ تېرىش» سىنىقى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتىلدى. «زىرائەتلەردىكى كېسەللىك، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ، شۇنداقلا چارۋا مال، ئۆي قۇشلىرىدا بولىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسى»، «ئىككى بالدۇر پىشار شال سورتىنى قورغاق تېرىپ، شالاڭ تىكىپ ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى»، ئۇرۇقلۇق چىگىتنى كىسلاتا ئارقىلىق تۈۋتىسىزلاش، زىرائەت غوللىرىنى سىلوسلاش ۋە ئورمانچىلىقتا تېز ئۈنۈمگە ئېرىشىش قاتارلىق يېڭى تېخنىكىلارنى كېڭەيتىپ قوللىنىشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپ، ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمى تېزلىتىلدى.

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زۇنۇن باقى** خەۋەر قىلىدۇ: «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»نىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلارنىڭ مەدەنىيەت بازىرى قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەت بازىرىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى ئۈستىدە ... يولغا قويۇلغان بىر يىلدىن بۇيانقى «نىزام»نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى ھەمدە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مەدەنىيەت بازىرىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، تەكشۈرۈش ئاپپاراتى ۋە قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش قاتارلىق جەھەتلەردە قانداق ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللانغانلىقى، بولۇپمۇ چەت، ياقا، چېگرا رايونلار، دېھقانچىلىق ۋە ...

خوتەن شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ھەر مىللەت ئوقۇتقۇچىلىرى ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى خوتەن شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ، خوتەن شەھىرىگە قاراشلىق لاسكۈي باشلانغۇچ مەكتەپ بىلەن لاسكۈي ئوتتۇرا مەكتىپىدىكى 150 ئوقۇتقۇچىنىڭ خىزمەتكە بېرىپ - كېلىشتىكى كىرا ھەققىنى ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى.

ئورنىغا بېرىپ - كېلىشتە ئاپتوبۇسقا ئولتۇرۇش ئۈچۈن ئىككى يۈەن پۇل تۆلەيتتى. بۇ ئىش خېلىدىن بۇيان ئوقۇتقۇچىلارنىڭ بېشىنى قاتۇرۇپ كەلگەنىدى. بۇ يىل 7 - ئايدا خوتەن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى شەھەر باشلىقلىرىنىڭ مەخسۇس مائارىپ خىزمىتى بويىچە ئىش بېجىرىش يىغىنىنى ئېچىپ، بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە لاسكۈي بازارلىق باشلانغۇچ مەكتەپ، ئوتتۇرا مەكتەپ بىلەن خوتەن شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ ...

ئۈرۈمچى شەھىرىدە شەھەر ئىچى تېلېفون ئالاقىلىشىش ئەسلىھەلىرى ئارقا - ئارقىدىن بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىبىبۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ياز كىرگەندىن بۇيان، شەھەر قۇرۇلۇشى، قاتناش قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىر كۆرسىتىشى بىلەن ئۈرۈمچى شەھىرىدەشەھەر ئىچى تېلېفون ئالاقىلىشىش ئەسلىھەلىرى ئارقا - ئارقىدىن بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، تېلېگراف تارماقلىرىنى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويدى.

بۇ يىل 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شۈيمىگو رايونىدا يۇقىرى بېسىملىق توك يەتكۈزۈش لىنىيىسىدىكى بىر سىمتاناپ تۈرۈكى تېلېگراف ئاپپاراتى ئۆيىگە ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ ... چىقارغان.

مەلۇماتقا قارىغاندا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئالاقىلىشىش كابېل سىملىرى 34 قېتىم بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، ئىقتىسادىي زىيان 400 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن.

تېلېفون ئالاقىسىنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، دۆلەت ۋە تېلېفون ئابونتلىرىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، تېلېگراف تارماقلىرى پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ؛ بولۇپمۇ شەھەر قۇرۇلۇشى، شەھەر مەمۇرىيىتى، ئىسسىقلىق يەتكۈزۈش ۋە ۋودوپىروۋوت ...

بېسىلىق توك يەتكۈزۈش لىنىيىسىدىكى بىر سىمتاناپ تۈۋرۈكى تېلېگراف ئاپپاراتى ئۆيىگە ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ شۇجايدىكى 100 دىن ئارتۇق ئائىلىنىڭ تېلېفون ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالغان. 6-ئاينىڭ ئاخىرى، مەلۇم قۇرۇلۇش ئىدارىسى نەنمېڭدىكى «شىنخۇا» كىتابخانىسى يېنىدا قۇرۇلۇش قىلىۋېتىپ، «جۇڭسەن» يولى شەھەر ئىچى تېلېفون تارماق ئىدارىسىنىڭ 40 مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى 800 جۈپ كابېل سىمىنى ئۈزۈۋېتىپ ۋە پۈتۈنلەي كاردىن چىقىرىپ، ئېغىر دەرىجىدە ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈرۈپ

جەمئىيەتنىڭ؛ بولۇپمۇ شەھەر قۇرۇلۇشى، شەھەر مەمۇرىيىتى، ئىسسىقلىق يەتكۈزۈش ۋە ۋودوپىروۋوت تارماقلىرىنىڭ قۇرۇلۇش قىلىشى جەريانىدا، ئالاقىلىشىش ئەسلىھەلىرىگە ئۇدۇل كېلىپ قالسا، تېزدىن تېلېگراف تارماقلىرى بىلەن ئالاقىلىشىشنى، شۇنداقلا ئالاقىلىشىش ئەسلىھەلىرىنى قوغداپ، ئالاقىلىشىش سىم يوللىرىنىڭ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

كىرا ھەقىقىي ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى.

لاسكۇي بازىرى — خوتەن شەھىرىنىڭ مەركىزىدىن توققۇز كىلومېتر يىراقلىقتا جايلاشقان بولۇپ، خوتەن شەھىرىدىن لاسكۇيغا يېرىپ ئىشلەيدىغان باشلانغۇچ ۋە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ھەممە شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ھەر كۈنى ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت

بازارلىق باشلانغۇچ مەكتەپ، ئوتتۇرا مەكتەپ بىلەن خوتەن شەھەرلىك 4 - باشلانغۇچ مەكتەپتىكى 150 ئوقۇتقۇچىنىڭ بۇ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشنى قارار قىلدى.

شەھەرلىك قۇرۇلۇش ئىدارىسى، شەھەرلىك ئاپتوبۇس شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، ئون يىلدىن بۇيان ھەل بولماي كەلگەن بۇ ئىش ئاخىرى ھەل بولدى. شۇنىڭدىن باشلاپ بۇ ئوقۇتقۇچىلارغا ئايرىم كىنىشكا تارقىتىپ بېرىدىغان، ئۇلار خىزمەتكە بېرىپ - كېلىشتە ئاپتوبۇسقا ھەقسىز ئولتۇرىدىغان بولدى.

بازىرى قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەت بازىرىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى ئۈستىدە نۇقتىلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

بۇ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئامىنە غاپپارنىڭ باشچىلىقىدا ئىككى گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، قەشقەر، خوتەن، بايىنغولىن، ئىلى ۋە بورتالا قاتارلىق بەش ۋىلايەت، ئوبلاست، سەككىز شەھەر (ئۈرۈمچى شەھىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)گە بېرىپ، بۇ جايلاردىكى ئالاقىدار مەسئۇل يولداشلارنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» ئېلان قىلىنىپ

چەت، ياقا، چېكرا رايونلار، دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت بازىرى تەرەققىياتىنى قانداق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ يۆلىگەنلىكى ۋە ئىلگىرى سۈرگەنلىكى؛ مەدەنىيەت بازىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماق بىلەن ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەدەنىيەت بازىرىدا تىجارەت قىلىدىغان تىجارەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە كاپالەتكە ئىگە قىلغان - قىلمىغانلىقى؛ مەدەنىيەت بازىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماقلارنىڭ مەدەنىيەت بازىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ۋە تەكشۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرغان- ئاشۇرمىغانلىقىنى نۇقتىلىق تەكشۈردى.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا «دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» ئىزچىل ئىجرا قىلىنىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غوپۇر قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» يولغا قويۇلغان ئىككى يىلدىن بۇيان، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى «نىزام»نى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى» ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «نىزام»نىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، تۆۋەندىكىدەك بىرنەچچە تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى:

1. «نىزام»نى ئۆگىنىشنى ئەتراپلىق تەشۋىق قىلىپ، ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتتى. «نىزام» ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغاندىن بۇيان ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «نىزام»نى تەشۋىق قىلىشقا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلدى. ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن «نىزام»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى. ئۇلار كورلا شەھىرى ۋە خېجىڭ ناھىيىسىدە كۆلىمى بىرقەدەر چوڭ دىنىي زاتلار سۆھبەت يىغىنى چاقىرغاندىن باشقا، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەر ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ، 30 قېتىم دىنىي زاتلار سۆھبەت يىغىنى، 150 قېتىم ئۆگىنىش، سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئاچتى. ئوبلاستلىق دىنىي ئىشلار ئىدارىسى پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىلەن بىرلىكتە ئوبلاستلىق سىياسىي مەكتەپتە ھەر يىلى ئۈچ قارار كۇرس، ناھىيە (شەھەر)لەر ئايدا بىر قېتىم دىنىي زاتلار ئۆگىنىش كۇرسى ئۇيۇشتۇردى. 1995 - يىللا ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزىلاردا 200 قارار دىنىي زاتلار قانۇن ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلدى. بۇنىڭ بىلەن دىنىي زاتلار ۋە كەڭ ئاممىنىڭ دۆلەتنىڭ قانۇن-نىزام، سىياسەتلىرىگە بولغان چۈشەنچىسى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتى.

2. ئاپپاراتلارنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ئىككى يىلدىن بۇيان بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىغا ئائىت يوليورۇقلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىن ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتتى. ناھىيە (شەھەر)لەردە مىللەتلەر، دىن ئىشلىرى ئىدارىلىرى بار بولغاندىن باشقا يېزا، بازار (مەيدان)لاردا مىللەتلەر، دىن خىزمىتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى ياكى باشقۇرۇش كومىتېتلىرى قۇرۇلدى ھەم مەخسۇس ۋە قوشۇمچە كەسپىي خادىملار قويۇلدى. كەنتلەردە دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىلىرى، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىدا دېموكراتىك باشقۇرۇش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلدى.

ئوبلاست بويىچە ھازىر 14 دىنىي تەشكىلات بار. ئوبلاستلىق ئىسلام دىنىي جەمئىيىتى، بۇددا دىنىي جەمئىيىتىدىن باشقا سەككىز ناھىيە (شەھەر)نىڭ ھەممىسىدە ئىسلام دىنىي جەمئىيىتى، ئۈچ ناھىيىدە بۇددا دىنىي جەمئىيىتى بار. دىنىي تەشكىلاتلارنىڭ ھەممىسى يەرلىك دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىكىدە ھۆكۈمەتكە ئاكتىپ ماسلىشىپ، دىنىي خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى، پارتىيە، ھۆكۈمەت بىلەن ئامما ئوتتۇرىسىدىكى كۆۋرۈكلۈك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى.

3. دىن ئىشلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈردى. ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوغداپ، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرنى چەكلەپ، ئوبلاستنىڭ مۇقىملىقىنى قوغدىدى. ھەرقايسى جايلار ئۈچ تۈرلۈك تۈزۈم ئورنىتىپ، دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ھازىر بۇ ئوبلاستتىكى كۆپ قىسىم ناھىيە (شەھەر)لەر دىن ئىشلىرى ئىدارىلىرى بىلەن «دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى» ئىمزالىدى.

دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى تىزىملاش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، دىنىي زاتلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش، باھالاش ئارقىلىق دىنىي كەسپىي خادىملار قوشۇنى تەرتىپكە سېلىندى. قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلىرى بار دىنىي زاتلارنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، مۇقىملىقنى قوغدىدى.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈشلەر

سۈرەتلىك خەۋەر

يېقىندا قوغۇن دىيارىنىڭ پەخرى، مىللىي مائارىپنىڭ بۆشۈكى بولغان قۇمۇل ۋىلايەتلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى داغدۇغىلىق خاتىرىلەندى.

بۇ مەكتەپ ئۆزىنىڭ 50 يىللىق قۇتلۇق خاتىرە كۈنىنىڭ ئالدى- كەينىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە پۇتكۈل جەمئىيەتنىڭ قوللىشى ۋە ياردىمىگە ئېرىشتى. ئىسمائىل ئەھمەد، سەيپىدىن ئەزىزى، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ئايرىم - ئايرىم ھالدا بېغىشلىما يېزىپ بەردى. خىزمەت بىلەن قۇمۇلغا بارغان ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ خۇەيىۋي ئالدىراشچىلىق ئىچىدىن ۋاقىت چىقىرىپ مەكتەپكە بېرىپ، مەكتەپنىڭ 50 يىللىق توينى تەبرىكلىدى ۋە ئوقۇغۇچى، ئوقۇتقۇچىلار بىلەن بىرلىكتە خاتىرە سۈرەتكە چۈشتى. نۇرغۇن ئورۇن ۋە شەخس ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بەردى.

◇ سۈرەتتە: قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ ۋالىيسى ئابدۇراخمان كېرەم تەبرىك سۆزى ئوقۇماقتا.

⌂ سۈرەتتە: قۇمۇل شەھىرىنىڭ باشلىقى مۇھەممەت بارات (سولدا) شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن بۇ مەكتەپكە خاتىرە بۇيۇمى تەقدىم قىلماقتا.

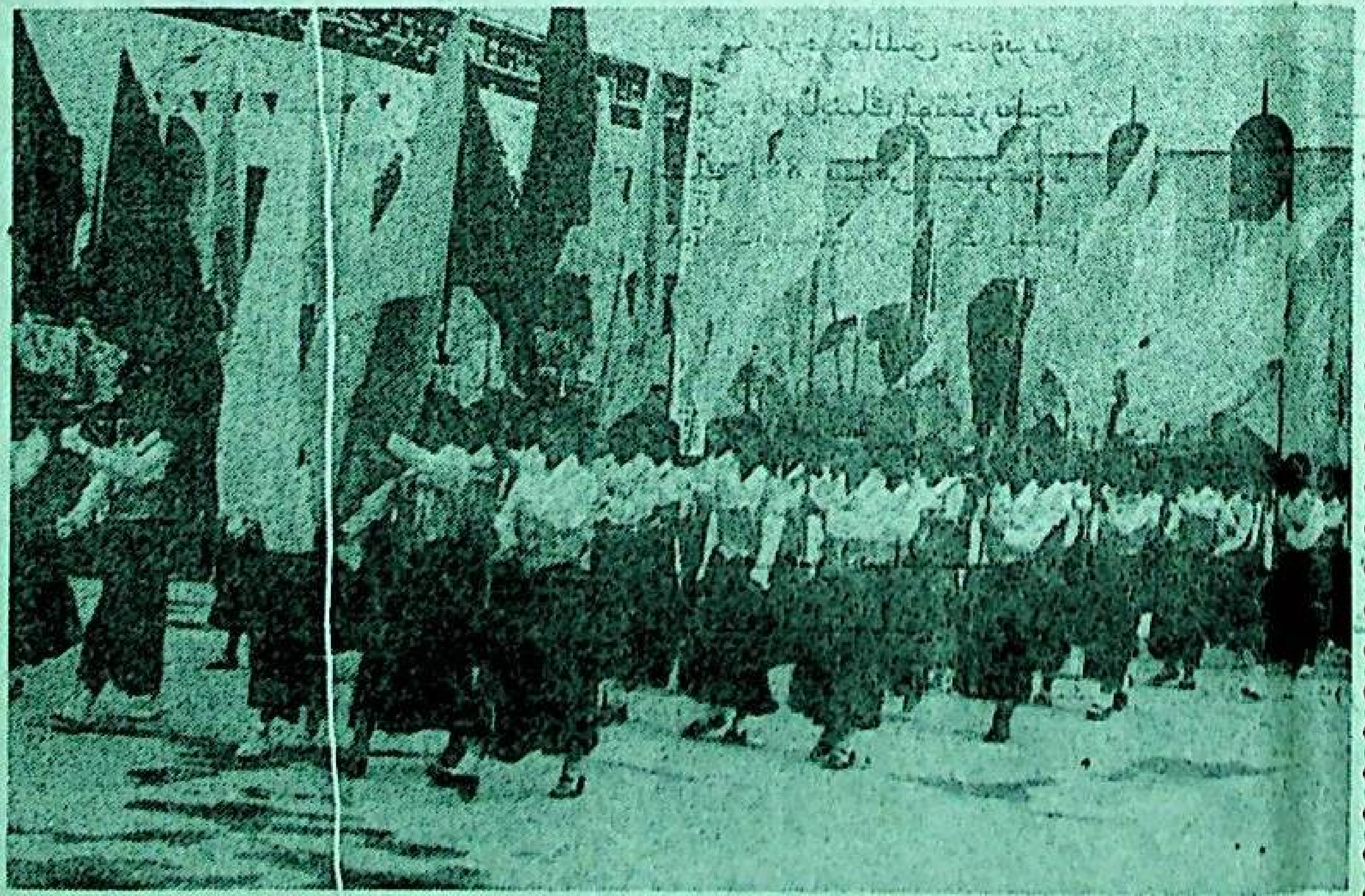

⌂ سۈرەتتە: بايراملىق كىيىملىرىنى كىيگەن ئوقۇغۇچىلار بايراقلارنى كۆتۈرۈپ، پاراتتىن ئۆتمەكتە.

ئابلا سوپى، ئابدۇۋېلى يۈسۈپ فوتوسى

گوۋۇيۈەن بېيخەي شەھىرىنى يېزا ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىش رايونى قىلىشنى تەستىقلىدى

سىناق رايونى باشقا جايلاردىكى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يولى ئۈستىدە ئىزدەنمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى، گوۋۇيۈەن يېقىندا بېيخەي شەھىرىنى مەملىكەت بويىچە يېزا ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىدىغان رايونلار قاتارىغا كىرگۈزۈپ ، باشقا جايلاردىكى نامراتلارغا راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق يار- يۆلەك بولۇشنى ئۇنىۋېرسال سىناق قىلىشنى تەستىقلىدى ، بۇ دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ باشقا جايلاردىكى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولىدىغان نۇقتىلىق تۈر بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن .

گوۋۇيۈەن يېزا ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىدىغان رايونلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى دۇيگېنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بېيخەي شەھىرى - گوۋۇيۈەن تەستىقلىغان مەملىكەت بويىچە يېزا ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىدىغان 28-رايون ئىكەن . بېيخەي شەھىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىش تەسەۋۋۇرى مۇنداق : شەھەرلەشتۈرۈش جەريانىنى ئىلگىرى سۈرۈش داۋامىدا ،ھازىر شەرقىي قىسمىدىكى تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ بەزى كەسىپلىرى غەربىي قىسمىدىكى تەرەققىي تاپمىغان رايونلارغا يۆتكىلىۋاتقان پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بېيخەي شەھىرىنىڭ ئورۇن ئۈستۈنلۈكى ۋە سىياسەت ئۈستۈنلۈكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ ،شەرقىي قىسىم بىلەن غەربىي قىسىمنىڭ قوشۇلۇش ئورنى بولۇش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، سۇمۇرغ ئەكىلىپ ئۇۋا ياساش ھەم بۇنىڭدىن پايدىلىنىپ، غەربىي قىسىمدىكى نامرات رايونلارغا تەشكىللىك ھالدا نىشانلىق ئەمگەك كۈچى چىقىرىپ، ئۇلارغا ئۆزلۈكىدىن مۇقىم بولغان ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىشتىن ئىبارەت . بۇنداق قىلغاندا بۇ ئەمگەك كۈچلىرىنى ئۈنۈملۈك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق نامرات رايونلارنى باقىدىلى، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىمغا يۆتكەلگەن كارخانىلارنىڭ ئەمگەك كۈچى تەننەرخىنى تۆۋەنلەتكىلى، مەھسۇلاتلىرىنىڭ رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

تونۇشتۇرۇلغان ئەھۋالدىن قارىغاندا، بېيخەي شەھىرىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولىدىغان زاۋۇتلىرىنىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى بىنالىرى پۈتكەن ، جەنۇبىي جياڭسۇ رايونىغا يۆتكەلگەن ئون نەچچە كارخانا بۇ سانائەت رايونىغا كىرگەن . دېڭىز مەھسۇلاتلىرى باقمىچىلىقى ۋە كۆكتات بازىسى تۈرلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىمۇ ئومۇميۈزلۈك باشلانغان ، نامرات رايونلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنى قوبۇل قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇشمۇ كەينىدىن باشلانغان.

شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدا زور ئۆزگىرىش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ئۈرۈمچى خەۋىرى. شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت دېھقان، چارۋىچىلار ھازىر ئىچكى، تاشقى بازارلارغا يۈزلەنمەكتە. ئاپتونوم رايونلۇق يېزىلارنى تەكشۈرۈش ئەترىتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، ھازىر مەملىكىتىمىزنىڭ جاي-جايلىرىدا ۋە ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەردە سودا قىلىۋاتقان شىنجاڭلىق دېھقان، چارۋىچى 800مىڭغا يەتكەن، ئۇلارنىڭ يىللىق تاۋار سودىسى سوممىسى 5 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمىي سوممىسىنىڭ بەشتىن بىر قىسمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىگەن.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى سىستېمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭدىكى دېھقان ، چارۋىچىلارنىڭ بوستانلىقتىن چىقىپ بازارغا يۈزلىنىش ئارزۇسى ئېشىپ كۈچەيدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تۆمۈريول ، تاشيول ۋە ھاۋا يوللىرىنى ياساش ، كىچىك جەمدىنى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا ، يېزا ، قىشلاقلارنىڭ قاتناش ، خەۋەرلىشىش تۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كۆپەيتتى . بۇلتۇر بىر تۈركۈم ناھىيە ، يېزىلارنىڭ تاشيوللىرىنى ، يېزا - كەنتلەرنىڭ تاشيوللىرىنى ۋە چېگرىدىكى تاشيوللارنى ياساش ۋە ئۆزگەرتىپ ياساشقا 1مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجراتتى . ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 50مىڭ توچكىدىن ئاشىدىغان يېزا تېلېفون كوممۇتاتورىنى ئورنىتىپ، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى يۆتكەش ، سودا ئۇچۇرلىرىنى ئالماشتۇرۇش ئۈچۈن شارائىت ياراتتى. ئاپتونوم رايون يەنە شەھەر- يېزا بازارلىرىنى قۇرۇپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سودا قىلىش مۇھىتىنى ياخشىلىدى. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان ئاشلىق ، پاختا، قوغۇن - تاۋۇز ، مېۋە، چارۋامال توپ سېتىلىدىغان بازاردىن 160 نەچچىنى قۇردى . خېلى كۆپ يېزا ، كەنتلەردە يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى بازىرىنى كېڭەيتىپ قۇردى .

بوستانلىق تۈل مۇئەسسەسىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە شەھەر ، يېزا بازارلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى شىنجاڭنى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلار بىلەن باغلىدى. ئىچكى جايلارنىڭ تاۋارلىرى شىنجاڭ بوستانلىقىغا كۆپلەپ كىردى. شىنجاڭدىكى دېھقان ، چارۋىچىلارمۇ مەھسۇلاتلىرىنى مەملىكەتنىڭ جاي- جايلىرىدا ساتتى . بېيجىڭنىڭ گەنجياڭ، گۇاڭجۇنىڭ سەنيۈەنلى ۋە خاڭجۇنىڭ يۈەنگاڭخې دەرياسى ۋادىسىدا « شىنجاڭلىقلار كەنتى » ، «شىنجاڭلىقلار كوچىسى » ۋە «شىنجاڭلىقلار دۇكىنى » قۇرۇلۇپ، نۇرغۇن ئالاھىدە يەرلىك مەھسۇلاتلار سېتىلدى . جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى بەشكېرەم يېزىسىدىكى 2400 نەچچە دېھقان ئىچكى جايلاردىكى بازارلاردا ئوقەت قىلماقتا. بۇ يېزىنىڭ % 70 قوغۇن ۋە ھۆل مېۋىسى بۇ بازارلاردا سېتىلماقتا ؛ ئاتۇشتىكى يەككە تىجارەتچىلەر ئىچكى جايلار ۋە دېڭىز بويىدىكى چوڭ شەھەرلەردە 600دىن ئارتۇق مال ساتقۇچى ۋە مال سېتىۋالغۇچى تۈركۈم قۇرۇپ، زامانىۋى خەۋەرلىشىش ۋاسىتىسىدىن پايدىلىنىپ، تاۋار ئۇچۇرلىرىنى ۋاقتىدا ئالماشتۇرۇپ تۇرماقتا. ئۇلار بىر تەرەپتىن ، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنى توپ ساتسا، يەنە بىر تەرەپتىن ، زاۋۇتلاردىن خېرىدارلىق سانائەت بۇيۇملىرىنى بىۋاسىتە سېتىۋالماقتا.

كىشىنى خۇشاللاندۇرىدىغىنى، ئىلگىرى تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىقنى ئاساس قىلىپ كەلگەن شىنجاڭدىكى ھەرمىللەت دېھقان، چارۋىچىلار بوستانلىقلاردىكى كىچىك بازارلاردىن مەملىكەتتىكى چوڭ بازارلارغا يۈزلەنگەندىن كېيىن، ناھايىتى تېزلىكتە خەلقئارا بازارلارغا كىردى. 15 چېگرا ئېغىزى ھەر مىللەت دېھقان، چاۋىچىلىرىنىڭ دۆلەت دەرۋازىسىدىن چىقىشىدىكى قولايلىق يول بولۇپ قالدى. ئۇلار چېگرا سودىسى ۋە ئىقتىسادىي ھەمكارلىققا پائال قاتناشتى. قوشنا دۆلەتلەرگە بېرىپ بازار ئاچتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇلتۇر مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا سودا قىلىۋاتقان 15 مىڭ دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان سودا سوممىسى 200 مىليون يۈەندىن ئاشقان، قەشقەر، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋە ئالتاي ۋىلايىتى قاتارلىق جايلاردىكى دېھقانلار قوشنا دۆلەتلەردە قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، كۆن-خۇرۇم ۋە يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان 20 نەچچە زاۋۇت قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئېكسپورت قىلىنىشىغا تۈرتكە بولغان. ھازىر شىنجاڭدا باغۋەنچىلىك، پىلىچىلىك، دورا ماتېرىياللىرى، چارۋىچىلىق، شال، گىلەم ۋە مىللىي نەپىس بۇيۇملىرىنى ئىشلەشنى كەسىپ قىلغان يېزىلار ۋە كەنتلەر مەيدانغا كەلدى . مۇشۇ ئاساستا، تىيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدا خەلقئارا ئىقتىسادىي ئوبورۇتقا قاتنىشىدىغان شەرقىي شىنجاڭ ئۈزۈم، قوغۇن- تاۋۇز، مېۋە بازىسى، جەنۇبىي شىنجاڭ پاختا، پىلە ۋە كۆممىقوناق بازىسى. شىمالىي شىنجاڭ ئاشلىق، ياغ ۋە چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇپ ، بوستانلىق ئىقتىسادىدا ئىشكى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى قۇرۇلمىسى شەكىللەندى.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئۈچ لۈكچەكلەر گۇرۇھىنىڭ جىنايەت دېلوسى ئۈستىدىن چىقىرىلغان ھۆكۈم نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى

ئېغىر جىنايەت ئۆتكۈزگەن بەش جىنايەتچىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى 9-ئاينىڭ 16-كۈنى بېيجىڭدا جەمئىيەت ئامانلىقىغا، جامائەت تەرتىپىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن ئۈچ لۈكچەكلەر گۇرۇھىنىڭ جىنايەت دېلوسى ئۈستىدىن چىقىرىلغان ھۆكۈم نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى. خې چاڭلى، فەن بىنجاڭ، يەن ياگۇاڭ، گومۇجاڭ، گوجيەنمىن قاتارلىق لۈكچەكلىك جىنايىتى ئۆتكۈزگەن بەش جىنايەتچىگە خەلق سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن ئۆلۈم جازاسى بېرىلدى ۋە جازا ئىجرا قىلىندى.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ليۇجياچېن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا ئۈچ دېلو ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

خېنەن ئۆلكىسى لۇيىچىڭ ناھىيىسى لىمىن بازىرىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باشلىقى خې چاڭلى

خېنەن ئۆلكىسى شاڭچۈ ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى 1- ۋە 2-سوتتا خې چاڭلىغا لۈكچەكلىك جىنايىتى ئۈچۈن ئۆلۈمگە بۇيرۇش ۋە سىياسىي ھوقۇقىدىن مەڭگۈ مەھرۇم قىلىش جازاسى بەردى.

فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ سۇڭشى ناھىيىسىدىكى ئىشسىز فەن بىنجاڭ 1993-يىلى 4-ئايدىن باشلاپ بەزىدە ئۆزى يالغۇز، بەزىدە باشقىلار بىلەن شېرىكلىشىپ لۈكچەكلىك قىلىپ تۆت كىشىنى يېنىك يارىلاندۇرغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، 14 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى پۇل، مال-مۈلۈكنى قاقتى-سوقتى قىلىۋالغان. فەن بىنجاڭ 1993-يىلى 7-ئايدا باشقىلارغا زىيانكەشلىك قىلغانلىقى تۈپەيلىدىن ج خ ئورگانلىرى تەرىپىدىن يىغىۋېلىنغاندىن كېيىن پۇرسەت تېپىپ قاچقان. قېچىپ يۈرگەن

ئاممىنىڭ قاتتىق غەزەپ-نەپرىتىنى قوزغىغان. شيەنياڭ شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە شەنشى ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى 1-، 2-سوتتا يەن ياگۇاڭ، گومۇجاڭغا لۈكچەكلىك جىنايىتى، قەستەن ئادەم ئۆلتۈرۈش جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن ئۆلۈمگە بۇيرۇش، سىياسىي ھوقۇقىدىن مەڭگۈ مەھرۇم قىلىش جازاسى، گوجيەنمىڭغا لۈكچەكلىك جىنايىتى ۋە قېچىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن ئۆلۈمگە بۇيرۇش ۋە سىياسىي ھوقۇقىدىن مەڭگۈ مەھرۇم قىلىش جازاسى بەردى.

◇

خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسى جاۋدۇڭ شەھەرلىك دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ 2-شۆبە ئىدارىسى ماشىنا باشقۇرۇش ئورنىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ياڭ شۆرېن باج ئېلىش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلەپ ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى . ياڭ شۆرېن يەنە تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ خوسۇسىيلارنىڭ ماشىنا رېمونت قىلىشىغا ياردەملەشتى .

سۈرەتتە: ئۇ خوسۇسىي تىجارەتچى ليۇ جىرچېڭنىڭ ماشىنىسىنى رېمونت قىلىپ بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى چېن كەيشىڭ

جۇجياڭ دېلتىسىدا ئىقتىسادىي جەھەتتە كۈچلۈك بازاردىن نەچچىسى بارلىققا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى چېن كەيشاڭ فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ۋۇباڭگو 9-ئاينىڭ 28-كۈنى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، دۆلەت ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، مېتاللۇرگىيە مىنىستىرلىكى ۋە خېبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان خەندەن پولات-تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تەجرىبىلىرى كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

△ پۈتۈن مەملىكەتتىكى مەمۇرىي ئورگانلار 3331 لاياقەتسىز دۆلەت خىزمەتچىسىنى خىزمەتتىن چېكىندۈردى.

△ ئاسىيا گىمناستىكا مۇسابىقىسىدە ئېلىمىز ماھىرلىرى بىر ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى.

خېنەن ئۆلكىسى لۇيىچېڭ ناھىيىسى لىمىن بازىرىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باشلىقى خې چاڭلى 1983-يىلىدىن بۇيان توك باشقۇرۇش ئورنىنىڭ باشلىقى، زاۋۇت باشلىقلىرى، مەھەللە باشلىقلىرى، بازارلىق ھۆكۈمەت، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ كادىرلىرى، ئىشچى-خىزمەتچىلىرىدىن بولۇپ 25 كىشى بىلەن «دوست-يارەن» بولۇۋالغان. ئۇلار گۇرۇھ بولۇپ ئۇيۇشۇپ، 1991-يىلى 6-ئايدىن 1994-يىلى 2-ئايغىچە، جېدەل-ماجىرا چىقىرىپ پۇقرالارنى ئالدىغان ۋە باستۇرغان، مىلتىق، قول بومبىسى، پالتا، توقماق قاتارلىق قاتىللىق قوراللىرىنى ئىشلىتىپ ئون نەچچە قېتىم لۈكچەكلىك جىنايى ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، تۆت كىشىنى قاتتىق ئۇرۇپ يارىلاندۇرغان.

ئورگانلىرى تەرىپىدىن يىغىۋېلىنغاندىن كېيىن پۇرسەت تېپىپ قاچقان. قېچىپ يۈرگەن مەزگىلدە سەككىز قېتىم دېلو سادىر قىلغان، نەنپىڭ شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە فۇجيەن ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى 1-، 2-سوتتا فەن بىنجاڭغا ئۆلۈمگە بۇيرۇش، سىياسىي ھوقۇقىدىن مەڭگۈ مەھرۇم قىلىش جازاسى بەردى.

شەنشى ئۆلكىسىنىڭ چيەن ناھىيىسىدىكى دېھقان يەن ياگۋاڭ، گومۇجاڭ، گوجيەنمىنلار 1993-يىلىدىن 1995- يىلىغىچە شېرىكلىشىپ ناھىيە بازىرى ۋە يېزىلاردا سەككىز قېتىم لۈكچەكلىك قىلىپ بىر كىشىنى ئۆلتۈرگەن، بىر كىشىنى ئېغىر دەرىجىدە، تۆت كىشىنى يېنىك دەرىجىدە يارىلاندۇرغان. ھەدەپ زورلۇق - زومبۇلۇق قىلىپ، شۇ جايدىكى

نەچچىسى بارلىققا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۇاڭجۇ خەۋىرى، 90 - يىللاردىن بۇيان، 1-، 2-، 3 - كەسىپلەرنىڭ تېز راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، بۇرۇن باغ ۋارانلاشتۇرۇشتا داڭقى چىقارغان جۇجياڭ دېلتىسى بېزىلىرى بۈگۈنكى كۈندە زامانىۋىلاشقان بازار بولۇشقا تېز يۈرۈش قىلىپ، كىشىلەرگە بېزىلارنى شەھەرلەشتۈرۈش، شەھەر، بېزىلارنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈشنىڭ پارلاق ئىستىقبالىنى نامايان قىلدى.

گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈشچە، 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، جۇجياڭ دېلتىسىدىكى مالىيە كىرىمى 100 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن بازار 18 گە، 50 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن بازار 49 غا يەتكەن.

جۇجياڭ دېلتىسىدىكى ئىقتىسادىي جەھەتتە كۈچلۈك بازارلارنىڭ پەرۋاز قىلىشتىكى ئالاھىدىلىك شۇكى، بىرىنچىدىن، ئىقتىساد ئومۇميۈزلۈك راۋاجلاندى؛ ئىككىنچىدىن، بازارلار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى.

تەھلىل قىلىنىشىچە، 1995 - يىلى جۇجياڭ دېلتىسى رايونىدا يارىتىلغان 300 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ تەخمىنەن 70 پىرسەنتىنى بازارلار ياراتقان. بېزىلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىدا تۈپ ئۆزگىرىش يۈز بەرگەن، 1 - كەسىپنىڭ نىسبىتى 1978 - يىلىدىكى % 71 تىن 1995 - يىلى % 12 كە تۆۋەنلىگەن، 2-، 3 - كەسىپنىڭ نىسبىتى 1978 - يىلىدىكى % 29 تىن % 87 كە كۆتۈرۈلگەن. بۇ، جۇجياڭ دېلتىسىدىكى بازارلارنىڭ بېزا ئىگىلىك جەمئىيىتىدىن سانائەت جەمئىيىتىگە ئۆتكەنلىكىنى، بېزا ئىگىلىكىگىمۇ نوقۇل ئاشلىق ئىگىلىكىدىن ھالقىپ، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنى ئاساس قىلغان «ئۈچ يۇقىرى» بېزا ئىگىلىك بازىسى، بېزا ئىگىلىك كارخانىلىرى يۇقىرى سەۋىيىسىگە قاراپ راۋاجلانغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

بېزا - بازار ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنىڭ بۇزۇلۇشى نوقۇل بېزا ئىقتىسادىدىن يۇقىرى سۈرئەت بىلەن سانائەتلىشىشكە، شەھەرلىشىشكە قاراپ يۈزلىنىش دولقۇنى بېزىلاردا ئەۋج ئالدى. 21 مىليون ئاھالىسى بار بۇ رايوندا، ھازىر ئاھالىسى 1 مىليوندىن ئاشىدىغان ئىككى شەھەر، ئاھالىسى 100 مىڭدىن ئاشىدىغان 32 بازار بارلىققا كەلدى. شەنتۇڭ بازار ھەر 10 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرغا 104 تىن توغرا كېلىدۇ، 60 كۋادرات كىلومېتىرغا يەتمىگەن دائىرىدە بىر بازار بار، بۇ ئۆلكە ۋە مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن زور دەرىجىدە يۇقىرى، غەيرىي بېزا ئىگىلىك ئاھالىسى (كۆپ قىسمى بازار ئاھالىسى) 8 مىليون 400 مىڭ بولۇپ، 1980 - يىلىدىكى 481 كىشىدىن % 75 ئاشقان. جەمئىيەت ۋە ئىقتىسادشۇناسلار: رايون خاراكتېرلىك سىياسىي، ئىقتىساد، مائارىپ، مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، ئۇچۇر، پۇل مۇئامىلىسى بىرگەۋدىگە ئايلانغان بۇ زامانىۋى بازارلار جۇجياڭ دېلتىسىنى ئالتۇن دېلتا رايونىغا، دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادى ئەڭ تەرەققىي تاپقان، بازارلىرى ئەڭ ئاۋات شەھەرلەشكەن رايونغا ئايلاندۇرغان، دەپ باھا بېرىشتى.

ۋاڭ لېچۈەن ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈردى

(بېشى 1 - بەتتە)

يۇقىرى ھوسۇللۇق كۆكتاتلارنى تېرىش، ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش، يېشىل يول بەرپا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىشنى ماسلاشتۇرۇش، كۆكتاتچىلارنىڭ شەھەرگە كىرىپ بىۋاستە كۆكتات سېتىشىغا يول قويۇش مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن بىر قىسىم سۇپەتلىك ئۆي قۇشلىرى، توخۇ فېرمىلىرىنىڭ قىيىنچىلىقلىرىنى نەزەرگە ئېلىپ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھازىرقى ئاساسلىق مەسىلە بۇ كارخانىلارنىڭ كۆلىمى بەك كىچىك، ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى تۆۋەن، شىنجاڭدا يەر كۆپ، بۇ بىر ئۈستۈنلۈك، چوڭ - چوڭ فېرمىلارنى قۇرساق بولىدۇ، ئالدى تەرەپتە كالا فېرمىسى، كەينى تەرەپتە دېھقانچىلىق مەيدانى قۇرۇپ، بېدە ۋە كۆمە[illegible] تېرىساق، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تۆۋەنلەتكىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەركىزى بولغان ئۈرۈمچى شەھىرى كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشى قىلىشتا چوقۇم يىراقنى نەزەردە تۇتۇپ، كۆپرەك ئىشلارنى قىلىشى، جانلىق تەدبىر قوللىنىشى، يىلمۇ يىل يېڭىلىق يارىتىشى كېرەك. يېڭى چارە - ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، قىممەتنى ئاشۇرۇش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش يولىغا مېڭىشى لازىم، شۇنداق قىلغاندا، كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەپ، شەھەر ئاھالىسىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يىلدىن يىلغا ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ بۇ يىلقى ياڭيۇ ھوسۇلى 28 مىڭ توننىغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 6000 توننا ئېشىپتۇ. ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتى يامان ئەمەس ئىكەن. شۇنداقتىمۇ زاپاس كۆكتات ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم، بىرى، ئورۇنلار زاپاس ساقلىشى، يەنە بىرى، سودا تارماقلىرىمۇ زاپاس ساقلىشى كېرەك. كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشى شەھەر باشلىقىنىڭ ئىشى، ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى ۋە مەسئۇل تارماقلارنىڭ ئىشى دەيدىغان بىر تەرەپلىملىك قاراشلارغا خاتىمە بېرىپ، پۈتۈن جەمئىيەت پائال ماسلىشىش، ھەممەيلەن كۆكتات ساقلاش ئېڭىنى تۇرغۇزۇش لازىم. كۆكتات ساقلىمىغاندا، كۆكتاتنى قىممەت سېتىۋېلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىمۇ تەشەببۇسكارلىق بىلەن سېتىپ بېرىشى كېرەك. سودا تارماقلىرى بۇ خىزمەتنى پۇختا، ياخشى ئىشلىشى لازىم.

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇڭ** خەۋەر قىلىدۇ: 10-ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانا - شىنجاڭ سۇ - ئېلېكتر قۇرۇلۇشى ئىدارىسىغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلار ۋەكىللىرى بىلەن سۆھبەتلىشىپ، ئەھۋال ئىگىلىدى، ئۇلارنىڭ پىكىرلىرىنى ئاڭلىدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: شىنجاڭ سۇ - ئېلېكتر قۇرۇلۇش ئىدارىسى - كونا كارخانا، شىنجاڭنىڭ سۇ - ئېلېكتر قۇرۇلۇشىغا ئۆچمەس تۆھپە قوشقان. سۇ ئىچكەندە قۇدۇق قازغۇچىنى ئۇنتۇما، دەيدىغان گەپ بار، ئۇلار تۆھپە قوشمىغان بولسا، شىنجاڭنىڭ سۇ - ئېلېكتر ئىشلىرى ھازىرقىدەك كۆلەمگە ئىگە بولالمىغان بولاتتى. ھازىر بۇ كارخانىنىڭ قىيىنچىلىقى بار ئىكەن، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىشىمىز لازىم.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: بۇ كارخانىمۇ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇپ، تەرەققىيات يولىغا مېڭىشى لازىم. بىرىنچى، ئىشنى باشقۇرۇشتىن، تېخنىكا جەھەتتىن تۇتۇشى، يۇقىرى ساپالىق ۋە رىقابەت مېخانىزمى مۇۋاپىق بولغان قوشۇن قۇرۇپ چىقىشى، قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ، جاسارەت بىلەن كۈچۈنۈپ ئىشلەپ، رىقابەتتە غالىپ ئورۇندا تۇرۇدىغان بولۇشى لازىم. ئىككىنچى، قوشۇننى تېزدىن ياخشى ئۈسكۈنىلەر بىلەن قوراللاندۇرۇشى لازىم. ئۈسكۈنە ۋە ئىلغار ۋاستە بولمىسا، قۇرۇلۇشتا رىقابەتلەشكىلى بولمايدۇ. ئۈچىنچى، ھەقىقىي چىقىش يولى - ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشتا. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، تۈرلۈك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ يول تېپىشى كېرەك، بىر كەسىپنى ئاساس قىلىپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشى لازىم، مۇشۇنداق قىلغاندىلا، كارخانىدىن ئۈمىد بولىدۇ، كارخانا رىقابەت كۈچىگە ئىگە بولىدۇ.

ۋاڭ لېچۈەن سۇ ئىشلىرى نازارىتى، قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ ئاممىنى ئويلىشىنى، ئاما ئۇچۇن بەزى ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىپ بېرىشىنى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭمۇ ئىستىقبالنى كۆرۈشىنى، ئۈمىدۋار بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ ئائىلىلىكلەر قورۇسىدا قىيىنچىلىقى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىلىرىنى يوقلىدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

زور ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپرىقىنى ئىشلەپچىقىرىش نىيىتىگە كەلگەن ھەم ئۇنى 1991 - يىلىنىڭ باشلىرىدا تەتقىقات تۈرى قىلىپ تۇرغۇزۇشنى قولغا كەلتۈرگەن. ئۇلار سەرخىل ئاليۇمىن بېرىم تەييار مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئوخشاش كەسىپلەر قاتارىدا ئالدىنقى ئورۇننى ئىگىلىگەنلىك ئۈستۈنلۈكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ساپ ئاليۇمىننىڭ سۈپىتى ۋە مەھسۇلات مىقدارىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئالاھىدە ساپ ئاليۇمىندىن ئىشلەنگەن ئالاھىدە دەرىجىلىك مەھسۇلاتلار ۋە ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنى تېز ئاشۇرۇپ، ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراقنى ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن تولۇق خام ماتېرىيال ھازىرلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مۇشۇ ساھەدىكى مۇتەخەسسىسلەر قاتناشقان ۋە يېتەكچىلىك قىلغان ئىشلەپچىقىرىش، ئۆگىنىش، تەتقىقات بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن پەن - تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش گۇرۇپپىسىنى تەشكىل قىلدى. ئاليۇمىن ياپراق شۆبە زاۋۇتىنىڭ 170 تىن كۆپرەك ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىسى جاپا - مۇشەققەتتىن قورقماي، ئۇزۇلدۇرمەي جەڭ قىلىپ، بۇ يىل 7 - ئايدا سىغىمچانلىقى زور، تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلەپ چىققاندىن كېيىن، 8 - ئايدا سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا ئومۇميۈزلۈك ئاتلاندى.

ئەجىر بىكارغا كەتمەيدۇ. دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈشى، زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا جۇڭخېلىقلار بەش يىل جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈپ بۈگۈنكى كۈندە ئاخىر مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ۋۇ باڭگو شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە جۇڭخې شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى جاڭ يىڭچيەنىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ناھايىتى ياخشى قىلىپسىلەر، بۇ مەھسۇلاتنى ئىشلەپچىقىرىش ئۇنچىۋالا ئاسان ئىش ئەمەس، بۇ مەھسۇلاتنى كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىپ، بالدۇرراق ئېكسپورت قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈشۈڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بولۇپ، تېمپېراتۇرا 16℃ – 4℃ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا پەن - تېخنىكىغا تايىنىش كېرەك

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت بەنگۇڭتىڭى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئىشخانىسى، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ يېزا پەن - تېخنىكا مەھكىمىسى

ئېلىمىزنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى قانداق؟ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا 500 مىليارد كىلوگرام ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش نىشانىنى قانداق ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ؟ 21 - ئەسىردە نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى يۇقىرى پەللىگە چىققاندا ئاشلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالغىلى بولامدۇ؟ بۇ مەسىلىلەرگە جاۋاب تېپىش ئۈچۈن بىز شەندۇڭ، سەنشى، جىلىن، خېيلۇڭجياڭ، جياڭشى، گەنسۇدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ۋە پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى يولداشلار بىلەن سۆھبەتلەشتۇق.

ئاشلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش كېرەك

ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، سىياسەت ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىم بولغان ئەھۋالدا، ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش جەھەتتە يوشۇرۇن كۈچ بار. بۇنى مۇنداق تۆت تەرەپتىن كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ: بىرىنچى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ھازىرقى تېرىلغۇ يەرنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرالايدۇ؛ ئىككىنچى، ئاشلىق ھوسۇلىنى كېمەيتىۋېتىدىغان ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ؛ ئۈچىنچى، ئۆزلەشتۈرۈشكە بولىدىغان قاقاسلىقلارنى ئۆزلەشتۈرۈپ، ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتكىلى بولىدۇ؛ تۆتىنچى، ئاشلىقنىڭ جايلىشىشىنى تەڭشەپ، ئېگىز تېرىلغۇسى كۆلىمىنى كېڭەيتكىلى بولىدۇ.

پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتىغا تايىنىپ ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرغىلى بولامدۇ - يوق؟ بۇ مەسىلىنى بىز ئوخشاش بولمىغان نۇقتىدىن ئانالىز قىلدۇق. تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئاساسلىق تېخنىكا تەدبىرىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى مۇنداق: 1) ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا، سورتلۇق ئۇرۇقنىڭ رولى تەخمىنەن 30 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ؛ 2) ئوغۇتنى كۆپەيتىپ ۋە ئوغۇتلاش تېخنىكىسى ئارقىلىق ئوسۇلنى ئۆزگەرتىپ، خىمىيىۋى ئوغۇتتىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى ھازىرقى %30 تىن %40 كە يەتكۈزگەندە، ئاشلىقنى %8 - %15 ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ 3) سۇنى تېجەپ سۇغىرىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرغاندا، 3 مىليون 300 مىڭ گېكتاردىن 8 مىليون 600 مىڭ گېكتارغىچە يەرنى سۇغارغىلى، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى %40 ئاشۇرغىلى، ئاشلىق ھوسۇلىنى 15 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ 4) ئېلىمىزدە يىلىغا كېسەللىك، قوللانغاندا، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاشلىق ھوسۇلىنى 50 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى ھەر بىر پەن - تېخنىكا ئامىللىرىنى ھەر تەرەپتىن ئويلىنىش ئارقىلىق ھازىرقى 60 مىليون 400 مىڭ گېكتار تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلىقتىن، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 24 مىليون گېكتارنى ئۆزگەرتىشنى، ئاشلىق ھوسۇلىنى 40 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى. ھازىرچە ئۆزگەرتىلمەيدىغان تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلاردا مۇنتىزىم تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرغاندا، ئاشلىق ھوسۇلىنى 10 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

بىز تەكشۈرگەن بەتتە ئۆلكىنىڭ 1994 - يىلىدىكى ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي ھوسۇلنىڭ 28 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇلار ئۆلكىلەرنىڭ ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى ۋە چەكلىمىلىرىنى ئانالىز قىلىش ئاساسىدا، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نىشاننى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ بەتتە ئۆلكىنىڭ ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش نىشانىدىكى ئەڭ تۆۋەن چەك بويىچە ھېسابلىغاندا، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 38 مىليارد 700 مىليون كىلوگرام ئاشلىق كۆپىيىدۇ.

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئاشلىقنى كۆپەيتىشنىڭ ئاساسىي تەسەۋۋۇرى

بىرىنچى، ئىدىيىۋى كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ھازىرقى زامان يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي تەلىپى بويىچە ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك.

ئىككىنچى، يۇقىرىقى پەن تەتقىقاتى بىلەن سىياسەت تەتقىقاتىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىقتىسادىي سىياسەتنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك.

ئۈچىنچى، مەۋجۇت يېڭى پەن تېخنىكىلىكنى قويۇپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىش قىلىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش كېرەك.

تۆتىنچى، ئۇنىۋېرسال بىرلەشتۈرۈش ۋە سىستېملار بويىچە تولۇقلاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تۈرلۈك پەن - تېخنىكا تەدبىرلىرىنىڭ ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتىكى ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك.

بەشىنچى، يېزا ئىگىلىكى، ئىلىم - پەن، مائارىپنى بىرلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرىدىغان ئاساسىي گەۋدىگە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا دائىر تېخنىكىلىق تەدبىرلەر

1) تۇجۇپلەنگەن ئۇرۇقچىلىق قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك.

2) ئوغۇت سەرمايىسىنى كۆپەيتىپ، ئوغۇت ئىشلىتىش تېخنىكىسىنى ياخشىلاش كېرەك.

3) ئېتىز - ئېرىق ئەسلىھەلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، سۇ تېجەيدىغان سۇغىرىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش كېرەك.

4) ئىلغار تېخنىكىنى قوللىنىپ، ھەر خىل ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، زىياننى ئازايتىپ، ئاشلىقنىڭ مەھسۇلاتلىشىش نىسبىتىنى تەرەققىي قىلغان ئەللەرنىڭ سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈش كېرەك.

5) يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تېخنىكىسىنى تاللاپ ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۇنى بىنو تېخنىكا بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ۋە ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش كېرەك.

6) ئاشلىق مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئاساس تەتقىقاتى ۋە مۇھىم پەن - تېخنىكا ئۆتكەللىرىگە ھۇجۇم قىلىشنى كۈچەيتىپ، پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى كۆپەيتىش كېرەك.

7) يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاپەتنى ئازايتىش، ئالدىنى ئېلىش ۋە ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، توشۇش جەھەتتىكى ئىلغار تېخنىكىنى دېھقانلارغا ئىگىلىتىش كېرەك.

مىركامىل ئابلىمىت (ت)

شورلۇق يەرگە كۆكتات تېرىشتا نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟

شورلۇق يەردىكى شور تەركىبى كۆكتاتلارنىڭ ئۈنۈشى ۋە ئۆسۈشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، شۇڭا شورلۇق يەرگە كۆكتات تېرىغاندا تۆۋەندىكى بىر قانچە مەسىلىگە دىققەت قىلىش كېرەك:

بىرىنچى، تۇپراقتىكى شور مىقدارىنىڭ ئاز - كۆپلۈكىگە قاراپ كۆكتات تۈرىنى تاللاش كېرەك. شور تەركىبى يۇقىرى يەرلەرگە پالەك، كاۋا، كاپۇستا قاتارلىق شورغا چىدامل ىق كۆكتاتلارنى تېرىش مۇۋاپىق. شور تەركىبى تۆۋەنرەك يەرگە كۆك پۇرچاق، كۈدە، سامساق، كەرەپشە قاتارلىق شورغا بىر قەدەر چىداملىق كۆكتاتلارنى، شور تەركىبى ئاز يەرگە پىدىگەن تۈرىدىكى كۆكتاتلار بىلەن قىشلىق پىسۇلەك، تۇرۇپ قاتارلىق كۆكتاتلارنى تېرىغان ياخشى.

ئىككىنچى، ئورگانىك ئوغۇتنى كۆپرەك بېرىش كېرەك. مەسىلەن: شورلۇق يەرگە تېرىلغان كۆكتاتنى پىشىل ئوغۇت، دۆۋىلەپ تولۇق چىرىتىلگەن ئېغىل قىغى بىلەن ئوغۇتلاپ، تۇپراقنىڭ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاپ، تۇپراقنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇش، خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئىمكان قەدەر ئاز ئىشلىتىش كېرەك.

ئۈچىنچى، يوپۇق يېپىش ئارقىلىق تۇپراقنىڭ شورلىشىشى، زەيلىشىشىنى چەكلەش كېرەك. يوپۇق ياپقاندا، تۇپراقتىكى ئانئورگانىك تۇزلارنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى چەكلەپ، تۇپراقنىڭ ئوغۇت كۈچىنى ساقلاپ، سۇغىرىش قېتىم سانىنى ئازايتقىلى، تۇپراق تېمپېراتۇرىسىنى ۋە نەملىكىنى يۇقىرى كۆتۈرگىلى بولىدۇ. بۇ شورنىڭ تۇپراق يۈزىگە ئۆرلىشىنى چەكلەش رولىنى ئوينايدۇ.

تۆتىنچى، تېرىش تېخنىكىسىدا مايسىنى ساقلاپ قېلىشنى ئاساس قىلىش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن (1) زىرائەتنى ئېگىز، تار، قىسقا قىرغا تېرىش، چوڭەكنى چوڭقۇر ئېلىش ئارقىلىق سۇ چىقىرىۋېتىشكە ئاسانلىق يارىتىش كېرەك. (2) يەرنى بەك چوڭقۇر ئاغدۇرماسلىق، ئاغدۇرغاندا ئاستىنىڭ توپىسىنى ئۈستىگە چىقىرىپ قويۇشتىن ساقلىنىش، يەرنى ئاغدۇرۇپلا ئۇرۇق سېلىش كېرەك. (3) يەرنى تەكشى تۈزلەش، يەر ئېگىز - پەس تۈزلىنىپ قېلىپ شور ئۆرلۈۋېلىشتىن ساقلىنىش، تەكشى سۇغىرىشقا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. (4) ئۇرۇقنى سۇغا چىلاپ بىخلاندۇرغاندىن كېيىن ئاندىن تېرىش، تېرىشتىن بۇرۇن يەرنى قاندۇرۇپ سۇغىرىش لازىم. بۇ، ئۇرۇقنىڭ ئۈنۈپ چىقىشىغا پايدىلىق. ئۇرۇقنى تېرىغاندىن كېيىن شاخ، پاخال، مەڭگەنلەر بىلەن ئېتىزنى يېپىپ، شور ئۆرلەشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. (5) مايسا ئۈنۈپ چىقىشتىن بۇرۇن سۇغارماسلىق لازىم. چۈنكى شورلۇق يەر ئاسان قېتىۋالىدۇ، ئەگەر مايسا ئۈنۈپ چىقىشتىن بۇرۇن يەر سۇغىرىلسا، مايسىنىڭ ئۈنۈپ چىقىشىغا تەسىر يېتىدۇ. (6) كۆكتاتلارنى كۆچۈرۈپ تىككەن ۋاقىتتىكى سۇغىرىش قېتىمى ئادەتتىكى يەرگە كۆكتاتلارنى كۆچۈرۈپ تىككەندىكىگە قارىغاندا كۆپرەك بولۇشى لازىم. مۇشۇنداق بولغاندا، يەردىكى شورلارنى يۇيۇپ، شور ئۆرلەشتىن ساقلانغىلى، كۆچۈرگەن مايسىلارنى ئاسان تۇتقۇزغىلى بولىدۇ. ئەگەر چۈنەكلەپ سۇغارغاندا، سۇنى تەكشى سىڭدۈرۈش، سۇغىرىپ بولۇپ دەرھال ئايىقىنى چىقىرىۋېتىش كېرەك. (7) مايسىنى بالدۇرراق، مۇۋاپىق ئاقلاش، كېيىنرەك تۈپ توختىتىش، ئېتىز ئالا قېلىشتىن ساقلىنىش لازىم. (8) يەرنى ۋاقتى - ۋاقتىدا چاناپ بوشىتىپ، يەر قېتىۋېلىشتىن ساقلىنىش، بولۇپمۇ يامغۇردىن (ياكى سۇغىرىشتىن) كېيىن دەرھال يەرنى چاناپ بوشىتىپ، سۇنىڭ پارغا ئايلىنىشىنى ۋە شورنىڭ ئۆرلىشىنى ئازايتىش كېرەك.

يۇقىرىقى ئۇسۇللاردىن باشقا، زىيەكەش چېچىپ شور يۇيۇش، چوڭقۇر ئاغدۇرۇپ شورنى باستۇرۇش، ئورگانىك ئوغۇت ئارقىلىق شور سۈمۈرتۈش، يەرنى چاناپ بوشىتىپ، چۆپ يېپىپ شور ئۆرلەشتىن ساقلىنىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، شورلۇق يەرنى ئۆزگەرتىش لازىم.

غالىپ توختى (ت)

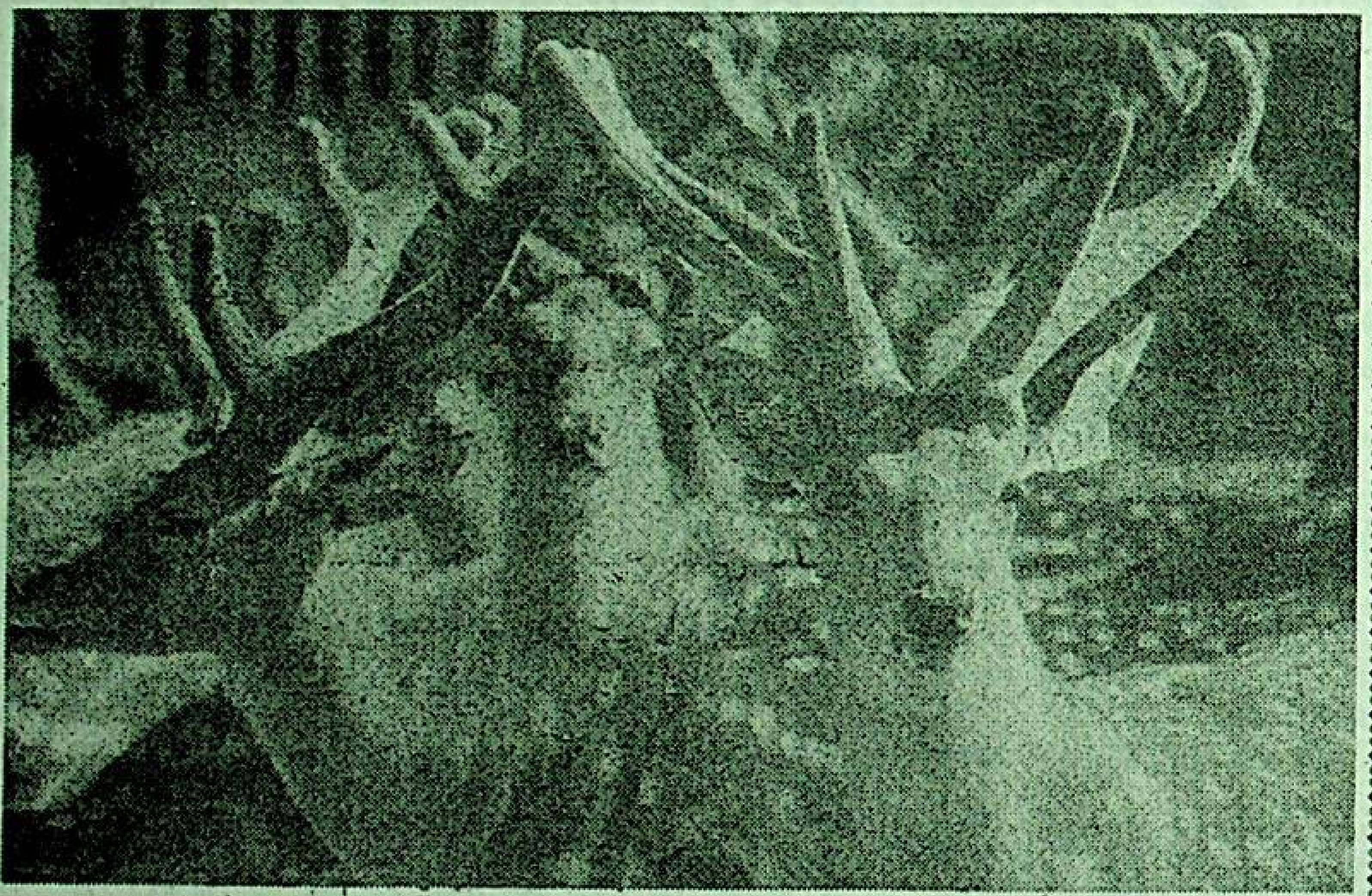

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئالاھىدە مەھسۇلاتلار تەتقىقات ئورنىنىڭ بۇغا تەجرىبە بازىسى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، مەملىكىتىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىنى 500 دىن ئارتۇق نەسىللىك بۇغا بىلەن تەمىنلىدى، 20 نەچچە تۈرلۈك بۇغىغا مۇناسىۋەتلىك بۇغا يېتىشتۈرۈش، كۆپەيتىش، بۇغا مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش تەتقىقاتىنى تاماملىدى ۋە جايلاردىكى بۇغا مەيدانلىرىغا تېخنىك خادىملارنى تەربىيىلەپ بەردى.

سۈرەتتە: بۇ بازىدىكى نەسىللىك بۇغىلار.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

ئۇزاق ۋاقىت ئۆرە تۇرۇشتىن كېلىپ چىقىدىغان كېسەللىكلەردىن ساقلىنىش

مەريەم غوجاجى

ئۆرە تۇرۇش ئىنسانلارنىڭ ئەڭ ئاساسىي پائالىيىتىنىڭ بىرى. ئۇنىڭ سالامەتلىككە ھېچقانداق زىيىنى بولمىسىمۇ، ئاز چېنىقىدىغان كىشىلەر مەلۇم ئامىللار تۈپەيلىدىن ئۇزاق ۋاقىت ئۆرە تۇرۇپ قالسا، ئوڭايلا پۇت كۆك تومۇرى ئەگرى - بوگرى كېڭىيىشكە ئوخشاش ئەگرى - بوگرى كېڭىيىش ھادىسىسى كۆپ كۆرۈلمەيدۇ. تېرىزدىكى كۆك تومۇر تېرە ئاستىدىلا بولۇپ، ئاسان چوڭ يوشۇرۇن كۆك تومۇر ۋە كىچىك يوشۇرۇن كۆك تومۇردىن ئىبارەت ئىككى خىلغا بۆلۈنىدۇ. بۇ كۆك تومۇرلارنىڭ كلاپانى

يەر شارىدىكى ھاياتقا خەۋپ يەتكۈزىدىغان ئون خىل ماددا

كاربون چالا ئوكسىدى ئۇنىڭ كۆپ ... يولغا تەسىر يەتكۈزىدۇ. ... خەتەرلىك بىر خىل ماددا.

مىقداردا جۇغلىنىپ قېلىش مۇتىدىل ... قوغۇشۇن فېرمېنت ۋە ھۆجەيرىنىڭ ماددا ... دېھقانچىلىق دورىسى ھەددىدىن زىيادە

يەرنى سوغارغىلى، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى % 40 ئاشۇرغىلى، ئاشلىق ھوسۇلىنى 15 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ 4) ئىلمىزدە يىلىغا كېسەللىك، ھاشارات، ياۋا ئوت- چۆپ، چاشقان قاتارلىق ئاپەتلەر تۈپەيلىدىن ئون پىرسەنت ئەتراپىدىكى ئاشلىق زىيانغا ئۇچرايدۇ. ھازىر بار بولغان تېخنىكا بىلەن ئالدىنى ئېلىشنى كۈچەيتكەندە، 10 مىليارد كىلوگرامدىن ئارتۇق ئاشلىقنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ؛ 5) ئاز - ساز تېرىش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا، % 20 ئۇرۇقنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ. مەملىكەت بويىچە ئىشلىتىلىدىغان ئۇرۇق مىقدارىنى 12 مىليارد 500 مىليون كىلوگرام بويىچە ھېسابلىغاندا، ئاشلىق 2 مىليارد 500 مىليون كىلوگرام كۆپىيىدۇ. يۇقىرىقى بەش جەھەتتىكى تېخنىكا تەدبىرىنى

كاربون چالا ئوكسىدى ئۇنىڭ كۆپ مىقداردا جۇغلىنىپ قېلىشى مۆتىدىل ئىقلىم قاتلىمىنىڭ تەكشۈكلۈقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدۇ.

كاربون (IV) ئوكسىدى بۇ خىل گازنىڭ جۇغلىنىپ قېلىشى يەر شارىنىڭ سىرتقى تېمپېراتۇرىسىنى كۆرۈنەرلىك يۇقىرى ئۆرلىتىپ، ئېكولوگىيە ۋە يەر شارى خىمىيىسىگە ئاپەت كەلتۈرىدۇ.

گۈڭگۈرت ئوكسىدى ھاۋانى بۇلغاپ، مەلۇم بىرىكمە تالالارنى چىرىتىدۇ.

ئازوت ئوكسىدى ئادەمنىڭ نەپەس [illegible] يولىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

قوغۇشۇن فېرمېنت ۋە ھۈجەيرىنىڭ ماددا ئالماشتۇرۇشىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

سىماب يېمەكلىكلەرنى بۇلغايدۇ، بولۇپمۇ دېڭىز - ئوكيانلاردىن چىقىدىغان يېمەكلىكلەرنى بۇلغايدۇ. ئادەم بەدىنىدە سىمابنىڭ جۇغلىنىپ قېلىشى نېرۋا سىستېمىلىرىغا زىيان يەتكۈزىدۇ.

فوسفات كىسلاتا تۇزى ئاساسلىقى كۆل ۋە دەريا - ئېقىنلارنى بۇلغايدۇ.

رادىئاتسىيە رادىئاتسىيىلىك ماددىلار ئۇزۇن چوڭ بۇلغىغۇچى ماددا ئىچىدىكى ئەڭ خەتەرلىك بىر خىل ماددا.

دېھقانچىلىق دورىسى ھەددىدىن زىيادە كۆپ ئىشلىتىلسە، قۇش ۋە بېلىق تۈرلىرىنى زەھەرلەپ ئۆلتۈرىدۇ. بەزىدە راك كېسەللىكىنى پەيدا قىلىدۇ.

نېفت دېڭىزغا ئېقىپ كەتسە، دېڭىزدىكى ھايۋانلار، ئۆسۈملۈكلەر ۋە بېلىقلارغا بۇزغۇنچىلىق سالىدۇ ھەمدە دېڭىزنىڭ قۇملۇق، تېيىز يەرلىرى ۋە پورت-لاردىكى ئۈسكۈنىلەرنى بۇلغايدۇ.

ئەبەيدۇللا قادىر (ت)

بولمىسىمۇ، ئاز چېنىقىدىغان كىشىلەر مەلۇم ئامىللار تۈپەيلىدىن ئۇزاق ۋاقىت ئۆرە تۇرۇپ قالسا، ئوڭايلا پۇت كۆك تومۇرى ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىشكە ئوخشاش كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولىدۇ.

ئادەمنىڭ پۇتىدىكى كۆك تومۇر چوڭقۇر ۋە تېيىزدىن ئىبارەت ئىككى گۇرۇپپىغا بۆلۈنىدۇ. چوڭقۇردىكىسى پۇت مۇسكۇلىنىڭ ئوتتۇرىسىدا بولۇپ، قىزىل تومۇر بىلەن پاراللېل تۇرىدۇ. ئۇ مۇسكۇل تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ. مۇسكۇلنىڭ يىغىلىشىمۇ ئۆز نۆۋىتىدە كۆك تومۇردىكى قاننىڭ ئايلىنىشىغا ياردەم بېرىدۇ. چوڭقۇردىكى كۆك تومۇر كلاپانى تېيىزىنىڭكىدىن كۆپ بولۇپ، قاننىڭ تۆۋەندىن يۇقىرىغا، تېيىز جايدىن چوڭقۇر جايغا ئېقىشىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ. شۇڭا چوڭقۇردىكى كۆك تومۇردا ئادەتتە بولۇپ، ئاساسەن چوڭ يوشۇرۇن كۆك تومۇر ۋە كىچىك يوشۇرۇن كۆك تومۇردىن ئىبارەت ئىككى خىلغا بۆلۈنىدۇ. بۇ كۆك تومۇرلارنىڭ كلاپانى چوڭقۇردىكى كۆك تومۇرلارنىڭكىدىن ئاز بولغانلىقتىن، پۇت كۆك تومۇرنىڭ ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىشى، يوغىنىشى، سوزۇلۇشى ۋە ئېگىلىشى ئاساسەن تېيىزدىكى چوڭ يوشۇرۇن كۆك تومۇردا ئۇتتىگەندىن قالسا كىچىك يوشۇرۇن كۆك تومۇردا، كۆرۈلىدۇ. چۈنكى ئۆرە تۇرغاندا، پۇت كۆك تومۇرنىڭ دىۋارىغا تەسىر قىلغۇچى قان تۆۋرۈكى توگۇلۇۋالىدۇ ھەمدە ئۇنىڭ ئېگىزلىكى ئېشىپ تاكى كۆك تومۇرنىڭ يۈرەك بىلەن تۇتىشىدىغان ئورنىغىچە يېتىپ بارىدۇ - دە، پۇت كۆك تومۇرنىڭ ئىچكى بېسىمى روشەن ھالدا ئاشىدۇ. ئەگەر كۆك تومۇر دىۋارىدا تۇغما ئاجىزلىقلار بولسا، پۇت كۆك تومۇرى يوغىناش ۋە سوزۇلۇش ھادىسىسى يۈز بېرىدۇ. كۆك تومۇر يوغىنىغاندا، كۆك تومۇر كلاپانى تولۇق يېپىلمايدىغان بولۇپ قالىدىغان بولغاچقا، پۇت كۆك تومۇردا قاننىڭ ئايلىنىشى قىيىن بولىدۇ. ئۆرە تۇرغاندا قان يۇقىرىدىن تۆۋەنگە، تېيىز جايدىن چوڭقۇر جايغا قاراپ ئاقىدۇ. بۇنىڭ بىلەن قان تۆۋرۈكى كۆك تومۇر دىۋارىنى ئۈزۈكسىز سوزىدۇ - دە، پۇت كۆك تومۇرى يوغىناپ، سوزۇلۇپ، ئېگىلىپ ۋە ئاخىرىدا پۇت كۆك تومۇرىنىڭ ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىشى كېلىپ چىقىدۇ.

ئادەتتە جىسمانىي ئەمگەكچىلەر بىلەن ئۇزاق ۋاقىت ئۆرە تۇرىدىغانلار بۇنىڭغا ئېخىمۇ دىققەت قىلىشى، ئۇزۇن مۇددەت بولىدىغان ئۇزاق ۋاقىت ئۆرە تۇرۇشتىن، بولۇپمۇ ئېغىر يۈك كۆتۈرگەن ھالدا ئۆرە تۇرۇشتىن ساقلىنىشى، ھەمدە داۋاملىق چېنىقىپ، پۈتۈن بەدەننى ھەرىكەتلەندۈرۈپ تۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. ئۇخلاشتىن بۇرۇن كەچتە پۇتنى ئىسسىق سۇدا يۇيۇش ھەمدە 15 — 30 مىنۇت ئېگىز كۆتۈرۈپ يېتىش لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندا، كۆك تومۇردىكى قاننىڭ ئايلىنىشى تېزلىشىپ، پۇتنىڭ سۇلۇق ئىششىقى يېنىكلەيدۇ.

ياشانغانلار «ياشىرىپ قالسا» خۇشال بولۇپ كەتمەسلىكى كېرەك

بەزى ياشانغانلاردا تۇيۇقسىز «ياشىرىپ قېلىش» ئەھۋالى كۆرۈلىدۇ، ئۇلار بۇنداق ۋاقىتتا ئىنتايىن خۇشال بولۇپ، بۇ، ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈشنىڭ بېشارىتى، دەپ قارايدۇ. ياشانغانلارنىڭ «ياشىرىپ قېلىش» ھادىسىلىرى ئىچىدە قايتىدىن يېڭى چىش چىقىش، مومايلاردا بولسا ھەيز كېلىش ۋە كۆكسى تولۇش، كۆزى روشەنلىشىش، ئاقارغان چېچى قارىيىش قاتارلىقلار بىر قەدەر كۆپ كۆرۈلىدۇ.

مۇناسىۋەتلىك تەتقىقات ماتېرىياللىرىدىن قارىغاندا، ياشانغانلارنىڭ «ياشىرىپ قېلىش» ى ئانچە نورمال ئەھۋال ئەمەس. كۆپ ھاللاردا ياشانغانلارنىڭ «ياشىرىپ قېلىش» ھادىسىسى ئەمەلىيەتتە بىر خىل پاتولوگىيىلىك ئەھۋال. شۇڭا ياشىرىپ قالدىم، دەپ قاراشقا بولمايدۇ، ۋاقتىدا دوختۇرغا كۆرۈنۈش كېرەك.

ئادەمنىڭ قېرىشى تەبىئىي قانۇنىيەت. چىشنى ئالساق، ياشانغانلارنىڭ چۈشۈپ كەتكەن چىشى قايتا چىقمايدۇ. ئەمما بەزى ياشانغانلارنىڭ چىشى چۈشۈپ كەتكەندىن كېيىن چىش يىلتىزى ياكى چىش مىلىكىدىن چىش چىقىدۇ. بۇ، ياشانغانلارنىڭ مۇسكۇللىرى تارىيىپ، چىش يىلتىزى ۋە چىش مىلىكىنى قىسقانلىقىنىڭ نەتىجىسى.

ئاياللارنىڭ كىلىماكتېرىيە مەزگىلىدىن كېيىن ھەيز كەلمەسلىكى تەبىئىي قانۇنىيەت. ئەمما جىنسىي كۆپىيىش سىستېمىسى ئەزەلدىن ئۆزگەرمەس نەرسە ئەمەس. ھەيز كەلمىگەندىن كېيىن كۆپلىگەن ئاياللىك جىنسىي كۆپىيىش ئەزاسىدا ياخشى سۈپەتلىك ۋە يامان سۈپەتلىك ئۆسمە پەيدا بولىدۇ. بۇ كېسەللىك ئۆزگىرىشلىرى ياشانغان ئاياللارنىڭ جىنسىي يول قانىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، كىشىلەردە ھەيز كەلدى، ياشىرىپ قالدىم، دېگەن خاتا ئۇقۇمنى پەيدا قىلىدۇ.

ئادەمنىڭ تېنى ئاجىزلاش بىلەن بىللە كۆرۈش قۇۋۋىتىمۇ ئاجىزلاپ، كۆزى تورلىشىدۇ. ئەمما بەزى ياشانغانلارنىڭ كۆزى تورلاشقاندىن كېيىن تورلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كۆز كرىستالىنىڭ كېسەللىك ئۆزگىرىشى بىلەن كۆرۈش قۇۋۋىتى قايتا روشەنلىشىپ قالىدۇ. بۇ، بىر مەھەللىك ئەھۋال. ۋاقتىدا داۋالانمىسا، تېخىمۇ ئېغىر تورلىشىپ قېلىشى ياكى قارىغۇ بولۇپ قېلىشى مۇمكىن.

بەزى ياشانغانلاردا نورمال قېرىش جەريانىدا، قارىماققا ھەقىقەتەن ياشىرىپ قالغاندەك ئەھۋاللار پەيدا بولىدۇ. مەسىلەن: قۇرۇپ كەتكەن تېرىلىرى يۇمران بولۇپ قالىدۇ، تارتىلىپ كەتكەن كۆكسى تولۇپ قالىدۇ، جىنسىي ھەۋىسى قايتا قوزغىلىدۇ، قايتا قارا چاچ ئۆسىدۇ. ئۇلارنىڭ ئىنتايىن ئاز سانلىقلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، كۆپىنچىسى مېڭە ئاستى بېزى ئۆسمىسى، بۆرەك ئۈستى بېزى خرومخومار ھۈجەيرە ئۆسمىسى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولغانلىقىنىڭ بېشارىتى.

قىسقىسى، ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈشنى ھەممە ئادەم ئارزۇ قىلىدۇ، لېكىن پەنگە ئىشەنمەيمۇ بولمايدۇ. يۇقىرىدا ئېيتقان «ياشىرىپ قېلىش» ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەندە، خۇشال بولۇپ كەتمەي، دوختۇرخانىغا بېرىپ، ئۇنىڭ سەۋەبىنى ئېنىقلاتقان ياخشى.

ئەسەت ئىسمائىل (ت)

يېقىندا «يۈرەكنىڭ ساغلاملىقىنى تەكشۈرۈش كۆچمە پونكىتى» گۇاڭجۇ شەھىرىنىڭ كوچىلىرىدا ئاھالىلەرنىڭ يۈرەك كېسەللىكلىرىنى ھەقسىز تەكشۈردى. شۇنداقلا كەسپىي جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ يۈرەكنى ئاسراش، يۈرەكنى قوغداش ۋە يۈرەك كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: يۈرەكنىڭ ساغلاملىقىنى تەكشۈرۈش كۆچمە پونكىتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

ئاش تۇزىنىڭ فىزىئولوگىيىلىك رولى

تۇرغۇن مۇھەممەت

ئاش تۇزى (ناترىي خلور) سۇدا ياخشى ئېرىيدىغان ئاق رەڭلىك كرىستال بولۇپ، كۈندىلىك تۇرمۇشتا كەم بولسا بولمايدۇ. ئۇ تۆۋەندىكىدەك فىزىئولوگىيىلىك ئىقتىدارغا ئىگە:

(1) ھۈجەيرە سىرتقى سۈيۈقلۇقىنىڭ سىڭىش بېسىمىنى ساقلايدۇ. ناترىي ئىئونى بىلەن خلور ئىئونى ھۈجەيرە سىرتقى سۈيۈقلۇقىنىڭ سىڭىش بېسىمىنى ساقلايدىغان ئاساسلىق زەررىچىلەر بولۇپ، ناترىي ئىئونى سىرتقى سۈيۈقلۇقتىكى كاتىئونلار ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 90 پىرسەنتىنى، خلور ئىئونى ئانىئونلار ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. شۇڭا ئاش تۇزى ھۈجەيرە سىرتقى سۈيۈقلۇقىنىڭ سىڭىش بېسىمىنى ساقلاپ، ئادەم بەدىنىدىكى سۇنىڭ ئايلىنىشىغا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ.

(2) بەدەندىكى كىسلاتا ئاساسلارنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلايدۇ. قىزىل قان ھۈجەيرىسى تەركىبىدە مەلۇم مىقداردا ھىدرو كاربونات ئىئونى بولىدۇ. بۇ ئىئون قىزىل قان ھۈجەيرىسىدىن سىڭىپ چىققاندا، قان پلازمىسى تەركىبىدىكى خلور ئىئونى قىزىل قان ھۈجەيرىسىگە ئۆتۈپ، كېمىيىپ كەتكەن ھىدرو كاربونات ئىئونىنىڭ ئورنىنى تولۇقلايدۇ.

(3) ئاشقازان يارىسى پەيدا بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ. ئاشقازان سۈيۈقلۇقى كۈچلۈك كىسلاتالىق خۇسۇسىيەتكە ئىگە بولۇپ، ئاساسىي تەركىبى ئاشقازان ئاقسىل فېرمېنتى، تۇز كىسلاتاسى ۋە شىلىمشىق سۈيۈقلۇقتىن ئىبارەت. ئاشقازان بېزى دىۋارىدىكى ھۈجەيرىلەر تۇز كىسلاتاسى ئاجرىتىپ چىقىرىپ، ھىدرو كاربونات ئىئونىنى قانغا يەتكۈزۈپ بېرىدۇ. تۇز كىسلاتاسى ئاجرىلىپ چىققاندا ھاسىل بولغان ھىدروگېن ئىئونى ئاشقازان سۈيۈقلۇقىغا ئۆتىدۇ، بۇ جەرياندا ئاجرىلىپ چىققان شىلىمشىق سۈيۈقلۇق ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ يۈزىدە ئا- 1.5 مىللىمېتىر قېلىنلىقتا بىر قەۋەت شىلىمشىق سۈيۈقلۇق قەۋىتى ھاسىل قىلىپ، ئاشقازان شىللىق پەردىسىنى ئاسراش رولىنى ئوينايدۇ. ئاشقازان سۈيۈقلۇقىدىكى كۈچلۈك تۇز كىسلاتاسى پەقەت شىلىمشىق پەردە بىلەنلا ئۇچرىشىپ، ئاشقازان شىللىق پەردىسىگە تەسىر يەتكۈزەلمەيدۇ. ئەگەر ھاراق قاتارلىق تەركىبىدە ئىسپىرت مىقدارى يۇقىرى بولغان ماددىلارنى داۋاملىق ئىستېمال قىلغاندا، ئاشقازان شىلىمشىق پەردىسىنىڭ رولى ئاجىزلاپ، ئاشقازان يارىسى پەيدا قىلىدۇ.

بەدەندىن قان بەك كۆپ چىقىپ كەتكەندە ياكى ھەددىدىن زىيادە تەرلەپ كەتكەندە، بەدەندىكى ھۈجەيرە سۈيۈقلۇقى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. بۇ چاغدا ئاش تۇزى كەمچىل بولغان شارائىتتىمۇ يۈرەك ئاجىزلىقى يۈز بېرىپ، بەدەندىكى ناترىي ئىئونى مىقدارى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ، كالىي ئىئونى ھۈجەيرىدىن سىرتقا ئۆتۈپ كېتىدۇ، قان قويۇقلىشىش، سۈيدۈك ئازىيىپ كېتىش، تېرە سارغىيىش قاتارلىقلار يۈز بېرىدۇ.

چيەن چىچېننىڭ 51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىدا قىلغان سۆزى (قىسقارتىلمىسى)

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 25 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى 51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىدا سۆز قىلغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىدىن كېيىنكى دۇنيا تىنچلىق دۇنياسى بولۇشى كېرەك، «سۆزلىشىش، ھەمكارلىشىش، قارشىلاشماسلىق، توقۇنۇشماسلىق كېرەك».

چيەن چىچېن ئالدى بىلەن ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەت ئۈستىدە توختالدى، ئۇ مۇنداق دېدى: 20 - ئەسىرنىڭ 90 - يىللىرىدا دۇنيا تارىخىي خاراكتېرلىك چوڭ ئۆزگىرىش ئىچىدە تۇرىۋاتىدۇ، خەلقئارا مۇناسىۋەتتە ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىدىن بۇيان ئەڭ چوڭ ئۆزگىرىش بولدى. ئىككى قۇتۇپلۇق تۈزۈلمىنىڭ گۇمران بولۇشىغا ئەگىشىپ كىشىلەر بىر چوڭ دۆلەت رەھبەرلىك قىلىدىغان دۇنيانى ئەمەس، بەلكى ھەرقايسى ئەللەر بىردەك باراۋەر بولغان دۇنيانىڭ بارلىققا كېلىشىنى ئۈمىد قىلماقتا. كۆپ قۇتۇپلىشىش يەر شارى مىقياسىدا ۋە رايون مىقياسىدا كۆرۈنەرلىك ھالدا راۋاجلانماقتا. چوڭ دۆلەتلەر بىر - بىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى تەڭشىمەكتە. كۆپ ساندىكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ بىرلىشىش، ئۆزىنى كۈچەيتىش ئېڭى تېخىمۇ كۈچلۈك بولماقتا. ھەرقايسى رايونلاردىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتلىرى كۈچلۈك ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلىپ، رايون ھەمكارلىقى بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە كۆنساناپ مۇھىم رول ئوينىماقتا.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاسىيانىڭ قەد كۆتۈرۈشى دۇنيانىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىگە زور تەسىر كۆرسەتمەكتە، تۇنجى نۆۋەتلىك ئاسىيا، ياۋروپا يىغىنىنىڭ چاقىرىلغانلىقى ئاسىيا، ياۋروپادىن ئىبارەت ئىككى چوڭ قىتئەنىڭ باراۋەر ھەمكارلىشىش مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىشنىڭ مۇھىم باشلىنىش نۇقتىسى بولدى.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىشقا ئەگىشىپ تىنچلىق كۈچلىرى يەنىمۇ كۈچەيدى، «سۆزلىشىش، ھەمكارلىشىش، قارشىلاشماسلىق، توقۇنۇشماسلىق» سادالىرى بارغانسېرى كۈچىيىۋاتىدۇ. ۋەھالەنكى، ھازىرقى رېئاللىق شۇكى، دۇنيا يەنىلا تىنچ ئەمەس. «سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى تەپەككۇرى» يەنىلا مەۋجۇت، زومىگەرلىك قىلمىشلىرى كۆپ يۈز بېرىۋاتىدۇ، ھەر خىل نىقابلار بىلەن باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش

داۋاملىق تېز ئېشىشنى ئەمەلگە ئاشۇردى. بىراق ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا سودا مۇھاپىزەتچىلىكىنى يولغا قويۇش، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىياتىنى چەكلەش ھەم ئۇلارنى دۇنيا ئىقتىسادىغا دائىر چوڭ - چوڭ تەدبىر بەلگىلەشنىڭ سىرتىدا قالدۇرۇشتەك تەتۈر ئېقىم پەيدا بولدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەيلى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بولسۇن ياكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردە بولسۇن، ھەممىسى سودا مۇھاپىزەتچىلىكىدىن ياردەم تىلىمەسلىكى كېرەك. باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا خەلقئارا ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتكەندىلا، دۇنيا ئىقتىسادى تەرەققىيات جەريانىدا كۆرۈلگەن يېڭى مەسىلىلەرگە بىرلىكتە تاقابىل تۇرغىلى، دۇنيا ئەللىرىنىڭ ئورتاق ۋە مۇستەھكەم تەرەققىي قىلىشى ۋە گۈللىنىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

چيەن چىچېن تەكىتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۇنيانىڭ تەرەققىياتى ناھايىتى تەكشىسىز بولماقتا. جىددىي، كەسكىن خەلقئارا ئىقتىسادىي رىقابەتتە ئەڭ تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەر تېخىمۇ ئېغىر ۋەزىيەتكە دۇچ كەلمەكتە. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ھۆكۈمەت دائىرىلىرىنىڭ تەرەققىيات ياردىمى يىلمۇ يىل ئازلاپ كەتتى، قوشۇمچە شەرتلەر بارغانسېرى ئېغىر بولماقتا. ب د ت نىڭ تەرەققىيات ھەمكارلىق فوندى جىددىي كەمچىل بولماقتا، ئىستىقبالى كىشىنى ئەندىشىگە سالىدۇ. خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ھەقىقىي ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، بۇنداق ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتىش مەسئۇلىيىتى بار.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: ھازىر نامراتلىق، ئىشسىزلىق، مۇساپىرلار، جىنايەت ئۆتكۈزۈش، نوپۇس كۆپىيىپ كېتىش، مۇھىت يامانلىشىپ كېتىش، زەھەرلىك بۇيۇملار يامراپ كېتىش، تېررورلۇق قاتارلىق مەسىلىلەر ناھايىتى ئېغىر بولۇپ، يەر شارىنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا تەسىر يەتكۈزمەكتە. مۇنداق خىرىس ئالدىدا ھەرقايسى ئەللەر ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىجتىمائىي تەرەققىيات سىياسىتىنى يولغا قويۇشتىن باشقا بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپى بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى پائال راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

قوللىنىپ، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىدا باراۋەر بولۇش پرىنسىپىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىگەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئارزۇسى ۋە تەلىپىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈشى كېرەك.

يەر شارى بويىچە ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش مەسىلىسى ئۈستىدە توختالغاندا چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش شەرتنامىسى سۆھبىتىگە ئاكتىپ قاتناشتى ھەم سۆھبەتتە ئىنتايىن زور جانلىقلىقنى نامايان قىلدى، شەرتنامىنىڭ ئاخىرقى ھېسابتا ھاسىل قىلىنىشى ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشتى. بىراق يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش شەرتنامىسى يادرو ھەربىي تەييارلىقلىرىنى ئومۇميۈزلۈك قىسقارتىش جەريانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا باشلانغان تۇنجى قەدەم، يادرو قوراللىرىنى ئۈزۈل - كېسىل يوقىتىش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا يەنىلا ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق بولۇپ، داۋاملىق تۈردە غايەت زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە توغرا كېلىدۇ. ئۇ جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ دۇنيا ئەللىرى بىلەن بىرلىكتە بۇ يۈكسەك نىشانغا يېتىش ئۈچۈن تىرىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يادرو ھەربىي تەييارلىقلىرىنى قىسقارتىش جەريانىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يادرو ئۇرۇشىنىڭ خەۋپىنى مەڭگۈلۈك تۈگىتىش ئۈچۈن چيەن چىچېن جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن يادرو قوراللىرىغا ئىگە بارلىق دۆلەتلەرنىڭ ھەرقانداق ۋاقىتتا ۋە ھەرقانداق ئەھۋالدا يادرو قوراللىرىنى 1- بولۇپ ئىشلەتمەسلىك مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشىنى، يادرو قورالى بولمىغان دۆلەتلەرگە ۋە يادرو قورالى بولمىغان رايونلارغا شەرتسىز ھالدا يادرو قوراللىرىنى ئىشلەتمەسلىك ياكى يادرو قوراللىرى ئارقىلىق تەھدىت سالماسلىققا ۋەدە بېرىشنى ھەم بۇ توغرىدا خەلقئارا قانۇنىي ھۆججەت تۈزۈپ چىقىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

چيەن چىچېن يەنە جۇڭگونىڭ ئىچكى سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تونۇشتۇردى.

كېلەر يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا قارىتا ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەسىلىسى توغرىسىدا چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: بۇ جۇڭگونىڭ بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىدا مۇھىم بىر نامايەندە. جۇڭگو شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنىڭ ئۆتكۈزۈشلۈك ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى، ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىنى ۋە سىلىق ئۆتۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىقتىدارىغا

9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى جۇڭگو مالىيە مىنىستىرى ليۇ جۇڭلى، جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ باشلىقى دەي شياڭلۇڭ جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدىكى باش ئەلچىخانىسىدا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ۋاشىنگتوندا دۇنيا بانكىسى ۋە خەلقئارا پۇل فوند تەشكىلاتىنىڭ 1996 - يىللىق يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ھەرقايسى دۆلەت ۋەكىللىرىنى 1997 - يىلى شياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلىدىغان دۇنيا بانكىسى ۋە خەلقئارا پۇل فوند تەشكىلاتىنىڭ يىللىق يىغىنىغا قاتنىشىشقا تەكلىپ قىلدى. سۈرەتتە: (ليۇ جۇڭلى ئوڭدا)، دەي شياڭلۇڭ (سولدىن 2 - كىشى)، جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۇ (ئوتتۇرىدا) ۋە دۇنيا بانكىسىنىڭ باشلىقى ۋولفېنسىن (سولدا) كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يەتتە غەرب دۆلىتى گۇرۇھى نامرات دۆلەتلەرنىڭ 7 مىليارد 700 مىليون دوللار قەرزىنى كەچۈرۈم قىلىشقا قوشۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 28 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. يەتتە غەرب دۆلىتى گۇرۇھىنىڭ مالىيە مىنىستىرلىرى بۈگۈن ۋاشىنگتوندا بەش سائەت مەخپىي يىغىن ئاچقاندىن كېيىن، دۇنيادىكى كۆپ قەرزگە بوغۇلۇپ قالغان نامرات دۆلەتلەرنىڭ 7 مىليارد 700 مىليون دوللار قەرزىنى كەچۈرۈم قىلىش توغرىسىدىكى پىلانغا قوشۇلغانلىقىنى جاكارلىدى.

كۆپ قەرزگە بوغۇلۇپ قالغان نامرات دۆلەتلەرنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى دۇنيا بانكىسى بىلەن خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتى بىرلىكتە ئوتتۇرىغا قويغان بولۇپ، بۇ ئىشنىڭ غۇلغۇلا قىلىنغانلىقىغا ئىككى يىل بولغانىدى. ئەسلىدە 40 دۆلەت قەرزى كەچۈرۈم قىلىنىدىغان دۆلەت قىلىپ تاللانغان بولۇپ، دۇنيادىكى ئەڭ كەمبەغەل 20 دۆلەت يەنى ئافرىقىدىكى نامرات دۆلەتلەر مۇشۇ قاتارغا كىرگۈزۈلگەن. يەتتە دۆلەت كەچۈرۈم قىلىشقا قوشۇلغان تاشقى قەرز بۇ نامرات دۆلەتلەر بوغۇلۇپ قالغان ئومۇمىي قەرزىنىڭ %80 نى ئىگىلەيدۇ.

كەچۈرۈم قىلىنىدىغان 7 مىليارد 700 مىليون دوللار تاشقى قەرزنىڭ 2 مىليارد دوللارنى دۇنيا بانكىسى، 1 مىليارد 200 مىليون دوللارنى خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتى، 2 مىليارد 100 مىليون دوللارنى ھەرقايسى رايونلۇق تەرەققىيات بانكىلىرى چىقىرىدۇ، قالغان 2 مىليارد 500 مىليون دوللارنى سانائەتلەشكەن غەرب دۆلەتلىرى چىقىرىدۇ. يىغىنغا قاتناشقان ئەمەلدارنىڭ ئاشكارىلاپ قويۇشىچە، ئافرىقىدىكى ئۇگاندا قەرزى كەچۈرۈم قىلىنىدىغان تۇنجى دۆلەت بولۇپ قېلىشى مۇمكىن ئىكەن.

پارس قولتۇقى ۋەزىيىتى ۋە ئامېرىكىنىڭ ھەربىي مەۋجۇدىيىتى

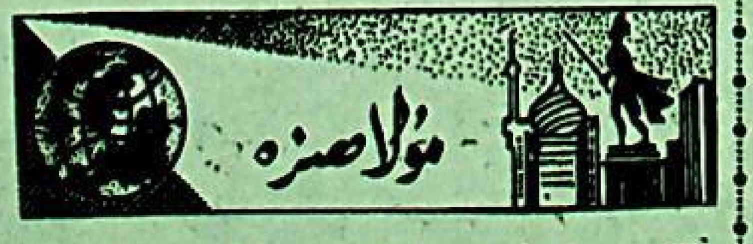

ئامېرىكىنىڭ كۇۋەيتكە يەنە 3500 قوراللىق ئارمىيە ئەسكىرى ئەۋەتىش پىلانى چىك تۇتۇپ يولغا قويۇلماقتا، بۇ ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدا ھەربىي جەھەتتە يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشكەنلىكىنى، پارس قولتۇقى رايونىدىكى مۇقىمسىزلىق ئامىلىنىڭ يەنە كۆپەيگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ.

سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن بۇيان، ئامېرىكا

- تۈرلۈك تەدبىر ئارقىلىق ھەربىي قورال - جابدۇقلارنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئايرودروم، پورتتىن پايدىلىنىش ۋە قوشۇن تۇرغۇزۇش ھوقۇقىغا ئىگە بولۇۋالدى. 1994 - يىلى 10 - ئايدا كۇۋەيت بىلەن ئىراق چېگرىسىدىكى جىددىي ۋەزىيەت پەسەيگەندىن كېيىن، ئامېرىكا پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ كۇۋەيتتە بىر برونېۋىك لىۋىنىڭ ئۈسكۈنىلىرىنى قالدۇرۇپ كەتتى. بۇ يىل 3 - ئايدا قاتار ئامېرىكىنىڭ قاتاردا بىر لىۋىنىڭ قورال - ياراقلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا قوشۇلدى، ئۇزاق ئۆتمەي،

قولمىشلىرى كۆپلىگەن يۈز بەرمەكتە. ھەر خىل نىقابلار بىلەن باشقا مىللەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ياكى ھەتتا باشقا دۆلەتلەرنى جازالاش ھەتتا قورال كۈچى ئىشلىتىش ب د ت نىزامنامىسىدىكى مەقسەت ۋە پرىنسىپلارنى ھەم ئومۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مۇناسىۋەت مىزانلىرىنى ئاياغ ئاستى قىلغانلىق، دۇنيا تىنچلىقى، مۇقىملىقى ئۈچۈن تەھدىت ۋە ئۇنىڭغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىق.

دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ يەر شارلىشىشى توغرىسىدا چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: خەلقئارا سودا، مەبلەغ سېلىشنىڭ تېز كېڭىيىشى ۋە پەن - تېخنىكىنىڭ شىددەت بىلەن راۋاجلىنىشى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ۋە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان دۇنيا ئەللىرىنى ئەمەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان تەرەققىيات پۇرسىتىگە ئىگە قىلدى. تەرەققىي قىلىۋاتقان بەزى دۆلەتلەر ئۆزىنىڭ ھارماي - تالماي تىرىشىشى ئارقىلىق ئىقتىسادىنىڭ ئۆزئارا ئەمىنلىكنى يەتكۈزۈش پرىنسىپى بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى پائال راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. ب د ت ئىجتىمائىي ساھەدىكى خىزمەتلەرنى ھەققىي تۈردە كۈچەيتىشى، ئۇنىڭ ھەم مۇھىم نۇقتىنى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە قويۇشى كېرەك.

ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى توغرىسىدا چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: ب د ت يېرىم ئەسىر بوران - چاپقۇنلۇق مۇساپىنى بېسىپ ئۆتتى، ئەمەلگە مۇۋاپىق ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش زۆرۈر. بىراق ئىسلاھات ب د ت نىڭ نىزامنامىسىنىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا پايدىلىق بولۇشى، ب د ت نىڭ خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق بولۇشى، ب د ت نىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى ۋە ئورتاق تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە تېخىمۇ ئاكتىپ، ئۈنۈملۈك رول ئوينىشىغا پايدىلىق بولۇشى كېرەك. دېموكراتىك ئاساستا كېڭىشىش ئۆتكۈزۈلۈشى، ئۆتكۈزۈلۈش ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى - ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىنى ۋە سىلىق ئۆتكۈزۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە.

چيەن چىچېن ئاخىرىدا تەنتەنە بىلەن مۇنداق دېدى: دۇنيادا بىرلا جۇڭگو بار، تەيۋەن جۇڭگونىڭ مۇقەددەس زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. «تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىكى قەتئىي تەۋرەنمەس فاڭجېنى. تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى. ھەرقانداق چەت ئەلنىڭ ئارىلىشىشىغا ھەرگىز يول قويمايدۇ. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، «تەيۋەن مۇستەقىللىقى»گە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بېرىشتا بەل باغلىدى. جۇڭگونىڭ بىرلىككە كېلىشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشىنى ھەرقانداق كۈچ توسۇۋالالمايدۇ.

مۇقىمسىزلىق ئامىلىنىڭ يەنە كۆپەيگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ.

سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن بۇيان، ئامېرىكا پۈتۈن يەر شارى دائىرىسىدە ئۆزىنىڭ ھەربىي مەۋجۇدىيىتىنى ئازايتتى، ئەمما پارس قولتۇقى رايونى بۇنىڭ سىرتىدا. پارس قولتۇقى رايونىدىكى نېفت زاپىسى دۇنيا نېفت زاپىسىنىڭ % 60 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ، بۇ پۈتكۈل غەربنىڭ ئىقتىسادىي تومۇرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ئامېرىكا ھەربىي جەھەتتە پارس قولتۇقى رايونىغا قول تىقىشقا ئاللىقاچان ئۇرۇنغان بولسىمۇ، لېكىن پۇرسەت تاپالماي كەلگەنىدى. 1979 - يىلى ئىراندا ئىسلام ئىنقىلابى يۈز بەرگەنلىكى، بولۇپمۇ 1990 - يىلى ئىراقنىڭ كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغانلىقى تۈپەيلىدىن، پارس قولتۇقىدىكى ئاجىز ئەرەب دۆلەتلىرى ئۆزىنىڭ بىخەتەرلىكىنىڭ كۆچلۈك قوشۇنلىرىنىڭ تەھدىتىگە ئۇچرىشىدىن ئەنسىرەپ، چەت ئەلنىڭ قوغدىشىغا ئېرىشىشكە ئالدىرىدى، بۇ ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ ئوچۇق - ئاشكارا ھالدا پارس قولتۇقى رايونىغا كىرىشىگە تېپىلغۇسىز پۇرسەت بولدى.

كىشىنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلىدىغىنى شۇكى، 1991 - يىلى پارس قولتۇقى ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن بۇيان، ھەر قېتىملىق پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتىنىڭ كەسكىنلىشىشىگە ئەگىشىپ، ئامېرىكا پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئۆزىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي مەۋجۇدىيىتىنى كېڭەيتتى. ھازىر كۆلىمى 240 مىڭ كۋادرات كىلومېترغا، ئەڭ چوڭقۇر جايى 104 مېترغىمۇ يەتمەيدىغان پارس قولتۇقىغا ئامېرىكىنىڭ ئىككى ئاۋىئاماتكىسى، 20 قوغدىغۇچى پاراخوتى، بىر يادرو سۇ ئاستى پاراخوتى، پاراخوتقا قونالايدىغان يۈز نەچچە ئايروپىلانى ھەمدە 15 مىڭ دېڭىز ئارمىيە ئەسكىرى ۋە دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ قۇرۇقلۇقتا جەڭ قىلغۇچى ئەترىتىنىڭ ئەزالىرى توپلاندى. بۇنىڭدىن سىرت، ئامېرىكا پارس قولتۇقى رايونىدىكى بىر قىسىم ئەرەب دۆلەتلىرىدە تۈرلۈك ئۇلغار ئايروپىلان، تانكا، باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە يەر ئۈستى قىسىملارنى ئورۇنلاشتۇردى.

ئامېرىكا تۆۋەندىكى بىر قانچە ئوخشاش بولمىغان شەكىل ئارقىلىق ئۆزىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي مەۋجۇتلۇقىنى كۈچەيتتى.

- ئىككى تەرەپلىك مۇداپىئە كېلىشىمى ئىمزالاپ، ئارقا-ئارقىدىن ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزدى. پارس قولتۇقى رايونى ھەمكارلىق كومىتېتىغا ئەزا ئالتە دۆلەت ئىچىدە، سەئۇدى ئەرەبىستاننى ھېسابقا ئالمىغاندا، قالغان ھەممە دۆلەت ئامېرىكا بىلەن ھەربىي ھەمكارلىق ۋە مۇداپىئە شەرتنامىسى ئىمزالىدى. بۇ شەرتنامىلەر ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى نۇرغۇن قولايلىق بىلەن تەمىنلىدى. 1991 - يىلىدىن ھازىرغا قەدەر، ئامېرىكا پارس قولتۇقى رايونىدا 60 نەچچە قېتىم بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزدى.

ۋەھالەنكى، پارس قولتۇقى ئۇرۇشىدىن بۇرۇن، پەقەت ئومانلا ئامېرىكا بىلەن بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزگەنىدى.

يىل 3- ئايدا قاتار ئامېرىكىنىڭ قاتاردا بىر لىۋىنىڭ قورال-ياراقلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا قوشۇلدى، ئۇزاق ئۆتمەي، بەھرەين ئامېرىكىنىڭ «F -16» بەلگىلىك 23 كۆرەشچى ئايروپىلانىنىڭ بەھرەيندە قونۇشى ۋە ئۇچۇشىغا قوشۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ قېتىم پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتى كەسكىنلەشكەندە، ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېررى. كۇۋەيتكە زىيارەتكە كەلدى ۋە كۇۋەيتكە قوشۇن ئورۇنلاشتۇرۇشنى قايتا - قايتا تەلەپ قىلىپ، ئاخىر كۇۋەيتنىڭ ماقۇللۇقىغا ئېرىشتى.

ھازىر كۇۋەيتكە ئامېرىكا قوشۇنىنىڭ 3000 دىن كۆپرەك ئەسكىرى پۈتۈنلەي دېگۈدەك كۇۋەيتكە يېتىپ باردى.

- ب د ت نىڭ نامى بىلەن پارس قولتۇقى رايونىدا قوشۇن تۇرغۇزدى. پارس قولتۇقى ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، ئىراق ئۈستىدىكى نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، ھازىرغىچە 5000 نەچچە كىشىلىك ئامېرىكا قوشۇنى ۋە 100 دىن ئارتۇق ئامېرىكا ئايروپىلانى سەئۇدى ئەرەبىستاندا تۇرۇۋاتىدۇ.

- پارس قولتۇقى رايونىغا قورال - ياراقلارنى تۆكمە قىلىپ ساتتى. ئامېرىكا ھازىر پارس قولتۇقى رايونىغا قورال ئېكسپورت قىلىدىغان ئەڭ چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى. ئامېرىكا ھۆكۈمەت تەرەپ ئېلان قىلغان سانلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، 1990 - يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە بولغان مەزگىلدە پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئامېرىكا بىلەن ئىمزالىغان قورال- ياراق توختاملىرىنىڭ سوممىسى 81 مىليارد 700 مىليون دوللارغا يەتكەن.

ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي مەۋجۇتلۇقى يەنە قاچانغىچە داۋاملىشىدۇ؟ ئۇ پارس قولتۇقى رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا قانداق تەسىر كۆرسىتىدۇ؟ بۇ يەردىكى ئەربابلار ئومۇميۈزلۈك مۇنداق قارىدى: ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي مەۋجۇتلۇقى ۋاقىتلىق تەدبىر ئەمەس، ئامېرىكا ھەم ئۇنىڭ غەربتىكى ئىتتىپاقداشلىرىنىڭ ستراتېگىيىلىك مەنپەئىتىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئامېرىكا پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي مەۋجۇتلۇقىدىن ھەرگىز ۋاز كەچمەيدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، پارس قولتۇقى رايونىدىكى بىر قىسىم ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بىر مەزگىل ئىچىدە يۇقىرى بەدەل تۆلەيدىغان ئامېرىكىنىڭ قوغدىشىدىن ۋاز كېچىشىمۇ مۇمكىن ئەمەس. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئىككى چوڭ دۆلەت بولغان ئىران بىلەن ئىراق چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىنىڭ ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋېلىشىغا، ئامېرىكىنىڭ بۇ رايوندىكى ھەربىي مەۋجۇتلۇقىغا قارشى تۇرغانلىقتىن، پارس قولتۇقى رايونىنىڭ ۋەزىيىتى زىددىيەت ۋە خەۋپ بىلەن تولدى. ئامېرىكا قوشۇنلىرىمۇ پارس قولتۇقى رايونىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداشنى باھانە قىلىپ، بۇ رايوندا ئۇزاققىچە كەتمەي تۇرۇۋالىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېربلارنىڭ مۇۋەققەت زۇڭتۇڭى پلاۋشىچ 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى باڭيالۇكادا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمىنى ئۇيۇشتۇرۇشقا مەسئۇل بولغان ياۋروپا خەۋپسىزلىكى ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئەلچىلەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى فرووېك بىلەن كۆرۈشۈپ، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمىدا كۆرۈلگەن ساختىپەزلىك توغرىسىدا يازما نارازىلىق بىلدۈردى.

△ مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەرافاتنىڭ تەلىپىگە بىنائەن 9- ئاينىڭ 25 - كۈنى جىددىي يىغىن ئېچىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى بىر يەر ئاستى يولىنى ئېچىۋەتكەنلىكتىن كېلىپ چىققان جىددىي ۋەزىيەت قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىشنى قارار قىلغان.

△ جۇڭگو، فرانسىيە، روسىيە، ئەنگلىيە، ئامېرىكا قاتارلىق ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا بەش دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى باياناتى ئېلان قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ب د ت ئالدىدا بەرگەن ۋەدىسىنى، دۇنيادىكى ھەرقايسى رايونلاردىكى توقۇنۇشقا چوڭقۇر كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېڭى بىر نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، سىجىل تەرەققىيات ئۈستىدە ئىزدىنىشكە تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * * * *

10 - ئاينىڭ 1- كۈنى 10 مىڭدىن ئارتۇق ئىسرائىلىيىلىك تېل - ئاۋىۋدا نامايىش ئۆتكۈزۈپ، نېتانىياخۇنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق كېلىشىمىنى ئىجرا قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

شىنخۇا ئا- گېنتلىقى

ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى جىنگو ئىبادەتخانىسغا بېرىپ تاۋاپ قىلىشنى سايلام رىقابىتىنىڭ شوئارى قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 30- سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى بۈگۈن تەيپارتماستىن «باش ۋەزىر ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ رەسمىي تاۋاپ قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش»نى پات ئارىدا ئۆتكۈزۈلىدىغان ئومۇمىي سايلامدا ئۆزىنىڭ رىقابەت سايلىمىنىڭ شوئارى قىلىشنى قارار قىلدى.

ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبېن لۇڭتەيلاڭ 9- ئاينىڭ 27 - كۈنى ئاۋام پالاتاسىنى تارقىتىۋەتتى ھەم 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزۈشنى جاكارلىدى. چياۋبېن لۇڭتەيلاڭ زۇڭسەي بولغان ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى بۇ قېتىمقى ئومۇمىي سايلامدا ئاۋام پالاتاسىدىكى 1- چوڭ پارتىيىلىك ئورنىنى ساقلاپ قېلىپ، باش ۋەزىرلىك ۋەزىپىسىنى داۋاملىق ئۆتەشنى قولغان كەلتۈرمەكچى بولۇۋاتىدۇ.

ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى باش ۋەزىر ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسغا بېرىپ رەسمىي تاۋاپ قىلىش ئاتالمىش «دۆلەت ۋە پۇقرالارنىڭ ئوبرازى»نى تىكلەشنى مەقسەت قىلىدۇ، دەپ تەكىتلىدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
ئۆكتەبر
8
سەيشەنبە

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىدا مول نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى «بۆلەكلەر بويىچە قۇرۇلۇش، تۈرلەر بويىچە يېتەكچىلىك قىلىش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ھەممە جەھەتتىن ئىلگىرى سۈرۈش»تە چىڭ تۇرۇپ، ئارقىدا قالغان يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىشنى ئۈدا ئۈچ يىل كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۇتۇپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتتى.

پارتىيە تەشكىلاتلىرى يادرو قىلىنغان ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. 425 ئارقىدا قالغان يېزا (بازار)، 2225 ئاجىز - چېچىلاڭغۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە 784 نامرات كەنت پارتىيە ياچېيكىسى نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىندى. تەرتىپكە سېلىش ئارقىلىق 239 يېزا، 2294 كەنتنىڭ قىياپىتىدە خېلى زور ئۆزگىرىش بولدى. جايلار ئارقىدا قالغان يېزا، كەنتلەرنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىلغار يېزا (بازار) ۋە ئىلغار كەنت قۇرۇشنىمۇ ئەستايىدىل تۇتتى. ھازىر ۋىلايەت، ناھىيىلەر ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسىدىن 61 نى، كەنتىدىن 380 نى تىكلىدى، ئوتتۇرا ھالەتتىكى بىر تۈركۈم يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئىلغارلار قاتارىغا ئۆتمەكتە.

پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ئۆستۈرۈلدى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى داۋامىدا، ئىدىيىۋى تەربىيىنى ئاساس قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ «ئىككىنى ئۆگىنىش» پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى، بولۇپمۇ پارتىيە ئەزالىرىغا شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، دىن قارىشى ۋە ئاتېئىزم تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش تەربىيىسى بېرىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېزىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارغا ئەمەلىي تېخنىكا تەربىيىسى بېرىلىپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ساپاسى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈلدى. ئۈچ يىلدىن بۇيان، دېھقان، چارۋىچىلارنى تەربىيىلەش بويىچە 12 مىڭ قارادىن ئارتۇق كۇرس ئېچىلدى، كۇرسقا 450 مىڭ 200 ئادەم (قېتىم) پارتىيە ئەزاسى قاتنىشىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تەربىيىلىنىش دائىرىسى 95.9% كە يەتكۈزۈلدى.

ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىندى. جايلار يېزا، كەنتلەرنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ياردەم بېرىش تەسەۋۋۇرىنى ئايدىڭلاشتۇردى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىش پىلانىنى تۈزۈپ، مۇكەممەللەشتۈردى، كوللېكتىپ ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ زورايتىش تەدبىرىنى تۈزۈپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، سۈپەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈردى. شۇڭا يېزا ئىگىلىكىدىن يىلمۇ يىل مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش قەدىمى تېزلىتىلدى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ئىلگىرى سۈرۈلدى. جايلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىدا مۇھىم بىر ۋەزىپە قىلىپ، ئىدىيىۋى ئاڭ ۋە مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. ئاپتونوم رايون بويىچە بىر تۈركۈم مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك كەنت - بازار، مەدەنىيەتلىك دېھقان ئائىلىلىرى بارلىققا كەلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۈنۈم تېپىشقا بۇرۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **جاۋيۇ، كاڭ پىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەتنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى، ئىككى بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۈنۈم تېپىشقا بۇرۇلماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە كۆپ يىللاردىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى قانۇنىي ئىگە مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىگە پەيدىنپەي ئۆزگەرتىلمەكتە. بەزى تۈرلەردە كاپىتال تۈزۈمى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى. تۈرلەرنى پىلانلاش، مەبلەغ توپلاش، قۇرۇلۇشنى تەشكىللەش قاتارلىق ئىشلارغا ئەمدى ھۆكۈمەت ئەمەس، شۇ تۈرنىڭ قانۇنىي ئىگىسى مەسئۇل بولىدىغان بولدى. پۇل ئۆتنە ئېلىشقا، قەرز ئېلىشقا تايىنىپ قۇرۇلۇش قىلىش ئەندىزىسى ئۆرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ 2 - خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەردە كارخانا 30% مەبلەغكە ئىگە بولۇشقا ئۆزگەرتىلىپ، قانۇنىي ئىگىسىنىڭ مەسئۇلىيىتى كۈچەيتىلدى، تۈر ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن دىرى بىلەن ئۆسۈمنى قايتۇرىدىغان يۇك يېنىكلىتىلدى.

يۇقىرىدىكىلەردىن باشقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە خەلقئارا ئادەتكە ئۇيغۇن بولغان خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار بولۇش ئۇسۇلى كەڭ كۆلەمدە قوللىنىلدى. بۇ ئارقىلىق قۇرۇلۇش قوشۇنى ئۇسكۈنە بىلەن تەمىنلىگۈچى ئورۇن قاتارلىقلار ئېنىق بېكىتىلىپ، قۇرۇلۇش مۇددىتى، سۈپىتى، مەبلەغ سېلىش قاتارلىق ئىشلاردا تولۇق باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۈر باشقۇرۇش تېخنىكىسى قاتارلىق زامانىۋى باشقۇرۇش ئەندىزىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى باشقۇرۇشتا قوللىنىلىپ، نۇرغۇن چوڭ - چوڭ تۈردە مەبلەغ سېلىشنى ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلدى، ھەر دەرىجىلىك باشقۇرغۇچى خادىملار ئارىسىدا خىيىم - خەتەر رىسكى قويۇش يولغا قويۇلۇپ، مەبلەغ، سۈپەت، قۇرۇلۇش مۇددىتى قاتارلىقلار قاتتىق تىزگىنلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىز نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرۇلدى.

ماناس ناھىيىلىك پاختا - كەندىر شىركىتى بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن «دەرھال سېتىۋېلىش، دەرىجىسىنى ئاشكارا قىلىش، تاختاي ئېسىپ مۇلازىملىق قىلىش»تەك مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، پاختىكارلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **سۈي خې** فوتوسى

مەملىكەتلىك 3 - كەسىپنى پىلانلاش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئۈرۈمچىدە چاقىرىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كۇاڭ جيەن** خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەتلىك 3 - كەسىپنى پىلانلاش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى «لەيۈەن» مېھمانخانىسىدا چاقىرىلدى.

يىغىنغا مەملىكىتىمىزدىكى ھەرقايسى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك، پىلانغا ئايرىم كىرگۈزۈلگەن شەھەرلىك 2 - دەرىجىلىك ئۆلكە مەركىزى شەھەرلىك پىلان كومىتېتلىرى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ پىلان كومىتېتى ۋە دۆلەت پىلان كومىتېتىدىن بولۇپ 90 نەچچە ۋەكىل قاتناشتى.

سۆھبەت يىغىنىدا دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ ... سۈرۈپ، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىيات ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش كېرەك؛ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، تېخنىكا مۇلازىملىقى، ئۇچۇر مەسلىھەتچىلىكى قاتارلىق ئەقلىي كۈچ تىپىدىكى 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا نۇقتىلىق مەدەت بېرىش كېرەك؛ سىياسەت ئارقىلىق يېتەكلەشنى كۈچەيتىپ، پىلانلاش، ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، 2000 - يىلغا بارغاندا دۆلىتىمىزنىڭ 3 - كەسىپنىڭ قوشۇلما قىممىتىنى مەملىكەتنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ 35 پىرسەنتى ئۆپچۆرىسىنى ئىگىلەيدىغان

شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇاڭ** خەۋەر قىلىدۇ: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزى شىنجاڭنىڭ ئاخبارات ساھەسىدە كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، ئاخبارات ئورۇنلىرى ئاخباراتچىلارنى ئۆگىنىش ۋە مۇزاكىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، «سۆز»نىڭ روھىي ماھىيىتىنى ئۆزلەشتۈرۈشكە، «سۆز» گە سېلىشتۇرۇپ پەرقلەرنى تېپىشقا، تەدبىر تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە يېتەكلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇخبىرلار جەمئىيىتى 10- ئاينىڭ 4 - كۈنى چۈشتىن كېيىن باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنى ئۆگىنىش بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. سۆھبەت يىغىنىغا مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئاخبارات ئورۇنلىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 40 نەپچە كىشى قاتناشتى. يىغىن قاتناشچىلىرى بەس - بەستە پىكىر بايان قىلدى، ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ئۆگىنىش ئەھۋالىنى ئالماشتۇردى.

ئۆگىنىش تەسىراتىنى كەڭ كۆشادە سۆزلەشتى.

كۆپچىلىك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزى مۇھىم نەزەرىيىۋى ئەھمىيەتكە ۋە رېئال يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇنىڭدا ئاخبارات ۋە جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇلۇغ ئىشى ئىكەنلىكى، شۇنىڭدەك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا مۇھىم ئورۇنغا ۋە رولغا ئىگە ئىكەنلىكى نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت يۈكسەكلىكىدىن چوڭقۇر شەرھلەنگەن؛ توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇشنىڭ پارتىيە، دۆلەت، مىللەتنىڭ ئۇلۇغ ئىشىدىكى مۇھىم ئەھمىيىتى تەكىتلەنگەن؛ ئاخبارات جامائەت پىكرى خىزمىتىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى زىچ چۆرىدەپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيلىقىغا بويسۇنۇش ۋە خىزمەت قىلىش ۋەزىپىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغان. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزى «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىدىكىلەر ئۈچۈنلا ئەمەس، مەملىكىتىمىزنىڭ ئاخبارات ساھەسى ئۈچۈنمۇ كاتتا ئىش، بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ «خەلق گېزىتى» گە ئەھمىيەت بەرگەنلىكى، غەمخورلۇقى، شۇنداقلا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پۈتكۈل ئاخبارات ئىشلىرىغا ئەھمىيەت بەرگەنلىكى، مەملىكەتتىكى ئاخبارات خادىملىرىغا ئەھمىيەت بەرگەنلىكى، غەمخورلۇقى. بىز چوقۇم باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى يېتەكچى قىلىپ، ئاخبارات خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشىمىز كېرەك.

يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشتا ھەممىدىن ئاۋۋال توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى زىچ چۆرىدەپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيلىقىغا بويسۇنۇشىمىز ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن خىزمەت قىلىشىمىز كېرەك. سىياسەتچىلەر گېزىت چىقىرىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيە - سىياسىي جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك دەرىجىدە بىردەك بولۇشىمىز كېرەك. بۇ پارتىيىمىزنىڭ ئاخبارات خىزمىتىنىڭ شەرەپلىك ئەنئەنىسى، ئۇنى يېڭى دەۋردە تېخىمۇ جارى قىلدۇرۇشىمىز، نۇرلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

كۆپچىلىك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشتا يەنە توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇش شەرتى ئاستىدا، تەشۋىقات سەنئىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، يېتەكلەش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، تىرىشىپ ئۆزىمىزنىڭ تەشۋىقات خەۋەر - ماقالىلىرىمىزنى تورمۇشقا، مۇشتەرىلەرغا تېخىمۇ يېقىنلاشتۇرۇپ، ھەممە ياقتۇرۇپ ئوقۇيدىغان قىلىشىمىز كېرەك. نادىر ئەسەرلەرنى يارىتىپ، ئەڭ ياخشى نەرسىلەرنى خەلققە تەقدىم قىلىشىمىز كېرەك.

كۆپچىلىك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاخبارات قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشمۇ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى مۇھىم نۇقتا. ئاخبارات ئىشلىرىنى ياخشى باشقۇرۇش - باشقۇرالماسلىق يۇقىرى ساپالىق ئاخبارات قوشۇنىنىڭ بولۇش-بولماسلىقىغا باغلىق، شۇنىڭ ئۈچۈن، رەھبەرلەر گېزىتخانا، رادىئو ئىستانسىسى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىنى قاتتىق باشقۇرۇشى، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ئۇسۇپ يېتىلىشى ئۈچۈن، ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك. سىياسىي، كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ بىر تۈركۈم يارامىلىق ئىختىساس ئىگىلىرى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى تېز يېتىشتۈرۈشى كېرەك. ھەربىر ئاخبارات خادىمى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ تەلىپى بويىچە بەش جەھەتتىكى ئاساسىي ياخشىلاپ، ئالتە ئىستىلنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاخبارات ئىشلىرى ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشتا چوقۇم ئۆز تورىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈش، روھى ماھىيىتىنى ئىگىلەش ئاساسىدا، پەرقلەرنى ئەستايىدىل تېپىپ، ياخشىلاش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بىر-بىرلەپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاخبارات خىزمىتىدە يېڭىلىق يارىتىشىمىز كېرەك.

سۆھبەت يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇخبىرلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى شاۋ چياڭ رىياسەتچىلىك قىلدى.

كومىتېتى ۋە دۆلەت پىلان كومىتېتىدىن بولۇپ 90 نەپچە ۋەكىل قاتناشتى.

سۆھبەت يىغىنىدا دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يۈي جيەنىڭ «ئىككى تۈپ ئۆزگىرىش»نى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرايلى دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

يۈي جيەنىڭ مۇنداق دېدى: «ئىككى تۈپ ئۆزگىرىش»نى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى قوشۇلما قىممىتىنى مەملىكەتنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ 35 پىرسەنتى ئۆپچۆرىسىنى ئىگىلەيدىغان قىلىپ، 3- كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنىڭ سالمىقىنىمۇ 30% ئۆپچۆرىسىگە يەتكۈزۈپ، 3 - كەسىپنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا خىزمەت قىلىش ئىقتىدارىنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرۇش لازىم.

چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىنىڭ تېنىدىكى پارازىت قۇرتلارنى يوقىتىدىغان يېڭى دورا دۇنياغا كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىنىڭ تېنىدىكى پارازىت قۇرتلارنى يوقىتىدىغان يېڭى دورا ئاپتونوم رايونىمىزدا مۇۋەپپەقىيەتلىك ياساپ چىقىلدى ھەم پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى.

چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىنىڭ پارازىت قۇرت كېسەللىكلىرى ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا توسالغۇ بولۇۋاتقان مۇھىم ئامىل. شىنجاڭ مەملىكىتىمىزنىڭ 2 - چوڭ چارۋىچىلىق بازىسى بولسىمۇ، ئاشقازان - ئۈچەي يىپچە قۇرتى، لېنتىسىمان قۇرت، چوڭ - كىچىك تىپلىق ئۆپكە قىل قۇرتى، جىگەر شورىغۇچ قۇرتى ۋە قىچىشقاق كانىسى، قان پىتى، قوتۇر كانىسى قاتارلىق پارازىت قۇرتلار دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى چوڭ - كىچىك چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىنىڭ تەن ئېغىرلىقى يېنىكلەش، كېسەلگە قارشىلىق كۈچى تۆۋەنلەش، يۇڭ تاشلاش، تېرىسى بۇزۇلۇش، ئېغىر راقلىرىدا ئۆلۈش ئەھۋاللىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىپ كەلگەنىدى.

قانداق قىلغاندا چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىنى قىشتىن بىخەتەر ئۆتكۈزگىلى ھەم ئۇلارنىڭ تېرىسىنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ؟ ئۈرۈمچى «مۇدوفۇ» ھايۋانات دورىلىرى چەكلىك شىركىتى ئاۋېرمېكتىن (Arermectin)نى ئاساسلىق خام ئەشيا قىلىپ ئىشلەپ چىقارغان پاتېنتلىق يېڭى دورا – شيەنمەنلىك تابلېتكىسى بىلەن جۇڭگىچە تابلېتكىسى بۇ قىيىن مەسىلىنى ھەل قىلدى. پارازىت قۇرت كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ھەرقانداق چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىغا بۇ دورىدىن بىر نەچچە تابلېتكا ئىچكۈزۈلسىلا، ئۇلارنىڭ تېنىدىكى پارازىت قۇرتلارنى يوقاتقىلى بولىدۇ. ئەنئەنىۋى ۋاننىلاش، دورا ئىچكۈزۈش ئۇسۇللىرىغا سېلىشتۇرغاندا، ئەمگەك كۈچى، ۋاقىت تېجەپ قېلىنىدۇ. پەسىلنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ. تەننەرخى تۆۋەن، ئۈنۈمى يۇقىرى بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى بۇ يېڭى تېپتىكى قۇرتسىزلاندۇرۇش دورىسىنى ئىشلەپچىقىرىشنى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق- چارۋىچىلىق رايونلىرىدا سىناق قىلىپ كېڭەيتىشنى تەستىقلىدى.

ئۈرۈمچى - كۈيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىغا خېرىدار چاقىرىش ئۇچۇشلۇق بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم سېيتنىياز**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايتىللا ئالىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسىلىۋاتقان ئۈنجى يۇقىرى دەرىجىلىك تېز سۈرئەتلىك تاشيول- تۇرپان -ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن تاشيولىدىن كېيىنكى نۆۋەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى ئۈرۈمچى - كۈيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىغا خېرىدار چاقىرىش ئۇچۇشلۇق بولماقتا.

1994 -يىلى دۆلەت پىلان كومىتېتى ئۈرۈمچى - كۈيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشى تۈرىنى 1997 - مالىيە يىلىدىكى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى قىلىپ تەستىقلىغانىدى. شۇنىڭدىن كېيىن بىر يىلدىن كۆپرەك داۋام قىلغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى تاللاپ بېكىتىش، تەييارلاش، باھالاش ھەم دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل بېرىش تەرتىپىنىڭ تەلىپى بويىچە قۇرۇلۇشنىڭ دەسلەپكى لايىھىسى ۋە خېرىدار چاقىرىش ھۆججىتىنى مەخسۇس تەكشۈرۈش ئارقىلىق، بۇ تۈر 1995 -يىلى 11 -ئايدا دۇنيا بانكىسىنىڭ دەسلەپكى باھالىشىدىن ئۆتتى. 1995 -يىل 12 -ئاينىڭ 25 -كۈنى «ئۈرۈمچى - كۈيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى تۈرىنىڭ دەسلەپكى سالاھىيەت تەكشۈرۈش ئۇقتۇرۇشى» «خەلق گېزىتى»، «جۇڭگو گېزىتى» (ئىنگلىزچە نەشرى)، «جۇڭگو قاتناش گېزىتى»دە ئېلان قىلىنىپ، بۇ تاشيولنىڭ 14 توختام بۆلىكىگە خەلقارادىن خېرىدار چاقىرىش باشلاندى.

ھازىرغىچە جۇڭگو ۋە چەت ئەللەردىن بولۇپ قۇرۇلۇش ھۆددىگە ئالغۇچى 92 ئورۇن بۇ قۇرۇلۇشنىڭ دەسلەپكى سالاھىيەت تەكشۈرۈش ھۆججىتىنى سېتىۋالدى. جۇڭگو ماشىنىسازلىق ئىمپورت-ئېكسپورت شىركىتىنىڭ خەلقارا خېرىدار چاقىرىش شىركىتى ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئىجرا قىلىش ئىشخانىسىنىڭ تەكشۈرۈشى، دۇنيا بانكىسىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 48 ئورۇن قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى.

9 -ئاينىڭ 25 -كۈنىدىن 29 -كۈنىگىچە ئۆتكۈزۈلگەن «ئۈرۈمچى - كۈيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى قۇرۇلۇشى»نىڭ باھا بايانامىسى تەييارلىق يىغىنىدىن ئۇقۇشىمىزچە، 11 -ئاينىڭ 15 -كۈنى خېرىدار چاقىرىش نەتىجىسى ئېلان قىلىنىدىكەن.

شىخو شەھىرى يۇقىرى ھوسۇللۇق يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، بۇ يىل كۈزدە ئاشلىق، پاختىدىن يەنە قوش مول ھوسۇل ئالدى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2600 يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 400 يۈەن ئاشتى.

سۈرەتتە: باشىسخو يېزىسى باخەي كەنتىدىكى خۇيزۇ دېھقان ماجۇەنفا پاختا تەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

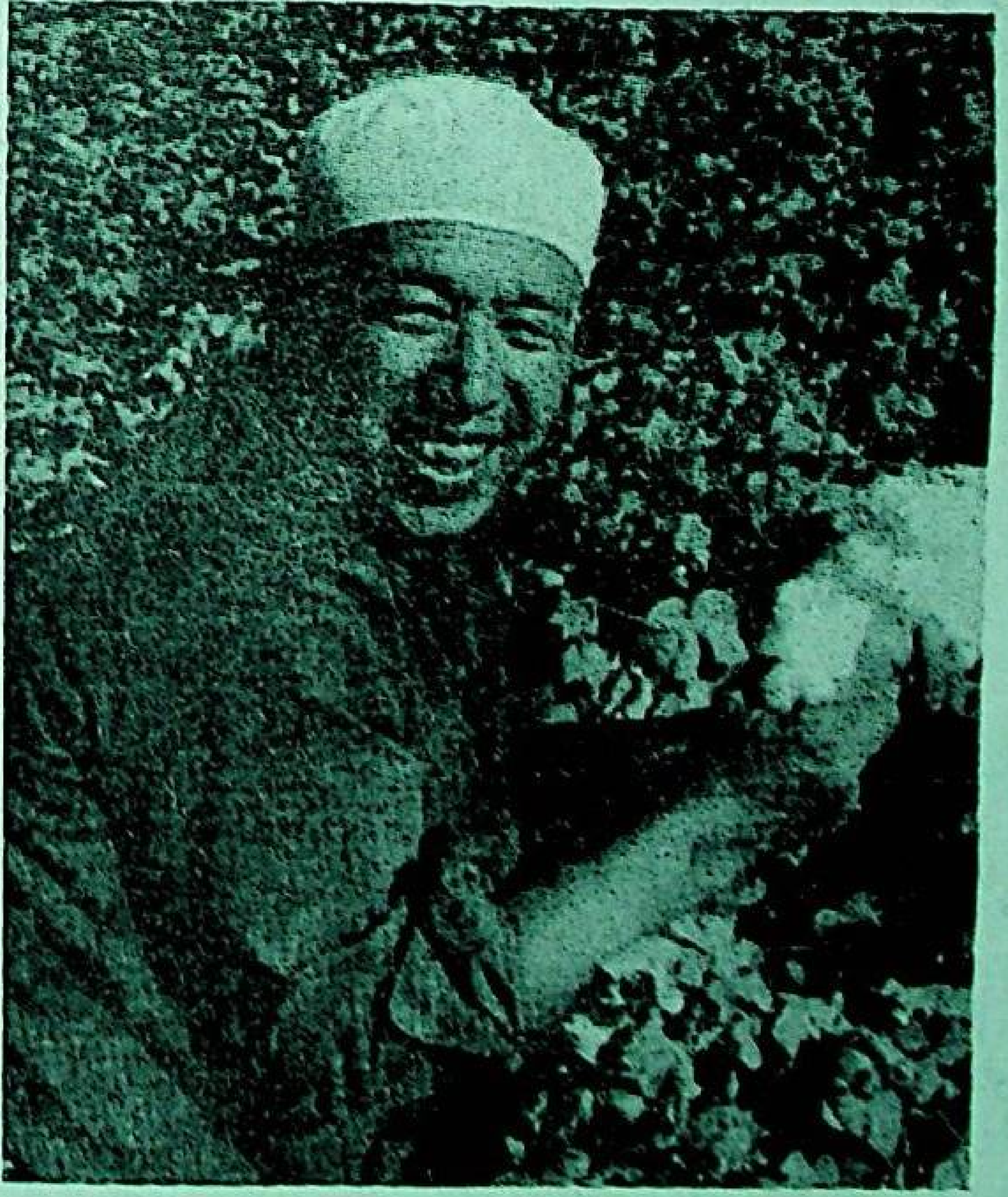

ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ھەقىقىي تايانغاندىلا، كارخانىنى ياخشى باشقۇرغىلى بولىدۇ

ئابدۇراخمان ئىسلام

مۇلاھىزە

نېمە ئۈچۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ھەقىقىي تۈردە تايانغاندىلا، كارخانىنى ياخشى باشقۇرغىلى بولىدۇ دەيمىز؟ بۇنىڭ سەۋەبلىرى ناھايىتى كۆپ. مېنىڭچە، ئالدى بىلەن ئۈچ نۇقتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم.

1. مەيلى دۆلەت ئىلكىدىكى، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى، «ئۈچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرى»، خۇسۇسىي كارخانىلار بولسۇن ئىشچى - خىزمەتچىسى بولمىسا، كارخانىنىڭ مەۋجۇت بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. چۈنكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر كارخانىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى. بۇ گەۋدە مۇقىم، توختاملىق، ۋاقىتلىق ئىشچىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

2. دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلاردا ئىشچى - خىزمەتچىلەر كارخانىنىڭ خوجايىنى. ئۇلار ۋاستىلىك ياكى بىۋاستە ھالدا ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە ئىگىدارچىلىق قىلىدۇ، كارخانىنىڭ مۇھىم سىياسەت، تەدبىرلىرىنى بەلگىلەشكە قاتنىشىدۇ، كارخانا باشقۇرغۇچىلارغا قارىتا نازارەت قىلىش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ. كارخانىلاردا پاي چېكى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان تەقدىردىمۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنى ئۆزگەرمەيدۇ. شۇڭا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ كارخانا باشقۇرۇش ھەر قانداق شارائىتتا ماس كېلىدۇ.

3. كارخانىلارنىڭ ھاياتىي كۈچى ئەقلىي، جىسمانىي ئەمگەكچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىدىن، ئەقىل - پاراسەت، ئىجادكارلىقىدىن كېلىدۇ. مەيلى ماشىنا- ئۈسكۈنىلىرى ئىلغار كارخانىلار بولسۇن، مەيلى پاي چېكى شىركەتلىرى بولسۇن، ھەممىسىدە ئەسلىدىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرغان ھاياتىي كۈچ يوق. شۇڭا، كارخانىنى ياخشى باشقۇرۇش ئۈچۈن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىشىنىش، ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ئۈستىدە ئىزدىنىشىمىز كېرەك.

يۇقىرىقى ئۈچ نۇقتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش بىلەن بىللە، كارخانىنى ياخشى باشقۇرۇشتا يەنە مۇنداق تۆت ئىشنى ئەمەلىي ئىشلەش زۆرۈر.

1. دېموكراتىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش. دېموكراتىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش - سوتسىيالىستىك كارخانىلارنىڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكى، شۇنداقلا ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ تەلىپى. ھەر دەرىجىلىك كارخانا باشلىقلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، بۇ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى دېموكراتىك باشقۇرۇشقا قاتناشتۇرۇش- قاتناشتۇرماسلىق مەسىلىسى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، دېموكراتىك باشقۇرۇشقا قاتنىشىشنى خالاش - خالىماسلىق مەسىلىسىلا بولۇپ قالماي، بەلكى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ھوقۇقى. ھەر قانداق كىشىنىڭ بۇنىڭغا دەخلى - تەرۇز قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كارخانا باشقۇرۇشقا قاتنىشىش ھەر قانداق ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان ۋەزىپىسى. ھەر ئىككىسى ھالقىلىق مەسىلە. شۇڭا دېموكراتىك باشقۇرۇشنى كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەدبىر بەلگىلەشنىڭ پۈتۈن جەريانىدا گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك.

2. ئىنتىزامنى چىڭىتىش. باشقۇرۇش قائىدىلىرى، مۇكەممەل ئەمگەك قائىدىلىرى، ھۆنەر - سەنئەت ئىنتىزامى قاتارلىقلار زامانىۋى كارخانىلار جەزمەن ھازىرلاشقا تېگىشلىك شەرتلەر. چېچىلاڭغۇ، ئاجىز قوشۇن بىلەن غەلىبىلىك جەڭ قىلغىلى بولمايدۇ. دېموكراتىك باشقۇرۇش ئاساسىدا كارخانىنى جەزمەن قاتتىق باشقۇرۇش كېرەك. شۇ چاغدىلا ياخشى ئىشلەپچىقىرىش تەرتىپى، ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتىنى ھازىرلاپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

3. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىز كېرەك. تۆتتە زامانىۋىلىشىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن ئادەملەر زامانىۋىلىشىشى كېرەك. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تايىنىش بىلەن بىللە، ئۇلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىمۇ بىلىش كېرەك. ئەمەلىيەتتە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسى، مۇستەھكەم غايە ئېتىقادى - ئۇلارنىڭ تېخنىكا، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇقىم، ئۇزاق مۇددەتلىك ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچى، ئالغا ئىنتىلىشىنىڭ مەنبەسى.

4. كارخانا ئىسلاھاتىنى تېزلىتىش. ئىشچى - خىزمەتچىلەر كارخانىنىڭ خوجايىنى بولۇپلا قالماي، ئىسلاھاتنى تېزلىتىشنىڭمۇ خوجايىنى. شۇڭا، كارخانا ئىسلاھاتىنى تېزلىتىش داۋامىدا، مۇھىم چارە - تەدبىر تۈزگەندە ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك مەنپەئىتىنى كۆزلىشىمىز، شۇ چارە - تەدبىرلەرگە ئۇلارنىڭ بەرداشلىق بېرىش- بېرەلمەسلىك ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇشىمىز لازىم. مۇھىم ئىشلارنى چوقۇم ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مۇزاكىرىسىدىن ئۆتكۈزۈش، ئۇلارنى ئورتاق تونۇشقا ئىگە قىلىش لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ چۈشىنىشىگە، قوللىشىغا ئېرىشكىلى، كارخانا باشقۇرۇشتا ھەقىقىي تايانچلارغا ئىگە بولغىلى بولىدۇ.

غۇلجا شەھىرى سىرتقا ئېچىۋېتىلگەندىن تۆت يىلدىن بۇيان، ساياھەت شەھەر ئۆلچىمى بويىچە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. ھەر يىلى كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ شەھەر يوللىرىنى كېڭەيتىش، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. نەتىجىدە، ھازىرغا قەدەر ئومۇمىي كۆلىمى 400 مىڭ كۋادرات مېتىردىن ئاشىدىغان 13 كوچا كېڭەيتىپ ياسالدى.

سۈرەتتە: يېڭىدىن كېڭەيتىپ ياسالغان «ياشلار يولى»دىن كۆرۈنۈش.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ تاشقى سودا ۋەزىيىتىدە ياخشىلىنىش بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى تاشقى سودا خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك ۋە نازارەتچىلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، تاشقى سودا خىزمىتىنى ئوبلاستنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تۈگۈن سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت ياراتتى. 1- ئايدىن 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئوبلاستنىڭ تاشقى سودا ئومۇمىي ئىمپورت - ئېكسپورتى 16 مىليون 460 مىڭ دوللارغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 10.6 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئومۇمىي ئېكسپورت 7 مىليون 930 مىڭ دوللارغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 3.6 ئاشتى، ئومۇمىي ئىمپورت 8 مىليون 430 مىڭ دوللارغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 17.8 ئاشتى. ئالدىنقى سەككىز ئايدا بۇ ئوبلاست چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالىدىغان تۈردىن 11نى تەكشۈرۈپ تەستىقلىدى.

گۇما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، مەۋقەنى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشقا قارىتىپ، قەرز پۇلنى دەل ۋاقتىدا تارقىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ بانكا بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىشنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى نۆۋەتتىكى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ، دېھقانلارغا «ئاق مۇجمەت» يېزىپ بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسىگە 6 - ئايدىن 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە قىسقا مۇددەتلىك مەبلەغ تەڭشەپ، 9 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ بەردى. شۇڭا، 9- ئايغىچە 7 مىليون 196 مىڭ 621 كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋېلىنىپ، ۋەزىپە مۇددەتتىن بۇرۇن ئۈچ پىرسەنت ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

غۇلجا شەھىرىنىڭ كالىچىلىقىدا زور يۈكسىلىش بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرۇسۇل سېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان غۇلجا شەھىرىنىڭ كالىچىلىقىدا زور يۈكسىلىش بولدى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە نەسىللىك كالا ئومۇمىي سانى 12 مىڭ 700 تۇياققا، سېغىن كالا باققۇچى كەسپىي ئائىلە 1453كە، 30 تۇياقتىن ئارتۇق سېغىن كالا باققان ئائىلە ئونغا يەتتى. بۇلتۇر كالىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 70 توننا سۈت سېتىپ،

كونا ئەنئەنىۋى ئۇسۇلغا ئادەتلىنىپ كەلگەن دېھقان، چارۋىچىلارغا تەشۋىقىي - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى بۇ يېڭى تېخنىكىغا قىزىقتۇردى. يېزا - بازار (مەيدان)لاردا، چارۋىچىلىق فېرمىلىرىدا سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى قۇرۇپ ۋە مال دوختۇرلۇق پونكىتلىرىنىڭ ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ بەردى. پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە،

بولۇشى، بىر قىسىم كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ ئوتلاق رايونلىرىدا قانۇنسىز كان ئېچىش، توپا، شېغىل كولاش، ئەخلەت تۆكۈش، ئۆي سېلىشقا ئوخشاش بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى ھەرىكەتلىرى ئوتلاقلارنىڭ ئازىيىپ كېتىش، چېكىنىپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. غۇلجا شەھەرلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى بۇ خىل ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بۇزۇلغان ئوتلاقلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئۈنۈمسىز

جۇڭخې لوگىقىسى

شىنجاڭ جۇڭخې پاي چەكلىك شىركىتى ھەمدارلىشىدۇ

مۇدىرىيەت باشلىقى، باش جىڭلى، جاڭ يىڭچېن

مۇدىرىيەت ئەزاسى، پارتكوم مۇئاۋىن شۇجىسى، ئابدۇرېھىم قۇربان

ئادرېس، ئۈرۈمچى شەھەر شەرقىي تاشقى رېيولى 18 - نومۇر

تېلېفون: 2918—3833306 (0991)

باقسان ئائىلە ئۇنىغا يەتتى. بۇلتۇر كالىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 70 توننا سۈت سېتىپ، 56 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ، ھەر بىر كەسپىي ئائىلىگە 3300 يۈەندىن توغرا كېلىدۇ.

1980 - يىلىدىن باشلاپ غۇلجا شەھىرى دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى تەڭ تۇتۇش، بولۇپمۇ چارۋىچىلىقتا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېغىن كالا بېقىش قىزغىنلىقىغا ئاساسەن، كالىچىلىقنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت قوش لىنىيىلىك تەرەققىيات نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەمدە مەبلەغ قىس، تېخنىكلار كەمچىل، شارائىت ناچار بولغان 1980 - يىللارنىڭ دەسلىپىدە ئاپتونوم رايونىمىزدا يېڭىدىن كېڭەيتىلىۋاتقان سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، باشقا ئورۇنلاردىن ئەلا نەسىللىك بۇقىلارنى يۆتكەپ كېلىپ، شەھەر ئەتراپى رايونلىرىدا يەرلىك ئىنەكلەرنى تولۇقلىغان ئىسپىرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇش، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا تەبىئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويدى. شەھەرلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى بۇ يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىش، كېڭەيتىش جەريانىدا خادىملىرىنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ، تېخنىكا تايانچلىرىنى يېتىشتۈردى. ئاساسىي قاتلامدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، مال دوختۇرلۇق مۇلازىملىق سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ بىلەن ئاساسىي قاتلام مال دوختۇرلۇق پونكىتلىرى چارۋا ماللارنى كېسەلدىن مۇداپىئە كۆرۈش، داۋالاش بىلەن بىللە، سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشنى بىر گەۋدە قىلىپ تۇتۇپ، چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاش، يېڭى تېخنىكا تۈرلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈردى.

ئوتلاق قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىپ ئوت - چۆپ مەنبەسى مۇقىملاشتۇرۇلدى. غۇلجا شەھىرىنىڭ ئومۇمىي ئوتلاق كۆلىمى 1 مىليون 2100 مو بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر مەمۇرىي چېگرا ئىچىدىكى كۆكلەم - كۈزلەك 299 مىڭ مو، قىشلاق 503 مو، ئوت پەسىللىك ئوتلاق 200 مىڭ مودىن ئارتۇق بولسىمۇ، لېكىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى تۆۋەنىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھاۋا كىلىماتىنىڭ تۇراقسىز ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بۇزۇلغان ئوتلاقلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئۈنۈمسىز ئوتلاقلارنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 1984 - يىلىدىن 1994 - يىلىغىچە 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، تامچا بۇلاق قاتارلىق كۆكلەم، كۈزلەكلەرگە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئوت - چۆپ ئۇرۇقى چېچىپ، 80 مىڭ مو ئوتلاقنى ئەسلىگە كەلتۈردى. 8000 مو ئوتلاقنى سىم تور بىلەن قاشالىدى. ئىلى دەرياسى بويىدىكى 1000 موغا يېقىن ئوتلاقنى ئۆچاستكىلاشتۇردى. ئوتلاقلارنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئوتلاقلارنىڭ بۇزۇلۇپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. شەھەرلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى يەنە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى كەسپىي ئائىلىلەرگە ئۆسۈمسىز قەرز پۇل ھەل قىلىپ بېرىپ، كالا باققۇچى كەسپىي ئائىلىلەرنىڭ كالا نەسلىنى ياخشىلاش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

ئۇنىيارىۋزى يېزىسى دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىققا، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىققا تۈرتكە بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى راخمان** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇنىيارىۋزى يېزىسى دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىققا، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىققا تۈرتكە بولۇپ، ھەر ئىككىسىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتمەكتە.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز يېزىسىنىڭ ئوت - چۆپ كۆپ بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرماسلىق شەرتى ئاستىدا، زىرائەت قالدۇقى ۋە مول ئوت - چۆپ بايلىقىدىن پايدىلىنىپ چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش، چارۋا ماللارنىڭ ئوغۇتى ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش يېتەكچى ئىدىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار بىرىگە ئېتىبار بېرىپ، يەنە بىرىگە سەل قارىماي، چارۋىچىلىقنى دېھقانچىلىقنى تۇتقاندەك تۇتتى. دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىق ئورگانىك ھالدا بىرلەشتۈرۈلگەچكە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تەڭ يۈكسەلدى. بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال 54 مىڭ تۇياققا، يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 8 مىليون 575 مىڭ كىلوگىرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 32.2، % 13.4 ئاشتى.

تۇلاق سانائىسى نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 3.6

تېلېفون: 2918 — 3835306 (0991)

«مەدەت تۈۋرۈكى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

پارتىيىنىڭ يېزا پۇل مۇئامىلىسىگە دائىر سىياسەت، فاڭجېنلىرىنى، يېزا پۇل مۇئامىلىسى تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا پۇل مۇئامىلىسى تارماقلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش خىزمىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، گېزىتىمىز يېزا ئىگىلىك بانكىسى بىلەن ھەمكارلىشىپ، بۇ يىل 9 - ئايدىن كېلەر يىلى 9 - ئايغىچە «مەدەت تۈۋرۈكى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئۆتكۈزىدۇ. پائالىيەت ئاخىرلاشقاندا، ئىككى تەرەپتىن تەشكىللەنگەن باھالاش ھەيئىتى گېزىتتە ئېلان قىلىنغان خەۋەر - ماقالىلەرنى ئۈچ دەرىجە بويىچە باھالاپ مۇكاپات تارقىتىدۇ.

قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەر ئاخباراتنىڭ ھەر خىل ژانىرلىرىدىن بولۇشى، تىلى راۋان، چىن، نۇقتىسى يېڭى، قۇرۇلمىسى پۇختا، ئۇقۇم ئېنىق بولۇشى لازىم. خەۋەر - ماقالىلەرگە «مەدەت تۈۋرۈكى» نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى، ئۇ چوقۇم بىر دەرىجە يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇننىڭ تەستىقىدىن ئۆتكەن بولۇشى لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى

شىنجاڭ گېزىتى ئۇيغۇر ئىقتىساد بۆلۈمى

پوچتا نومۇرى: 830051

مۇددەتتىن بۇرۇن ئۈچ پىرسەنت ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

بۇ بانكا بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىشنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى نۆۋەتتىكى

باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى، ئەركىنجان ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، زور كۈچ بىلەن ئامانەت پۇل توپلاپ، ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا پائال مەدەت بەردى.

بۇ بانكا يىلنىڭ بېشىدىلا ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنى شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇنى ھەر بىر شەخسنىڭ ئايلىق مۇكاپات پۇلى بىلەن باغلاپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئامانەت توپلاش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. پۇل ئامانەت قويۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تۈرلۈك ۋاسىتىلەر بىلەن كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئامانەت پۇلنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. يىلنىڭ بېشىدىن ھازىرغىچە توپلانغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 85 مىليون 290 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىل بېشىدىكىدىن 15 مىليون 455 مىڭ يۈەن، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 27 مىليون 167 مىڭ يۈەن ئاشتى، قەرەلى توشقان قەرز پۇللاردىن 33 مىليون 231 مىڭ يۈەن يىغىۋېلىپ، مەبلەغ مەنبەسىنى كېڭەيتتى. 55 مىليون 745 مىڭ يۈەن قەرز تارقىتىپ، ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى.

«مەدەت تۈۋرۈكى»

نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ھەمكارلاشتى

ئالتۇن ئۈزۈككە ياقۇت كۆز

نىجات ئابلەي (ئۆز مۇخبىرىمىز)

- ئۆتكۈر، مەن ئىشقا بېرىپ كېلەي، چاينى دەملەپ، داستىخاننى راسلاپ قويدۇم، - دېدى گۈلباھار تىكلىمە ئەينەك ئالدىغا كېلىپ ئۆزىنى تۈزەشتۈرگەچ تازىلىق ئۆيىدە يۈز - كۆزلىرىنى يۇيۇۋاتقان يولدىشىغا.

- ھەي، يەنە دېگىنىڭىزنى قىلغىلى تۇردىڭىزغۇ، ماڭا قاراڭ گۈلباھار، توي قىلىپ ئۈچ كۈن ئۆتە - ئۆتمەي، ئىشقا بارمەن دېگىنىڭىز نېمىسى؟ ئۆيگە مېھمانلار كېلىپ قالسا، سىز بولمىسىڭىز قانداق بولىدۇ. ھېچ بولمىغاندا تەشكىلنىڭ قانۇنلۇق بەرگەن 15 كۈنلۈك توي دەم ئېلىشىنىڭ يېرىمى تۈگىگەندىن كېيىن بارسىڭىزمۇ بولاتتى، - دېدى ئۆتكۈر نارازى قىياپەتتە.

- بىراق، ئۆتكۈر ئۆزىڭىز بىلىسىز، زاۋۇتتىن مېنى بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە نېفت سىستېمىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلىدىغان نېفتنى ئۆلچەپ تۇرگە ئايرىش زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە ئورۇنلاشتۇرۇپ قويدى. مەن بېرىپ مۇسابىقىگە قاتناشقۇچىلار بىلەن بىللە تەييارلىق قىلمىسام، بىلمىگەنلىرىمنى باشقىلاردىن سوراپ ئۆگەنمىسەم، مۇسابىقىدە يەرگە قاراپ قالمامدىمەن؟! بۇنداق بولۇشنى سىزمۇ خالىمايسىزغۇ دەيمەن قەدىرلىكىم؟! دېدى گۈلباھار ئىللىق چىراي بىلەن ئاتەش كۆزلىرىنى ئۆتكۈرنىڭ نارازىلىق چىقىپ تۇرغان چىرايىغا تىكىپ. ئۇنىڭ بۇ سېھىرلىك قاراشلىرى ئۆتكۈرنىڭ كۆڭلىنى ئېرىتتى بولغاي:

- بوپتۇ، بېرىپ تېزرەك قايتىپ كېلىڭ، - دېدى ئۇ ئاخىرى باشقا باھانە - سەۋەبلىرىنىڭ كار قىلمايدىغانلىقىنى ھېس قىلىپ.

گۈلباھار ئىچ - ئىچىدىن خۇشال بولۇپ:

- ئۆتكۈر سىز بەك ياخشى جۇمۇ؟ - دېگىنىچە «پىسسىڭىدە» كۈلۈپ قويۇپ، ئىشىكتىن ئۇچقاندەك چىقىپ كەتتى.

دېمىسىمۇ، ئۇلارنىڭ توينى مۇبارەكلەپ ياكى توي ھاردۇق سوراپ ئۇرۇق - تۇغقان، دوس - بۇرادەرلىرىنىڭ كېلىپ قېلىش ئېھتىمالى بار ئىدى. مېھمانلارنى ئىككىسى دەرقەمدە كۈتمىسە بولمايتتى. ئۆتكۈر «ئۆزۈمنىڭ دېگىنى دېگەن» دەپ تۇرۇۋالدىغان يولسىزلاردىن ئەمەس ئىدى. ئۇمۇ ئوتتۇرا تېخنىكوم سەۋىيىسىگە ئىگە، تەربىيە كۆرگەن تىرىشچان، غايىلىك ياشلاردىن ئىدى. ئۇلار تونۇشقاندىن بۇيان، ئۆگىنىشتە ياكى خىزمەتتە بولسۇن، بىر - بىرىگە كۆكۈل بۆلۈپ، بىر - بىرىگە ئىلھام بېرىپ كەلدى. ئۆتكۈرمۇ گۈلباھارنىڭ ئۆگىنىش روھىغا، تېخنىكا جەھەتتىكى ئىقتىدارىغا قايىل ئىدى ھەم ئۇنىڭ ئېسىل پەزىلىتىدىن، تىنىم تاپماس روھىدىن سۆيۈنەتتى.

ئۇلار بۈگۈنكىدەك بەختلىك كۈنلەرنىڭ كېلىشىنى تۆت كۆزى بىلەن كۈتكەنىدى. ئۇلار تېخى تويلۇق دەم ئېلىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ئۇرۇمچىنىڭ مەنزىرىلىك جايلىرىغا بېرىپ ساياھەت قىلىپ، شېرىن ئايىنى مەنىلىك ئۆتكۈزمەكچىمۇ بولۇشقانىدى. «ئۆيدىكى بۇداق بازارغا توغرا كەلمەپتۇ» دېگەندەك، رېئال تۇرمۇشنىڭ ھەر خىل ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئۇلارنىڭ شېرىن خىياللىرىنىڭ ئىشقا ئېشىشىغا يول قويمىدى.

بۇلتۇر 6 - ئاي مەزگىلى ئىدى. تازا توي تەييارلىقى بولۇۋاتقاندا، زاۋۇت رەھبەرلىكى گۈلباھارنىڭ كەسپىي جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نېفت سىستېمىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلىدىغان ماي ئۆلچەش زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە قاتنىششقا ئورۇنلاشتۇردى. گۈلباھار توي تەييارلىقىدىن ئېغىز ئاچماي، زاۋۇتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى. ئۇ بىر تەرەپتىن، تويغا تەييارلىق قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن كېچىنى كۈندۈزگە ئۇلاپ ماتېرىيال كۆرۈپ مۇسابىقىگە تەييارلىق قىلدى. 7 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئەمگەك نازارىتى، ئەمگەك مۇسابىقە كومىتېتى بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن ماي ئۆلچەش زېھىن سىناش مۇسابىقىسىدە بۇ زاۋۇت بىرىنچى بولۇپ تەقدىرلەندى. گۈلباھار «تېخنىكا چولپىنى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

گۈلباھار قوربان 1990 - يىلى مايتاغ نېفت تېخنىكومىنى پۈتتۈرۈپ، ئۇرۇمچى نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى نېفت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ماي مەھسۇلاتلىرىنى ئۆلچەش سېخىغا تەقسىم قىلىنغانىدى. ئۇ شۇنىڭدىن بېرى ئۆگەنگەن نەزەرىيىۋى بىلىملىرىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. پېشقەدەم ئىشچىلارنى ئۇستاز تۇتۇپ، بىلمىگەنلىرىنى ئۇلاردىن كەمتەرلىك بىلەن سوراپ ئۆگىنىپ، ئۆلچىگەن مايلىرىنىڭ توغرىلىق نىسبىتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈردى. زاۋۇت رەھبەرلىكى ئۇنىڭ تېخنىكا جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقىغا ئاساسەن، يۇقىرىقى مۇسابىقىدىن باشقا، يەنە 1993 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نېفت سىستېمىسى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە، بۇلتۇر ئۇرۇمچى نېفت خىمىيە باش زاۋۇتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە قاتناشتۇردى. بۇ مۇسابىقىلەردە ئۇ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 3 - ۋە 1 - بولۇپ تەقدىرلىنىپ، زاۋۇتقا شان - شەرەپ كەلتۈردى. ئۇ خىزمەتكە قاتناشقاندىن بۇيان، نېفت ئۆلچەش ۋەزىپىسىنى ئايمۇ ئاي، يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ كەلدى. ھەتتا بەزى ئايلىرى ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولۇپ، باشقىلارغا ياردەملەشتى. ئۇ يۇقىرىقى نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە «شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالى»غا ئېرىشتى. بۇ مېدال ئۇنىڭغا خۇددى ئالتۇن ئۈزۈككە ياقۇت كۆز ياراشقاندەك ياراشتى.

شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسى

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەير - ساخاۋەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسىنىڭ ئورنىتىلىشى، مۇكەممەللىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، قانۇن بويىچە تىزىملاش ئۈچۈن، شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرۇلدى.

2 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ نامى جۇڭگو شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى دەپ بېكىتىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدىكى ئەڭ چوڭ ئۇنىۋېرسال خاراكتېرلىك خەير - ساخاۋەت تەشكىلاتى بولىدۇ.

3 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ مەقسىتى ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، قىيىنچىلىقى بارلارنى قۇتقۇزۇش، ياشانغانلارنى خاتىرجەملەندۈرۈپ، يېتىملار، مېيىپلەرگە ياردەم بېرىشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىجتىمائىي باراۋەرلىك ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئالغا بېسىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

ئىككىنچى باب ۋەزىپىلىرى

4 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىلىرى:

1. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ كۈچلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ ۋە تەشكىللەپ، خەير - ساخاۋەت مەبلىغى توپلاش؛

2. مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ مەقسىتى ۋە ئىئانە قىلغۇچىلارنىڭ ئارزۇسى بويىچە تۈرلۈك خەير - ساخاۋەت ئاپپاراتلىرى ۋە جامائەت پاراۋانلىق ئىشلىرىنى يولغا قويۇشقا مەبلەغ جەھەتتىن ياردەم بېرىش؛

3. دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى خەير - ساخاۋەت تەشكىلاتلىرى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەر بىلەن بولغان ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇش؛

4. ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت ئىشلىرىنى قىزغىن قوللايدىغان ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىدىغان پىدائىيلار قوشۇنىنى تەشكىللەپ، كۆپ تەرەپتىن خەير - ساخاۋەت پائالىيىتى ۋە ئىجتىمائىي قۇتقۇزۇش خىزمەتلىرىنى قانات يايدۇرۇش؛

5. ئىجتىمائىي پاراۋانلىق تىپىدىكى ئىقتىسادىي گەۋدە ياكى باشقا تىپتىكى گەۋدىلەرنى قۇرۇش؛

6. خەير - ساخاۋەت فوندى جەمئىيىتى قۇرۇش.

ئۈچىنچى باب جەمئىيەت ئەزالىرى

5 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەت شەخسىي ئەزا ۋە كوللېكتىپ ئەزا تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ، ئومۇمەن مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسىنى ئېتىراپ قىلىپ، جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلغان ھەمدە مەزكۇر جەمئىيەتكە ئەزا بولۇشنى ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئىلتىماس قىلغان شەخسلەر ۋە كوللېكتىپ مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ ئەزاسى بولالايدۇ.

1. ئومۇمەن ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت ئىشلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى ئىختىيار قىلغان ئورۇن، تەشكىلاتلار مەزكۇر جەمئىيەتكە كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ؛

2. ئومۇمەن ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت ئىشلىرىغا قىزىقىدىغان ھەرقايسى ساھەلەردىكى ئەربابلار ۋە ئىجتىمائىي پاراۋانلىق خىزمەتچىلىرى مەزكۇر جەمئىيەتكە كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

3. شەخسىي ئەزالارنى جەمئىيەتنىڭ مۇدىرىيىتى تەستىقلايدۇ، كوللېكتىپ ئەزالارنى مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ مۇدىرىيىتى تەستىقلايدۇ.

6 - ماددا جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ ھوقۇقى:

1. قارار قىلىش ھوقۇقى، سايلاش ھوقۇقى ۋە سايلىنىش ھوقۇقى بولىدۇ؛

2. مەزكۇر جەمئىيەتكە نازارەت قىلىش ھوقۇقى ۋە تەكلىپ بېرىش ھوقۇقى بولىدۇ؛

3. مەزكۇر جەمئىيەت ئۇيۇشتۇرغان تۈرلۈك پائالىيەتلەرگە ئاۋۋال قاتنىشىش ھوقۇقى بولىدۇ.

4. مەزكۇر جەمئىيەت باستۇرغان ژۇرنال ۋە ھەر خىل ماتېرىياللارغا ئىگە بولۇش ھوقۇقى بولىدۇ.

7 - ماددا جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيىتى:

1. مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ تۈرلۈك قائىدىلىرى ۋە قارارلىرىغا رىئايە قىلىش؛

2. مەزكۇر جەمئىيەت ھاۋالە قىلغان خىزمەتلەرنى ئورۇنداش؛ مەزكۇر جەمئىيەت ئۇيۇشتۇرغان تۈرلۈك خەير - ساخاۋەت پائالىيەتلىرىگە ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن قاتنىشىش؛

3. جەمئىيەت ئەزالىق بەدەل پۇلىنى قەرەلىدە تاپشۇرۇش.

8 - ماددا جەمئىيەت ئەزالىرى مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغاندا، مەزكۇر جەمئىيەت ئۇنى جەمئىيەتتىن چېكىندۈرۈش ياكى رويخەتتىن ئۆچۈرۈشكە ھوقۇقلۇق.

تۆتىنچى باب تەشكىلىي ئاپپارات ۋە تەشكىلىي پرىنسىپ

9 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەت قارىمىقىدا ئىشخانا، دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئىئانىنى ئالاقىلىشىش بۆلۈمى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات بۆلۈمى ۋە فوندى باشقۇرۇش بۆلۈمى تەسىس قىلىنىدۇ. خىزمەت ئېھتىياجىغا ئاساسەن بىرقانچە خىزمەت كومىتېتى تەسىس قىلىنىدۇ.

10 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتتە بىر نەپەر جەمئىيەت باشلىقى، بىرقانچە مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقى تەسىس قىلىنىدۇ. بىر نەپەر باش كاتىپ، بىرقانچە مۇئاۋىن باش كاتىپ تەسىس قىلىنىدۇ.

باش كاتىپ جەمئىيەت مۇدىرىيىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە جەمئىيەت باشلىقى، مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقلىرىغا ھەمكارلىشىپ كۈندىلىك خىزمەتلىرىنى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

11 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ تەشكىلىي پرىنسىپى - دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى بولىدۇ.

جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيى - مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ ئەڭ ئالىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى بولىدۇ.

ۋەكىللەر قۇرۇلتىيى ھەر ئۈچ يىلدا بىر قېتىم ئېچىلىدۇ، پەۋقۇلئاددە ئەھۋال بولغاندا مۇددەتتىن بۇرۇن ياكى مۇددىتىنى ئۇزارتىپ ئېچىشقا بولىدۇ.

12 - ماددا جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيىنىڭ مەسئۇلىيىتى:

1. مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى تەكشۈرۈش ۋە تەستىقلاش؛

2. مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ خىزمەت فاڭجېنىنى ۋە ۋەزىپىسىنى بەلگىلەش؛

3. مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسىنى تۈزۈش ۋە ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش.

4. جەمئىيەت باشلىقى، مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقلىرىنى كېڭىشىپ سايلاش؛

5. تەكلىپ لايىھە ۋە قارارلارنى ماقۇللاش.

13 - ماددا مۇدىرىيەت - مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ رەھبەرلىك ئاپپاراتى بولىدۇ، ئۇنى جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيى دېموكراتىك كېڭىشىش ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرىدۇ.

جەمئىيەت مۇدىرىيىتىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى ئۈچ يىل بولىدۇ.

14 - ماددا جەمئىيەت ئەزالىرى يىغىنى يېپىلغان مەزگىلدە مۇدىرىيەت مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولىدۇ. مۇدىرىيەتنىڭ قارىمىقىدا ئىجرائىيە مۇدىرىيىتى تەسىس قىلىنىدۇ.

مۇدىرىيەتنىڭ مەسئۇلىيىتى: ئىجرائىيە مۇدىرىيىتىنى سايلايدۇ. باش كاتىپ، مۇئاۋىن باش كاتىپلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەيدۇ. جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيىنىڭ قارارلىرىغا ئاساسەن، مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ كونكرېت خىزمەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىدۇ. ئىجرائىيە مۇدىرىيىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى قاراپ چىقىدۇ.

جەمئىيەت مۇدىرىيىتى ھەر يىلدا بىر قېتىم خىزمەت يىغىنى ئېچىپ، جەمئىيەت دوكلاتىنى ئاڭلايدۇ، خىزمەت پىلانى ۋە ئالاقىدار چوڭ - چوڭ ئىشلارنى قارار قىلىدۇ. ئىجرائىيە مۇدىرىيىتى ھەر قانداق ۋاقىتتا يىغىن ئېچىپ، كۈندىلىك خىزمەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىشقا بولىدۇ.

15 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتتە توختىتىلىدىغان ئىشلار مۇدىرىيەتتىكى ئۈچتىن ئىككى قىسمىدىن ئارتۇق ئەزالارنىڭ ماقۇللىغاندىن كېيىن يولغا قويۇلىدۇ.

بەشىنچى باب راسخوت

16 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەت راسخوتىنىڭ ئاساسلىق كېلىش مەنبەسى:

1. دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئورۇنلار، تەشكىلاتلار ۋە شەخسلەرنىڭ ئىئانىسى؛

2. ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەبلەغ ياردىمى؛

3. يولغا قويغان ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىلىرى ياكى تۈرلۈك ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنىڭ كىرىملەر؛

4. جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ ئەزالىق بەدەل پۇلى؛

5. باشقا قانۇنلۇق كىرىملەر؛

17 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەت قوبۇل قىلغان دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىن ئىئانە قىلىنغان پۇل، ماددىي بۇيۇملار ۋە ئۆزلىرى توپلىغان مەبلەغ ئاساسلىقى ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت ئىشلىرىنى قوللاش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنى قۇتقۇزۇش، مېيىپلەر ۋە يېتىم باللار، قارامچۇقى يوق ياشانغانلارغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ.

كونكرېت ئىشلىتىش تۈرلىرىنى (ئىئانە قىلغۇچىلار بەلگىلىگەن ياردەم بېرىش تۈرلىرىدىن باشقا) باش كاتىپ ئوتتۇرىغا قويىدۇ. مۇدىرىيەت مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىدۇ ھەمدە جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيىغا دوكلات قىلىدۇ.

يەتتىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

18 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ ئادرېسى جۇڭگو شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي شىنخۇا يولى 23 - نومۇر.

19 - ماددا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسى جەمئىيەت ئەزالىرى قۇرۇلتىيىدا ماقۇللانغاندىن كېيىن كۈچكە ئىگە بولىدۇ.

شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش

بىرىنچى، باش جەمئىيەتنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش

1. ئاپتونوم رايوندىكى رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ تەستىقلىشى، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى

قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، دىرى ئىشلىتىلمەي پەقەت ئۆسۈملا ئىشلىتىلىدىغان «خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرۇلۇش فوندى» ئالاھىدە تەسىس قىلىندى،ئىئانە قىلىنغان بارلىق پۇلنى ئىجتىمائىي خەير -

شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلۇش فوندى نىزامنامىسى

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا مەزكۇر فوندىنىڭ نامى «شىنجاڭ خەير- ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرۇش فوندى» قىلىپ بېكىتىلىپ، قىسقارتىلىپ «قۇرۇش فوندى» دەپ ئاتىلىدۇ.

2 - ماددا مەزكۇر فوندىنىڭ ئورۇن

جەمئىيەتتىكى ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابلار، ئاساسلىق خەير - ساخاۋەت ئاپپاراتلىرى، جۇڭگونىڭ چەت ئەللەردە تۇرۇشلۇق (كونسۇلخانا) ئەلچىخانىلىرى.

8 - ماددا قۇرۇش فوندىدىكى ئاشۇرۇلغان قىممەت قىسمىنىڭ ئىشلىتىلىشى:

مەزكۇر ئادەمنىڭ مەڭگۈلۈك مۇدىرىيەت ئەزاسى ئىكەنلىكى ياكى ئەمەسلىكى، ئىز باسارلىرىنىڭ كىم ئىكەنلىكى قاتارلىق تۈرلۈك ئىشلارنى مەزكۇر ئاپپارات ياكى تەشكىلات ئۆزلىرى بېكىتىپ «باش جەمئىيەت» مۇدىرىيىتىنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا تاپشۇرىدۇ.

10- ماددا قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە

چېك تۇرۇپ فوندىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش، ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىنىدۇ.

14 - ماددا قۇرۇش فوندىنىڭ ئاشقان قىسمىنى ئىشلىتىش، باشقۇرۇشتا مۇدىرىيەت تەستىقلىغان ياكى ھوقۇق بەرگەن ئورۇنلار تەستىقلىغاندىن كېيىن، يىللىق خام چوت پىلانى بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ. ھەر يىلى باش

غەمخورلۇقى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ تەستىقلىشى، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەدىكىلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى بىلەن، شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى تېزىمغا ئالدۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايون خاراكتېرلىك ئىجتىمائىي تەشكىلات قانۇن ئىگىسى بولدى. باش جەمئىيەت ئاپتونوم رايوننىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى خەير - ساخاۋەت تەشكىلاتلىرىنىڭ كەسپىي خىزمەتلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىش فۇنكسىيىسىگە ئىگە بولۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئەڭ چوڭ ئۇنىۋېرسال خەير- ساخاۋەت تەشكىلاتى. ئۇنىڭ كوللېكتىپ ئەزالىرى شىنجاڭنىڭ ھەممە جايلىرىغا تارقالغان. بۇ تەشكىلات خەلقئارالىق «دۇنيا شۇەنمىڭخۇي» قاتارلىق خەير - ساخاۋەت تەشكىلاتلىرى بىلەن ئۇنۇملۇك ھەمكارلىشىدۇ.

2. خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ پەخرىي باشلىقى - ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت. جەمئىيەت باشلىقى - ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا، مۇئاۋىن باشلىقى - خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ نازىرى قۇربان نىياز، نازارەت پارتگورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى جۇيى، مۇئاۋىن نازىر جاڭ تۇڭ، تۆمۈر پازىل، جاڭ لىيۇن ۋە ئالاقىدار نازارەت، تەشكىلات، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى.

3. خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ تۈپ مەقسىتى: ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، قىيىنچىلىقى بارلارنى قۇتقۇزۇش، ياشانغانلارنى خاتىرجەم قىلىپ، يېتىم ۋە مېيىپلارغا ياردەم بېرىشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى جارى قىلدۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ باراۋەرلىكى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئالغا بېسىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

4. خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى - جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە كۈچلەرنى قوزغاپ خەير - ساخاۋەت مەبلىغى توپلاش، ھەر خىل خەير - ساخاۋەت ئاپپاراتلىرى ۋە ئىجتىمائىي جامائەت كەسپىنى يولغا قويۇشقا مەبلەغ جەھەتتىن ياردەم بېرىش، خەير - ساخاۋەت پىدائىيلار پائالىيىتىنى ئويۇشتۇرۇش ۋە خەير - ساخاۋەت ساھەسىدە دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدا ھەر خىل شەكىلدىكى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇش.

5. خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنى ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ئۈچۈن مەڭگۈ خىزمەت

فوندى». ئالاھىدە تەسىس قىلىندى. ئىئانە قىلىنغان بارلىق پۇلنى ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت ئىشلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئۆسۈمى بىلەن تۇرلۇك تەننەرخى خىراجىتى چىقىم قىلىنىدۇ.

ئىككىنچى، خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ ئىئانە قىلىنغان پۇلنى قوبۇل قىلىش شەكلى

1 - «خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرۇش فوندى» تەسىس قىلىندۇ. ئومۇمەن ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن مەلۇم ساندا خەلق پۇلى ياكى تەڭ قىممەتتىكى چەت ئەل پۇلى ئىئانە قىلغان شەخسلەر، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، شۇنىڭدەك ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارغا «خەير- ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرۇش فوندى نىزامنامىسى»دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن پەخرىي نام بېرىلىدۇ ھەمدە «خەير- ساخاۋەت باش جەمئىيىتى قۇرغۇچى»نىڭ ئالاقىدار تەمناتىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

2 - باش جەمئىيەتنىڭ نىزامنامىسىگە ئاساسەن، خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى نامىدا مەخسۇس فوندى تەسىس قىلىشقا بولىدۇ، پۇل ئىئانە قىلغۇچىنىڭ مەزكۇر فوندىنىڭ كونكرېت نامىنى بەلگىلىشىگە ھەمدە پۇل ئىئانە قىلىش يۆنىلىشىنى بېكىتىشىگە بولىدۇ.

3. مەزكۇر جەمئىيەت يولغا قويغان ياشانغانلارنى خاتىرجەم قىلىش، يېتىملار، مېيىپلەرنىڭ ئوقۇش، داۋالىنىشىغا ياردەم بېرىش، شۇنىڭدەك ئىجتىمائىي رايون مۇلازىملىقى قاتارلىقلارغا ئىئانە بېرىشنى خالىغانلارغا، مەيلى ئاز، كۆپ ئىئانە قىلىشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇلارنى باش جەمئىيەت بىردەك قارشى ئالىدۇ. ئىئانە قىلىنغان پۇلنىڭ ھەممىسى ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت پۇل ھېساۋاتىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئىئانە قىلغۇچىنىڭ ئارزۇسى بويىچە ئىشلىتىلىدۇ ھەمدە پۇل ئىئانە قىلغۇچى، شۇنىڭدەك جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەدىكىلەرنىڭ نازارەتچىلىكى قوبۇل قىلىنىدۇ.

باش جەمئىيەتنىڭ ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي شىنخۇا يولى 23 - نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830001
تېلېفون نومۇرى: (0991) 2824602
ھېساب ئاچقان بانكا: يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۈرۈمچى جەنۇبىي شىنخۇا يولى تارماق بانكىسى
ھېسابات نومۇرى: 8010165

ئاتىلىدۇ.

2 - ماددا مەزكۇر فوندىنىڭ ئۇزۇن مۇددەت تۇرۇش ئورنى جۇڭگو شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى.

3 - ماددا شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇش فوندى ئۇزۇن مۇددەتلىك فوندى بولۇپ، دىرى ئىشلىتىلمەي، ئۆسۈمى ئىشلىتىلىپ، توپلانغان ئىجتىمائىي خەير - ساخاۋەت پۇلىغا كاپالەتلىك قىلىنىپ، پۈتۈنلەي مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ باش مەقسىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىجتىمائىي پاراۋانلىق تۈرىگە ئىشلىتىلىدۇ.

4 - ماددا قۇرۇش فوندىغا شىنجاڭ خەير- ساخاۋەت باش جەمئىيىتى ئىچىدە ئايرىم ھېسابات تەسىس قىلىنىدۇ. باشقۇرۇش ۋە باشقا بارلىق پائالىيەتلەردە مەزكۇر نىزامنامىگە قاتتىق رىئايە قىلىنىدۇ ھەمدە ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە جەمئىيەتنىڭ نازارىتى، تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىدۇ.

5 - ماددا قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغان كىشىلەر «شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ قۇرغۇچىلىرى» بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئىككىنچى باب كېلىش مەنبەسى ۋە ئىشلىتىلىشى

6 - ماددا قۇرۇش فوندى پۈتۈنلەي جەمئىيەتتىن توپلانغان ئىئانە پۇلدىن كېلىدۇ.

پۇل ئىئانە قىلغۇچىلار مىللەت، دۆلەت ھەمدە دىنىي ئېتىقاد، قانۇنىي ئىگە ياكى تەبىئىي كىشى دەپ چەكلەنمەيدۇ.

7 - ماددا قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچىلار جامائەت پاراۋانلىق ئىشلىرىغا ئىزچىل تۈردە قىزغىن قاتنىشىش ۋە ئۇنى قوللاشتەك ئىجتىمائىي ئوبرازغا ھەمدە جەمئىيەت ئېتىراپ قىلىدىغان ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئىگە بولۇش كېرەك.

ئومۇمەن ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى كارخانا، كەسپىي، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەر قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچى بولۇشنى ئارزۇ قىلغان بولسا 50 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى خەلق پۇلى ياكى تەڭ قىممەتتىكى چەت ئەل پۇلى ئىئانە قىلىدۇ. ئومۇمەن ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى (چەت ئەللەردىكى) كارخانا، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەردىن قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلىشنى ئارزۇ قىلغۇچىلار بولسا 500 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى خەلق پۇلى ياكى تەڭ قىممەتتىكى چەت ئەل پۇلى ئىئانە قىلىدۇ. تۆۋەندىكىلەرنىڭ بىرى ئىسمىنى كۆرسىتىدۇ:

ئاشۇرۇلغان قىممەت قىسمىنىڭ ئىشلىتىلىشى:

1. «باش جەمئىيەت»نىڭ خىزمەت چىقىمى؛

2. «باش جەمئىيەت»نىڭ ئۆزلىرىنىڭ مەمۇرىي چىقىمى؛

3. خەير - ساخاۋەت ئارقىلىق قۇتقۇزۇش تۈرلىرىگە بېرىلىدىغان مەبلەغ ياردىمى؛

4. مۇدىرىيەت تەستىقلىغان باشقا چىقىملار.

ئۈچىنچى باب ھوقۇق

9 - ماددا قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچىلار خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتىنىڭ قۇرغۇچىسى، مەڭگۈلۈك جەمئىيەت ئەزاسى، مەڭگۈلۈك مۇدىرىيەت ئەزاسى بولۇشقا ھوقۇقلۇق.

فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچى ئەگەر كارخانا، كەسپىي ئورۇن ياكى ئىجتىمائىي تەشكىلات بولسا، ئادەتتە مەزكۇر كارخانا كەسپىي ياكى ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ئىگە ۋەكىللىرى جەمئىيەت ئەزاسى ۋە مۇدىرىيەت ئەزاسى بولۇشى كېرەك،

ئېتىراپ قىلىشقا تاپشۇرىدۇ.

10- ماددا قۇرۇش فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچى «باش جەمئىيەت»نىڭ مەڭگۈلۈك مۇدىرىيەت ئەزاسى سۈپىتىدە مۇدىرىيەت يىغىنىدا سايلاش ۋە سايلىنىشقا، مۇدىرىيەتنىڭ ۋە كەسپىي كومىتېتنىڭ مەسئۇلى بولۇپ سايلىنىش ۋە ئىسمى كۆرسىتىلىش ھوقۇقىغا ئىگە.

11 - ماددا قۇرغۇچى فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچىلار «باش جەمئىيەت»نى قۇرغۇچى سالاھىيىتى بىلەن دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مۇھىم ئىجتىمائىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىشقا ھوقۇقلۇق.

12 - ماددا قۇرغۇچى فوندىغا پۇل ئىئانە قىلغۇچىلار ئىسىم فامىلىسىنى يوشۇرۇش، باشقىلارغا ئالاقىدار ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشقا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

تۆتىنچى باب مەشغۇلات ۋە رېۋىزىيە قىلىش

13 - ماددا قۇرۇش فوندى ئارقىلىق مەشغۇلات قىلىش جەريانىدا، خېيىم - خەتىرى تۆۋەن، قايتۇرۇلۇشى يۇقىرى بولۇش پرىنسىپىدا

تەستىقلىغاندىن كېيىن، يىللىق خام چوت پىلانى بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ. ھەر يىلى باش جەمئىيەتنىڭ مەبلىغىنى رېۋىزىيە قىلىش كەسپىي كومىتېتىنىڭ قارارلىق تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىدۇ.

15 - ماددا قۇرۇش فوندىغا ئالاقىدار باشقۇرۇش ئەھۋالىنى ھەر يىلى «باش جەمئىيەت»نىڭ ئىجرائىيە ئاپپاراتى مۇدىرىيەتكە يىللىق دوكلات قىلىپ «باش جەمئىيەت»نىڭ مەبلەغنى تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە قىلىش كەسپىي كومىتېتىنىڭ مۇپەتتىش قىلىشىغا تاپشۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا دۆلەت مۇپەتتىش تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈش ۋە نازارەت قىلىشىنى قوبۇل قىلىدۇ. شۇ يىللىق دوكلات ماقۇللانغاندىن كېيىن، تولۇق تېكىستى بويىچە ئاشكارا ئېلان قىلىنىدۇ.

بەشىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

16 - ماددا مەزكۇر نىزامنامە مۇدىرىيەت ئەزالىرى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغاندىن كېيىن يولغا قويۇلىدۇ.

17 - ماددا مەزكۇر نىزامنامىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش ھوقۇقى، چۈشەندۈرۈش ھوقۇقى مۇدىرىيەتتە بولىدۇ.

شىنجاڭ خەير - ساخاۋەت باش جەمئىيىتى 1-نۆۋەتلىك مۇدىرىيەت ئەزالىرىنىڭ ئىسىملىكى

پەخرى جەمئىيەت باشلىقى: ئابلەت ئابدۇرېشىت

جەمئىيەت باشلىقى: يۈسۈپ ئەيسا

مۇئاۋىن جەمئىيەت باشلىقلىرى: قۇربان نىياز، جۇيى، جاڭ شەن، تۆمۈر پازىل، جاڭ لىيۇن، ئەبەيدۇللا تېيىپ، جاۋ باۋجۇن، باۋ مىڭخەي، ۋېي جەنگو، جاڭ زېشياڭ، مەممەت زۇنۇن، ساۋ يۈزى، جاڭ خۇيسى، لى تيەنيۇ، شى جۇن.

باش كاتىپ: قۇربان نىياز

مۇئاۋىن باش كاتىپلار: مالى (مەخسۇس)، ۋاڭ جىنچۇن (قوشۇمچە)

مۇدىرىيەتنىڭ دائىمىي ئەزالىرى (خەنزۇچە فامىلە خەت سىزىقىنىڭ ئاز - كۆپلۈكى بويىچە تىزىلدى): مالى (ئايال)، ۋاڭ جىنچۇن، يۈسۈپ ئەيسا، ئەبەيدۇللا تېيىپ، فۇچۇن، سۇن سۇشىڭ (ئايال)، شى جۇن، تۇرسۇن مۇسا، يى مىڭكۇي، قۇربان نىياز، ئابدۇرېھىم ئىمىن ھاجى، لۇي جىن، جۇيى، جاۋ شىڭفۇ، جاۋباۋجۇن، جاۋخوگبىن، جاڭ شەن، جاڭ لىيۇن، جاڭ زېشياڭ، جاڭ خۇيسى، گېڭ داۋرۇڭ، تۆمۈر پازىل، پەن جى (ئايال)، باۋمىڭخەي، ۋېي جەنگو

مۇدىرىيەت ئەزالىرى (خەنزۇچە فامىلە خەت سىزىقىنىڭ ئاز - كۆپلۈكى بويىچە تىزىلدى): مالى (ئايال)، ۋاڭ جىنچۇن، ۋاڭ پىڭ (ئايال)، فېڭ دېخۇي، يۈسۈپ ئەيسا، ئەبەيدۇللا تېيىپ، فۇچۇن، سۇن سۇشىڭ، شى جۇن، تيەن ماۋدى، تيەن جەنرۇڭ، ليۇشخې، تۇرسۇن مۇسا، جى جېن، لى تيەنيۇ، مەممەت زۇنۇن، ئىمام ھەسەن، يى مىڭكۇي، ماينۇر يۈسۈپ، قۇربان نىياز، شېن شەنباۋ، ئابلىز جۇمە، ئابلىز باقى، ئابدۇرېھىم، ھاكىم، ئابدۇرېھىم ئىمىن ھاجى، لۇي جۇن، گۇۋېنتوڭ، جۇيى، گويۇگلىن، جاۋشىڭفۇ، جاۋ باۋجۇن، جاۋ خوگبىن، ياۋشىنلىڭ (ئايال)، ياۋشاۋشيا (ئايال)، چيۇلەن (ئايال)، جاڭ شەن، جاڭ لىيۇن، جاڭ زېشياڭ، جاڭ خۇيسى، جاڭ يى، شيالۇمن، گېڭ داۋرۇڭ، رەقىپ ئابباس، تۆمۈر پازىل، خەن شىنلىن، خۇاڭ يەن، ساۋيۈزى، باۋ مىڭخەي، پەن جى (ئايال)، ۋېي جەنگو.

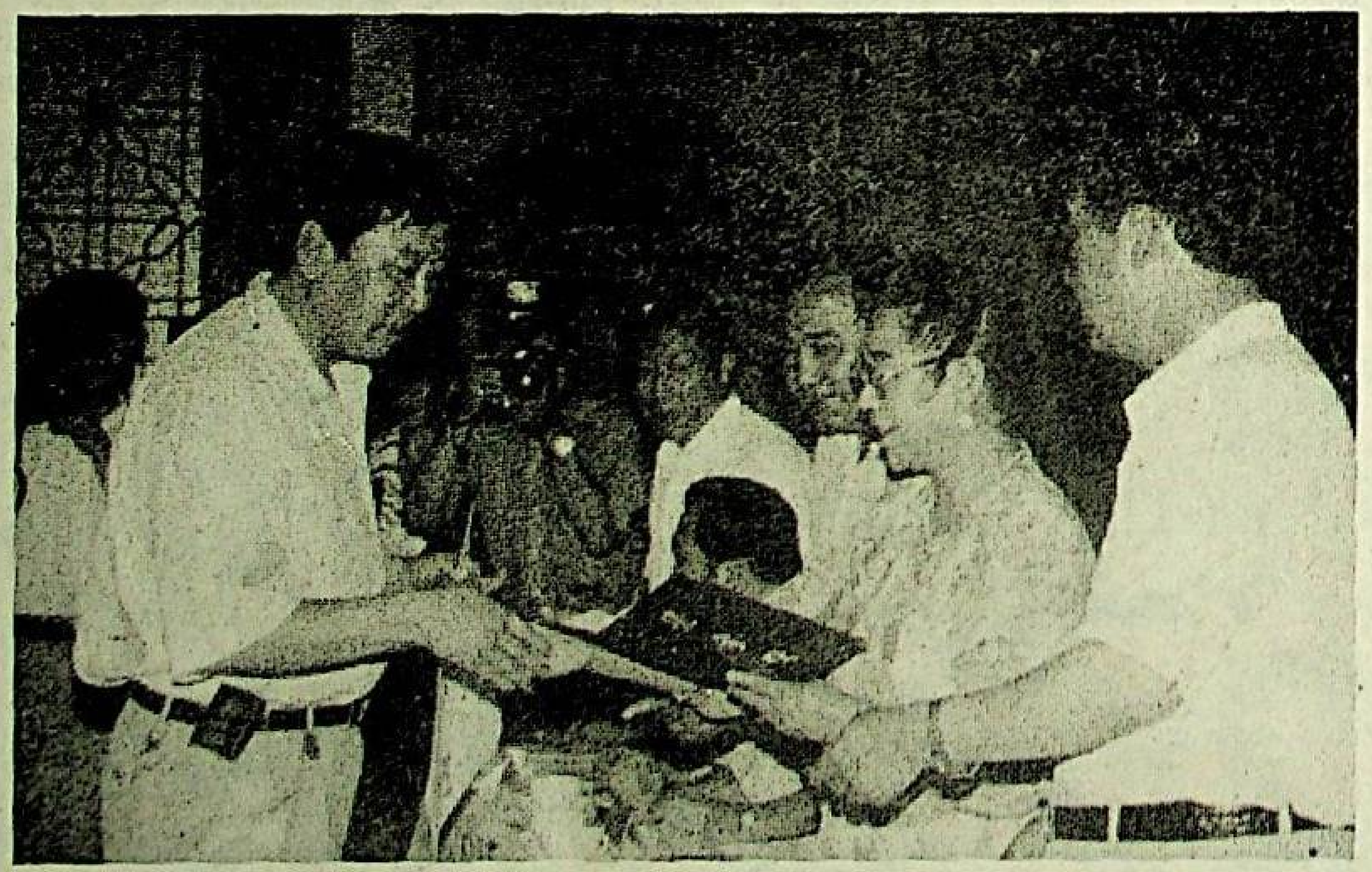

پۇل ئىئانە قىلغان ئورۇنلارغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلمەكتە.
لى شۇمىڭ فوتوسى

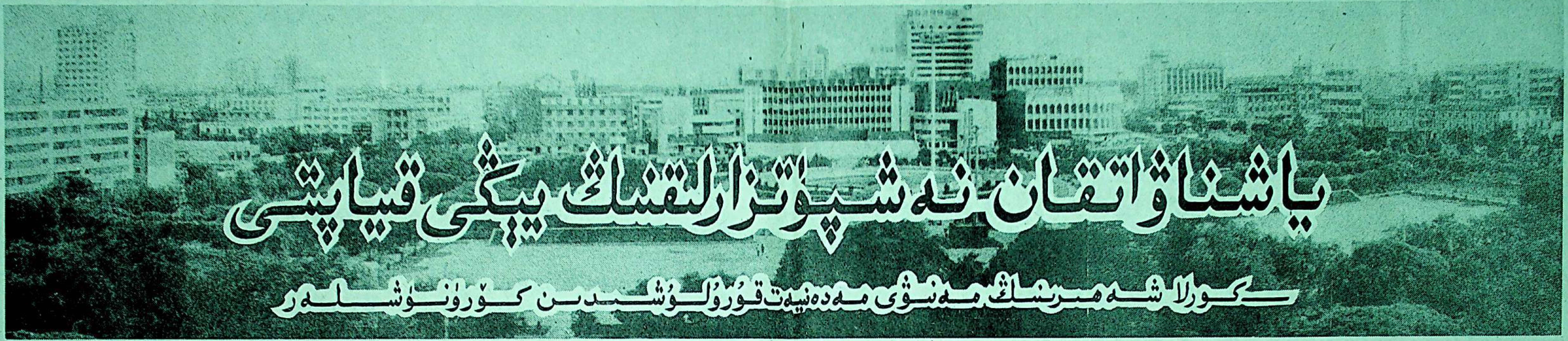

ياشناۋاتقان نەشپۈتزارلىقنىڭ يېڭى قىياپىتى

— كورلا شەھرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن كۆرۈنۈشلەر

كورلا شەھرى 1993 - يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە: «شىمالدا ئۈرۈمچى شەھرى بولسا، جەنۇبتا كورلا شەھرى قۇرىمىز» دېگەن شوئارنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. ئۈچ يىل ئۆتۈپ كەتتى، كورلا شەھرى ئىسمى - جىسمىغا لايىق شەھەر بولۇش يولىدا تېز ئىلگىرىلىمەكتە.

ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش - كورلا شەھرىنىڭ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەشتىكى ئاساسىي رىتىمى. يېقىنقى يىللاردا كورلا شەھرى ئەسلىھە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، شەھەرنىڭ ماددىي قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى، بۇنىڭ بىلەن كورلا شەھرى ئاپتونوم رايون بويىچە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنە شەھەر، مەدەنىيەتلىك شەھەر، ئىلغار ئورۇن ۋە مەملىكەت بويىچە تازىلىقى پاكىز شەھەر بولۇپ باھالاندى. بۇ يىل كورلا شەھرىدە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش دولقۇنى كۆتۈرۈلدى. «ئىتتىپاقلىشىش، قەيسەرلىك بىلەن ئىلىشىش، يول ئېچىشقا جۈرئەت قىلىش، پۇرسەتنى تالىشىپ تۇتۇش، 1 - لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» دېگەن روھ كورلا شەھرىدىكى 300 مىڭ ھەر مىللەت كادىر ۋە ئاممىنى ئىلھاملاندۇرماقتا. ئۇلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماھىيەتنى، مۇھىم نۇقتىنى تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەشكە، ئۈنۈملۈك ئىشلەشكە كۈچ سەرپ قىلدى. جۈملىدىن «كورلىنىڭ 1996 - يىللىق مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش تەپسىلىي نىزامى»نى تۈزۈپ چىقتى ۋە «نىزام» بويىچە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ خۇلاسىلەپ، تۈرلۈك ئىشلارنى پۇختا، ياخشى ئەمەلىيلەشتۈردى.

بۈگۈنكى كۈندە كورلىدا جەمئىيەت مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق بولماقتا، ئىقتىساد تەرەققىي قىلماقتا. كورلا مەركىزىي شەھەرلىك قىياپىتى بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ، باشقىلارنى جەلپ قىلماقتا. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى كورلىدىن قەشقەرگە قاراپ ئۇزارتىلماقتا، شىنجاڭنىڭ ماددىي ئەشيا 2 - دەرىجىلىك

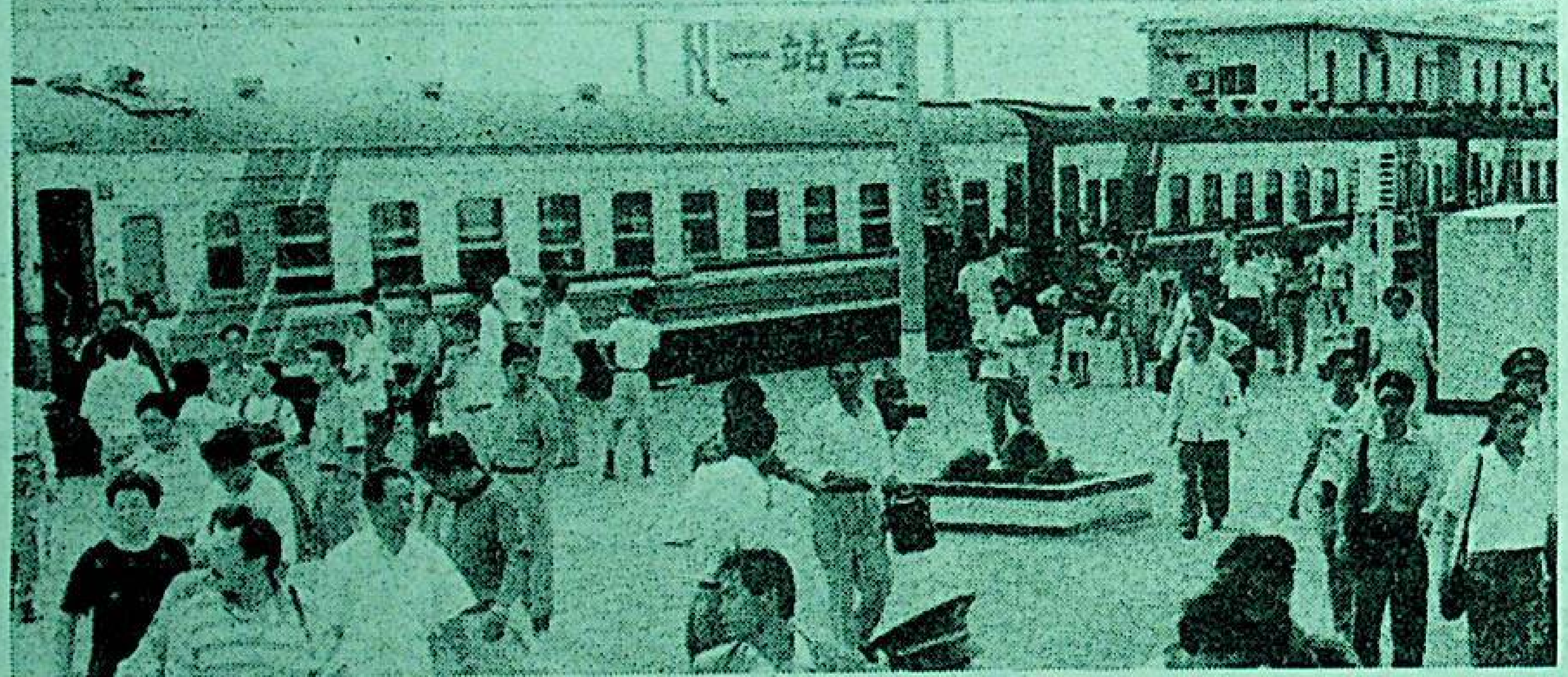

⌂ سۈرەتتە: كورلا شەھرىدە ھازىر تاشيول، تۆمۈريول، ھاۋا يولى، قاتناش تورى شەكىللەندى.

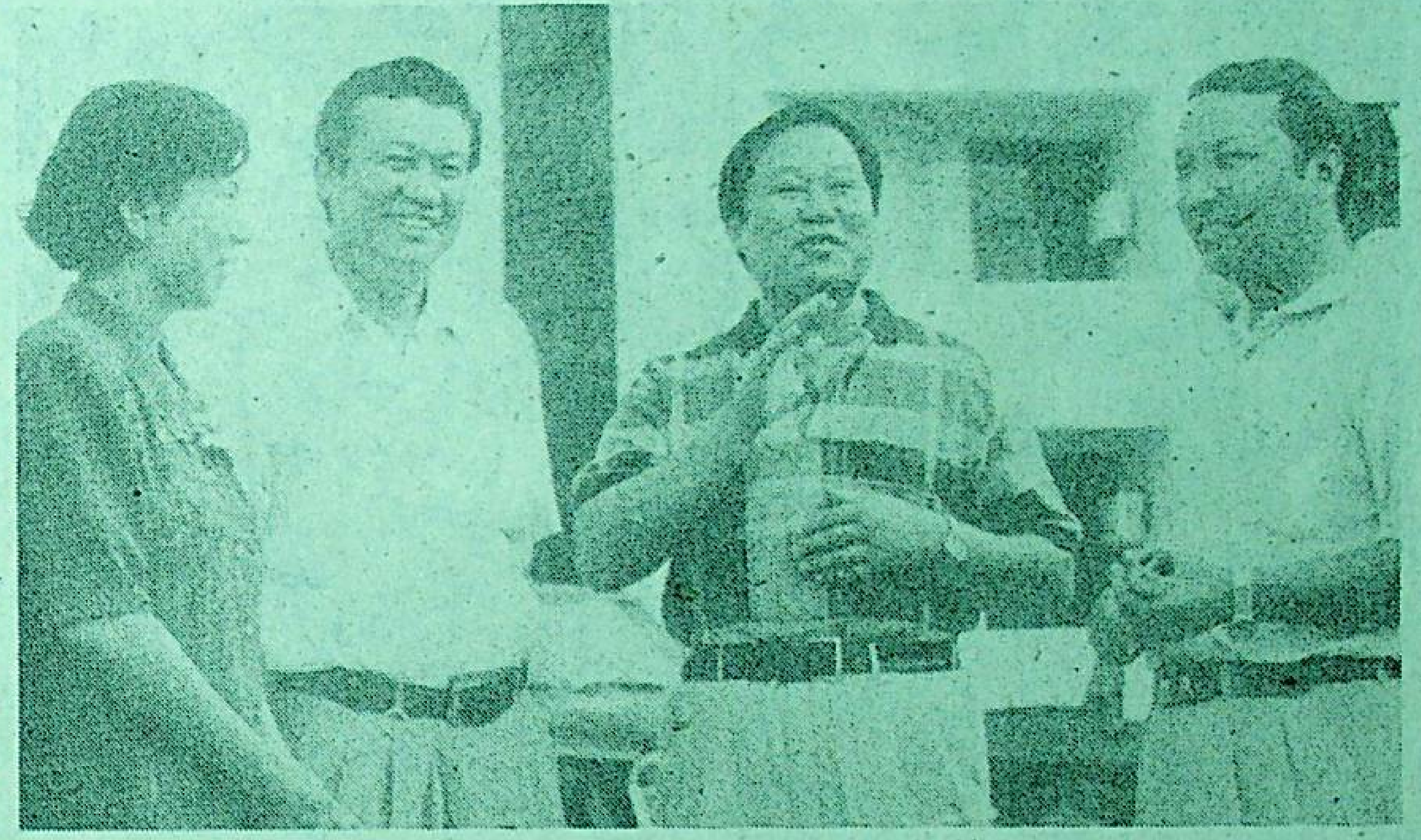

⌂ سۈرەتتە: كورلا شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى يۈەن زې (سولدىن 3 - كىشى) شەھەر باشلىقى ئوبۇلقاسىم زۇنۇن (سولدىن 2 - كىشى) قاتارلىق رەھبەرلەر شەھەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلماقتا.

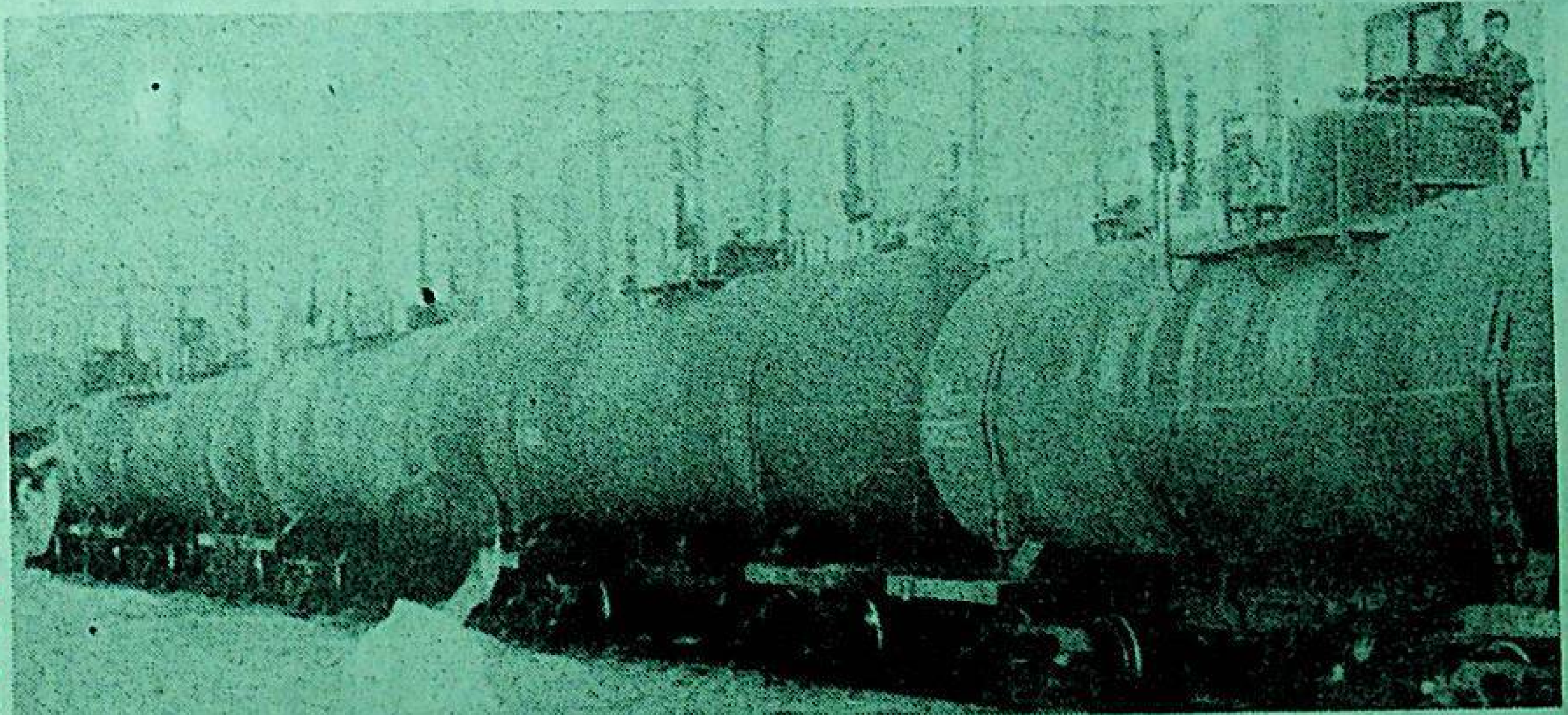

⌂ سۈرەتتە: تارىمنى چارلاپ ئېچىش كورلا شەھرىنىڭ ئىقتىسادىي قوزغىلىشى، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا تارىخىي پۇرسەت ئېلىپ كەلدى. كۆنچى دەرياسى بويىدىكى نېفىت بازىسىدىن نېفىت ئىچكى ئۆلكىلەرگە توشۇلماقتا.

تەرەققىياتىغا تارىخىي پۇرسەت ئېلىپ كەلدى. كۆنچى دەرياسى بويىدىكى نېفىت بازىسىدىن نېفىت ئېچكى ئۆلكىلەرگە توشۇلماقتا.

قىلماقتا. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى كورلىدىن قەشقەرگە قاراپ ئۇزارتىلماقتا، شىنجاڭنىڭ ماددىي ئەشيا 2 - دەرىجىلىك توپ سېتىش پونكىتى جەنۇبتىن كورلىغا يۆتكىلىپ، كورلا جەنۇبىي شىنجاڭغا ماددىي ئەشيالارنى توپ تارقىتىدىغان ئورۇن بولۇپ قالدى. كورلىدىن بېيجىڭغا سوزۇلغان ھاۋا يولى، يېڭى ياسالغان تەكلىماكان قۇملۇق يولى كورلىنى مەملىكەت ئىچى ۋە ئاپتونوم رايون ئىچى بىلەن تېخىمۇ زىچ باغلىدى. كورلا كۆكتىكى ۋە يەردىكى بۇ گىرەلەشمە يولدىن پايدىلىنىپ تېخىمۇ زور زەپەر قۇچقۇسى!

ئۆز مۇخبىرىمىز **كاڭ پىڭ، جاڭ شىڭگو**

⌂ سۈرەتتە: كورلىدىكى موگغۇللار تەرەققىيات ئىلگىرىلەشنى سەنئەت شەكلى بىلەن مەدھىيىلىمەكتە.

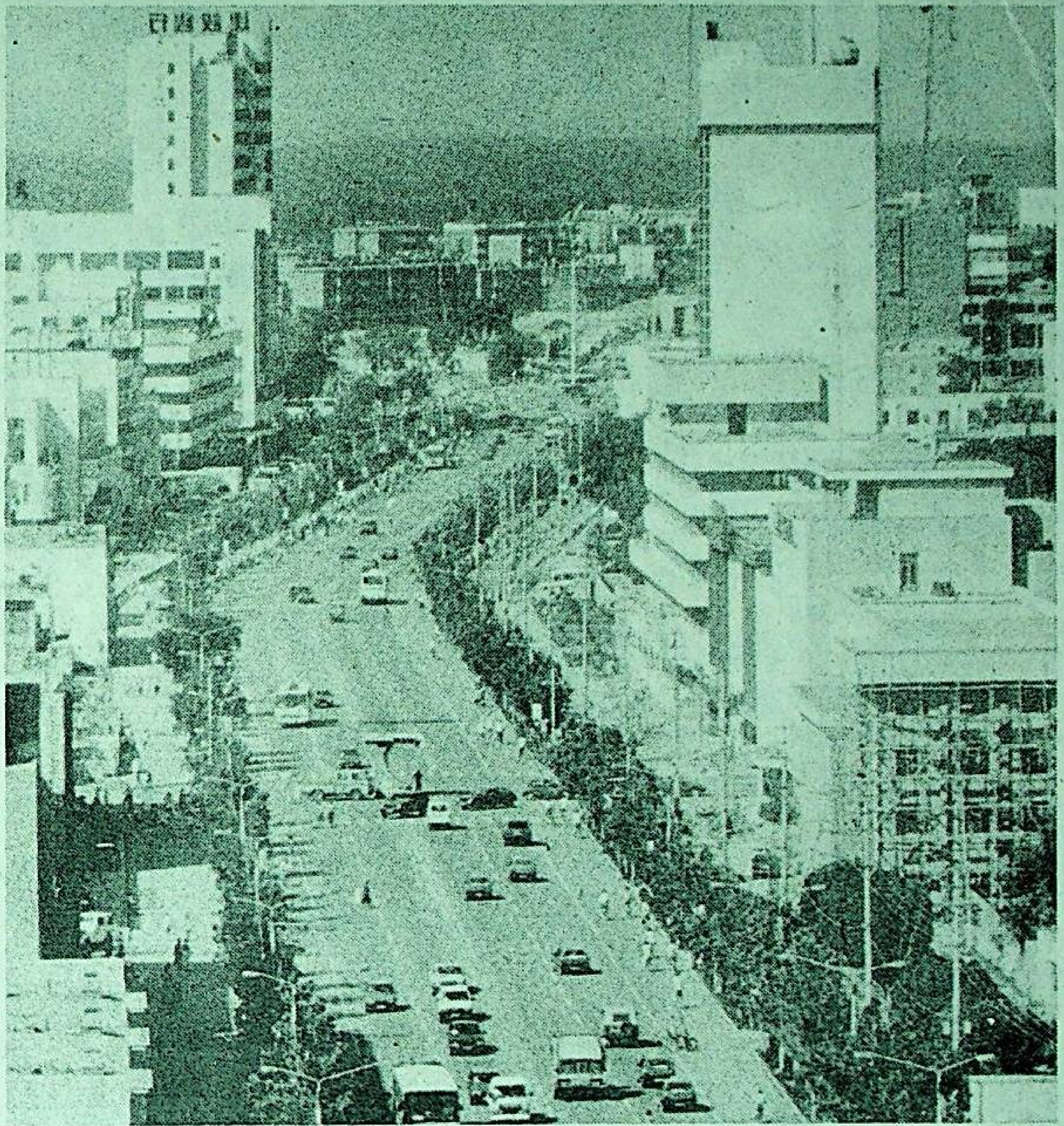

⌂ سۈرەتتە: كورلىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى شەھەر قىياپىتىنى كۈندىن - كۈنگە يېڭىلىماقتا.

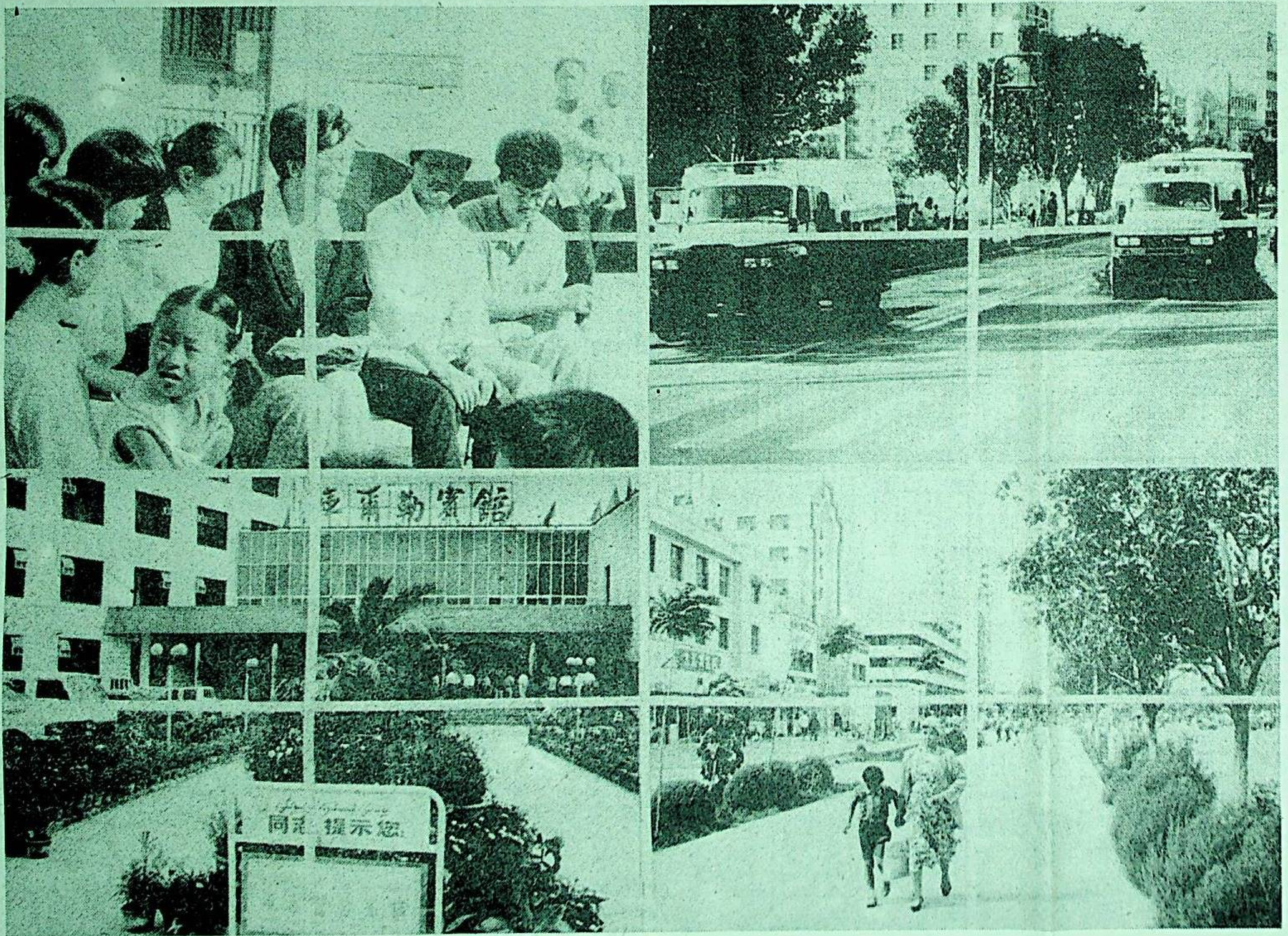

⌂ سۈرەتتە: كورلا شەھىرى جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشنى پائال قانات يايدۇرۇپ، شەھەر خەلقىگە ئىجتىمائىي ئەخلاق ۋە سۆز - ھەرىكەتتە مەدەنىيەتلىك بولۇش تەربىيىسى بەردى. شەھەردىكى 15 ئاساسىي كوچا ھەر كۈنى كوچا سۈپۈرۈش ئاپتوموبىلى بىلەن تازىلىنىدۇ. ھەرقايسى ئىدارە، مېھمانخانا، پويىز ئىستانسىسى، ئايرودروم قاتارلىقلارنىڭ تازىلىقىغىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلدى، شۇڭا كورلا شەھىرىنىڭ كوچىلىرى پاكىز، رەتلىك، ھەر مىللەت خەلقى بۇنىڭدىن ئىنتايىن رازى بولماقتا.

⌂ سۈرەتتە: كورلا شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر يېزىسى چىلانباغ كەنتىدىكى نىياز مۆمىن ۋە ئۇنىڭ ئايالى سۇلتانخان بۇ شەھەرنىڭ ھەم پاكىز ھەم چىرايلىقلىقىنى كۆرۈپ: «كورلا ھەجەپ ياخشى بولۇپ كېتىپتۇ!» دېدى.

ماۋزېدۇڭنىڭ ئۇزۇن سەپەردىكى رەھبەرلىك سەنئىتى

لى يىڭ، دۇ ياڭ

تارىختىن سۆز

ماۋزېدۇڭ ئۆزى توغرا دەپ قارىغان پىكىردە مۇستەھكەم ئىرادە ۋە قەتئىي ئىشەنچ بىلەن چىڭ تۇراتتى، لېكىن ھەرگىز قارامىلىق قىلمايتتى. سەۋرى قىلىشقا توغرا كەلگەندە، ئۇ ھەممىدىن سەۋرچانىدى.

گەننەن يىغىنىدىن نىڭدۇ يىغىنىغىچە بولغان ئارىلىقتا ۋاڭ مىڭ، بوگۇلارنىڭ «سول»چىل لۇشيەنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىدا ھۆكۈمرانلىق ئورنىدا تۇردى. ماۋزېدۇڭنىڭ توغرا نەزەرىيىسى، لۇشيەنى ۋە سىياسىتى تەنقىد قىلىندى. ئۇنىڭ پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىدىكى رەھبەرلىك ۋەزىپىسىمۇ ئارقا - ئارقىدىن ئېلىپ تاشلاندى. 1934 - يىلى 10 - ئايدا قىزىل ئارمىيىنىڭ 5 - قېتىملىق «قورشاپ يوقىتىش» ئۇرۇشى مەغلۇب بولدى. شۇنىڭ بىلەن قىزىل ئارمىيە ستراتېگىيىلىك چوڭ يۆتكىلىشكە مەجبۇر بولۇپ، مىسلىسىز جاپالىق 25 مىڭ يوللۇق ئۇزۇن سەپەرنى باشلىدى. ماۋزېدۇڭ پۈتۈن پارتىيىنىڭ تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى سەۋرچانلىق بىلەن كۈتتى ھەمدە مۇشۇ ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، جاپالىق قايىل قىلىش خىزمىتىنى باشلىدى. ئۇ ئالدى بىلەن ۋاڭ جياشياڭنى قولغا كەلتۈردى ۋە قايىل قىلدى. ۋاڭ جياشياڭ ماۋزېدۇڭ بىلەن ئۇچراشقاندىن كېيىن ئىدىيىسىدە چوڭقۇر ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى. ئارقىدىنلا ماۋزېدۇڭ بىلەن جاڭ ۋېنتيەننى قولغا كەلتۈردى ۋە قايىل قىلدى. جاڭ ۋېنتيەن گەرچە «سول» چىل تەشەببۇسچىلارنىڭ ئىجرا قىلغان رەھبەرلىرىنىڭ بىرى بولسىمۇ، ئۇ دوروس ئادەم بولغاچقا، خاتالىقنى باتۇرلۇق بىلەن تۈزەتتى. شۇڭا ئۇ جۇڭگو ئىنقىلابىي ئۇرۇشىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئارىلاشقان ۋە ماۋزېدۇڭ بىلەن بىللە ئىشلىگەندىن كېيىن ئىدىيىسىدە ناھايىتى تېزلا ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا جۇ ئېنلەي، جۇدې، نيې رۇڭجېن قاتارلىق قىزىل ئارمىيىنىڭ زور كۆپ ساندىكى يۇقىرى دەرىجىلىك كېنىرالى(؟) مول تەجرىبە ۋە سەلبىي جەھەتتىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ۋاڭ مىڭنىڭ «سول» چىل لۇشيەن خاتالىقىنىڭ خەۋىپىنى، ماۋزېدۇڭ رەھبەرلىكىنىڭ توغرىلىقىنى تونۇپ يېتىپ، ماۋزېدۇڭنىڭ پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىگە رەھبەرلىك قىلىشىنى قەتئىي قوللىدى. زۇنيى يىغىنى مانا مۇشۇنداق تارىخىي شارائىتتا ئېچىلدى.

سىياسەت ۋە تاكتىكا پارتىيىنىڭ ھاياتى. ماۋزېدۇڭ ئاچقۇچلۇق پەيتتە ئىنقىلابنىڭ ئالىي مەنپەئىتىنى كۆزلەپ، بەزى مەسىلىلەرگە نىسبەتەن پرىنسىپال يول قويۇش پوزىتسىيىسىدە بولدى.

ماۋزېدۇڭ زۇنيى يىغىنىدا كۈرەش تاكتىكىسىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. ئەمەلىيەتتە ئۇ ئۇزۇن سەپەر ۋاقتىدىن باشلاپلا «سول»چىل خاتالىقنى قەيەردىن باشلاپ تۈزىتىش توغرىسىدا باش قاتۇرۇپ كەلگەنىدى. ئۇ ئەتراپلىق ئويلىنىش ئارقىلىق مۇئەييەن تارىخىي شارائىتتا كۈچنى توپلاپ پارتىيە ئىچىدىكى ئاساسىي زىددىيەتنى ھەل قىلىش، يەنى «سول»چىل سىياسىي لۇشيەننى تەنقىد قىلماستىن، «سول»چىل ھەربىي لۇشيەننى تەنقىد قىلىش كېرەك، دەپ قارىدى. ماۋزېدۇڭ مۇشۇنىڭغا ئاساسەن، زۇنيى يىغىنىدا سىياسىي لۇشيەننى مۇزاكىرە قىلماسلىقنى ھەتتا ئۇنى پرىنسىپ جەھەتتە مۇئەييەنلەشتۈرۈشنى، پەقەت «سول»چىل خاتا ھەربىي لۇشيەننى ئومۇميۈزلۈك تەھلىل قىلىش ۋە چوڭقۇر تەنقىد قىلىشنى قارار قىلدى. بۇ قارار يىغىنغا قاتناشقان زور كۆپ ساندىكى يولداشلارنىڭ قىزغىن ھىمايىسىگە ئېرىشتى.

ماۋزېدۇڭ كادىرلارنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇشتا، ماركسىزم - لېنىنىزمنىڭ پرىنسىپاللىقى بىلەن جانلىقلىقىنى بىرلەشتۈرۈشكە، تۈرلۈك زىددىيەتلەرنى توغرا ھەل قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئىچكى ئۇيۇشقاقلىقىنى ساقلاشقا ماھىر ئىدى.

ماۋزېدۇڭ كۈرەش ئۇسۇلىغا ئىنتايىن دىققەت قىلاتتى. «سول» چىل خاتالىقنى ئۆتكۈزگەن يولداشلارغا قارىتا «تەنقىدتە قاتتىق بولۇش، چارە كۆرۈشتە كەڭ بولۇش»، پەرقلىق مۇئامىلە قىلىش فاڭجېنىنى قوللاندى. بوگۇنىڭ «سول»چىل خاتالىقىغا نىسبەتەن بىرنى ئىككىگە بۆلۈش پوزىتسىيىسىنى قوللاندى، ھەممە خاتالىقنى ئۇنىڭغا ئارتىپ قويمىدى. سىياسىي بيۇرو ۋە شۇجىچۇ سادىر قىلغان خاتالىقتا مېنىڭمۇ مەسئۇلىيىتىم بار، دەپ قارىدى. يىغىندا بوگۇ تەرەپتە تۇرۇپ، «ماۋزېدۇڭ، جاڭ ۋېنتيەن، ۋاڭ جياشياڭلارنىڭ پىكرىگە قوشۇلمىغانلار» ھەتتا يىغىندىن كېيىن پاسسىپ قارشىلىشىش پوزىتسىيىسىدە بولغانلارنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنىمۇ ئېلىپ تاشلىمىدى، بەلكى ئۇلارنىڭ ئويغىنىشىنى سەۋرچانلىق بىلەن كۈتتى. بۇرۇن بىر مەزگىل خاتا لۇشيەننى ئىجرا قىلغان بولسىمۇ خاتالىقنى تونۇغان ۋە تۈزەتكەن يولداشلارغىمۇ يۈكسەك دەرىجىدە ئىشەندى ۋە مەدەت بەردى. ماۋزېدۇڭنىڭ ئىتتىپاقلىقنى ئاساس قىلىش سىياسىتى پارتىيە ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى زور دەرىجىدە پەسەيتىپ، پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىنىڭ رەھبەرلىك ئورگىنىنى ئۇيۇشقاق ئۆزگەرتىشكە، پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىنى مەغلۇبىيەتتىن غەلىبىگە يېتەكلەشكە ئىمكانىيەت ياراتتى.

ماۋزېدۇڭ ئۆز ئىرادىسى ئارقىلىق تارىخقا تەسىر كۆرسەتكەن ئۇلۇغ زات. تەدبىر بەلگىلەش زۆرۈر بولغان جىددىي پەيتتە ئۇ ھەرگىزمۇ ئارسالدى بولمايتتى.

1935 - يىلى 6 - ئايدا مەركىزىي قىزىل ئارمىيە سىچۇەندىكى ماۋگوڭ دېگەن يەرنىڭ شىمالىدا جاڭ گوتاۋ رەھبەرلىكىدىكى قىزىل 4 - يۈنلىش ئارمىيىسى بىلەن ئۇچراشتى. ئەينى ۋاقىتتا قىزىل 4 - يۈنلىش ئارمىيىسىنىڭ ئەسكىرىي كۈچى 80 مىڭ بولۇپ، مەركىزىي قىزىل ئارمىيىدە 20 مىڭدىن ئارتۇقراق كىشى بار ئىدى. جاڭ گوتاۋ ئۆز قوشۇنىنىڭ كۆپلۈكىگە تايىنىپ نىيىتىنى بۇزۇپ، پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىنىڭ رەھبەرلىك ھوقۇقىنى تارتىۋالماقچى بولدى. قىزىل 4 - يۈنلىش ئارمىيىسى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ بىرلىكتە شىمالغا بېرىپ، سىچۇەن - شەنشى بازىسىنى بەرپا قىلىش ئۈچۈن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى جۇ ئېنلەي ئۆتەۋاتقان قىزىل ئارمىيىنىڭ باش سىياسىي كومىسسارلىقى ۋەزىپىسىنى جاڭ گوتاۋغا بېرىپ، چېن چاڭخاۋنى 1 - يۈنلىش ئارمىيىسى باش سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرلىقىغا تەيىنلىدى. لېكىن بۇ جاڭ گوتاۋنىڭ پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىنىڭ ئەڭ يۇقىرى رەھبەرلىك ھوقۇقىنى تارتىۋېلىش ئارزۇسىنى قاندۇرالمىدى. ئۇ ئۆڭ تەرەپ بىلەن يۈرۈش قىلغان ئارمىيە سازلىقتىن ئۆتۈپ بەنروغا يېتىپ بارغاندا جاڭ گوتاۋ بۇ قوشۇننى داۋاملىق شىمالغا يۈرۈش قىلماي جەنۇبقا يۈرۈش قىلىشقا بۇيرۇدى. ماۋزېدۇڭ بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن دەرھال جىددىي يىغىن ئېچىپ مۇزاكىرىلەشتى. ماۋزېدۇڭ مۇشۇنداق جىددىي ئەھۋالدا جاڭ گوتاۋنى قايىل قىلىش ۋە ئۇنى كۈتۈپ تۇرۇشقا بولمايدۇ، بۇنداق قىلغاندا تەسەۋۋۇر قىلغۇسىز ئاقىۋەت كېلىپ چىقىدۇ، دەپ قارىدى. سىچۇەن - شەنشى - گەنسۇ تايانچ بازىسىنى قۇرۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇش، شۇنداقلا پۈتكۈل قىزىل ئارمىيىنىڭ شىمالغا يۈرۈشكە يول ئېچىش ئۈچۈن، ماۋزېدۇڭ كەسكىن قارار چىقىرىپ، 3 - جۈنتۈەن ۋە ھەربىي كومىتېت زوڭدۈيىنىڭ بىر قىسمىنى باشلاپ ئاۋۋال شىمالغا بېرىشنى قارار قىلدى ھەمدە جاڭ گوتاۋغا يەنە تېلېگرامما ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ماقۇللىغان بۇرۇنقى پىلاننى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، مەركىزىي قىزىل ئارمىيە بىلەن ئۇچرىشىشنى تەلەپ قىلدى. جاڭ گوتاۋ ئىشىنىڭ ئەپلەشمىگەنلىكىنى سېزىپ، قوشۇن ئەۋەتىپ توسماقچى بولغاندا، ماۋزېدۇڭ تاڭ سەھەردە قوشۇننى باشلاپ تەمكىن ھالدا جاڭ گوتاۋ قوشۇنىنىڭ قورشاۋىدىن چىقىپ كەتتى.

خەۋپ - خەتەر بىلەن تولغان ئۇزۇن سەپەردە ماۋزېدۇڭ ئۆزىنىڭ ئاجايىپ رەھبەرلىك تالانتى بىلەن پارتىيە ۋە قىزىل ئارمىيىنى سانسىزلىغان خەۋپ - خەتەردىن قۇتۇلدۇردى.

ئىسمائىل ھېلىم (ت)

ئۇزۇن سەپەرگە ئەڭ بۇرۇن قاتناشقان چەت ئەللىكلەر

باشۋياك

تارىخىي ماتېرىياللاردىكى خاتىرىلەرگە ئاساسلانغاندا، ئۇزۇن سەپەرگە ئەڭ بۇرۇن قاتناشقان چەت ئەللىك جەمئىي بەش كىشى بولۇپ، ئۇلار: گېرمانىيىلىك لى دې، چاۋشيەنلىك ۋۇتىڭ ۋە بى شىتى، ۋېيتناملىق خوڭ شۈي، فرانسىيىلىك بوشات قاتارلىقلار.

لى دې. ئۇنىڭ ئەسلى ئىسمى ئاۋتوبوراۋېن.

ۋۇتىڭ. ئۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى، قىزىل ئارمىيە 1 - يۈنلىش ئارمىيىسى زەمبىرەكچىلەر تۈەنىنىڭ قورغۇچىسى. ئۇ زەمبىرەكچىلەر تۈەننى باشلاپ ئۇزۇن سەپەرگە قاتناشقان. ئۇزۇن سەپەر ئاياغلاشقاندىن كېيىن، 1936 - يىلى باۋئەن (جىيدەن) قىزىل ئارمىيە داشۆسىدە ئوقۇغان، ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ دەسلەپىدە سەنشىنىڭ لىنفېن دېگەن يېرىدە 8 - ئارمىيىنىڭ زەمبىرەكچىلەر 1 - تۈەننى قۇرغان ھەمدە مەزكۇر تۈەندىكى ئەسكەرلەرنى باشلاپ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ ئالدىنقى سېپىگە بېرىپ، باشقا قىسىملارغا ماسلىشىپ ئۇرۇش قىلغان.

بى شىتى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى، قىزىل ئارمىيە 1 - يۈنلىش ئارمىيىسى تەركىبىدە ئۇزۇن سەپەرگە قاتناشقان، قىزىل كادىرلار تۈەنىنىڭ سىنىپ مۇئاۋىنى بولغان. 1936 - يىلى 2 - ئايدا قىزىل ئارمىيىنىڭ شەرققە يۈرۈش قىلىش ئۇرۇشى پارتلىغاندىن كېيىن شىمالىي شەنشىنىڭ خۇاڭخې دەرياسى ئەتراپىدىكى بىر قېتىملىق جەڭدە قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان.

خوڭ شۈي ئۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى بولۇپ، قىزىل ئارمىيە 1 - يۈنلىش ئارمىيىسى تەركىبىدە ئۇزۇن سەپەرگە قاتنىشىپ، شىمالىي شەنشىگە يېتىپ بارغاندىن كېيىن قىزىل ئارمىيە داشۆسىدە ئوقۇغان. كېيىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشى ۋە ئازادلىق ئۇرۇشىغا قاتناشقان. 1955 - يىلى ئۇنىڭغا شاۋجياڭلىق ئۇنۋانى بېرىلگەن. ئۇ جۇڭگودا شاۋجياڭلىق ئۇنۋانى بېرىلگەن بىردىنبىر چەت ئەللىك ھېسابلىنىدۇ. كېيىن ئۇ ۋېيتنامغا قايتىپ خىزمەت قىلىپ، 1956 - يىلى كېسەل سەۋەبى بىلەن ۋاپات بولغان.

دىلمۇرات ئىدرىس (ت)

خەيەن ئۆلكىسىنىڭ دوگشەن كۆلىدىكى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسى

دەي جىڭجىلى

خەيكۇدىن 27 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى دوگشەن كۆلى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسى مەنزىرىسى گۈزەل چيوڭشەن شەھرىدىكى دوگخۇ كۆلىگە يېقىن جايدا بولۇپ، كۆلىمى 123 گېكتار كېلىدۇ. ئۇ شاڭخەي، شېنجېن ياۋايى ھايۋاناتلار باغچىسىدىن قالسىلا مەملىكىتىمىزدىكى 3 - چوڭ ياۋايى ھايۋاناتلار باغچىسى، شۇنداقلا مەملىكىتىمىزدىكى بىردىنبىر چوڭ تىپتىكى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلار باغچىسى. دوگشەن كۆلى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسىغا 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان بولۇپ، 1995 - يىلى 3 - ئايدا ئۇنىڭدا ئىش باشلىنىپ، 1996 - يىلى 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سىناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلانغان. بۇ باغچىدا نۇرغۇن قىممەتلىك ئۇچار قاناتلار، يىرتقۇچ ھايۋانلار كوكۇس دەرىخى، پالما دەرىخى، ئەنبەر، ئاكتىن ۋە چاتقال قاتارلىق بىر نەچچە ئون خىل ئىسسىق بەلباغ ئۆسۈملۈكلىرى بار؛ ئىپتىدائىي ئورمانلىق ئۆسۈملۈك بىپىنچىلىرى ياخشى ساقلانغان؛ ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ باغچا ئىلگىرىكى قەپەزگە قوتانغا سولاش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، بۇ جايدىكى بارلىق ياۋايى ھايۋانلارنى تەبىئىي مۇھىتقا قويۇۋەتكەن. شۇڭا بۇ جايدا كىشىلەر ھايۋانلارنىڭ تەبىئەت قويىندا ئەركىن - ئازادە ياشاپ يۈرگەنلىكىنى كۆرەلەيدۇ. بۇ باغنى لايىھىلىگۈچىلەر مەملىكىتىمىزنىڭ «ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداش قانۇنى»غا ئاساسەن «تەبىئىي مۇھىتنى قوغداش، ھەر خىل ھايۋانلارنىڭ ياشاش شارائىتىنى ياخشىلاش ۋە ساياھەتچىلەرگە قولايلىق يارىتىپ بېرىش، باشقۇرۇشتا ئەپلىك بولۇش» پرىنسىپى بويىچە باغچىدا ئاپتوموبىل بىلەن ساياھەت قىلىش رەڭدار، كۆرۈنۈشى ۋەھشىي شەرقىي شىمال يولۋىسىنىڭ ئوت - چۆپلەر ئارىسىدا ئۈگدىسىغا يېتىپ ئاپتاپ سۇنۇۋاتقانلىقىنى، بويىنىڭ ئېگىزلىكى بىر مېترغىمۇ يەتمەيدىغان گۆشى پاكار ئېتىنىڭ يايلاپ يۈرگەنلىكىنى، تىنىم تاپماي ئويناقلاپ يۈرگەن ئىپار كېيىكىنى كۆرەلەيسىز.

ئاسىيا پىلى رايونىدا بەدەنلىرىگە قىزىل لاينى چېچىپ، قىزىل رەڭگە كىرىۋالغان ئاجايىپ يوغان ئۈچ ئاسىيا پىلىنىڭ خارتۇملىرى بىلەن ساياھەتچىلەرگە سۇ پۈركۈپ يۈرگەنلىكىنى كۆرسىڭىز، كۈلۈپ تېلىقىپ قالىسىز. بۇنىڭدىن باشقا پەقەتلا جىم تۇرمايدىغان مايمۇنلارنىڭ تالدىن تالغا، تامدىن تامغا سەكرەپ يۈرگەنلىكىنى كۆرىسىز. بويى ئېگىز، ئۆزگىچە مەغرۇر قىياپەتتە يۈرگەن تۆگىقۇشلار ئادەمگە تولىمۇ خۇشاللىق بەخش ئېتىدۇ.

دۇنيا كۇتۇپخانىچىلىقىغا نەزەر

بىلىم بۇلىقى

«كىتاب - ئىنسانىيەت تەرەققىياتىنىڭ شوتىسى». كىتاب يېرىم بىلىم بۇلىقى. ئىنسانىيەت مەدەنىيەت تارىخىدا كىتاب ئىنسانلارنىڭ ئەڭ بۈيۈك، ئەڭ كەڭ ھەم ئەڭ مول ئۇزۇقلۇق قىممىتىگە ئىگە مەنىۋى ئوزۇقى بولۇپ كەلدى. كىتاب پەيدا بولغاندىن كېيىن تەدرىجىي ھالدا كۇتۇپخانىمۇ بارلىققا كەلدى. جەمئىيەت تەرەققىي قىلغانسېرى، كۇتۇپخانىچىلىق ئىشلىرىمۇ تەرەققىي قىلماقتا. كىتاب بىلەن كۇتۇپخانا ئايرىلماس ھەمراھلار.

دۇنيا بويىچە ئەڭ بۈرۈنقى، تەسىرى ئەڭ چوڭ كۇتۇپخانا - فرانسىيىنىڭ دۆلەتلىك كۇتۇپخانىسى. مەزكۇر كۇتۇپخانا 1386- يىلى قۇرۇلغان، ھازىرغا قەدەر 610 يىللىق تارىخقا ئىگە بولۇپ، ساقلانغان كىتاب تەخمىنەن 50 مىليون پارچىغا يېتىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، قىممەتلىك بۇيۇملاردىن قەدىمكى قۇيما پۇل، ئىزناك، ياقۇت ھەمدە كۆمۈش. ئەسۋابلارمۇ بار.

ھازىر دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ، ئەڭ زامانىۋى كۇتۇپخانا- ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى كۇتۇپخانىسى بولۇپ، ئۇنىڭدا ساقلىنىۋاتقان خەزىنىدىكى كىتابلار 1 مىليون پارچىدىن ئاشىدۇ.

كۇتۇپخانىچىلىق تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىن ئاساسلىقى يەنە ياپونىيە، ئەنگلىيە، كانادا، شۋېتسارىيە قاتارلىقلار بار. بەزى ئوتتۇرا، كىچىك دۆلەتلەردىن كۇبا، بېلگىيە، ئىسرائىلىيە قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسىدە خېلى چوڭ كۆلەمگە ۋە سەۋىيىگە ئىگە كۇتۇپخانىلار بار.

كۇتۇپخانىچىلىق ئىشلىرىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، كۇتۇپخانا بىلەن «ھەمشىرە» دەپ ئاتالغان كىتاب بازىرى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىدا بارغانسېرى مۇھىم رول ئوينىماقتا، بولۇپمۇ ئالاھىدە كىتاب بازارلىرى ھەرقايسى ساھەدىكى زىيالىيلارنىڭ ئۇيۇمىيۇزلۇك ئالقىشىغا ئېرىشتى. 1906-يىلى قۇرۇلغان لىسابون كىتاب بازىرىنىڭ كۆلىمى زور، خادىملىرى كۆپ بولغانلىقتىن، «خەلقئارا كۇتۇپخانا ساھەسىدىكىلەرنىڭ كاتتا سورۇنى» دەپ ئاتالغان. لىسابون كىتاب بازىرى ياۋروپادىكى ئەڭ چوڭ كونا كىتاب بازارلىرىنىڭ بىرى.

پارىژنىڭ سېنا دەرياسى بويىدىكى سانىپىشىل دەرەخلىك كوچىسىغا جايلاشقان كونا كىتاب بازىرى نەچچە چاقىرىم كېلىدۇ. بۇ، مۇتەخەسسىسلەر، ئالىملار، كىتاب مەستانىلىرى كىتاب ئوقۇيدىغان، كىتاب سېتىۋالىدىغان جاي، شۇنداقلا ئېكىسكۇرسىيە-تاشقى ساياھەتچىلەرنى جەلپ قىلىدىغان جاي.

ئىسرائىلىيەدىكى كىتاب بازىرىمۇ تەرەققىي قىلغان بولۇپ، يېرۇسالىم كوچىلىرى تۈرى، چوڭ - كىچىكلىكى ئوخشاش بولمىغان كىتاب بوتكىلىرى ھەممىلا يەردە ئۇچرايدۇ. گەرچە كىتاب باھاسى قىممەت بولسىمۇ، خېرىدارلار ئۆزلىرى ئېھتىياجلىق بولغان كىتابنى بۇ يەردىن چوقۇم سېتىۋالالايدۇ.

بۈگۈنكى دۇنيادا يۇقىرى تېخنىكا تەرەققىياتى كۈندىن-كۈنگە يېڭىلىنىپ تۇرماقتا. ئۇچۇر جەمئىيىتىنىڭ ئالغا بېسىشىغا تۈرتكە بولىدىغان، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ئىنتايىن مۇھىم ئامىل بولۇپ قالدى. كومپيۇتېر تېخنىكىسى، ئۇچۇر ساقلاش تېخنىكىسى، كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكا قاتارلىق زامانىۋى يۇقىرى يېڭى-تېخنىكىلارنىڭ قوللىنىلىشى كۇتۇپخانىلارنىڭ ئۇچۇر توپلاش، رەتلەش، يەتكۈزۈش، تېزگىنلەش، باشقۇرۇش ھەمدە ئۇنىڭدىن ئورتاق بەھرىمەن بولۇش قاتارلىق خىزمەت ئۇسۇللىرىنىڭ ئۆزگىرىشىگە تۈرتكە بولدى، شۇنداقلا كۇتۇپخانىچىلىقتا غايەت زور تەسىر كۆرسەتتى. 1996-يىلى 8-ئاينىڭ 25- كۈنىدىن 31-كۈنىگىچە 62-نۆۋەتلىك خەلقئارا كۇتۇپخانىچىلار بىرلەشمىسى يىغىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. يىغىن مەزگىلىدە 100دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايوننىڭ 2000 دىن ئارتۇق ۋەكىلى بېيجىڭغا جەم بولۇپ، ئۇلۇغۋار پىلان ئۈستىدە بىرلىكتە كېڭەشتى. بۇ قېتىمقى يىغىن دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ كۇتۇپخانىچىلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرگۈسى .

زەيتۇنگۈل ئابدۇۋايىت (ت)

يەركەننىڭ قەدىمكى شەھەر قۇرۇلۇشى

ئابدۇشۈكۈر مەخسۇت

بىناكارلىق مەدەنىيىتى

يەركەننىڭ مىلادى 1514 - يىلىدىن 1679- يىلىغىچە بولغان ئارىلىقتىكى بىناكارلىق تەرەققىياتى شەھەر قۇرۇلۇشىدا ئالاھىدە رول ئوينىغان: ھەر خىل كاھىش ئىشلەپ چىقىرىلغان؛ كاھىش يۈزىگە ئايەت، شېئىر بېغىشلىما، ئۆسۈملۈك نۇسخىلىرى ئويۇلغان؛ ھەر خىل مۇرەككەپ نۇسخىدىكى پەنجىرىگە، لىمغا، تۈۋرۈككە ئويۇلغان نەقىشلەر نەپىسلىكتە داڭق چىقارغان. تارىخىي ماتېرىياللاردا خاتىرىلىنىشىچە، شەھەرنىڭ چوڭ كوچىلىرىغا، ئاۋات بازار ئەتراپلىرىغا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ بىنا قىلىنغان يەركەن جامە مەسچىتى، «قىرىق گۈمبەز»، «ئالتۇن مازار»، «ئالتۇن مەسچىت» قاتارلىق دىنىي قۇرۇلۇشلار ۋە يەركەن خانلىقىنىڭ ئىلىم - پەن ئىشلىرىنى يۈكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىغان سەئىدىيە مەدرىسى، رەشىدىيە مەدرىسى، يېشىل مەدرىس، مەدرىس ئىلىمات، جاھان مەدرىسى، ساقىيە مەدرىسى، ۋەلىيە مەدرىسى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار گۈمبەز - مۇنارلىق، پەنجىرە - روجەكلىك، پېشايۋان - دەرۋازىلىق لايىھىلىنىپ، گەج، كاھىش، خىش تىزما، رەڭلىك سىزما ۋە ياغاچ ئويما - مىقلىما نەقىشلەر بىلەن كۆركەم ياسالغاچقا، شەھەرنىڭ ھۆسنىنى تېخىمۇ كۆركەملەشتۈرگەن. بولۇپمۇ شەھەرنىڭ غەرب تەرىپىدىكى ئالتۇن دەرۋازا يېنىغا بىنا قىلىنغان ئالتۇنلۇق مازىرىنىڭ قۇرۇلۇشلىرى بىلەن يەركەن جامەسى ۋە ئۇنىڭ ئالدىغا ياسالغان خانلىق مەدرىس، رەستە ئارقىسىدىكى بىر - بىرىگە قارىشىپ تۇرىدىغان ئۈچ مەدرىس، «قىرىق گۈمبەز»، «گۈل ئىرام» (گۈلباغلىق ھەرەم) ناملىق ئوردا قاتارلىق قۇرۇلۇشلار بىر - بىرىگە ماسلىشىپ، بىر - بىرىنى تولۇقلاپ، بىر پۈتۈن ئىمارەت تۈسىنى ھاسىل قىلغان.

ئەينى ۋاقىتتا يەركەن شەھىرى كارۋان يولىدىكى مۇھىم سودا مەركىزى بولۇپ، رەستە- بازارلىرى ناھايىتى ئاۋات ئىدى. بەزى مەنبەلەردە خاتىرىلىنىشىچە، شۇ چاغلاردا يەركەن شەھىرىنىڭ ئالتە دەرۋازىسى بار بولۇپ، شەھەر كوچىلىرى ئاۋات، بازار كوچىلىرى ئون يول ئۇزۇنلۇقتا سوزۇلغان. 1730 كارۋان سارايى، 198 بازار، 889 سودا دۇكىنى بولغان، شەھەرنىڭ ئىچى - سىرتىدا گۈلباغ، چىنباغ، تېرەكباغ، ئىللىقباغ، ھەيدەر باغ قاتارلىق ناملار بىلەن ئاتىلىدىغان 12 مىڭ باغ بىنا قىلىنغان، شەھەر مۇئەسسەسىلىرى، ھەر خىل جامائەت قۇرۇلۇشلىرى، راۋاق، كۆۋرۈك، كۆل ۋە ئارامگاھلار بۇ باغلار بىلەن بىرگەۋدە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، ناھايىتى سىپتا، كۆركەم ياسىلىپ، مىللىي ئۇسلۇب ئەڭ روشەن گەۋدىلەندۈرۈلگەن. كېيىن سوپىئىزم ئەۋج ئالغان يىللاردا «خانىقا بىناكارلىقى» مەيدانغا كېلىپ، شەھەر قۇرۇلۇشى تاشلاپ قويۇلغان.

2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سىناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلانغان. بۇ باغچىدا نۇرغۇن قىممەتلىك ئۈچار قاناتلار، يىرتقۇچ ھايۋانلار بولغاندىن باشقا جۇڭگو ھايۋاناتلارنى قوغداش جەمئىيىتى باھالاپ بېكىتكەن دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ مايمۇنلار تېغى، 40 نەچچە مو يەرنى ئىگىلىگەن ئۈچار قاناتلار باغچىسى بار.

خېينەننىڭ ئۆزگىچە كىلىماتى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرىنىڭ ياشىشىغا تولىمۇ باب كېلىدۇ. ھايۋاناتشۇناسلىق نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، ئادەتتىكى ئەھۋالدا جەنۇبتا ياشايدىغان ھايۋانلارنى شىمالغا يۆتكىگەندە ئاسان ئەي بولمايدۇ، لېكىن شىمالدىكى ھايۋانلارنى جەنۇبقا يۆتكىگەندە ناھايىتى تېز ماسلىشىپ كېتىدۇ. دوڭشەن كۆلى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسىدا كاۋچۇك، ساياھەتچىلەرگە قولايلىق يارىتىپ بېرىش، باشقۇرۇشقا ئەپلىك بولۇش» پرىنسىپى بويىچە باغچىدا ئاپتوموبىل بىلەن ساياھەت قىلىش رايونى، پىيادە سەيلە قىلىش رايونى، مەركىزىي مۇلازىملىق رايونى قاتارلىق ساياھەت مۇلازىملىق ئەسلىھەلىرىنى بەرپا قىلدى. ھازىر بۇ باغچىدا شىر، شەرقىي شىمال يولۋىسى، سۇ ئېتى، توز، ئىپار كىيىك، تۆگىقۇش، بوغما يىلان، تىمساق، ئېيىق، پاكار ئات، قوتاز قاتارلىق 100 نەچچە خىل، 3000 غا يېقىن ئۈچار قانات ۋە ياۋايى ھايۋانلار ياشىماقتا. ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى توپلىشىپ يۈرىدىغان ھايۋانلار بولۇپ، ئۇلارنىڭ كۆپىيىش شارائىتى ئالاھىدە ياخشى.

دوڭشەن كۆلى ياۋايى ھايۋاناتلار باغچىسىنىڭ ھەشەمەتلىك، مۇرەككەپ قۇرۇلۇشىنى ئادەتتىكى ئادەم تەسەۋۋۇر قىلالمايدۇ. بۇنىڭدىكى ئەڭ چوڭ قىيىن مەسىلە ھايۋانلارنى يۆتكەش بولۇپ، مۇساپىنىڭ يىراق، ھايۋانلارنىڭ يوغان، مىجەزىنىڭ ھەر خىل بولۇشى قاتارلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئەتىۋارلىق ئۈچار قاناتلارنى خېينەن ئارىلىغا بىخەتەر يۆتكەپ كەلمەك تولىمۇ جاپالىق ئىش. مالايسىيادىن 30 تىمساقنى، تيەنجىندىن زىراپىنى يۆتكەشتە خىزمەتچى خادىملار تۈرلۈك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئۇلارنى بەكمۇ تەستە خېينەن ئارىلىغا يۆتكەپ كەلگەن.

بۇ ھايۋاناتلار باغچىسىغا كىرسىڭىز تەرەپ-تەرەپتە ئوتلاپ يۈرگەن قوتازلارنى؛ تېرىسى يۈرگەنلىكىنى كۆرىسىز. بويى ئېگىز، ئۆزگىچە مەغرۇر قىياپەتتە يۈرگەن تۆگىقۇشلار ئادەمگە تولىمۇ خۇشاللىق بەخش ئېتىدۇ.

دوڭشەن كۆلى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسى رەسمىي ئېچىۋېتىلگەن چاغدا ئۈچار قاناتلار باغچىسىغا 10 مىڭدىن ئارتۇق ھەر خىل پايدىلىق ئۈچار قانات قويۇپ بېرىلىدۇ. باشقا رايونلارغىمۇ 100 خىلدىن ئارتۇق 5000 قىممەتلىك ئۈچار قانات قويۇپ بېرىلىدۇ.

ھازىر بۇ باغچىدىكى شەرقىي شىمال يولۋىسى ۋە مايمۇنلار بوغاز بولدى، ئافرىقا شىرى تۆتنى كۈچۈكلىدى. ئېيىتشلارغا قارىغاندا، شىرنىڭ كۈچۈكلىشى ياخشىلىقتىن دېرەك بېرىدىكەن. ھالبۇكى بۇ شىر كۈچۈكلىرى خېينەندە تۇغۇلغان، ئۇلار خېينەندە ئۆسكەن تۇنجى تۈركۈم خېينەن شىرلىرى بولۇپ قالىدىكەن، بۇنىڭ بىلەن خېينەندە شىر يوق بولۇش تارىخىغا خاتىمە بېرىلىدىكەن. دوڭشەن كۆلى ئىسسىق بەلباغ ياۋايى ھايۋاناتلىرى باغچىسى خېينەن ئۆلكىسىنىڭ ساياھەتچىلىكىدىكى بىر بوشلۇقنى تولدۇرۇپ، خېينەندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىپلا قالماستىن، كىشىلەرنىڭ نەزەر - دائىرىسىنى كېڭەيتىش، ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئارىسىدا ئىلىم-پەن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ھايۋانلارنى ئاسراش، قوغداش ئېڭىنى كۈچەيتىشتە ئىجابىي رول ئوينايدۇ.

مىركامىل ئابلىمىت (ت)

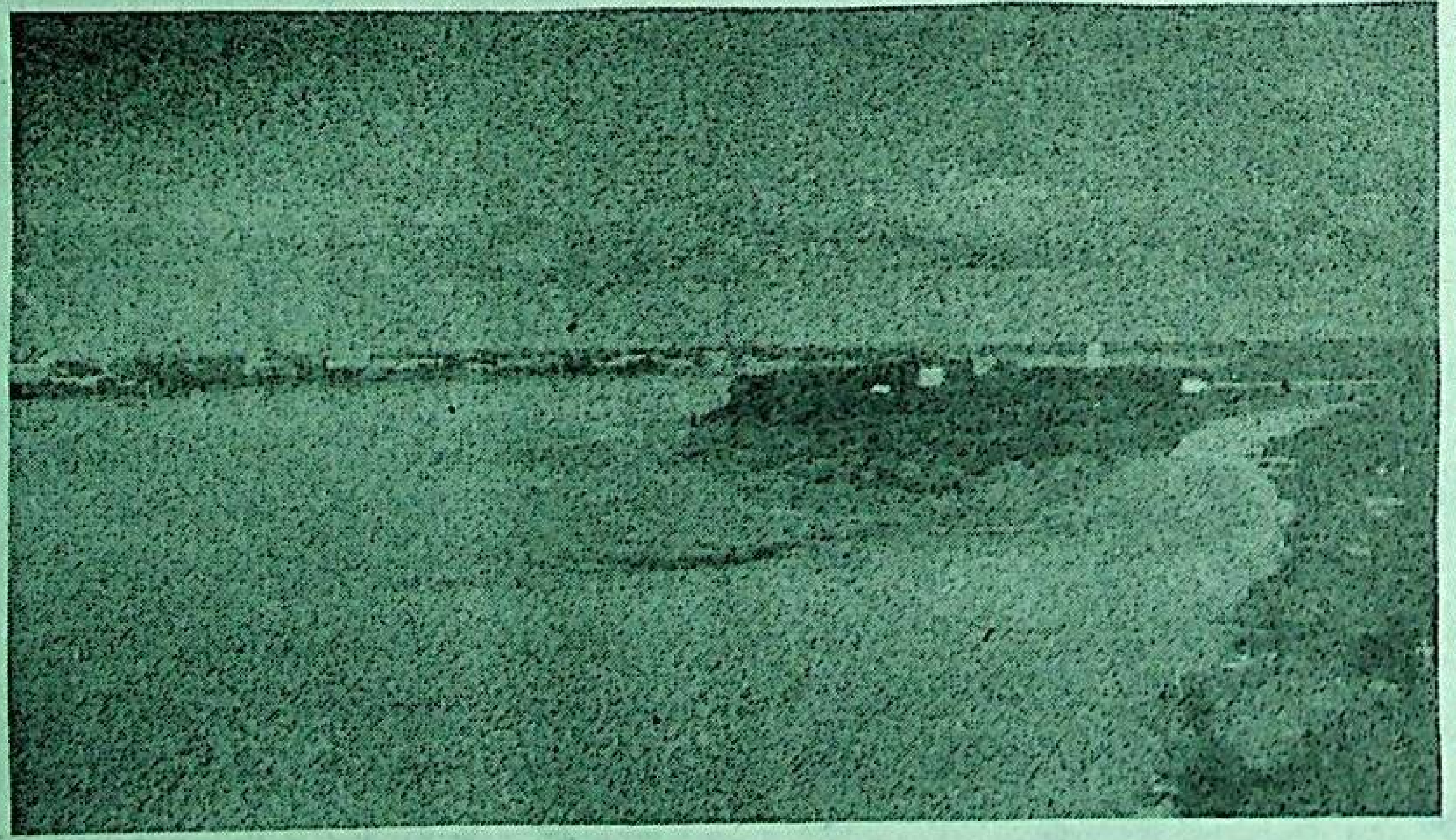

مەملىكىتىمىزدىكى خېيخې شەھىرىنىڭ يەر مەيدانى 68 مىڭ 726 كۋادرات كىلومېتىر، ئاھالىسى 1 مىليون 610 مىڭ بولۇپ، روسىيىنىڭ ئامور ئوبلاستىدىكى پراگوۋشىنسكى شەھىرى بىلەن دەريانىڭ ئىككى تەرىپىدە بىر - بىرىگە قارىشىپ تۇرىدۇ. ئۇ مەملىكىتىمىز بىلەن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ 7000 كىلومېتىرلىق چېگرىسىدىكى ئارىلىقى ئەڭ يېقىن، كۆلىمى ئەڭ چوڭ، ئىقتىدارى ئەڭ مۇكەممەل بولغان بىردىنبىر چېگرا شەھىرى.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن ئېلىندى

دۆلىتىمىزنىڭ چەت ئەللەردىكى باش ئەلچىخانىلىرى دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن كۈتۈۋېلىش يىغىنلىرى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگونىڭ نىگېرىيە، ئىسرائىلىيە، لېسوتو، نامىبىيە ۋە بوتسۋانالاردا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن كۈتۈۋېلىش يىغىنلىرى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

دۆلىتىمىزنىڭ ئوتتۇرا شەرق ۋە ئافرىقىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەردە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى ۋە ۋاقىتلىق ۋەكالەتچىلىرى ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايدا كۈتۈۋېلىش يىغىنلىرى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

بۇ باش ئەلچىلەر، جۇڭگونىڭ سىپرۇستا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى يىن زۇجىن، مالىدا تۇرۇشلۇق ۋاقىتلىق ۋەكالەتچىسى ياڭ فۇگو، سۈرىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋۇمىنمىن، يەمەندە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى يۈ شىنجى، ئىئوردانىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لىيۇباۋلەي، لىۋاندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇپېيچىڭ، مىسىردا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ياڭ فۇچاڭ، كۇۋەيتتە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋاڭ جىڭچى، تۈركىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋۇ كېمىڭ، ئوماندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ جىشياڭ، ئالجىرىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى چىڭيۇ، تانزانىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شىي كۈن، كوتېدىۋادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لىيۇلىدې، گىۋىنېيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى كۇڭ مىڭخۇي، زايىردا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇشيەنجۈ، كونگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چۇفۇجۇن ۋە كامېروندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇيۈرۇڭلاردىن ئىبارەت.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگونىڭ ئاسىيا ھەم تىنچ ئوكيان رايونىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەردە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايدا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

بۇ ئەلچىلەر جۇڭگونىڭ ۋانۇئاتۇدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جەن داۋدې، ھىندىستاندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى پېي يۈەنيىڭ، كىرىباتىدىكى باش ئەلچىخانىسىنىڭ ۋاقىتلىق ۋەكالەتچىسى خۇمىڭشيۇ، نېپالدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ جيۇشىڭ، كامبودژادىكى باش ئەلچىخانىسىنىڭ ۋاقىتلىق ۋەكالەتچىسى شياۋجىنرۇڭ، تايلاندتا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جىن گۈيخۇا، پاكىستاندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ چىڭلى، چاۋشيەندە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چياۋزۇڭخۇەي، پاپۇئا يېڭى گۋىنېيىسىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ پېڭشياڭ، ئاۋستىرالىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى خۋاجۇندۇ، ۋيېتنامدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى جياجۇڭ، يېڭى زېلاندىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى خۋاڭ گۈيفاڭ، بىرمىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چېن باۋلىيۇ، فىلىپپىندە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى گۇەن دېڭمىڭ، لائوستا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاۋ جياخۇا، سىرىلانكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چېن دىفۇ، سىنگاپوردا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى بوشۆجاڭ، مالايسىيادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چيەن جىنچاڭ، ھىندونېزىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇگاڭ، برونېيدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لىيۇشىنشېڭ، كرودىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ تىڭيەن، باڭلادېشتا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ شۇجياڭ ۋە غەربىي ساموئادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋاڭ نىڭشېڭلاردىن ئىبارەت.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىغا قارىتىلغان جازانى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى

جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇ قارارنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: يېقىندا ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى بىردەك قارار ماقۇللاپ، يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىغا قارىتىلغان جازانى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنى قارشى ئالىدۇ.

شېن گوفاڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بۇ قارارى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلغاندا مۇنداق دېدى: نەچچە يىل داۋام قىلغان يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنى جازالاش مەسىلىنىڭ ھەل قىلىنىشىغا پايدىسىز بولۇپلا قالماستىن، بەلكى يۇگوسلاۋىيە خەلقىگە غايەت زور ئاپەت ئېلىپ كەلگەنلىكىنى تولۇق ئىسپاتلىدى.

شېن گوفاڭ مۇنداق دېدى: بىزنىڭچە، بۇ قېتىم خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنى جازالاشنى ئەمەلدىن قالدۇرغانلىقى يۇگوسلاۋىيە قەتئىي چىڭ تۇرۇپ يۈرگۈزۈپ كەلگەن تىنچلىق سىياسىتىنىڭ پۈتكۈل خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ. يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنى جازالاشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىنىڭ تىنچلىق جەريانىنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ياۋروپانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىلىق.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى مۇخبىرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن مۇخبىرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو تەرەپ ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ «باش ۋەزىر ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش»نى ۋە «دياۋيۇ ئارىلى - ياپونىيىنىڭ زېمىنى» دېگەننى مەزكۇر پارتىيىنىڭ ئاۋام پالاتاسى سايلىمى ئەھدىنامىسىگە كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى خاتا قارارىدىن قاتتىق غەزەپلىنىدۇ.

بىر مۇخبىر: خەۋەرگە قارىغاندا، ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى «باش ۋەزىر ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش»نى ۋە «دياۋيۇ ئارىلى - ئەزەلدىن ياپونىيىنىڭ زېمىنى» دېگەننى مۇشۇ پارتىيىنىڭ ئاۋام پالاتاسى سايلىمى ئەھدىنامىسىگە كىرگۈزۈشنى قارار قىلىپتۇ، جۇڭگو تەرەپ بۇنىڭغا قانداق باھا بېرىدۇ؟ دەپ سورىغاندا، شېن گوفاڭ مۇنداق دېدى: «بىز ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ يۇقىرىدىكى خاتا قارارىدىن قاتتىق غەزەپلىنىمىز».

ئۇ مۇنداق دېدى: ھەممىگە مەلۇمكى، جىنگو ئىبادەتخانىسى دۇڭتياۋيىڭجى قاتارلىق مىلىتارىستلار كاتتىباشلىرىنىڭ روھىغا ئاتاپ ياسالغان. ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىقىغا ئۇچرىغان ئاسىيا ئەللىرى ۋە خەلقى ياپونىيە باش ۋەزىرىنىڭ ۋە ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرىنىڭ بۇ ئىبادەتخانىنى تاۋاپ قىلىشىغا قەتئىي قارشى تۇرۇپ كەلگەن. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ياپونىيە تەرەپ تارىخ مەسىلىسىدە خاتا ھەرىكەت قوللىنىپ، ياپونىيە مىلىتارىستلىرىنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغان جۇڭگو قاتارلىق ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ كۆڭلىگە قاتتىق ئازار بەردى. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ بۇ قېتىمقى تارىخ مەسىلىسىدىكى خاتا قىلمىشى جەزمەن يەنە ئاسىيا ئەللىرى خەلقلىرىنىڭ غەزىپىنى قوزغايدۇ ھەم ئۇلارنىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچرايدۇ. ياپونىيىنىڭ ئۆتكەندىكى تارىخ ئۈستىدە ھەقىقىي ئويلىنىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشىنى، تىنچلىق - تەرەققىيات يولىغا مېڭىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

خەلقئارا مېيىپلەر بىرلەشمىسى 9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئوتتاۋا، پارىژ ۋە لىئوندا بىرلا ۋاقىتتا كونا ئاياغلارنى پىرامىدا شەكلىدە تىزىپ، مىنا تازىلاش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش نامايىشى ئۆتكۈزۈپ، مىنا ئىشلىتىشنى توختىتىشنى يەنە بىر قېتىم مۇراجىئەت قىلدى. يېقىنقى 20 يىلدىن بۇيان ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 20 مىنۇتتا بىر ئادەم مىنا دەسسىۋېلىپ يارىلىنىپ تۇردى. سۈرەتتە: پارىژ شەھەر ئاھالىلىرى تىروكادىرو مەيدانىغا دۆۋىلىگەن كونا ئاياغ مۇنارى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يېلتسىن روسىيىنىڭ ئىچكى مەسىلىلىرى توغرىسىدا رادىئو نۇتقى سۆزلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 3 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى رادىئو نۇتقى سۆزلەپ مۇنداق دېدى: چېچېنىيە مەسىلىسى نۆۋەتتە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئەڭ مۇھىم مەسىلە. ھازىر بۇ مەسىلىدە «زور ئىلگىرىلەش بولدى». قانلىق توقۇنۇش توسۇپ قېلىندى، بۇ «ئەڭ مۇھىم» ئىش بولدى.

يېلتسىن يەنە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

روسىيە فېدېراتسىيە قوشۇنىنىڭ قورال - ياراق جابدۇقلىرىنى ئوغرىلاش مەسىلىسى، چېچېنىيىنى ئۇرۇشتىن كېيىن قايتا قۇرۇش مەسىلىسى قاتارلىق ھەل قىلىشقا تېگىشلىك يەنە بىر مۇنچە مەسىلە بار. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر ئالدى بىلەن چېچېنىيە ھاكىمىيەت ئورگىنىنىڭ تەركىبىنى بېكىتىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، چېچېنىيە ئىقتىسادىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، چېچېنىيىگە ئىقتىسادىي ياردەم

ئىچكى سىياسىي ۋەزىيەت توغرىسىدىكى پوزىتسىيىسىنىمۇ بىلدۈردى. ئۇ ئۆتكەن ئايدا كېسەللىك سەۋەبىدىن دوختۇرخانىدا يېتىپ قالغاندىن كېيىن، روسىيىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىدە داۋالغۇش بولدى، بەزىلەر يېلتسىننىڭ زۇڭتۇڭلۇق ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش - يۈرگۈزەلمەسلىكىدىن گۇمان قىلىشتى، يەنە بەزى پارتىيە - گۇرۇھلار يېلتسىننىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىشىنى،

ئوتتۇرا ئاسىيادىكى تۆت دۆلەت ۋە روسىيە ئافغانىستان ۋەزىيىتى توغرىسىدا قوشما بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالمۇتا، 4 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. قازاقىستان زۇڭتۇڭى نەزەرباييېۋ، قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ، ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ، تاجىكىستان

بىرلەشمىسى چېگرىسىنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەرنى قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ. مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا

ئۆتكەبر تېلېگراممىسى. قازاقىستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ، قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ، ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ، تاجىكىستان زۇڭتۇڭى راخمانوۋ ۋە روسىيە زۇڭلىسى چېرنومېلكىن مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى كەچتە ئالمۇتىدا ئۇچراشتى ھەم قوشما بايانات ئېلان قىلىپ، مىللىي يارىشىش يولىنى تېپىش ئۈچۈن ئافغانىستاندىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ، ئالدى بىلەن «تالىبان»نىڭ قوراللىق ھەرىكەتنى دەرھال توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

باياناتتا مۇنداق كۆرسىتىلدى: ئافغانىستاندىكى ئۇرۇش ئوتى مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ چېگرىسىغا يامرىماقتا ھەم مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتى، خەۋپسىزلىكىگە بىۋاستە تەھدىت سالماقتا. باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ئافغانىستان بىلەن مۇستەقىل دۆلەتلەر بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەرنى قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ. مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر 1992 - يىل 5 - ئاينىڭ 15- كۈنى تاشكەنتتە ئىمزالانغان مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ كوللېكتىپ خەۋپسىزلىك شەرتنامىسىگە ئاساسەن، مۇناسىپ ھەرىكەت قوللىنىدۇ.

باياناتتا تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسىتىلدى: كۆپ يىل داۋاملاشقان ئافغانىستان ئۇرۇشىنى دەرھال ئاخىرلاشتۇرۇش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ ئافغانىستاننىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشىدىن ساقلىنىش، ئافغانىستاننىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

بولدى». قانلىق توقۇنۇش توسۇپ قېلىندى، بۇ «ئەڭ مۇھىم» ئىش بولدى.

يېلتسىن يەنە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: چېچىنىيە ۋەزىيىتى يەنىلا كىشىنى خاتىرجەمسىزلەندۈرىدۇ، ئەسىرلەرنى قويۇپ بېرىش مەسىلىسى، چېچىنىيىدە تۇرۇۋاتقان تەركىبىنى بېكىتىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، چېچىنىيە ئىقتىسادىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، چېچىنىيىگە ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش مەسىلىسىنى مۇھاكىمە قىلغىلى بولىدۇ.

يېلتسىن زۇڭتۇڭ بولغان ھازىرقى يۈرگۈزۈش - يۈرگۈزمەسلىكىدىن گۇمان قىلىشتى، يەنە بەزى پارتىيە - گۇرۇھلار يېلتسىننىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىشىنى، پېشباشتىن ئومۇمىي خەلق سايلىمى ئۆتكۈزۈشنى تەلەپ قىلىشتى. يېلتسىن بەزىلەرنىڭ ئۆزى كېسەل بولۇپ قالغان پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ «خۇسۇسىي مەنپەئىتىنى كۆزلەپ، ناتوغرا ھەرىكەت قىلىۋاتقان»لىقىنى ئەيىبلىدى.

ھەرىكىتى ئارقىلىق ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشنى، تىنچلىق - تەرەققىيات يولىغا مېڭىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئۇ يەنە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: دياۋيۈ ئارىلى مەسىلىسىدە جۇڭگو تەرەپنىڭ مەيدانى ئېنىق ۋە قەتئىي، ياپونىيە تەرەپنىڭ ھەرقانداق ھەرىكىتى جۇڭگونىڭ دياۋيۈ ئارىلىغا نىسبەتەن ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئىگە بولۇش ئىرادىسىنى قىلچىمۇ تەۋرىتەلمەيدۇ.

روسىيە زۇڭلىسى بىلەن چېچىنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر رەھبىرى قوشما بايانات ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 3-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى چېرنومېلكىن بىلەن چېچىنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر رەھبىرى ياندارېيېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى موسكۋادا چېچىنىيىنىڭ ئىقتىسادىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىش بويىچە بىرلەشمە كومىتېت قۇرۇش توغرىسىدىكى قوشما باياناتقا ئىمزا قويدى.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، قوشما باياناتقا يەنە روسىيە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كاتىپى لېبېد ۋە چېچىنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى زاكايېۋمۇ ئىمزا قويغان.

قوشما باياناتتا مۇنداق دەپ بەلگىلەندى: بىرلەشمە كومىتېتنىڭ ئىككى نەپەر رەئىسىنى تەيىنلەش ۋاقتى مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنىدىن كېچىكتۈرۈلمەيدۇ، بۇ كومىتېت چېچىنىيىنىڭ مەركىزى گروزنىدا تەسىس قىلىنىدۇ، ھەپتىدە كەم دېگەندە بىر قېتىم يىغىن ئاچىدۇ.

باياناتتا مۇنداق دەپ بەلگىلەندى: بىرلەشمە كومىتېتنىڭ ھازىرقى مۇھىم ۋەزىپىسى - ئۇرۇشنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغانلارغا تۆلەم بېرىش مەسىلىسىنى ھەم ئاھالىلەرنىڭ قىشتىن ئۆتۈشىگە كېرەكلىك يېمەكلىك ۋە يېقىلغۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىن ئىبارەت.

كومىتېتنىڭ ۋەزىپىسى روسىيە زۇڭتۇڭىنىڭ چېچىنىيە مەسىلىسى توغرىسىدىكى بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلىشقا نازارەتچىلىك قىلىش، جىنايەتچىلەرگە ۋە تېررورلۇق ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىش، پۇل ئاجرىتىپ بېرىشكە ۋە ماددىي ئەشيالارنى ئىشلىتىشكە نازارەتچىلىك قىلىش، چېچىنىيىنىڭ ئىقتىسادىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە دائىر پىلان ۋە تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

چېرنومېلكىن مۇنداق دېدى: مەن ياندارېيېۋ بىلەن بىر قاتار مەسىلىلەردە ئورتاق تونۇشقا كەلدىم، بىراق، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا بەزى ئىختىلابلار يەنىلا مەۋجۇت. روسىيە زۇڭلىسى مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: چېچىنىيە مەسىلىسى - روسىيىنىڭ ئىچكى ئىشى، روسىيىنىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكى جەھەتتە سودىلىشىشقا يول قويۇلمايدۇ، چېچىنىيىنىڭ ھەربىي ئىشلار مەسىلىسى روسىيە زۇڭتۇڭىنىڭ 1996-يىل 6-ئاينىڭ 25-كۈنىدىكى بۇيرۇقىغا ئاساسەن ھەل قىلىش كېرەك.

سرىلانكا ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى شىمالدىكى مۇھىم شەھەر كىلىنوچنى قايتۇرۇۋالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كولومبو، خەۋىرى. بىر ھەپتە كەسكىن جەڭ قىلىش ئارقىلىش، سرىلانكا ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن كېيىن تامىل ئىرام يولۋىسى ئازادلىق تەشكىلاتى كونتروللۇقىدىكى سرىلانكىنىڭ شىمالدىكى ئاخىرقى بىر مۇھىم بازا- كىلىنوچنى قايتۇرۇۋالدى.

ئۆتكەن يىل 12 - ئاينىڭ باشلىرىدا ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى جافنانى قايتۇرۇۋالغاندىن كېيىن، يولۋاس تەشكىلاتى باش شتابىنى كىلىنوچ شەھىرىگە يۆتكىگەنىدى. بۇ شەھەر شىمالىي ئۆلكىگە، كولومبودىن جافنا شەھىرىگىچە بولغان تۆمۈريول غول لىنىيىسىگە جايلاشقان، ئۇ پايتەخت كولومبودىن 255 كىلومېتىر يىراقلىقتا بولۇپ، مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا ئىگە.

7 - ئايدىن بۇيان، ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى كىلىنوچنى قايتۇرۇۋېلىش ئۈچۈن ئۈچ باسقۇچقا بۆلۈپ سرىلانكىنىڭ شىمالدىكى رايونلاردا «جەزمەن غەلىبە قىلىمىز» ناملىق ھەربىي ھەرىكەتنى قانات يايدۇردى. 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى باشلانغان 3 - باسقۇچلۇق ھەربىي ھەرىكەتتە ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىنىڭ قۇرۇقلۇق قىسمى ھاۋا ئارمىيىسى تىك ئۇچار ئايروپىلانلىرىنىڭ مۇھاپىزىتىدە برونېۋىكلارنى ئىشقا سېلىپ، پالەندەن شەھىرىدىن يولغا چىقىپ، ئىككى يولغا بۆلۈنۈپ كىلىنوچ شەھىرىگە قىستاپ كەلدى، بىراق يول بويىدا يولۋاس تەشكىلاتى پارتىزانلىرىنىڭ كۈچلۈك قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. دەسلەپكى مەلۇماتقا قارىغاندا، يەتتە كۈنلۈك كەسكىن جەڭدە ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىدىن 250 تىن ئارتۇق كوماندىر، ئەسكەر ھاياتىدىن ئايرىلغان، 300 دىن ئارتۇق كىشى يارىلانغان، يولۋاس تەشكىلاتى پارتىزانلىرىدىن تەخمىنەن 800 ئادەم ئۆلگەن، 1000 دىن ئارتۇق ئادەم يارىلانغان.

خەۋەرگە قارىغاندا، ھازىر شىمال ئۆلكىسىدىكى يولۋاس تەشكىلاتى پارتىزانلىرىنىڭ ئاساسىي كۈچى شەرقىي شىمالدىكى ئورمانلىققا يۆتكەلگەن.

ئەراپات ياۋروپادىن پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىگە قاتنىشىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 4 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى كەچتە پارىژدا ياۋروپادىن پارىژدا ئۆتكۈزۈلىدىغان پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىگە قاتنىشىشنى تەلەپ قىلدى.

ئەراپات فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك بىلەن بىر سائەتتىن كۆپرەك سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن، مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئىتتىپاقى دۆلەت باشلىقلار يىغىنى ھارپىسىدا، مەن شىراك زۇڭتۇڭ ئارقىلىق ياۋروپادىن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقىنى مۇستەھكەملەشتە ئۈنۈملۈك رول ئوينىشىنى تەلەپ قىلدىم.

ئەراپات مۇنداق دېدى: مەن ئۆتكەندە ھاسىل قىلىنغان كېلىشىملەرنىڭ يولغا قويۇلۇشىنىلا تەلەپ قىلىمەن، چۈنكى ئۇ كېلىشىملەر ئادەتتىكى ئىككى تەرەپلىك كېلىشىم ئەمەس، بەلكى خەلقئارا كېلىشىم.

شىراك زۇڭتۇڭ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: «مۇھىمى، ھاسىل قىلىنغان كېلىشىم ئاساسىدا سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش».

شىراك ئەراپات بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىنلا ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن تېلېفوندا يېرىم سائەت سۆھبەتلەشتى. فرانسىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىنىڭ باياناتچىسى كورونا خانىم شىراك ئىسرائىلىيە زۇڭلىسىنى پەلەستىنلىكلەر ئالدىدا كونكرېت ھەرىكەت قوللىنىشقا ئىلھاملاندۇردى، دېدى.

مۇبارەك: پەلەستىن - ئىسرائىلىيە توقۇنۇشى يەنىمۇ يامانلىشىدۇ، دەپ ئاگاھلاندۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 1 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بۈگۈن ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە پەلەستىن بىلەن ئىمزالانغان كېلىشىم بويىچە ھېبروننىڭ كۆپ قىسىم رايونلىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كەتمىسە، پەلەستىن- ئىسرائىلىيە توقۇنۇشى يەنىمۇ يامانلىشىدۇ.

مۇبارەك ئىسرائىلىيە «كەچلىك» گېزىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا بۇ ئاگاھلاندۇرۇشنى چىقاردى. ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن - ئىسرائىلىيە توقۇنۇشى يامانلاشسا، ئىسرائىلىيىنىڭ ئىناۋىتى تۆكۈلىدۇ، زوراۋانلىق ۋەقەلىرى يەنە يۈز بېرىدۇ.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

جەسەت تونۇش ئېلانى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت ئالتە ئەتراپىدا (بېيجىڭ ۋاقتى) دۆلەت يولى 312 - لىنىيىسىنىڭ 4160 كىلومېتىر ئورنىدا قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، بىر ئادەم ئۆلگەن، ئۆلگۈچى ئۇيغۇر، 65 ياش ئەتراپىدا بولۇپ، ئۈچىسىغا خورمارەڭ چاپان، قارا كۆك رەڭلىك ئىشتان كىيگەن، پۇتىدا كالاچلىق ئۆتۈك بار. ئۇنىڭ يېنىدىن مەمەت تۇرسۇن 9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى نەزىرگە چاقىرغان باغاق چىقتى. ئادرېسى ئۆمەر ئاخۇننىڭ ئۆيى دېيىلگەن. ئەھۋال بىلگۈچىلەرنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرى تيانشان رايونلۇق قاتناش چوڭ ئەترىتى ياكى ئۇلانباي قاتناش ئەترىتى بىلەن ئالاقىلىشىشنى سورايمىز. ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2824359، 5811409

ئالاقىلەشكۈچى: **ليۇجاڭلىڭ، يۈەن چاڭجېڭ، ۋۇتۇەنجۈن.**

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

غەيرەت غازىم، ئەر، 18 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.55 مېتر ئەتراپىدا، يالاڭباش يۈرىدۇ، بۇغداي ئۆڭلۈك، قاراقاش، باشلانغۇچ مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە. مەزكۇر 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنى تۇرپان ئايدىڭكۆل يېزىسىغا قاراشلىق داستا يايلىقىدىن كېتىپ قالغان. ھازىرغىچە ئىز- دېرىكى بولمىدى. كۆرگۈچىلەرنىڭ ئايدىڭكۆل يېزىلىق ج . خ پەيچۇسوسىغا ياكى ئۈرۈمچىدىكى 4819417 - نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق قېيۇم روزىغا خەۋەر قىلىپ قويۇشنى سورايمىز. بالىنى تېپىپ بەرگۈچىلەرگە سۆيۈنچە بېرىلىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新 疆 日 报
（ 维 文 ）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
ئۆكتەبر
9
چارشەنبە

تۇزلەڭلىكتە ئورمان بەرپا قىلىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسرايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاۋتېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1 مىليون 17 مىڭ مو يەردە ئورمان بەرپا قىلىنىپ، ئۇدا تۆت يىل 1 مىليون مو يەردە ئورمان بەرپا قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۈگۈنكى كۈندە تۇزلەڭلىكتىكى سۈنئىي ئورمانلىق كۆلىمى 11 مىليون مودىن ئېشىپ كەتتى، ياغاچ ماتېرىيال زاپىسى 30 مىليون كۇب مېتىرغا يېقىنلاشتى، يىلىغا 2 مىليون 200 مىڭ كۇب مېتىر ياغاچ ماتېرىيالى بىلەن تەمىنلەش ئىمكانىيىتى تۇغۇلدى. 1995 - يىلى تۇزلەڭلىكتىن كېسىلگەن ياغاچ ماتېرىيال مىقدارى 1 مىليون 630 مىڭ كۇب مېتىر بولۇپ، تاغلىق رايوندىن كېسىلگەن ياغاچ ماتېرىيالدىن 2.7 ھەسسە كۆپ بولدى. ياغاچ ماتېرىيال ئىشلىنىدىغان ئاساسىي رايون تاغلىقتىكى ئورمانلىقتىن تۇزلەڭلىك ئورمانلىقىغا يۆتكىلىش ستراتېگىيىسى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

دەريا سۈيى تاغدىن كېلىدۇ. تاغلىق رايون ئورمانلىقى سۇ مەنبەسىنى ساقلايدىغان يېپىنچا گەۋدە. بۇرۇن زور كۆلەمدىكى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە خەلققە كېرەكلىك ياغاچ ماتېرىيالنىڭ ھەممىسى تاغلىق ئورمانلىقتىن كەلتۈرۈلەتتى. 50 -، 60 - يىللاردا يىلىغا ئەڭ كۆپ بولغاندا 700 مىڭ كۇب مېتىردىن ئارتۇق ياغاچ ماتېرىيالى كېسىلەتتى. شىنجاڭنىڭ تاغلىق رايون ئورمانلىق كۆلىمى دۆلەت زېمىنىنىڭ 1.05 پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە قارىغاينىڭ ئۆسۈپ ماتېرىيال بولۇشىغا 140 يىل ئۆپچۆرىسىدە ۋاقىت كېتىدۇ. ھەر يىلى كۆپلەپ كېسىۋەرگەندە تاغلىق ئورمان مەنبەسى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتمۇ بۇزۇلىدۇ، سۇ، تۇپراق ئېقىپ كېتىدىغان ئەھۋال كېلىپ چىقىدۇ.

شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى قۇم - بورانىنىڭ بوستانلىقنى ۋەيران قىلىشىدىن مۇداپىئە كۆرۈش، بوستانلىق كىلىماتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، نەچچە ئون يىل قەتئىي بوشاشماي تىرىشىپ ئىشلەپ، مۇكەممەل ئىھاتە ئورمانلىق سىستېمىسى بەرپا قىلدى. ئىھاتە ئورمانلىقىدا تېرەك ئاساس قىلىنىدۇ، تېرەكنى ياغاچ ماتېرىيالى ئورنىدا ئىشلىتىشكە بولىدۇ، ئالاھىدە ماتېرىيال ئېھتىياجىدىن باشقا، تېرەكنى كۆپ جاغلاردا قارىغاي ئورنىدا ئىشلىتىشكىمۇ بولىدۇ، تېرەكنىڭ ئۆسۈپ ماتېرىيالغا ئايلىنىش ۋاقتى 15 - 20 يىل بولۇپ، قارىغاينىڭ ماتېرىيال بولۇش ۋاقتىدىن كۆپ قىسقا، باھاسى ئەرزان. ياغاچ ماتېرىيالى بىلەن تەمىنلەيدىغان رايوننى تاغلىق رايوندىن تۇزلەڭلىككە يۆتكەندۈرۈشكە باب كېلىدۇ. شىنجاڭدا سالا ئېتىزلارنى ئەڭ بۇرۇن ئورمان تورىغا ئايلاندۇرغان خوتەن ۋىلايىتىگە 80 - يىللاردا يىلىغا 400 كۇب مېتىردىن ئارتۇق ياغاچ ماتېرىيالى يۆتكەپ كېلىشكە توغرا كېلەتتى. ھازىر بۇ ۋىلايەت ئۆزىنى تەمىنلىگەندىن سىرت ئېشىنىپ، يىلىغا 5000 - 8000 كۇب مېتىر ياغاچ ماتېرىيالىنى باشقا جايلارغا يۆتكەپ بېرىدىغان بولدى.

بايىنبۇلاق يايلىقىدىكى موڭغۇل چارۋىچى داڭ شىنشېڭ دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش يوللىرىنى خالىسانە قوغدىدى ھەم ئۆزىنىڭ ئېتىنى شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم خەۋەرلىشىش باش پونكىتىنىڭ قاراۋۇللۇق ئورنىدىكى جەڭچىلەرنىڭ خەۋەرلىشىش يوللىرىنى قوغداشقا ئىشلىتىشكە ئۆتۈنۈپ بەردى.

سۈرەتتە: داڭ شىنشېڭ قاراۋۇللۇق ئورنىغا يېڭىدىن ئالمىشىپ كەلگەن ئىككى جەڭچىگە ئات مىنىشنى ئۆگەتمەكتە.

سۈن لى فوتوسى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **دۇەن شىن**، ئۆز مۇخبىرىمىز **گۇاڭ جيەن** خەۋەر قىلىدۇ: 10 - ئاينىڭ دەسلەپىدە بىز سانائەت 1 - شىسىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشى ئىش ئورنىنىڭ كورلىدىن مانچۇلۇققىچە بولغان 130 كىلومېتىرلىق باش ئۇچاستكىدا ئىش ئورنىدا قۇرۇلۇشچىلارنىڭ كېچە - كۈندۈز توختىماي ئىشلەۋاتقانلىقىنى، نەچچە ئون كىلومېتىر كېلىدىغان تۆمۈريول ئۇلىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەنگەنلىكىنى كۆردۇق.

بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كورلا - قەشقەر بۆلىكىدە ئىش باشلانغاندىن بۇيان، سانائەت 1 - شىسى كورلا - قەشقەر بۆلىكىنى ياساشتىكى ئاساسلىق قوشۇن بولۇش سۈپىتى بىلەن كورلىدىن كۇچاغىچە بولغان تۇنجى بۆلەكنى ۋە بارلىق ئۈستانىسا ئۆيلىرىنى ياساش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغانىدى. پۈتۈن شىدىكى قۇرۇلۇشقا قاتناشقان ئورۇنلار ئەڭ قىسقا ۋاقىت ئىچىدە كۆچۈرۈش، نۇقتا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە ئۈسكۈنىلەرنى يۆتكەش خىزمەتلىرىنى ئورۇنداپ بولدى ھەم قۇرۇلۇش چېرتيوژى تولۇق بولمىغان، ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش قىيىن بولغان، تۇرمۇش، خىزمەت مۇھىتى جاپالىق بولغان ئەھۋالدا قۇرۇلۇشقا جىددىي كىرىشىپ كەتتى. 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، 500 دىن ئارتۇق چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى ماشىنا - ئۈسكۈنە، 2500 دىن كۆپرەك قۇرۇلۇش ئىشچىسىنى ئىشقا سېلىپ، 500 مىڭ كۇب مېتىرغا يېقىن تۇپا - تاش قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە باقمىچىلىقتىن قىلىنغان كىرىم دېھقان، چارۋىچىلار ئومۇمىي كىرىمىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى، يەنى ئائىلىلەردە چارۋا مال بورداش كەسپىگە تولۇق ئەھمىيەت بېرىپ، باقمىچىلىق كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇپ، چارۋا ماللارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى زور دەرىجىدە كۆپەيتتى.

بۇ ۋىلايەت دېھقان - چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىدە «بەش چوڭ قۇرۇلۇش»نى يولغا قويۇپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى، يەنى ئائىلىلەردە چارۋا مال بورداش كەسپىنى بۇ قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم بىر تۈرى قىلىپ بېكىتتى، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك باقمىچىلىق كەسپىنى ھەر جەھەتتىن قوللىدى. دېھقان، چارۋىچىلارنى كۆپلەپ چارۋا مال بېقىشقا دەۋەت قىلىش بىلەن بىللە، بىر قىسىم يېزا - كەنتلەرنى سىناق نۇقتىسى قىلىپ، نۇقتا ئارقىلىق دائىرىگە يېتەكچىلىك قىلدى. باقمىچىلىققا دائىر يېڭى ئۇچۇر ۋە تېخنىكا بىلەن تەمىنلىدى. چارۋىچىلىق تارماقلىرى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلەر ۋەكىللىرىنى سانجى، قۇتۇبى قاتارلىق جايلارغا تەجرىبە ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى. يېزا ئىگىلىك بانكىلىرى 20 مىليون يۈەن قەرز پۇل ئاجرىتىپ، باقمىچىلىقنى قوللىدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار يەم - خەشەك پىششىقلاش، چارۋا ماللارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىش، چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش ھەمدە سىرتقى جايلاردىن نەسىللىك چارۋا ماللارنى كىرگۈزۈش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. ھەر تەرەپنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا ۋىلايەت بويىچە 100 دىن ئارتۇق قوي - كالا بوردايدىغان ئائىلىلەر 1000 دىن ئاشتى. پەقەت بۇ يىل يېڭىدىن كۆپەيگەن باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 200 گە يەتتى. ۋىلايەت بويىچە باقمىچىلىقتىن قىلىنغان كىرىم دېھقان، چارۋىچىلار يىللىق كىرىمىنىڭ 33.3

خوتەن ناھىيىسىدە تەبىئىي ئورمانلىق كۆلىمى يىلدىن يىلغا ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىڭ لۇپېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەبىئىي ئورمانلىقنى باشقۇرۇش ۋە

كەلگەندە ناھىيە بويىچە توغراقلىق كۆلىمى بىردىنلا ئازىيىپ 45 مىڭ موغا چۈشۈپ قالغان. 1976 - يىلى خوتەن ناھىيىسى توغراقلىقنى ئاسراش ۋە ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن

يۇقىرىقى تەدبىرلەر ئارقىلىق خوتەن ناھىيىسىدە تەبىئىي توغراقلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، توغراقلىق ئازادلىقنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى 150 مىڭ

ۋاڭ يۆسەن گېرمانىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **پېڭ ۋېنمىڭ** خەۋەر

شىركىتىنىڭ خەلقئارادا مەلۇم ئورنى بار،

ئۆز مۇخبىرىمىز **پېڭ ۋېنمىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن گېرمانىيە سىمونت شىركىتى ئېلېكتر ئەسۋابى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ بۆلۈمىنىڭ باش جىڭلىسى ۋېزېل ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

ۋېزېل ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى سىمون چەكلىك شىركىتى بىلەن بېيجىڭ كومپيۇتاتور زاۋۇتى بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن بەش كۈنلۈك يېڭى مەھسۇلاتلارنى كېڭەيتىش - تېخنىكا ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن ئۈرۈمچىگە كەلگەن.

ۋاڭ يۈسەن مۇنداق دېدى: سىمون شىركىتىنىڭ خەلقئارادا مەلۇم ئورنى بار، مەھسۇلاتلىرىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى، بولۇپمۇ ئاپتوماتلىشىش سەۋىيىسى يۇقىرى، بۇ شىركەتنىڭ شىنجاڭ بىلەن بۇ جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ، مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن.

تۇنۇگۈنكى تېخنىكا ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 50 نەچچە چوڭ - ئوتتۇرا كارخانىدىن كەلگەن 100گە يېقىن تېخنىك گېرمانىيە مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ ئاپتوماتلاشتۇرۇش تېخنىكىسى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى.

ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەبىئىي ئورمانلىقنى باشقۇرۇش ۋە ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى كۈچەيتىپ، توغراقلىق كۆلىمىنى يىلدىن يىلغا ئاشۇرۇپ كەلدى، 1995 - يىلىغا كەلگەندە توغراقلىق كۆلىمىنى 143 مىڭ موغا يەتكۈزدى.

خوتەن ناھىيىسىنىڭ توغراقلىقى بوستانلىقنى قوغدايدىغان بىردىنبىر تەبىئىي توساق، شۇنداقلا ئوتۇن مەنبەسى. ئىلگىرى كىشىلەرنىڭ تونۇشى يېتەرسىز بولغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىشتا ۋە تۇرمۇشتا توغراقلىقنى ئوتۇن ئورنىدا قالاش ۋە توغراقلىقنى بۇزۇپ يەر ئېچىشتەك ئەھۋاللار كۆرۈلگەن. بۇنىڭ بىلەن توغراقلىق ۋە تەبىئىي يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەر ئېغىر ھالدا بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان. 1975 - يىلىغا

1976 - يىلى خوتەن ناھىيىسى توغراقلىقنى ئاسراش ۋە ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، توغراقلىقنى باشقۇرۇش پونكىتى قۇردى ۋە مۇھاپىزەت قىلىش تەدبىرلىرىنى كۈچەيتتى. ئۇلار بىر تەرەپتىن، تېرىشقا باب كەلمەيدىغان يەرلەردە توغراق ئۆستۈردى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ھەر يىلى ياز، كۈز پەسلىدە دېھقانلارنى قىر سېلىش، كەلكۈن سۈيىنى باشلاپ تىندۇرما قىلىشقا تەشكىللەپ، توغراقلىقنىڭ يېتىلىشىگە زېمىن ھازىرلىدى. يېڭى بەرپا قىلىنغان توغراقلىقتا چارۋا بېقىش ۋە يومران توغراقلارنى كېسىشنى قەتئىي چەكلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كونا توغراقلىقنى يېڭىلاشنى يولغا قويۇپ، سۈپىتى تۆۋەن دەل - دەرەخلەرنى تەدرىجىي ماتېرىيال ئورمىنىغا ئۆزگەرتتى.

راۋاجلاندۇرۇش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، توغراقلىق ئازادلىقنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى 150 مىڭ مولۇق سەۋىيىگە يېقىنلاشتۇرۇلدى.

بويىچە [illegible] قىلىنغان كىرىم دېھقان، چارۋىچىلار يىللىق كىرىمىنىڭ 33.3 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت خىزمەتچىلىرى ئىمتىھان ئېلىش ئارقىلىق قوبۇل قىلىنىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋىن شۇ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى 10 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ جەمئىيەتكە يۈزلىنىپ ئىمتىھان ئېلىش ئارقىلىق مۇدىر دەرىجىلىك بۆلۈم خادىمىدىن تۆۋەن، رەھبەرلىك ۋەزىپىسى يوق دۆلەت خىزمەتچىسى قوبۇل قىلىشنى قارار قىلدى.

بۇ قېتىم ئاشكارا قوبۇل قىلىنىدىغان دۆلەت خىزمەتچىسى ئىككى يىلدىن ئارتۇق خىزمەت ستاژىغا ئىگە، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى، كوللېكتىپ ئىگىلىكتىكى ئورۇندا ئىشلەۋاتقان خىزمەتچىلەر بولۇپ، ئۇلار ئىمتىھان ئارقىلىق قوبۇل قىلىنىدۇ. دۆلەت خىزمەتچىسى ئاساسىي شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان، ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، 35 ياشتىن تۆۋەن، ئۈرۈمچى شەھىرىدە نوپۇسى بارلار ئوبيېكت قىلىنىدۇ. يازما ۋە يۈز تۇرا ئىمتىھان ئېلىش ئۇسۇلى قوللىنىلىدۇ.

قىسقا خەۋەر

☆ ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكىلەر 10 - ئاينىڭ 4 - كۈنى مەملىكەتلىك نەمۇنىچى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورنىنىڭ باشلىقى جىن جىگاڭدىن، مەملىكەتلىك نەمۇنىچى سودا - سانائەت باشقۇرۇش ئورنى-شاڭخەي شەھىرى نەنمىن شەرقىي كوچىسى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورنىدىن ئۆگىنىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىردى.

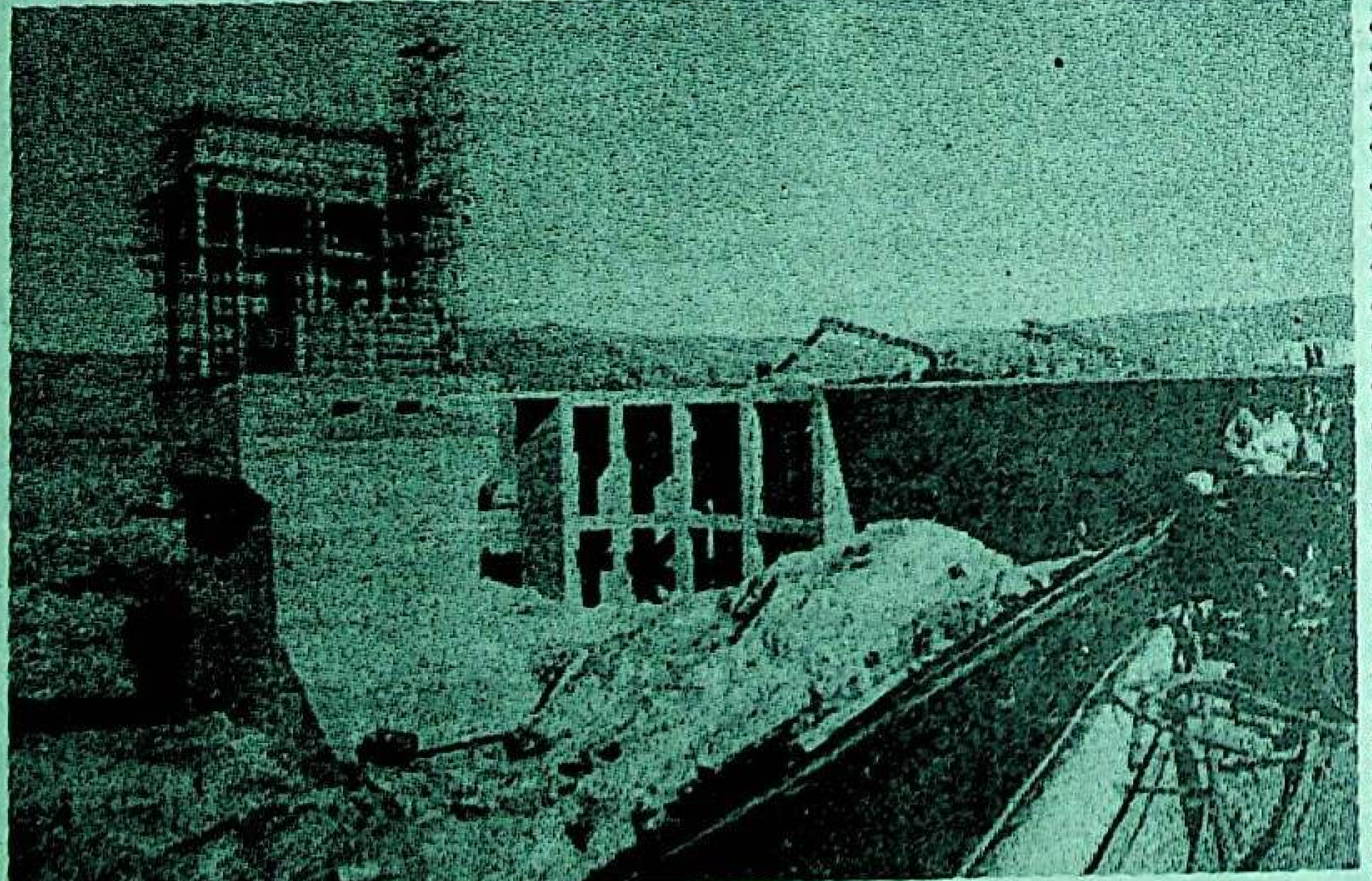

216 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ شىنجاڭنىڭ قابا دەريا ئېغىزىدا قۇرۇلۇۋاتقان ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشى ھازىر دەسلەپكى كۆلەمنى شەكىللەندۈرۈپ، ئاساس گېنېراتورلارنى تەڭشەش - سىناق قىلىش باسقۇچىغا كىردى. بۇ قۇرۇلۇش پۈتسە، ئالتاي ۋىلايىتىدىكى بەش ناھىيىنىڭ سانائەت، تۇرمۇشتا ئىشلىتىلىدىغان توك مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى **ئەنۋەر** فوتوسى

پارتىيە گېزىتىگە مۇشتىرى بولۇش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئېھتىياجى

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش خىزمىتىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجە يارىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىببۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى بۇ يىل پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىنى تارقىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، بازار رىقابىتىدە دادىل يول ئېچىپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجە ياراتتى. ھازىر ئۈرۈمچى رايونىدا ھەر 100 كىشىگە 89 پارچىدىن گېزىت- ژۇرنال توغرا كېلىپ، مەملىكەت بويىچە ھەر 100 كىشىگە 16 پارچە، ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر 100 كىشىگە 29.9 پارچە گېزىت - ژۇرنال توغرا كېلىش سەۋىيىسىدىن ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە ئۆلكە، شەھەرلەر ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

بۇ ئىدارە بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقىدىكى 30 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق گېزىت - ژۇرنالنىڭ مۇندەرىجىسىنى ئوبلاست، ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيىلەردىكى پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرىگە يەتكۈزۈپ بەردى، 100 مىڭ پارچە تەشۋىقات ۋەرىقى تارقاتتى ۋە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنىڭ تەييارلىق ئىشلىرىنى پۇختا ئىشلىدى. 1 مىليون 120 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئاپتونوم رايون ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىدە تارقىتىلىدىغان گېزىت- ژۇرناللار سانىنىڭ يىغىندىسىنى كومپيۇتېر تورىغا كىرگۈزدى. شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى بۇ يىل 7 - ئايدا يەنە ئابونتلار تاپشۇرۇپ ئالالمىغان گېزىت - ژۇرناللارنى پوچتا ئورۇنلىرى تولۇقلاپ بېرەلمىسە ئۈچ كۈن ئىچىدە ئۇلارغا مۇشتىرى ھەققىنى تۆلەپ بېرىش قاتارلىق ئالتە تۈرلۈك مۇلازىمەتلىق ئەھدىنامىسى ئېلان قىلىپ ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىپ، مۇشتىرىلارنىڭ مەنپەئەتىنى قوغدىدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ماسلىشىپ، گېزىت - ژۇرناللارنىڭ مۇشتىرىلار قولىغا ئۆز قەرەلىدە يەتكۈزۈلۈشىگە تىرىشىپ كاپالەتلىك قىلدى، نەتىجىدە گېزىت - ژۇرناللارنىڭ تىراژى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. «ياشانغانلار گېزىتى»نىڭ تىراژى 100 مىڭ پارچىدىن ئېشىپ كەتتى، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى»قاتارلىق گېزىت- ژۇرناللارنىڭ تىراژىمۇ بولتۇرقىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

نۆۋەتتە، شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى 1997- يىللىق گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش تەشۋىقاتى ۋە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنىڭ تەييارلىقىنى جىددىي ئىشلىمەكتە.

ئاقسۇ ۋىلايىتى پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى توپلاش، تارقىتىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ھىدايەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى يېقىندىن ماسلىشىپ، پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى توپلاش ۋە تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇلتۇر ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى، يېزا ئىگىلىك 1 - شىسى تەشۋىقات باشقارمىسى، ناھىيە، شەھەرلىك تەشۋىقات بۆلۈملىرى، پوچتا- تېلېگراف ئىدارىلىرى تەشۋىقات بۆلۈملىرى، پوچتا- تېلېگراف پونكىتلىرى بىلەن پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىنىڭ مۇشتىرى سانىنىڭ ئېشىشى ۋە ئۆز قەرەلىدە تارقىتىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى، ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن مۇشتىرى بولغاندا، ئالدى بىلەن مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ «ئىككى گېزىت، ئىككى ژۇرنال»ىغا مۇشتىرى بولۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنى، ئاپتونوم رايونلۇق، ۋىلايەتلىك، ناھىيە، شەھەرلىك ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇنلارنىڭ جەزمەن پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇشىنى ئېنىق بەلگىلىدى، تارقىتىش دائىرىسىنى كېڭەيتتى.

ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلىك پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى، تارقىتىش پونكىتلىرى پائال ماسلىشىپ، ئائىلىلەرگىچە بېرىپ مۇشتىرى قوبۇل قىلىش، سەييارە مۇلازىمەتلىق قىلىش، پەسىل ئالاپ مۇشتىرى كېڭەيتىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مۇشتىرىلارغا ئاسانلىق يارىتىپ، ئۇلارنى رازى قىلدى. ئۆتكەن يىلى ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرى 100 گە يېقىن مۇشتىرى توپلاش سەييارە مۇلازىمەتلىق پونكىتى قۇردى. پونكىتتىكىلەر كوچىمۇ كوچا يۈرۈپ مۇشتىرى توپلىدى. نەتىجىدە، 1996- يىلى ۋىلايەت بويىچە «خەلق گېزىتى»گە 1587 مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىپ، ۋەزىپە % 96؛ «ئىزدىنىش»- ژۇرنىلىغا 3285 مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىپ، ۋەزىپە % 119 ئورۇندالدى. «شىنجاڭ گېزىتى»گە 12 مىڭ 886 مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىپ ۋەزىپە % 93، «شىنجاڭ ئاۋانگارتلىرى» ژۇرنىلىغا 1114 مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىپ، ۋەزىپە % 97 ئورۇندالدى. «ئاقسۇ گېزىتى»گە 14 مىڭ 714 مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىپ، ۋەزىپە % 83 ئورۇندالدى.

نۆۋەتتە ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ۋە تەشۋىقات، پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، «بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش، بالدۇر تەشۋىق قىلىش، بالدۇر ئىش باشلاش» پرىنسىپى بويىچە ئىش كۆرۈپ، كېلەر يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ تەييارلىقلىرىنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

كەلپىنگە كەلكۈن كەلگەندە ...

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر

«سۇغا باغرى قانمىغاچقا، كۆپ ھاللاردا سىرىقتال - موھتاجلىقتا ياشايدىغان بۇ يۇرتتىن ئالىمۇ - زالىمۇ، بايمۇ - گادايمۇ چىققانكى، ئەزەلدىن بىرمۇ تىلەمچى چىقمىغان ئەمەس. بۇنىڭدىكى بىردەبىر خاسىيەتلىك سەۋەب شۇكى، سايدا ئۆغۈلۈپ، تاشقا دەسسەپ ئۆسكەن بۇ ئىرادىلىك خەلق دۇنيانى، ياشاشنى ۋە ئىنسانىي قىممەتنى چىن مەنىسىدىن ئەمگەك، دەپ چۈشىنىدۇ».

— ئابدۇرېھىم ئابدۇللانىڭ «داۋانلىق يوللار» دېگەن پوۋېستىدىن.

شۇنداق، سۇ قىسلىقى تۈپەيلىدىن ھېلىغىچە نامراتلىقتىن قۇتۇلالماي كېلىۋاتقان كەلپىن ناھىيىسى بۇ يىل 21 - ئاۋغۇست 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلمىگەن پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى.

1

ئۇدا بىر نەچچە كۈن ياغقان قارا يامغۇردىن شەكىللەنگەن بۇ قېتىمقى زور كەلكۈن 21 - ئاۋغۇست چۈشتىن كېيىن 1513 سېكۇنت - كۇب مېتىرلىق سۈرئەت بىلەن يۇرچى يېزىسىنىڭ ئۈستۈنكى قىسمى بىلەن كەلپىن بازىرىنىڭ ئۈۋەن تەرىپىنى بىردەمدىلا خارابىلىققا ئايلاندۇرۇۋەتتى. ناھىيە بويىچە 410 ئائىلىنىڭ 1537 ئېغىز ئۆيى ئۆرۈلۈپ چۈشتى، ئورغۇن ئۆيلەر خەتەرلىك ئەھۋالدا قالدى. 312 تۇياق چارۋامال ئۆلدى، 235 مىڭ 600 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق، غوزىسى ئېچىلىش ئالدىدا تۇرغان 2000 موغا يېقىن كېۋەز، دېھقانلارنىڭ قورۇقتۇپ، تەييارلاپ قويغان گۆلە - قاق، مېغىزلىرىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى. ناھىيىنىڭ ئاساسلىق سۇ قۇرۇلۇشى ئۆگۈنى بولغان سۇ بېشى غول ئۆستەڭى ۋەيران بولۇپ، ئاھالىلەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەشتە جىددىيچىلىك كېلىپ چىقتى. يۇرچى يېزىسى بىلەن كەلپىن بازىرىغا قاراشلىق ئۈچ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئۆيلىرى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغانلىقتىن، 1500دىن كۆپرەك ئوقۇغۇچىنى تارقاقلاشتۇرۇپ ئوقۇتۇشقا توغرا كەلدى. كەلپىن بازىرى بىلەن يۇرچى، ئاچال يېزىسىنى تۇتاشتۇرىدىغان ئىككى بېتون كۆۋرۈك ھەم دۆلەت يولى 314 - لىنىيىسىنىڭ 1120 - 1121 - كىلومېتىرلىق بۆلىكىدىكى ئاچال چوڭ كۆۋرۈكىنىڭ جەنۇبىي يان بۆلىكىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كېتىپ، ئاقسۇ - قەشقەر، ئاچال - كەلپىن - يۇرچى ئوتتۇرىسىدىكى قاتناش ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالدى. بولۇپمۇ دۆلەت يولى 314 - لىنىيىسىنىڭ ئاچال بۆلىكىدە 10 مىڭغا يېقىن يولۇچى، شوپۇر بىر سوتكىدىن كۆپرەك قاپسىلىپ قېلىپ، ئېغىر قىيىنچىلىققا ئۇچرىدى. بۇ قېتىمقى زور كەلكۈن ئاپىتىنىڭ كەلپىن ناھىيىسىگە كەلتۈرگەن زىيىنى تولىمۇ ئېغىر بولدى. دېھقانلارنىڭ كەلكۈندە ئېقىپ كەتكەن، لاي - لاتقا ئاستىدا قالغان مال - مۈلكىنىڭ قىممىتىنى چىقىرىۋېتىپ ھېسابلىغاندىمۇ، بۇ زور ئاپەت پەيدا قىلغان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 24 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، 1991 - يىلى كەلپىندە يۈز بەرگەن ئېغىر يەر تەۋرەش ئاپىتى پەيدا قىلغان زىياندىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. يىللىق مالىيە كىرىمى 1 مىليون يۈەنگە يەتمەيدىغان، شۇنداقلا دۆلەت، ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يۆلەۋاتقان نامرات ناھىيە ئۈچۈن بۇ زىياننىڭ ئورنىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ تولدۇرۇۋېلىش تەس، ئەلۋەتتە.

2

ئاپەتنىڭ ئۇزى بۇيرۇق. كەلپىن ناھىيىسىنىڭ زور كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغانلىقىدىن خەۋەر تاپقان ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى شۇڭ خۇيېيڭ بىلەن مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋالىيسى تۇرسۇن سادىر دەرھال يولغا چىقىپ ئىككى سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە كەلپىن ناھىيىسىگە يېتىپ كەلدى. ئۇلار پىكاپتىن چۈشۈپلا سۇ كېچىپ يۈرۈپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە قوماندانلىق قىلدى، ئۆي - ماكانسىز قالغانلارغا تەسەللىي بېرىپ، ئۇلارنىڭ روھىي كەيپىياتىنى تۇراقلاشتۇردى ھەمدە ئاپەت ئەھۋالىنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە دوكلات قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەنمۇ كەلپىن ناھىيىسىگە بىۋاسىتە تېلېفون بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن سەمىمىي ھال سورىدى ۋە ۋىلايەت رەھبەرلىرىگە ئاپەت تۈپەيلىدىن ئادەم ئۆلۈش - يارىلىنىش ھادىسىلىرىنىڭ كۆرۈلمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشنى ئالاھىدە تاپىلىدى. شۇ كۈنى كېچىسى شۇڭ خۇيېيڭ، تۇرسۇن سادىر ۋە كەلپىن ناھىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى تاڭ ئاتقىچە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىپ، ماكانسىز قالغانلارنى ئەتراپتىكى ئاھالىلەرنىڭ بىخەتەر ئۆيلىرىگە ۋاقىتلىق ئورۇنلاشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە شۇڭ خۇيېيڭ، تۇرسۇن سادىر كەلپىن ناھىيىسىدە تۇرۇپ، شۇ كۈنى ئۇچتۇرپان، باي ناھىيىلىرىدە بىرلا ۋاقىتتا يۈز بەرگەن زور كەلكۈن ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ ماسلاشتۇردى.

3

كەلپىنگە كەلكۈن كەلگەندىن كېيىن، ئاقسۇ ۋىلايىتى ۋە كەلپىن ناھىيىسىدىكى رەھبىرىي كادىرلار، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، تاشيول ئىشچىلىرى، خەلق ئاممىسى ھەممىدە چوڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇشتەك ئېسىل خىسلەتنى تولۇق نامايان قىلدى. ئاچال كۆۋرۈكى - دۆلەت يولى 314 - لىنىيىسىدىكى مۇھىم قاتناش تۈگۈنى. ئەگەر بۇ كۆۋرۈك تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈلمىسە ئاقسۇ - قەشقەر ئوتتۇرىسىدىكى تاشيول قاتنىشى ئۈزۈلۈپ قېلىپ، تومۇز ئىسسىقتا يولدا قاپسىلىپ قالغان بىر نەچچە مىڭ يولۇچى، شوپۇرنىڭ تۇرمۇشى، سالامەتلىكى، خىزمىتى ئېغىر تەسىرگە ئۇچرايتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە كەلكۈن كۆۋرۈك گەۋدىسىنىڭ جەنۇبىي يان بۆلىكىنى ئېقىتىپ كەتكەنلىكتىن، شىددەتلىك كەلكۈن يار ئېغىزىنى بارغانسېرى كېڭەيتىۋەتمەكتە ئىدى. شۇڭا شۇڭ خۇيېيڭ بىلەن تۇرسۇن سادىر كەلپىندىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بولۇپلا ئاچالغا كېلىپ كۆۋرۈكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىگە بىۋاسىتە يېتەكچىلىك قىلدى. بۇ چاغدا ئۇلارمۇ كۆۋرۈكنىڭ جەنۇبىغا قاپسىلىپ قالغان بولۇپ، يولۇچىلارغا ئوخشاشلا ئاچلىقنىڭ، ئۇسسۇزلۇقنىڭ، ئۇيقۇسىزلىقنىڭ دەردىنى تارتماقتا ئىدى. لېكىن ئۇلارنىڭ ئەس - يادى يار ئېغىزىنى توسۇپ، قاتناشنى تېز راۋانلاشتۇرۇش بولغاچقا، ئىش ئورنىدا مەزمۇت تۇرۇپ، كۆۋرۈكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىگە تەمكىنلىك بىلەن قوماندانلىق قىلدى. ئەتىسى تاڭ سۈزۈلۈشى بىلەن تەڭ ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ ھەيئەت ئەزاسى ۋاڭ جىڭسەن بىلەن باش كاتىپى لى چەنىيەن بىر بۆلۈك قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرىنى باشلاپ، كۆۋرۈكنىڭ شىمال تەرىپىگە يېتىپ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن كۆۋرۈكنى رېمونت قىلغۇچى قوشۇن زورايدى. ئىككى تەرەپتىكىلەرنىڭ ئون نەچچە سائەت جاپالىق جەڭ قىلىشى نەتىجىسىدە، 22 - ئاۋغۇست كەچتە كۆۋرۈكنىڭ بۇزۇلغان قىسمى رېمونت قىلىنىپ، بىر سوتكىدىن كۆپرەك توسۇلۇپ قالغان تاشيول قاتنىشى تولۇق ئەسلىگە كەلدى. بۇ جەرياندا قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرى بىلەن تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ تۆھپىسى ئالاھىدە گەۋدىلىك بولدى. ئۇلار بېلىگە ئارغامچا باغلاپ بەلگىچە لاي سۇ ئىچىدە توختىماي ئىشلەپ، قاتناشنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تىرىشتى شۇنداقلا يولۇچىلارغا نان - چاي يەتكۈزۈپ بەردى. ھەممىدە چوڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇشتەك بۇ خىل ئالىيجاناب خىسلەت ئاچال كۆۋرۈكىنى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش جەريانىدىلا ئەمەس، كەلپىننىڭ باشقا جايلىرىدىمۇ نامايان قىلىندى. يېزا، كەنت، مەھەللە كادىرلىرى، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى ئۆز ئائىلىسىنىڭ ئەھۋالى بىلەن ھېسابلاشماي ئاۋۋال باشقىلارنى ئاپەتتىن قۇتقۇلدۇردى، ئىگە - چاقىسىز، ياشانغان، ئاجىز، مېيىپ كىشىلەرنى بىخەتەر جايغا يۆتكىدى. يەنە بەزىلەر ئۆيىنىڭ تارلىقىدىن قىستىلىپ ئولتۇرۇۋاتقان بولسىمۇ، ماكانسىز قالغانلارغا پاناھ جاي تەييارلاپ بەردى. شۇڭا بۇ قېتىم كەلپىن ناھىيىسىدە يۈز بەرگەن زور كەلكۈن ئاپىتىدە ئادەم ئۆلۈش، يارىلىنىش ئىشى كۆرۈلمىدى.

4

كەلپىندە ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى ھەرقايسى ئورۇنلار «بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا، ھەممە تەرەپ تەڭ ياردەم بېرىش» تەك ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كەلپىن خەلقىگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزدى. ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسى دەرھال كۆچ تەشكىللەپ، بىر سوتكا ئىچىدىلا كەلپىن - ئاچال ئوتتۇرىسىدىكى بۇزۇلغان يولنى ئەسلىگە كەلتۈردى. ۋىلايەتلىك سەھىيە باشقارمىسى بىلەن «خەلق» 1 - دوختۇرخانىسى ئاپەت يۈز بەرگەن كۈنىنىڭ ئەتىسىلا كەلپىنگە داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتتى. ۋىلايەتلىك مالىيە باشقارمىسى، خەلق ئىشلىرى باشقارمىسى، سۇ باشقارمىسى، مائارىپ باشقارمىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى كەلپىنگە كېلىپ، ساھەلەر بويىچە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. ۋىلايەت ماكانسىز قالغان ھەر بىر ئائىلە ئۈچۈن 3000 يۈەندىن ئۆي سېلىش پۇلى ياردەم قىلدى. ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى باشقا ناھىيە (شەھەر) لەر، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى، مائارىپ كومىتېتى، مالىيە نازارىتى، جەنۇبىي شىنجاڭ تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى، شىخەنزە شەھىرى قاتارلىق ئورۇنلارمۇ كەلپىنگە قولدىن كېلىشىچە ياردەم بەردى.

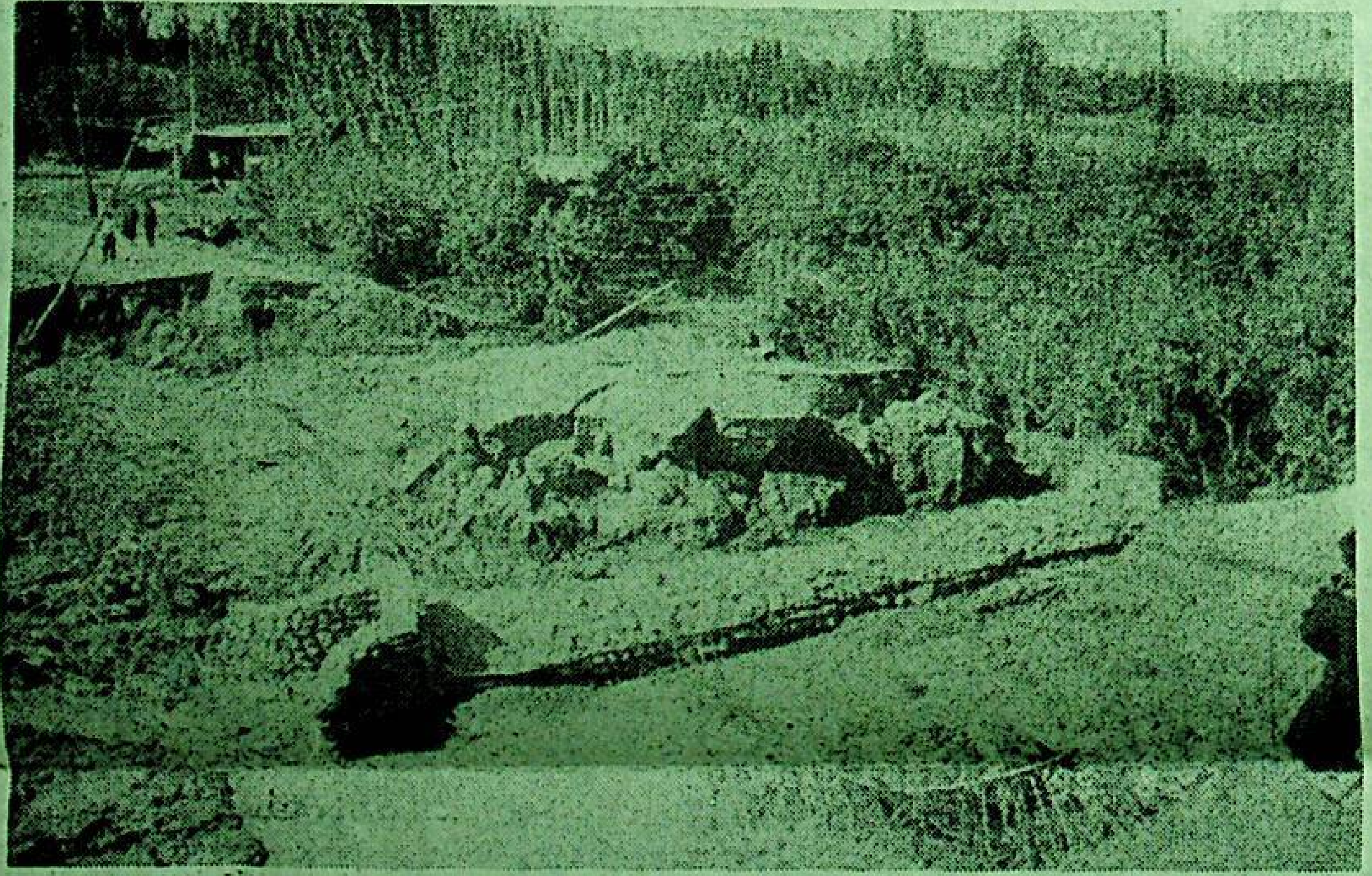

سۈرەتتە: كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن كەلپىن بازىرى بىلەن يۇرچى يېزىسى ئوتتۇرىسىدىكى تاشيول.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر فوتوسى

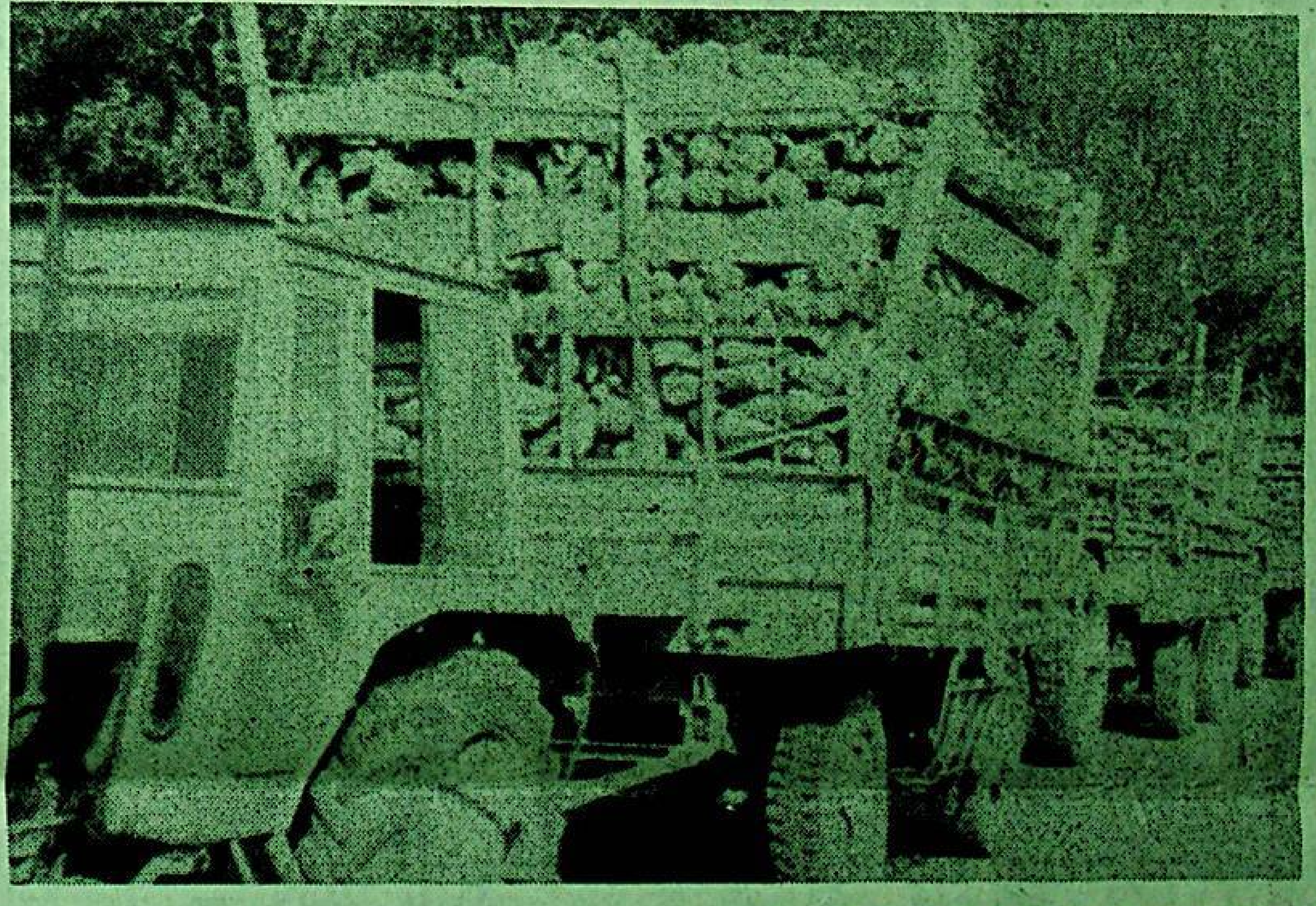

قۇمۇل ساقا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ باغراش سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنى رەسمىي پۈتۈپ توك تارقىتىشقا باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن 800 دىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىنىڭ توك قىيىنچىلىقى ھەل بولدى.

سۈرەتتە: ئىستانسىدىكىلەر ئىش ئۈستىدە.

تۇردى تۇرشا فوتوسى

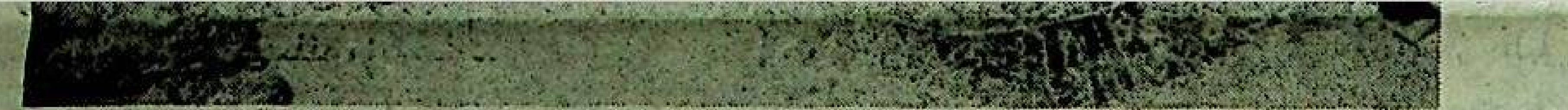

فوتوسى

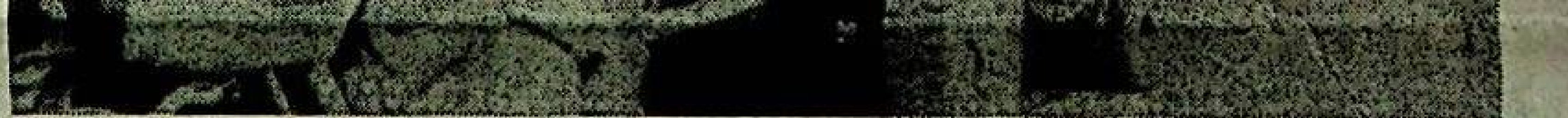

سۈرەتتە: ئىستانسىدىكىلەر ئىش ئۈستىدە.

تۇردى تۇرشا فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىدە ماي بازارلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك كۈچەيتىلىپ، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ماي يۆتكەش، سېتىش ھەرىكەتلىرى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە ماي بازارلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك كۈچەيتىلىپ، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھەرىكەتلەر قاتتىق بىر تەرەپ قىلىنىپ، بازارلاردىكى ماي تىجارىتى تەرتىپى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 1 - ئايدا ماي بىلەن تەمىنلەش، سېتىش باھاسى ۋە تىجارەت قىلىش ئۇسۇلى قاتارلىقلار ھەققىدە مەخسۇس بەلگىلىمە چىقارغان بولسىمۇ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا قەشقەر ۋىلايىتىدىكى بىر قىسىم ماي تىجارەت ئورۇنلىرى بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ئۆز ئالدىغا ماي كىرگۈزۈپ ساتقان. يەككە ئىگىلىكتىكى بىر قىسىم ماي قاچىلاش پونكىتلىرى خۇسۇسىي ماي ئاپتوموبىللىرىدا ساختا نەرسىلەر ئارىلاشتۇرۇلغان مايلارنى كەلتۈرۈپ سېتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئەتىگە ئېغىر دەرىجىدە زىيان سېلىپ، نورمال بازار تەرتىپىگە تەسىر يەتكۈزگەن. بۇ خىل ئەھۋالغا قارىتا 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا قەشقەر ۋىلايەتلىك ماي بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، بازارلاردىكى قالايمىقانچىلىقلارنى تۈگىتىش ئۈچۈن، جامائەت خەۋپسىزلىكى، سودا - سانائەت، باج، مال باھا، تېخنىكا نازارەتچىلىكى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ماي يۆتكەيدىغان ئاپتوموبىللارنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر سىرتقى ئورۇنلارنىڭ رايون ئاتلاپ قەشقەر ۋىلايىتىگە كىرگۈزگەن 31 توننا بېنزىننى مۇسادىرە قىلدى، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا يۆتكەلگەن تۆت ئاپتوموبىل مايغا جەرىمانە قويدى ھەمدە مايىنى بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا يۆتكەش - سېتىش ھەرىكەتلىرىگە ئۈنۈملۈك زەربە بېرىپ، ماي بازارلىرىنىڭ تىجارەت تەرتىپىنى ئۆڭشىدى.

يېڭىسار ناھىيىسى سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋاھاپ ناسىر** خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىسى سۇ قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشكە ئاساس سالدى.

بۇ ناھىيىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئېرىق - ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىغا سەل قارالغانلىقتىن، سۇ ئىسراپچىلىقى ئېغىرلىشىپ كېتىپ، سۇ يېتىشمەي يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا مەلۇم دەرىجىدە تەسىر يەتكەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ سۇنى تېجەپ، سۇدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈچۈن، ناھىيىدە سۇ قۇرۇلۇش ئەترىتى، يېزا، كەنتلەردە سۇ قۇرۇلۇشى زەربىدارلار قوشۇنلىرىنى قۇرۇپ، ئېرىق - ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى ھەمدە بۇ يىل يازلىق يىغىم - تېرىمدىن كېيىنكى ئارىسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى ئېرىق - ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىغا ئاتلاندۇردى. نەتىجىدە، بۇ يىل 8 - ئاينىڭ بېشىدىن 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە 2 مىليون 960 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، 830 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئىش كۈنى، 460 ئاپتوموبىل، تراكتور (قېتىم)ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 84 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىلىپ، 150 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئېرىق - ئۆستەڭ ئۆڭشىلىپ، ھەم سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى، ھەم سۇ ئىسراپچىلىقى ئازايتىلدى.

ئونيار يوزى يېزىسى مۇكاپاتلاش چارىسىنى قوللىنىپ، كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىغا ئەتراپلىق تەييارلىق كۆردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ئەخمىدى** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئاساسلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش بازىسى - ئونيار يوزى يېزىسى كېلەر يىلى يەنە يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ ئالدىنقى شەرتى بۇ يىللىق كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنى سۈپەتلىك ئۆتكۈزۈشتە دەپ قاراپ، يېزا ئورگىنىدىكى 36 كادىر، تېخنىكىنى كەنت، مەھەللىلەرگە ئەۋەتىپ، يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. تېرىلغۇ تەييارلىقنى ئوبدان قىلغان كەنت، مەھەللىلەرنى مۇكاپاتلاش چارىسىنى قوللىنىپ، دېھقانلارنى ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، تېرىلغۇ تەييارلىقنى بالدۇر، پۇختا قىلىشقا قوزغىدى. نەتىجىدە، 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر دېھقانلار 41 مىڭ توننا مەھەللىۋى ئوغۇت توپلىدى، 18 مىڭ توننا ئوغۇتنى ئېتىز بېشىغا توشىدى. 613 توننا «ئىلى - 14»، «ئىلى - 15»، «ئىلى - 16» ئەلا سورتلۇق بۇغداي ئۇرۇقلۇقىنى پاكىزلەپ تەييارلىدى. 260 توننا خىمىيىۋى ئوغۇت، 1500 كىلوگرام دېھقانچىلىق دورىسى سېتىۋالدى؛ يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 210 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ دېھقانلارغا كۈچلۈك مەدەت بەردى، ئۈچ دېھقان بىرلىشىپ 420 مىڭ يۈەنگە يۇرۇشلەشكەن چاتما سايمانلىرى بار ئۈچ تراكتور سېتىۋالدى.

ھاڭگىيا ۋە كۇيا يېزىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى ئۇزۇلدۇرمەي ئېلىپ بېرىپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ھاڭگىيا يېزىسىدا: ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز**نىڭ خەۋەر قىلىشىچە: لوپ ناھىيىسىنىڭ ھاڭگىيا يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ سۈيى قىس، قۇرغاقچىلىق ئېغىر، تۇپرىقى قۇمساز ئىكەنلىكىدەك ئەھۋالنى نەزەردە تۇتۇپ دېھقانلارنى سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساش مەركەز قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىگەن. بولتۇر كۈزدىن باشلاپ، بۇ يىل 9 - ئايغىچە دېھقانلار ئارىسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ 7000 مو بوز يەر ئاچقان. توققۇز كىلومېتر غول ئۆستەڭ چېپىپ، يېڭىدىن ئېچىلغان يەرلەرنىڭ سۈيىنى ھەل قىلغان. 164 كىلومېتر ئېرىق - ئۆستەڭنى سۇ سىڭمەيدىغان قىلىپ ياسىغان.

كۇيا يېزىسىدا: ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردىمۇھەممەت سايىت** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كۇيا يېزىسىدا بۇ يىل سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياساش قۇرۇلۇشى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. دېھقانلار 9 - ئاينىڭ بېشىغىچە توققۇز كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ، توققۇز ئورۇنغا كۆۋرۈك، 46 توما ياساپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

لوپ ناھىيىلىك ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمەت قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **نۇر مۇھەممەت مەخمۇت، ئىمىن توختى** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىلىك ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى قەرز پۇل تارقىتىشتا، مۇھىم نۇقتىنى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا قارىتىپ، مۇلازىمەتنى ياخشىلاپ دېھقانلارنىڭ دېھقانچىلىق سېلىنمىسىنى كۆپەيتىشى ئۈچۈن يېتەرلىك قەرز پۇل تارقىتىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ كوپېراتىپ ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى مەركەز، ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. يىلنىڭ بېشىدىلا ۋەزىپىنى ئېنىق بېكىتىپ، مەسئۇلىيەتنى شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى كۈچىيىپ، ئىش ۋاقتىنى ئۇزارتتى. بۇ كوپېراتىپ يەنە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى جەھەتتىكى مەبلەغ ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا كېتىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىش تەلىپىنى قاندۇردى. ھازىرغا قەدەر تارقىتىلغان قەرز پۇل 34 مىليون 564 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى دەل ۋاقتىدا تېخنىكا تەلىپى بويىچە ياخشى ئېلىپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىشىغا پۇختا ئاساس ياراتتى. نەتىجىدە، بۇ يىل يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 52 مىليون 105 مىڭ 596 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 5 مىليون 151 مىڭ 499 كىلوگرام، يەنى 10.97% ئاشتى، بىرلىك ھوسۇلى 301 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 12 كىلوگرام يەنى 4.15% ئاشتى.

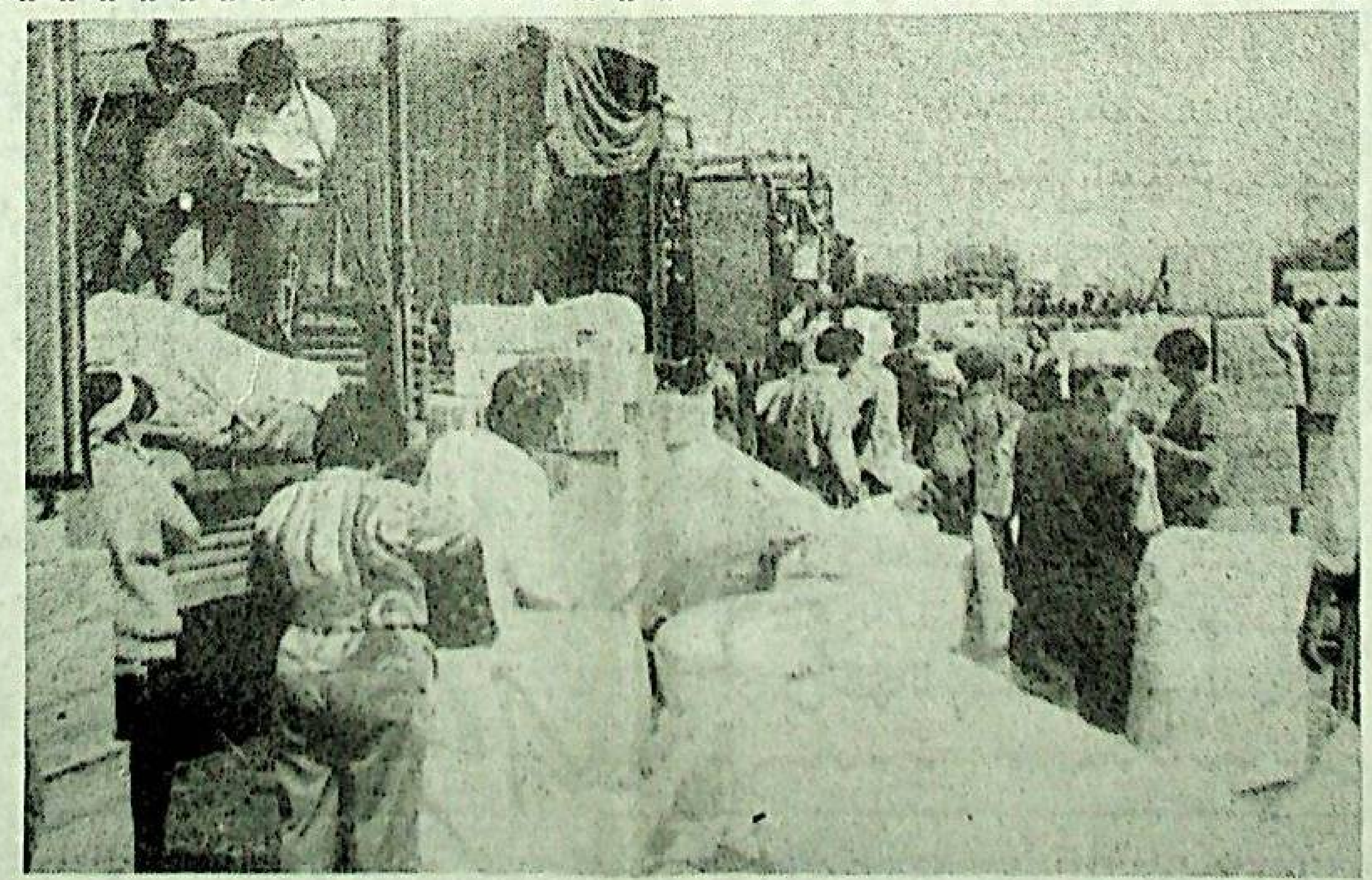

قورغاس چېگرا ئېغىزى ئاھالىلەر سودا بازىرىدا سودا قايتا جانلاندى. 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە 9 مىليون 791 مىڭ ئامېرىكا دوللىرىلىق سودا قىلىندى.

سۈرەتتە: مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىن كەلگەن سودىگەرلەر سېتىۋالغان ماللىرىنى ئاپتوموبىلغا باسماقتا.

تۇرغان ئۆمەر فوتوسى

غۇلجا ناھىيىسىدە يېزا - قىشلاق تېلېفون ئالاقە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، ئاساسىي نىشانىنى يېزا - قىشلاقلارنىڭ خەۋەرلىشىش ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلاشقا قارىتىپ، تېلېفون ئالاقە ئىشلىرىنى تېز راۋاجلاندۇردى.

بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، ناھىيىنىڭ تېلېفون ئالاقە ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى، ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 13 يېزا، كەنتنىڭ تېلېفون كوممۇتاتورى يېڭىلىنىپ، ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 7020 توچكىغا يەتتى. بۇ يىل بۇ ناھىيە يەنە 20 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، توققۇز ئورۇننىڭ نۇر كابېل قۇرۇلۇشىنى پۈتكۈزۈپ، مۇساپىسىنى 85 كىلومېتىرغا يەتكۈزدى. تۆت ئورۇندا مىكرو دولقۇن ئارقىلىق ئالاقىلىشىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېلېفون ئورنىتىشىغا قولايلىق يارىتىلىپ، يېزىلاردىكى ئابونتلار سانى 3000 غا يەتتى. ناھىيە بويىچە پوچتا - تېلېگراف كەسپى كىرىم ۋەزىپىسى 3 مىليون 113 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئورۇندالدى. بۇنىڭ ئىچىدە يېزا تېلېفون ئالاقە كىرىمى 664 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 153.13% ئاشتى.

تەنتەربىيە ئىشلىرىنى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ يۈكسەلدۈرەيلى

ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئابلىز باقى

تەنتەربىيە ئۇنىۋېرسال پەن بولۇپ، 130 دىن ئارتۇق پەنگە چېتىلىدۇ. تەنتەربىيە پېنىنىڭ تەتقىقات ئوبيېكتى - ھەرىكەت جەريانىدىكى ئادەم، تەنتەربىيە ئىشلىرى بىرخىل ئۆزگىچىلىككە ئىگە كەسىپ. بىز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنھەرىكەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرىمىز، دېيدىكەنمىز چوقۇم پەن-تېخنىكىغا تايىنىشىمىز، پەن-تېخنىكىغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز، پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلەپ، ئۇنى مەشىق ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىمىز كېرەك.

40 يىلدىن بۇيانقى شىنجاڭ تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ نەتىجىسى بۇ مەسىلىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى 50-، 60-يىللىرى مەملىكەتلىك مۇسابىقىلەردە ناھايىتى ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەنىدى. لېكىن، شۇنىڭدىن كېيىن تەنھەرىكەت سەۋىيىمىز تۆۋەنلەشكە باشلىدى. ھەتتا ئۈستۈنلۈككە ئىگە تۈرلەر ۋە ئەنئەنىۋى تۈرلەردىمۇ ئۈستۈنلۈكنى قولدىن بېرىپ قويۇشقا باشلىدۇق. مۇشۇ جەرياندىكى شىنجاڭ تەنتەربىيىسىنىڭ تەرەققىياتىنى تۆت باسقۇچقا يىغىنچاقلاشقا بولىدۇ.

بىرىنچى باسقۇچ تۇغما تالانت ئىگىلىرىگە تايىنىش باسقۇچى. بۇ باسقۇچتا يەنى 50-يىللىرى ۋە 60-يىللىرىنىڭ باشلىرى بىزنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرىمىز ئۆزلىرىنىڭ تەبىئىي شارائىتىغا، يەنى بەدىنى ياخشى، كۈچتۈڭگۈر بولۇش ئالاھىدىلىكىگە تايىنىپ، مەملىكەت ئىچىدە بىر قەدەر زور ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىگەنىدى.

ئىككىنچى باسقۇچ جاپالىق مەشىق قىلىش باسقۇچى. 60-يىللارنىڭ ئاخىرى ۋە 70-يىللىرى مەملىكىتىمىزدىكى ھەرقايسى ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭ ماددىي شارائىتىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، كىم چوڭ مىقداردا مەشىق ئېلىپ بارسا، شۇ نەتىجە قازىنالايدىغان بولدى. بۇ باسقۇچتىن باشلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنتەربىيە نەتىجىسى چېكىنىشكە باشلىدى.

ئۈچىنچى باسقۇچ 70-يىللارنىڭ ئاخىرى 80-يىللارنىڭ باشلىرىدىكى جاپالىق مەشىق قىلىش بىلەن ئىلمىي مەشىق قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش باسقۇچى بولۇپ، بۇ باسقۇچتا بىز بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى

ئارقىدا قېلىشقا باشلىدۇق.

تۆتىنچى باسقۇچ مەشىق جەريانىدا پەن - تېخنىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك قوللىنىش باسقۇچى بولۇپ، كىم پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، ئىلمىي مەشىق ئېلىپ بارسا، شۇ نەتىجە قازىنالايدىغان بولىدۇ. بۇ باسقۇچتا بىزنىڭ ئىچكىرى ئۆلكىلەر بىلەن بولغان نەتىجىدىكى پەرقىمىز تېخىمۇ چوڭىيىپ كەتتى.

بىز گەرچە 7-، 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ۋە باشقا مۇسابىقىلەردە بەزى نەتىجىلەرگە ئېرىشكەن بولساقمۇ، ھەممىسى دېگۈدەك باشقىلار ئانچە قانات يايدۇرمىغان پاكى رىقابەتچىلىرىمىز ئاجىز تۈرلەردە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەردۇر. پەقەت ئالتۇن مېدالدا «قەد كۆتۈرۈش» نۇقتىسىدىن ئېلىپ ئېيتساق، بىز مۇۋەپپەقىيەت قازاندۇق. لېكىن بۇ بىزنىڭ تەنھەرىكەت سەۋىيىمىزنىڭ ھەقىقىي تۈردە ئۆسكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بەرمەيدۇ. بىز ئىنتايىن سەگەكلىك بىلەن ئارقىدا قالغانلىقىمىزنى ۋە ئارقىدا قېلىشىمىزنىڭ سەۋەبلىرىنى تونۇپ يېتىشىمىز لازىم. ئارقىدا قالغانلىقنى ئېتىراپ قىلغانلىق ئارقىدا قېلىشنى خالىغانلىق ئەمەس، بەلكى قەلبىمىزدە بىرخىل ئالغا ئىنتىلىش كۈچىنىڭ كۈچىيىۋاتقانلىقىنىڭ ئىپادىسى.

بىز نېمە ئۈچۈن ئارقىدا قالدۇق؟ شىنجاڭ تەنتەربىيىسىنىڭ 40 يىلدىن بۇيانقى گۈللىنىش ۋە ئارقىدا قېلىش تارىخىنى ئەسلەيدىغان بولساق، ئۇنىڭ جاۋابى ناھايىتى ئېنىق. ئۇ بولسىمۇ پەن - تېخنىكا ئېڭىمىز كۈچلۈك بولمىدى. مەشىق خىزمىتىمىزدە ھېس ۋە تەجرىبىگە تايىنىشنىڭ سالمىقى كۆپرەك بولۇپ، ئەقلىي ۋە ئىلمىي تەركىبنىڭ سالمىقى ئازراق بولۇپ قالدى. «ئۈچتىن چىقىش قىلىش، بىردە چوڭ بولۇش» تەنھەرىكەت مەشقىدىكى ئەڭ مۇھىم پرىنسىپ. چوڭ مىقداردىكى مەشىق بولمىغاندا ياخشى تەنھەرىكەت نەتىجىسىگە ئېرىشىش مۇمكىن ئەمەس. ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، بىزنىڭ بارلىق تىرېنېرلىرىمىز بۇ پرىنسىپنى چوڭقۇر چۈشەنمەي، ئۇنى پىششىق

كېتەلمىدى. «بىردە چوڭ بولۇش»نى مىسالغا ئالساق، شۈبھىسىزكى، ھەربىر تىرېنېرنىڭ بۇنىڭ چوڭ ھەرىكەت مىقدارىنى كۆرسىتىدىغانلىقىنى بىلىشىدە گەپ يوق. لېكىن قانچىلىك چوڭلۇق دەرىجىسىگە يەتكۈزۈلسە، ئۇنىڭ ئىلمىي يوسۇندىكى چوڭ ھەرىكەت مىقدارى ھېسابلىنىدىغانلىقىنى تەجرىبىگە تايىنىپ ئىگىلەپ كېتىش مۇمكىن ئەمەس، بۇ قېتىملىق مەشىق مىقدارىنىڭ ئالدىنقى قېتىملىق مەشىق مىقدارىدىن چوڭ، بۇ ئايدىكى ئومۇمىي ھەرىكەت مىقدارىنىڭ ئالدىنقى ئايدىكى ئومۇمىي ھەرىكەت مىقدارىدىن چوڭ بولغانلىقىنى چوڭ ھەرىكەت مىقدارى پرىنسىپىنى ئىجرا قىلغانلىق دەپ قاراشقا بولمايدۇ. بەلكى تۈرلەرنىڭ ئالاھىدىلىكىگە، تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ يېشى ۋە مەشىق سەۋىيىسى ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، فىزىئولوگىيىلىك، بىئوخىمىيىلىك كۆرسەتكۈچلەر ئارقىلىق ئىلمىي يوسۇندا ئەڭ توغرا بولغان مىقدار قىممىتى بەلگىلىنىپ چىقىلىدۇ. بۇ جەھەتتە بىزنىڭ ئىلغار ئۆلكە ۋە رايونلار بىلەن بولغان پەرقىمىز نىسبەتەن چوڭ، بۇ پەقەت تەنھەرىكەت مەشىق ئىلمى جەھەتتە كەلتۈرۈلگەن كىچىككىنە بىر مىسال. يەنە ئىلمىي مەشقلەندۈرۈش ئۇسۇلى، ۋاستىسى، «ئۈچ نەزەرىيە»نى قوللىنىپ مەشىق جەريانىنى كونترول قىلىش، ئىلمىي يوسۇندا ئىختىساسلىقلارنى تاللاش، ئىلمىي باشقۇرۇش، ئوزۇقلۇق، ئەسلىگە كېلىش قاتارلىق نۇرغۇن تەرەپلەر بار. بۇ جەھەتلەردىمۇ نۇرغۇن پەرق مەۋجۇت.

شۇڭلاشقا ئۈچۈن شىنجاڭنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرىنى گۈللەندۈرىمىز دەيدىكەنمىز چوقۇم پەن-تېخنىكىغا تايىنىشىمىز كېرەك.

شىنجاڭنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسلانغاندا، ئەڭ جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مۇنداق يەتتە نۇقتا بار:

تىببىي خادىملارنىڭ تەنتەربىيە پەن- تېخنىكا ئېڭىنى تۇرغۇزۇش؛ 2) تىرېنېرلارنىڭ پەن-تېخنىكا بىلىملىرى، ئۇسۇلى ۋە ۋاستىلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىلمىي تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈش ھەمدە ئۇلارنى يۇمشاق پەننىي بىلىملەرگە ئىگە قىلىش؛ 3) تۈرلەرنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىختىساسلىقلارنى تاللاش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش؛ 4) ئوزۇقلۇق ۋە تىببىي نازارەت؛ 5) قوللىنىش ئۈنۈملۈك بولغان بەدەننى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋاستىلىرى؛ 6) مەشىق بىلەن ئىلمىي تەتقىقاتنى بىرلەشتۈرۈپ، ئۆزئارا ئىلگىرى سۈرۈش؛ 7) دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئىلغار تېخنىكىلارنى ئۆگىنىپ، ئۆزىمىزگە لايىق كېلىدىغان پەۋقۇلئاددە ماھارەتنى تەتقىق قىلىش. مانا بۇلار يېڭىلىق يارىتىش مەسىلىسىدىن ئىبارەت. ئۆزىمىزنىڭ كونا يولدا ماڭساق ياكى باشقىلارنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ، ئۇلار بېسىپ ئۆتكەن كونا يولدا ماڭساق بولمايدۇ.

شىنجاڭنىڭ ماھارەت تەنتەربىيىسىنى تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، تۆۋەندىكى بىر قانچە جەھەتلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى چوقۇم ياخشى بىرتەرەپ قىلىش لازىم.

1. «ئومۇمىي خەلق ساغلاملىقى پىلانى پروگراممىسى» بىلەن «ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە شەرەپ قازىنىش پىلانى پروگراممىسى»نىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىرتەرەپ قىلىش - ئاممىۋى تەنتەربىيە بىلەن ماھارەت تەنتەربىيىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىرتەرەپ قىلىشتىن ئىبارەت. تەنتەربىيە خىزمىتى ئاممىۋى تەنتەربىيە بىلەن ماھارەت تەنتەربىيىسىدىن ئىبارەت ئىككى جەھەتنىكى مەزمۇننى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇلارنىڭ مۇناسىۋىتى بىر - بىرىنى تولۇقلايدىغان دىئالېكتىك بىرلىك مۇناسىۋەتتىن ئىبارەت. ئاممىۋى تەنتەربىيە بىلەن ماھارەت تەنتەربىيىسىنىڭ مۇناسىۋىتى ئومۇملاشتۇرۇش ئاساسىدا ئۆستۈرۈش، ئۆستۈرۈشنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئومۇملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. پۈتكۈل تەنتەربىيىنىڭ نېگىزى - خەلقنىڭ تەن

قىلىش. ماھارەت تەنتەربىيىسىدە ئالتۇن مېدال ئارقىلىق دۆلەتكە، ئاپتونوم رايونغا شەرەپ كەلتۈرۈلىدۇ. شۇنداقلا ئاممىۋى تەنتەربىيىنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ. ئاممىۋى تەنتەربىيە بىلەن ماھارەت تەنتەربىيىسىنى بىر - بىرىدىن ئايرىۋېتىشكە بولمايدۇ.

2. مەشىق بىلەن مۇسابىقىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىرتەرەپ قىلىش. مەشىق - ماھارەت تەنتەربىيىسى سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم ۋاستە بولۇپ، پۈتكۈل ماھارەت تەنتەربىيىسىنىڭ مەركىزى ۋە ئاساسى. مەشىق جەريانى - ئاساس سېلىش جەريانى، تەتقىقات جەريانى، ئىلمىي مەشقلەندۈرۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە تەنھەرىكەت نەتىجىسىنى ئۆستۈرۈش جەريانى. مۇسابىقە بولسا مەشىق ئۈنۈمىنى تەكشۈرۈش ۋە ھەيدەكچىلىك قىلىش جەريانى. مۇسابىقە ئارقىلىق قوشۇن چېنىقتۇرۇلىدۇ، مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچىلەر بايقىلىدۇ. شۇنداقلا ئۇ نەتىجىنى ئۆستۈرۈشنىڭ بىر خىل ئۇسۇلى، مەشىق بىلەن مۇسابىقە دىئالېكتىكلىق بىرلىك بولۇپ، ئۇلارنى ئايرىۋېتىشكە، قارشى قويۇشقا بولمايدۇ. ئۇلار بىر پۈتۈن گەۋدە. مەشىق لايىھەلىگەن چېرتيوژ بولسا، مۇسابىقە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش بولىدۇ. مەشىق بولمايدىكەن ئۆستۈرۈش بولمايدۇ. لېكىن مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، مۇسابىقە بولمايدىكەن ماھارەت تەنتەربىيىسى بولمايدۇ، رىقابەتمۇ بولمايدۇ. رىقابەت بولمايدىكەن ئۆسۈش، تەرەققىي قىلىش بولمايدۇ، شۇڭا ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتى دىئالېكتىكلىق بىرلىكتىن ئىبارەت. ئىككىسى بىر-بىرىگە تايىنىدۇ، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئۇلار بىر پۈتۈنلۈكنىڭ ئىككى تەرىپى.

3. نۇقتىلىق تۈرلەر بىلەن ئادەتتىكى تۈرلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىرتەرەپ قىلىش. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنتەربىيىسىدە قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان نۇقتىلىق تۈرلەر، ئادەتتىكى تۈرلەر ۋە خەلق باشقۇرغان تۈرلەر بولۇپ، جەمئىي 56 تۈر بار. بۇنىڭ ئىچىدە ماھارەت تەنتەربىيە تۈرى 18. ئاپتونوم

شەرەپ قازىنىش پىلانىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، يەتتە تۈرنى نۇقتىلىق تۈر قىلىپ بېكىتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسى بىز نەتىجە ھاسىل قىلالايدىغان تۈرلەر ۋە ئەنئەنىۋى تۈرلەر، شۇنداقلا ئۈستۈنلۈككە ئىگە تۈرلەر. بىز پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن بۇ تۈرلەرنى ساقلاپ قېلىشىمىز، بۇ تۈرلەر ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بېرىشىمىز لازىم. باشقا تۈرلەردىمۇ مەلۇم سىياسەتلەرنى بەلگىلەپ، ئۇلارنى جەمئىيەتكە يۈزلەندۈرۈش، جەمئىيەتكە تايىنىپ قانات يايدۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ تۈرلەر يېقىن كەلگۈسىدە بەلكىم بىزنىڭ ئۈستۈنلۈككە ئىگە ياكى نۇقتىلىق تۈرلىرىمىزدىن بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. شۇڭا نۇقتىلىق تۈرلەر ۋە ئادەتتىكى تۈرلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىرتەرەپ قىلىش كېرەك. نۇقتىلىق تۈرلەرگىلا ئېسىلىۋېلىپ، ئادەتتىكى تۈرلەردىن ۋاز كېچىشكە بولمايدۇ.

4. مەركىزىي خىزمەت بىلەن تەنتەربىيە كەسپلىرى خىزمىتىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. تەنتەربىيە خىزمىتى ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا، شۇنداقلا خەلق تۇرمۇشىدا كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم خىزمەت. بىزنىڭ ۋەزىپىمىز تەنتەربىيە ھەرىكىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، خەلقنىڭ تەن ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇپ، خەلقنىڭ كۈنسايىن ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش، ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇش، «ئىككى پروگرامما»، «بىر قانۇن»نى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىش تەنتەربىيە سىستېمىسىنىڭ مەركىزىي خىزمىتى، تەنتەربىيە ئۇستقۇرۇلمىغا مەنسۇپ، ئۇ چوقۇم بازار ئىگىلىكىنىڭ ئېھتىياجىغا، ئىقتىسادىي ئاساسقا ماسلىشىشى لازىم. شۇڭا تەنتەربىيە بازىرىنى يېتىلدۈرۈش ۋە تۇرغۇزۇش، تەنتەربىيە كەسپلىرىنى ئېچىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، دۆلەتنىڭ يۈكىنى يەڭگىللىتىشىمىز، ئۆزلۈكىدىن قان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىمىزنى ئاشۇرۇشىمىز لازىم. تەنتەربىيە كەسپىنى تۇتماي بولمايدۇ، تەنتەربىيە كەسپىنى ئېچىش چوقۇم مەركىزىي خىزمەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى لازىم. كەسپنى ئاچىمەن، دەپ مەركىزىي خىزمەتتىن ۋاز كېچىشكە بولمايدۇ. بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش

بىرلەشتۈرۈش باسقۇچى بولۇپ، بۇ باسقۇچتا
بىز بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى
بىرتەرەپ قىلالمىغاچقا، بۇ باسقۇچتىن باشلاپ

شۇكى، بىزنىڭ بارلىق تىرىنېرلىرىمىز بۇ
پرىنسىپنى چوڭقۇر چۈشىنىپ، ئۇنى پىششىق
ئىگىلەپ، ئىلمىي يوسۇندا ئىشلىتىپ

ئاساسلانغاندا، ئەڭ جىددىي ھەل قىلىشقا
تېگىشلىك مۇنداق يەتتە نۇقتا بار:
1) باشقۇرۇش خادىملىرى، تىرېنېرلار،

يېتەكچىلىكىدە ئومۇملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.
پۇتبول تەنتەربىيىسىنىڭ نېگىزى ـ خەلقنىڭ تەن
ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت

تۈرلەر بولۇپ، جەمئىي 56 تۈر بار. بۇنىڭ
ئىچىدە ماھارەت تەنتەربىيە تۈرى 18. ئاپتونوم
رايونىمىز ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە

كېچىكىشكە بولمايدۇ. بۇ ئىككىسىنىڭ
مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش
لازىم.

ئاقسۇ شەھەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى يېمەكلىكلەرگە بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: پاكىز مۇھىت يارىتىپ، شەھەر خەلقىنىڭ يېمەكلىكلەرنى خاتىرجەم ئىستېمال قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاقسۇ شەھەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان باشقۇرۇش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، يېمەكلىكلەر تازىلىقىنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىنى % 94.3 كە يەتكۈزدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ پونكىت شەھەر بويىچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىدىغان ۋە يېمەكلىك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 1836 ئورۇن، يېمەكلىك كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 5134 نەپەر خادىمنىڭ تازىلىق ئىجازەتنامىسى ۋە سالامەتلىك گۇۋاھنامىسىنى قانۇن بويىچە تەكشۈرۈپ بېجىرىشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق گۇۋاھنامە بېجىرىشكە تېگىشلىك بولغانلارنىڭ رەسمىيەت بېجىرىش نىسبىتىنى % 100 كە، يېمەكلىكلەر تازىلىقىنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىنى % 94.3 كە يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، بۇ پونكىت خىزمەت جەريانىدا يەنە ھەر خىل يېمەكلىكلەرنى قاچىلاش ئۆلچىمى ۋە قاچىلاش ماتېرىياللىرىنىڭ تازىلىقىنى قاتتىق تەكشۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، تازىلىقى لاياقەتسىز يېمەكلىكلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى ۋە بازارغا كىرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش ھادىسىسىنىڭ كېلىپ چىقىشىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى.

دورا بازارلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: خوشۇت ناھىيىسى دورا بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بىرقەدەر ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

1992-يىلى بۇ ناھىيىدە دورا باشقۇرۇش ئورنى قۇرۇلۇپ، دورىلارنى تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلغانىدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دورا باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنى قاتناشتۇرۇپ تەشكىللىشى بىلەن بىر تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەسىس قىلىنىپ، ناھىيە تەۋەسىدىكى دورا بازارلىرى، شىپاخانا، تىببىي مۇلازىمەت ئورۇنلىرىدىكى دورا، ئۈسكۈنە ۋە دوختۇر-سېستىرالارنىڭ سالاھىيىتى قاتارلىقلار تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىندى. بۇ جەرياندا ۋاقتى ئۆتكەن 12 خىل 250 قاپ دورا يىغىۋېلىندى، ئاغرىق توختىتىش ئوكۇل سۈيۈقلۇقى قاتارلىق تۆت خىل دورىنىڭ باھاسى بىرلىككە كەلتۈرۈلدى. ساقلىقنى ساقلاش مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا بولمايدىغان ھەمدە دورىنى خاتا ئىشلەتكەنلىكتىن ھادىسە سادىر قىلغان ئىككى مۇلازىمەت ئورنى توختىتىپ قويۇلدى.

مارالبېشى ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى ئورگان پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، تەرجىمانلار گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى مەتمىن قادىر تەرجىمە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەن 14 يىلدىن بۇيان، ئۆز كەسپىگە قىزغىن مۇھەببەت باغلاپ، كەسپىي بىلىم سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، زىممىسىگە يۈكلەنگەن ۋەزىپىلەرنىڭ ھۆددىسىدىن تولۇق چىققاندىن باشقا، ناھىيە نەشر قىلغان «مارالبېشىنىڭ يەر ناملىرى خەرىتىلىك تەزكىرىسى» قاتارلىق بىرقانچە كىتابنى تەرجىمە قىلىشقا قاتنىشىپ تەشكىل ۋە خىزمەتداشلىرىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: مەتمىن قادىر خىزمەت ئۈستىدە.

ئەنۋەر خىزمەت فوتوسى

مورى ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى نامرات رايونلاردىكى قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا ھەقسىز دەرسلىك كىتاب تارقىتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى نامرات رايونلاردىكى مەكتەپلەرگە كىتاب سوۋغات قىلىش، ئائىلىسىدە قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا ھەقسىز دەرسلىك كىتاب تارقىتىپ بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇش-ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئەزەلدىنلا ماتېرىيال ئىشلىرىنى قوللاپ كېلىۋاتقان ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى 1995 ـ، 1996-يىللىق ئوقۇش يىلىدا ماتېرىيال ئورۇنلىرىغا 8000 يۈەن ياردەم بەرگەنىنىڭ سىرتىدا، بوستان چارۋىچىلىق فېرمىسى مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتىپى، ناھىيىلىك ئۇيغۇر ئوتتۇرا مەكتىپى، ئىنگبۇلاق «ئۈمىد» باشلانغۇچ مەكتىپى قاتارلىق مەكتەپلەرگە 7000 يۈەن قىممىتىدىكى دەرسلىك كىتاب ۋە كىتاب جاھازلىرىنى ھەقسىز ياردەم قىلدى. ناھىيە بازىرىغا ئەڭ يىراق بولغان ئالتە نامرات ئوقۇتۇش نۇقتىسىدىكى 70 كە يېقىن ئوقۇغۇچىغا ھەر مەۋسۇمدە ھەقسىز دەرسلىك كىتاب تارقىتىپ بېرىشنى بېكىتتى.

بۇ كىتابخانا بۇلتۇردىن باشلاپ يەنە دەرسلىك كىتابلارنى لىنىيىلەر بويىچە مەكتەپلەرگە يەتكۈزۈپ بېرىپ، مەكتەپلەرنىڭ كىتاب ئېلىش يول راسخوتىنى تېجەپ بەردى.

مەكىت ناھىيىسى يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بېرى سوتسىيالىستىك ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىلىرىنى قۇرۇش ۋە مۇستەھكەملەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بۇ ناھىيە ھازىرغىچە % 80 تىن ئارتۇق يېزا، بازار ۋە كەنتلەردە مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

سۈرەتتە: بۇ ناھىيىنىڭ غازكۆل يېزىسىدىكى دېھقانلار يېزىلىق مەدەنىيەت مەركىزىدە دولان مەشرىپى ئېلىپ بارماقتا.

ئىمىن پالتۇ، ئەنۋەرجان مەتنىياز فوتوسى

يەر ۋە تەرەققىيات

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازارلىق يەر باشقۇرۇش پونكىتى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتىپ ياخشى ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈردى.

ـ رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇردى. سېرىقبۇيا بازىرى 29 مىڭ 888 نوپۇسقا ئىگە بىرقەدەر چوڭ يېزا-بازارنىڭ بىرى، بازارنىڭ ئومۇمىي يەر مەيدانى 280 كۋادرات كىلومېتىر، تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 62 مىڭ مو بولۇپ كىشى بېشىغا ئىككى مودىن توغرا كېلىدۇ.

بازارلىق يەر باشقۇرۇش پونكىتى يەرنى ئاسراش ۋە يەردىن پايدىلىنىشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىشنى ئالدى بىلەن تەشكىلىي قۇرۇلۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈشتىن باشلىدى، ھەر بىر كەنت، ئىدارە ـ ئورگاندا قۇرۇلغان رەھبەرلىك گۇرۇپپا خادىملىرىنى بىر نۆۋەت ئومۇميۈزلۈك تەرتىپكە سېلىپ، ئاجىز ھالقىلارغا مەدەنىيەت سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى سەپلەپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. بازار بويىچە قۇرۇلغان يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى 52 گە، خادىملىرىنى 260 نەپەرگە يەتكۈزۈپ ئىلگىرىلىگەندەك

رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇۋاتقان يەر باشقۇرۇش پونكىتى

يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كونكرېت تۇتۇپ ئىشلەيدىغان ئادەم بولماسلىق، مەسىلىلەرنى يۇقىرىغا ئىتتىرىپ قويۇپ، ۋاقتىدا بىرتەرەپ قىلماسلىقتەك پاسسىپ ھالەتنى ئۆزگەرتتى. يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش خادىملىرى بىلەن «ئىش ئورنى مەسئۇلىيەتنامىسى»، «پاك ـ دىيانەتلىك بولۇش مەسئۇلىيەتنامىسى» ئىمزالىغاندىن باشقا، ئۇلارنى ئايدا بىر نۆۋەت كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەشنى يولغا قويۇپ ئۇلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ قانۇنىي تەرتىپ بويىچە بېجىرىلىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى. يەر تەستىقلاشنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىدا قەتئىي قانۇنىي تەرتىپ بويىچە ئىش بېجىرىشتە چىڭ تۇرۇپ، قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپ بارلىق قىلمىشلارنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئالدى. بازارنىڭ يەرنى ئاسراش، يەردىن پايدىلىنىش خىزمىتىگە دائىر پىلان ـ تەدبىرلەرنى تۈزۈپ، مەسئۇلىيەتنى ئورۇن، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. مۇكاپاتلاش ـ جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈردى.

ـ تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى. بازارلىق يەر باشقۇرۇش پونكىتى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە دائىر تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش ئۈچۈن بازاردا يەتتە كىشىدىن تەركىب تاپقان تەشۋىقات گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، تەشۋىقات ماتېرىيالى، تەشۋىقات قورالى تەييارلاپ، يىللىق، پەسىللىك تەشۋىقات پىلانى تۈزۈپ، باسقۇچلار بويىچە قانات يايدۇردى، 6000 يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ، 21 دانە قارا دوسكا تەييارلاپ بازارئىچى ھەمدە 16 كەنتكە ئورنىتىپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە دائىر بىلىملەرنى تەشۋىق قىلدى. بازارلىق رادىئو ئۆزىلىدا ھەر كۈنى يېرىم سائەت لېكسىيە سۆزلەشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە دائىر قانۇن، نىزام، بەلگىلىمىلەرنى كەڭ تەشۋىق قىلدى. بىرقانچە قېتىم يەر باشقۇرۇش بىلىملىرى بويىچە مۇكاپاتلىق زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، نەتىجىگە ئېرىشكەن كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى ماددىي بۇيۇملار بىلەن مۇكاپاتلاپ، ئۇلارنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە دائىر بىلىملەرنى ئۆگىنىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. تەشۋىقات ئىزچىل تۈردە ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشقا بولغان تونۇشى ئۆسۈپ، ھەممە ئادەم يەرنى ئاسرايدىغان، قانۇن بويىچە يەر ئىشلىتىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى.

ـ يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇردى. سېرىقبۇيا بازىرى شىنجاڭ بويىچە داڭق چىقارغان يېزا بازىرى، بازارلىق يەر باشقۇرۇش پونكىتى بازار ئەتراپىدا ئولتۇراقلىشىشنى تەلەپ قىلىدىغان ئاھالىلەر كۆپ، يەر ئاز بولۇشتەك ئەمەلىي قىيىنچىلىق ئالدىدا، يەرنى قانۇن بويىچە توغرا ئىشلىتىش ئۈچۈن بازاردا بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بازارنىڭ ئومۇمىي گەۋدە پىلانىنى تۈزۈپ، مەسىلىلەرنى ئورتاق كېڭىشىپ بېكىتىپ، يەر تەستىقلاشنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىدا قەتئىي قانۇنىي تەرتىپ بويىچە ئىش بېجىرىپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىدە قانۇنسىز يەر ئىگىلەش، قانۇنسىز يەر تەستىقلاش، قانۇنسىز يەر باشقۇرۇش بولماسلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى.

ئاممىنىڭ ئىنكاسى بىرقەدەر كۈچلۈك بولغان 41 ئائىلىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، ئۇلار ئارىسىدىن يەر باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ توسۇشىغا قارىماي، تېرىلغۇ يەرلەرنى ئارتۇق ئىگىلىۋالغان، قالدۇق يەر ۋە ھۆددە يەرلىرىگە خالىغانچە ئۆي سېلىۋالغان يەتتە كىشىگە يەر باشقۇرۇش قانۇنىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ماددىلىرىنىڭ روھى بويىچە چارە كۆرۈپ، تەستىقسىز سېلىۋالغان ئۆيلىرىنى چېقىپ، يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈردى، يەر ساتقان قانۇنسىز تاپاۋىتى مۇسادىرە قىلىنىپ جەرىمانە قويىدى. ئارتۇق ئىگىلىۋالغان يەرلەرنى قايتۇرۇۋالدى. ئاممىنىڭ يەر باشقۇرۇش ئىشلىرىغا دائىر ئەرز ـ شىكايەتلىرىدىن 210 پارچىنى قوبۇل قىلىپ، 156 پارچىسىنى مۇرەسسە قىلىش يولى ئارقىلىق بىرتەرەپ قىلدى، 70 پارچە ئەرز-شىكايەت ئۈستىدە مەخسۇس ئەنزە تۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى قانۇن، بەلگىلىمىلەرنىڭ روھى بويىچە ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى.

ئەنۋەر خىزمەت، ئامانگۈل ئابدۇرېھىم

خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسىنىڭ 47 - نۆۋەتلىك يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى

رەئىس جياڭ زېمىن يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى ساھەسىدىكىلەرنىڭ بىر قېتىملىق كاتتا يىغىنى - خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسىنىڭ 47 - نۆۋەتلىك يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭ «خەلق» سارىيىدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ۋەكالىتەن يىغىننى چىن كۆڭلىدىن تەبرىكلىدى، بۇ قېتىمقى كاتتا يىغىنغا قاتناشقان ئالەم ئىشلىرى ئالىملىرى ۋە خەلقئارانىڭ ئالەم ئىشلىرى ساھەسىدىكى دوستلارنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئالەم بوشلۇقى بايلىقىدىن تىنچلىق ئۈچۈن پايدىلىنىش مەقسەت قىلىنغان ئالەم ئىشلىرى ئىنسانىيەتكە بەخت كەلتۈرىدىغان ئۇلۇغ ئىش. ئالەم ئىشلىرى ئىنتايىن كەڭ ئىستىقبالغا ئىگە، پات ئارىدا يېتىپ كېلىدىغان 21 - ئەسىر ئالەم ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىدىغان يېڭى ئەسىر بولىدۇ. ئالەمدىكى ئۇلۇغۋار چوڭ - چوڭ ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش خەلقئارا ھەمكارلىقنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشكە موھتاج، بۇ ئىشتا دۇنيادىكى دۆلەتلەر، بولۇپمۇ ئالەم بوشلۇقى تېخنىكىسىنى ئىگىلىگەن دۆلەتلەرنىڭ تېخىمۇ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە توغرا كېلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئالەم ئىشلىرىنى دۆلەتنىڭ بىر پۈتۈن تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلىپ ئىزچىل قوللاپ، ئىلھام بېرىپ كەلدى. بۇنىڭدىن كېيىنمۇ ئاۋۋالقىدەكلا ئالەم ئىشلىرىغا كۈچ قوشۇپ، بۇ ئىشتا يېڭىلىق يارىتىشنى قوللاپ كەلتۈرىدۇ. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى ئالەم بوشلۇقى بايلىقىدىن تىنچلىق ئۈچۈن پايدىلىنىپ پايدىلىنىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىنسانىيەتنىڭ مەدەنىيەت تەرەققىياتىغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى خالايدۇ.

خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسى يىغىنىنىڭ جۇڭگودا ئېچىلىشى تۇنجى قېتىملىق ئىش. يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا دۇنيادىكى 50 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن ئالەم ئىشلىرى مۇتەخەسسىسلىرى، ئالىملار ۋە ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرىدىن بولۇپ 3000 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

1950 - يىلى قۇرۇلغان خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسى خەلقئارا ئىلىم ساھەسىدە خېلى تەسىرى بار، هازىر 45 دۆلەت ۋە رايوندا 129 ئەزا تەشكىلات بار. بۇ بىرلەشمە يىلدا بىر قېتىم ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا چوڭ تىپتىكى ئىلمىي يىغىن ۋە ئالەم ئىشلىرى بويىچە پەن - تېخنىكا كۆرگەزمىسى ئاچىدۇ. بۇ نۆۋەتلىك يىغىننىڭ ئاساسىي تېمىسى: ئالەم بوشلۇقىدىن پايدىلىنىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش.

دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇڭ جيەن يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا «ئالەم بوشلۇق تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەيلى» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېرىم ئەسىرگە يەتمىگەن ۋاقىتتا ئالەم ئىشلىرىدا غايەت زور، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان نەتىجىلەر قولغا كەلدى، پۈتۈن جەمئىيەت ئالەم ئىشلىرى تېخنىكىسىنى ئىشلىتىش ۋە تېخنىكىسىنى يۆتكەپ ئىشلىتىش جەريانىدا ناھايىتى زور ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ئالەم ئىشلىرى تېخنىكىسىنىڭ تەرەققىياتى پەن - تېخنىكا سىستېمىسىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

بېيجىڭ شەھىرىنىڭ باشلىقى لى چىيەن پايتەخت خەلقىگە ۋەكالىتەن يىغىننىڭ ئېچىلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى. خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى دوينچ، ب د ت نىڭ ۋەكىلى گاسىنتورىيانا، جۇڭگو ئالەم ئىشلىرى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋاڭ تۇڭيمۇ يىغىندا سۆز قىلدى.

ئېچىلىش مۇراسىمىغا جۇڭگو دۆلەت ئالەم ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، جۇڭگو ئالەم ئىشلىرى ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇدىرى ليۇ جىيۈەن رىياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىن ئېچىلىشتىن ئىلگىرى، رەئىس جياڭ زېمىن خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى بىرلەشمىسى، خەلقئارا ئالەم ئىشلىرى پەنلەر ئاكادېمىيىسى ۋە خەلقئارا ئالەم بوشلۇقى قانۇن ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىسىنىڭ ھېسسىياتى

- دىڭگىز ئارمىيىسىنىڭ سابىق مەسلىھەتچىسى دۇەن دېجاڭ جياڭجۇن توغرىسىدا

شاڭخەيدىكى شىنخۇا كوچىسىدا 80 ياشتىن ئاشقان بىر پېشقەدەم بوۋاي دائىم دېگۈدەك مەكتەپلەرگە، زاۋۇتلارغا، ئورگانلارغا بېرىپ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپىرى توغرىسىدا ھېكايە سۆزلەپ بېرىدۇ، ياشلارغا قىزىل ئارمىيىنىڭ شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى، پارتىيىلىك كادىرلارغا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتى توغرىسىدا سۆزلەپ بېرىدۇ...

بۇ يىل 3 - ئايدا شاڭخەي شەھىرىدە 1995 - يىللىق «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئون ياخشى ئىش» قىلغانلارنى باھالىغاندا ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالدى. بۈگۈنكى كۈندە ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى جۇجياڭ دەرياسىنىڭ ئىككى قىرغىقىدا، جياڭشىدىكى كونا ئازاد رايونلاردا مەدھىيىلەنمەكتە.

بۇ كىشى پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىسى، دىڭگىز ئارمىيىسىنىڭ سابىق مەسلىھەتچىسى دۇەن دېجاڭ جياڭجۇن، يېقىندا دىڭگىز ئارمىيە پارتكومى قارار چىقىرىپ، كوماندىر - جەڭچىلەرنى ئۇنىڭدىن ئۆگىنىشكە چاقىردى.

«كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىنقىلاب قىلىشى ئاممىنى بەختلىك، گۈزەل تۇرمۇشقا ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈندۇر، هازىر ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ۋاقتىمىزدا ئىشچىلارنى، دېھقانلارنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماسلىقىمىز كېرەك.»

1931 - يىلى ئىنقىلابقا قاتناشقان دۇەن دېجاڭ جياڭجۇن 25 مىڭ يوللۇق ئۇزۇن سەپەرگە ۋە لياۋشېن، پىڭ جىن ئۇرۇشى قاتارلىق مۇھىم ئۇرۇشلارغا قاتناشقان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، ئۇ دىڭگىز ئارمىيە جيەندۈيىنىڭ سىياسىي كومىسسارى، دىڭگىز ئارمىيىسى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن ھەم تۆت قېتىم مەملىكەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە سايلانغان. ئۇ دائىم مۇنداق دەيتتى: «مەن 65 يىلدىن بۇيان، پارتىيىگە ئەگىشىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش لازىم دېگەن بىرلا ئىشنى ئېسىمدە چىڭ تۇتۇپ كەلدىم. چۈنكى كومپارتىيىنىڭ ئىنقىلاب قىلىشى جاپا چېكىۋاتقان ئاممىنى بەختلىك گۈزەل تۇرمۇشقا ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈندۇر، هازىر ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن بەيتتە ئىشچىلارنى،

ياردەم بەردى. كېيىن دۇەن دېجاڭ ياشىنىپ قالغىنىغا قارىماي تەرەپ - تەرەپكە چېپىپ تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈپ، يۇرتىغا بىر كىچىك دورا زاۋۇتى قۇرۇپ بەردى. شۇنداق قىلىپ 10 مىڭ ئادىمى بار بۇ نامرات يېزا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. بۇلتۇر يېزىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلات قىممىتى 70 مىليون يۈەنگە، كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1400 يۈەنگە يەتتى.

خەلقنىڭ ھالىغا يېتىش، خەلققە بەخت يارىتىش - دۇەن دېجاڭنىڭ ھاياتلىق مىزانى. ئۇ 1963 - يىلى خىبېيدا كەلكۈن ئاپىتى بولغاندا 500 يۈەن پۇل بىلەن 50 كىلوگرام ئاشلىق بىلەتى ئەۋەتتى. 1991 - يىلى ئەنخۇيدا ھۆلچىلىك ئاپىتى يۈز بەرگەندە ئاپەت رايونىدىكى خەلقلەرگە 1000 يۈەن ئىئانە قىلدى. بۇ يىل جەنۇبتىكى بىر قانچە ئۆلكىدە يامغۇر ئاپىتى يۈز بەرگەندە ئۇ يەنە 1500 يۈەن ئىئانە قىلدى. «قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلغاندا بىرىنچى قېتىم ئۆتكەن كېچىك» - يۈدۇ دەرياسىنىڭ كېچىكىگە «ئۇزۇن سەپەر كۆۋرۈكى» سېلىنغاندا ئۇ، دەرھال 1000 يۈەن ئەۋەتتى.

«مەكتەپكە كىرەلمىگەن بالىلارغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارغا كومپارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى ۋە سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى ھېس قىلدۇرىمەن.»

دۇەن دېجاڭ جياڭجۇن دەم ئېلىشقا چىققاندىن كېيىن مەھەللىدە «كېيىنكى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش» جەمئىيىتى قۇرۇلۇپ، ئۇ شۇ جەمئىيەتنىڭ پەخرى باشلىقلىقىغا تەكلىپ قىلىندى. ئۇ دائىم «مەن مەكتەپكە كىرەلمىگەن بالىلارغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارغا كومپارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى ۋە سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى ھېس قىلدۇرىمەن»، دەيتتى.

1993 - يىلى يولداش دۇەن دېجاڭ گېزىتتىن كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»غا، كونا ئازاد رايون، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرى، چېگرا رايونلار، نامرات رايونلاردىكى ئوقۇشسىز قالغان بالىلارغا ياردەم بېرىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى كۆرگەندىن كېيىن، دەرھال 200

بېرىش ۋە ئۇلارنى تەربىيىلەش مەسئۇلىيىتىنى خالىس ئۈستىگە ئالغانىدى. دۇەن دېجاڭ ۋە ئۇنىڭ ئايالى بالىلارغا ئالاھىدە كۆيۈنۈپ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى چىۋ ۋېيجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە يەتكۈزۈپ، بۇ تۆت يېتىم بالىغا خاتىرجەملىك ئاتا قىلدى.

رەھبىري كادىر بولغۇچى خۇسۇسىي ئىش، تۇغقاندارچىلىق تۈپەيلىدىن پارتىيىنىڭ قائىدە - يوسۇنلىرىنى بۇزسا ھەرگىز بولمايدۇ.

دۇەن دېجاڭ نەچچە ئون يىلدىن بۇيان، جەمئىيەتنىڭ قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بېرىش توغرا كەيپىياتىنى ئەۋج ئالدۇرۇپ ئائىلە تۇرمۇشىدا پاك - ديانەتلىك بولۇش ياخشى ئىستىلىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. ئۇ بالىلىرى، ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا قاتتىق تەلەپ قوياتتى. 1960 - يىلى ئۇنىڭ چوڭ ئوغلى دۇەن لىمىڭ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 2 - يىللىقىدا ئوقۇۋاتقاندا ئەلا ئوقۇغانلىقتىن ئازادلىق ئارمىيە شىئەن تېلېگراف قۇرۇلۇش شۆيۈەنىگە قوبۇل قىلىندى. ئۇ ئالىي مەكتەپنىڭ 3 - يىللىقىدا ئوقۇۋاتقاندا دۆلىتىمىزدە قىيىنچىلىق يۈز بەردى. شۇڭا مەكتەپ كۆرسانتلارنى قىسقارتىشقا مەجبۇر بولدى. بۇ چاغدا دۇەن لىمىڭ ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر سۈپىتىدە مۇددەتتىن بۇرۇن تەقسىم قىلىندى، شۇ چاغدا دىڭگىز ئارمىيىسى دۇڭخەي جيەندۈيىنىڭ 2 - سىياسىي كومىسسارلىقىنى ئۆتەۋاتقان دۇەن دېجاڭ ئوغلىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈپ تولۇق كۇرس دىپلومىنى ئېلىشىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدى. 1969 - يىلى ئارمىيىدىن بىر قىسىم كادىرلار كەسىپ ئالماشتۇرۇپ يەرلىككە قايتتى. بۇ چاغدا دۇەن لىمىڭ نەنخەي جيەندۈيى زاپاس قىسمىغا قاراشلىق پاراخوت رېمونت قىلىش زاۋۇتىدا ئىشچى بولۇپ ئىشلىدى. ئالاقىدار رەھبەرلەر دۇەن لىمىڭ تۇرغان ئورۇن بىلەن مەسلىھەتلىشىپ ئۇنى جيەندۈيگە خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرماقچى بولغاندا جيەندۈينىڭ سىياسىي كومىسسارلىقىنى ئۆتەۋاتقان دۇەن دېجاڭ ئېنىق پوزىتسىيە بىلدۈرۈپ، «رەھبىري كادىرلار خۇسۇسىي ئىش، تۇغقاندارچىلىق تۈپەيلىدىن پارتىيىنىڭ قائىدە - يوسۇنلىرىنى بۇزسا ھەرگىز بولمايدۇ» دېدى. كېيىن گوۋيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى 1969 - يىلى

ئىرىشتۈرۈش ئۈچۈندۇر، ھازىر ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن پەيتتە ئىشچىلارنى، دېھقانلارنى ئۇنتۇپ قېلىشقا تېخىمۇ بولمايدۇ».

دۇەن دېجاڭ بىر قانچە ئون يىلدىن بۇيان، كونا ئازاد رايوندىكى خەلقلەرنى زادى ئۇنتۇپ قالمىدى، ئۇ دائىم مۇنداق دەيدۇ: «كونا ئازاد رايوندىكى خەلق قۇربان بەرمىگەن، تۆھپە قوشمىغان بولسا، كومپارتىيە رەھبەرلىكىدىكى سوتسىيالىستىك يېڭى جۇڭگومۇ بولمىغان بولاتتى. ئىنقىلاب غەلىبە قىلغاندا كونا ئازاد رايوندىكى خەلقنى ئۇنتۇپ قېلىشقا بولمايدۇ.»

دۇەن دېجاڭ 1984 - يىلى ئاپرېلنىڭ 30 نەچچە يىل بولغان يۇرتى جياڭشى ئۆلكىسىنىڭ يۇدۇ ناھىيىسىگە كەلدى. ئۇ ئۆزى ياشىغان جېشى يېزىسىغا كېلىپ، يەنە ئالتە تاغلىق كەنتتە ھازىرغىچە توك يوقلۇقىنى ئۇقتى. ئۇ دەرھال جياڭشى ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسىغا خەت يېزىپ، بۇنى ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئۆلكىدىكى ئالاقىدار تارماقلار دەرھال ھەرىكەتلىنىپ 100 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، ئالتە تاغلىق كەنتنىڭ توك مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا

ئۇقتۇرۇشنى كۆرگەندىن كېيىن، دەرھال 200 يۈەن ئەۋەتىپ بەردى. كېيىن شاڭخەي شەھىرىدىمۇ «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسى تەسىس قىلىنىپ، «1 + 1» ياردەم بېرىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. دۇەن دېجاڭ بىلەن ئايالى 1994 - يىلدىن باشلاپ ھەرقايسى يىلىغا بىردىن ئوقۇشسىز قالغان ئوقۇغۇچىنىڭ قايتىدىن مەكتەپكە كىرىشىگە ياردەم بېرىش قارارىغا كەلدى.

ھازىرغا قەدەر ئۇلار ئۈمىد قۇرۇلۇشىغا 2400 يۈەن ئىئانە قىلدى. كونا ئازاد رايوندىكى ئوقۇشتىن قالغان يەتتە بالىنىڭ مەكتەپكە كىرىشىگە ياردەم بەردى. 1963 - يىلى 11 - ئايدا دېڭىز ئارمىيىسى دۇڭخەي جيەندۇيىنىڭ 2 - سىياسىي كومىسسارلىقىنى ئۆتەۋاتقان دۇەن دېجاڭ جيەندۇي باشقارمىسىنىڭ ۋاقىتلىق ئىشچىسى چيۇ ۋېيجۇڭنىڭ ئاتا - ئانىسىنىڭ ئارقا - ئارقىدىن كېسەل بولۇپ ئالەمدىن ئۆتۈپ، تۆت بالىسىنىڭ يېتىم قالغانلىقىنى ئاڭلاپ، يېتىم بالىلارغا ياردەم

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى 1969 - يىلى ھەربىي سەپتىن قايتقانلارنى كادىرلىققا تەڭشەش توغرىسىدا ھۆججەت چۈشۈرگەندە دۇەن لىمىڭ دادىسىنىڭ پىكرىنى ئالدى، بۇ چاغدا دۇەن دېجاڭ مۇنداق دېدى: «سەن ئاللىقاچان ئىشچى بولۇپ كەتتىڭ، ئەمدى يۆتكىلىپ يۈرۈشۈڭنىڭ ھاجىتى يوق. ھەممىسى ئوخشاش ئىنقىلابىي خىزمەت»، ھازىر دۇەن لىمىڭ 55 ياشقا كىردى. يەنىلا زاۋۇتتا ئىشچى بولۇپ ئىشلىمەكتە.

بىر ئادەمنىڭ پاك بولۇشى پۈتۈن ئائىلىدىكىلەرگە، ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. دۇەن دېجاڭنىڭ ئىككى ئوغلى، بىر قىزىمۇ ئىلگىرى قىسمىدىن يەرلىككە ئالمىشىپ ئۇزاققىچە يۇرتىدا قىيىنچىلىقى بار ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا ياردەم بېرىپ كەلدى. لېكىن ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنىڭ سىياسەتكە خىلاپ ھالدا ئالاھىدە ئېتىبار بېرىشتىن بەھرىمەن بولۇشىغا ھەرگىز يول قويمىدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي خەۋىرى)

شىمالىي ئەنخۇيى كان ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ ليۇچاۋ 1 - كېنىدىكى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر، ئائىلە تاۋابىئاتلار جەنۇبىي ئەنخۇيدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا پۇل ئىئانە قىلىپ، ئاپەت رايوندىكى خەلققە بولغان مۇھەببىتىنى بىلدۈردى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر بەس - بەستە پۇل ئىئانە قىلماقتا. **جۇ سەيۈن. ۋەن جاسى** فوتوسى

گېزىت ئوقۇش ۋە ئوقۇشىدىن پايدىلىنىش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئالاھىدىلىكى، ئېھتىياجى

«شىنجاڭ گېزىتى»، سىزگە سىياسىي - ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە يېتەكچى، خەۋەر - ئۇچۇردىن پايدىلىنىشتا مەنبە، بىلىم ئېلىشتا قوللانما، تۇرمۇشىڭىزدا مەسلىھەتچى بولالايدۇ

شىنجاڭ گېزىتى - ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورگان گېزىتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت مۇشتەرىلارنىڭ يېقىن دوستى، گېزىتىمىزنىڭ نەشر قىلىنغان ۋاقتى ئۇزاق، تارقىلىش دائىرىسى كەڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسى بىلەن چەكلىنىپ قالماستىن، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئاراغىمۇ تارقىلىدۇ، جامائەتچىلىك ئارىسىدا بەلگىلىك تەسىرى بار.

گېزىتىمىز پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ لۇشيەنى، فاڭجېن، سىياسەت، قانۇن - پەرمانلىرىنى، ئاپتونوم رايوننىڭ سىياسەت، نىزام، تەدبىرلىرىنى، مەملىكەت ئىچى، خەلقئارادىكى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇھىم ۋەقە - پائالىيەت، يېڭىلىق، نەتىجە، كەشپىيات، تەجرىبە، ئۇچۇرلارنى تېز سۈرئەتتە سىزگە تونۇشتۇرالايدۇ، دۇنيانى، جەمئىيەتنى، كىشىلىك ھاياتنى چۈشىنىشىڭىزگە ياردەم بېرەلەيدۇ.

گېزىتىمىز ئۇزاق يىل نەشر قىلىنىش داۋامىدا خۇسۇسەن ئىسلاھات داۋامىدا ئۆزىگە خاس خەۋەر قىلىش ئىدىيىسى، ئىخچام، چوڭقۇر، مەزمۇنلۇق خەۋەر قىلىش ئۇسلۇبى، ئۆزگىچە بەت تېخنىكىسى ۋە بەت لايىھىسى شەكلىنى شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، 100 دىن ئارتۇق مەخسۇس سەھىپىسىدە ھەم مەخسۇس بەتلىرىدە سىزنى خىلمۇ خىل مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇشقا يېتەكلەيدۇ.

گېزىتىمىز توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىگە، خىل قوشۇنغا، كۈچلۈك ئىنتىزامچانلىققا ئىگە، يېڭىلىق يارىتىش، ئىجادىي ئىشلەش، سىز ئۈچۈن، خەلقىمىز ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىش گېزىتىمىزنىڭ شەرەپلىك بۇرچى، بىز بۇ بۇرچنى گېزىتىمىزنى تېخىمۇ مەزمۇنلۇق، تۇرمۇشقا يېقىن، كۆركەم، قىزىقارلىق قىلىپ چىقىرىش ئارقىلىق ئادا قىلىمىز. سىزنىڭ گېزىتىمىزگە ۋاقتىدا مۇشتەرى بولۇشىڭىزنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. ئىشىنىمىزكى، كېلەر يىل گېزىتىمىزگە مۇشتەرى بولغانلىقىڭىزدىن پۇشايمان يىمەيسىز، ھازىرقى مۇشتەرى بولۇش پۇرسىتىنى غەنىيمەت بىلىڭ.

گېزىتىمىزنىڭ پوچتا ۋەكالەت نومۇرى 1 - 57

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

ياخشى باشلامچى

— ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، ئايكۆل كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ھاپىز ئابلىز توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراھىم ئەيسا

كوممۇنىستلارنىڭ پەزىلىتى

ھاپىز ئابلىز 1989-يىلى يەكەن ناھىيە چارباغ يېزا ئايكۆل كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەيىنلەنگەندە، كەنت ئىشخانىلىرى ۋە دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرى كونا، كەنت يوللىرى توپىلاڭ، ئىچىدىغان سۇ شارائىتى ناچار ئىدى. قىسقىغىنە تۆت يىلدا ئايكۆل كەنتى دېھقانلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيلىرى پىشىق خىشتىن سېلىنغان، يوللىرى ئاسفالتلاشقان، ئىچىدىغان سۇيى پاكىز، نۇرغۇن ئائىلىنىڭ بانكىدا ئامانەت پۇلى بولغاندىن سىرت زاپاس ئاشلىقى بار بولغان باي كەنتكە ئايلاندى. ئايكۆل كەنتى توغرىسىدا سۆز ئېچىلسىلا، دېھقانلار پەخىرلەنگەن ھالدا: «كەنتىمىزدە پارتىيە سىياسىتىنى توغرا ئىجرا قىلىدىغان، دادىللىق بىلەن يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىدىغان، يۇرتداشلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلەيدىغان ياخشى باشلامچىمىز ھاپىز ئابلىز بار» دەيدۇ.

ھاپىز ئابلىز ئايكۆل كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بولغاندىن كېيىن ئاممىنى باي بولۇشقا دادىل يېتەكلىدى. ئۇ ئىشنى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشتىن باشلاپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئاممىنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ، كەنتنى بەش يىل ئىچىدە ناھىيە بويىچە ئىلغار كەنت قىلىش پىلانىنى تۈزدى. كەنتنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، ئالتە بولۇشنى، يەنى «ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىنىڭ مەلۇم كۆلەمدە مېۋىلىك بېغى، بىردىن سېغىن كالىسى، توخۇ-ئۆردەكى بولۇش، كىشى بېشىغا ئۈچ دەندىن پاختا، 1500 كىلوگرامدىن ئاشلىق، ئۈچ تۇياقتىن قوي، 30 تۈپتىن دەرەخ توغرا كەلتۈرۈش»تىن ئىبارەت دېھقانلارنى بېيىتىش پىلانىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. 1994-يىلى 87 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كەنتتە دېھقانلار پەن-تېخنىكا مەكتىپى قۇرۇپ، تۆت قارار كۇرس ئېچىپ، 127 پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزاسىنى، 168 دېھقاننى پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن كەنت تەۋەسىدە ھەممە كىشى يېزا پەن-تېخنىكىسىدىن پايدىلىنالايدىغان بولدى.

ھاپىز ئابلىزنىڭ تەشەببۇسى بىلەن 1993-يىلى كەنت 30 مىڭ يۈەنمەبلەغ سەرىپ قىلىپ كەنتتىكى 204 ئائىلىگە باسما قۇدۇق ئورنىتىپ بەردى، يەنە 198 مىڭ يۈەن چىقىرىپ باشلانغۇچ مەكتەپ سالدى. ھازىر كەنتتىكى يەتتە ياشتىن 14 ياشقىچە بولغان بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى. ھاپىز ئابلىزنىڭ مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىشى بىلەن كەنت 1993-يىلدىن باشلاپ ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ۋە تولۇق، ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ھەر بىر ئوقۇغۇچىغا يىلىغا 700 يۈەندىن 200 يۈەنگىچە ياردەم بەردى. يېزا بازىرى بىلەن كەنت ئارىلىقىدىكى 2.6 كىلومېتىر يولنى ۋە كەنتتىكى تۆت مەھەللىنى تۇتاشتۇرىدىغان 1.2 كىلومېتىر يولنى ئاسفالتلاشتۇردى.

ھاپىز ئابلىز دېھقانلارنى بېيىتىش، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش جەھەتتە كۆپ ئەجىر سىڭدۈرۈپلا قالماستىن، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشقىمۇ زور كۈچ سەرپ قىلدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىدىكى بىر بەن ئادەمنى يېتەكلەپ، پارتىيىگە نىشانلىغان ئاكتىپلار ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرىنى تەشكىللەپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئارىسال ۋاقىتلىرىدا 290 مو بىنەم ئاچتى ۋە ئۇنىڭ 150 موسىنى ئىجارىگە بېرىپ، قالغان قىسمىغا ئالما كۆچىتى تىكتى. 100 مو ئالمىلىق باغنىڭ پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، ھوسۇلنى ئاشۇردى.

ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونى جەنۇبىي ئازادلىق يولى مەھەللە ئىش باشقارمىسىنىڭ كادىرى، كومپارتىيە ئەزاسى يۈسەكەنزەي (موڭغۇل) 1969-يىلى شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنىنى پۈتتۈرۈپ، مەھەللە ئىش باشقارمىسىغا تەقسىم قىلىنغان 27 يىلدىن بېرى ھەر مىللەت ئاھالىلىرىگە قىزغىن خىزمەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشمەكتە.

يۈسەكەنزەي ئاجىز-مېيىپ، قارىغۇچىسى يوق ئاھالىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بېرىشنى ئۆز بۇرچى دەپ بىلىپ، كومپارتىيە ئەزاسىغا خاس خىسلەتنى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن نامايان قىلغانلىقى ئۈچۈن كۆپ قېتىم تىيانشان رايونى بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا ئىلغار خىزمەتچى»، 1991-يىلى ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە «خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئۇ (سولدا) خىزمەت ئۈستىدە.

پارتىيە ئەزالىرى دەم ئېلىشقا چىققاندىن كېيىنمۇ داۋاملىق ئىنقىلاب قىلىشى كېرەك

ئىمىن روزى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسىنىڭ 2-ماددىسىدا: «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، ئۆزىنىڭ ھېچنېمىسىنى ئايىماي كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلىشى شەرت» دەپ بەلگىلەنگەن. بۇ، پارتىيە ئەزالىرى قەتئىي ئورۇنداشقا تېگىشلىك تەلەپ بولۇپ، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسىنى ئىنقىلاب ئىشلىرى ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەيدۇ. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ ھەر بىر كۈرەش مەيدانلىرىمىزدا نۇرغۇن ئۆزگىرىشلەر بولدى ھەم يېڭى مەسىلىلەر ئوتتۇرىغا چىقتى. تۈرلۈك ئامىللارنىڭ تەسىرى بىلەن كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى چىرىتىدىغان، ئىرادىسىنى بوشاشتۇرىدىغان تەتۈر قۇيۇنلارمۇ پەيدا بولدى. بۇنىڭ تەسىرىدە بەزى پارتىيە ئەزالىرى بولۇپمۇ بەزى رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىدە ۋە ئىستىلدا چىرىكلەشتى، ئىنقىلابىي ئىرادىسى ئاجىزلاشتى. بەزى دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پارتىيە ئەزالىرى ئۆزىنىڭ پارتىيە ئەزالىق سالاھىيىتىنى ئۇنتۇپ، ئىنقىلاب ئىشلىرىغا ئانچە كۆڭۈل بۆلمەيدىغان، شەخسىي ئىشنى كۆپرەك ئويلايدىغان بولۇپ قالدى. دەم ئېلىشقا ۋە پېنسىيىگە چىقىش پارتىيىنىڭ سىياسىتى، بۇ ھەرگىزمۇ ئىش ئورنىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن ئىنقىلاب قىلمىسىمۇ بولىدىغانلىقىدىن دېرەك بەرمەيدۇ. ئەگەر دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىپلا ئىنقىلابتىن توختاپ قالساق، پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن ئۇلۇغۋار ۋەزىپىلەرنى قانداق ئورۇندايمىز؟ خەلق ئۈچۈن، كوممۇنىزم ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلىش مەقسىتىمىزنى قانداق ئەمەلگە ئاشۇرىمىز؟ بۇ ھەممەيلەننىڭ ئويلىنىشىغا تېگىشلىك مەسىلە. بەزى پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلار خىزمەت ئورنىدىكى چاغدا ناھايىتى ئاكتىپ ئىشلىگەن بولسىمۇ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىن پارتىيە تەشكىلاتىنى ئىزدىمەيدىغان، پارتىيە تەشكىلاتى ئۇيۇشتۇرغان پائالىيەتلەرگە قاتناشمايدىغان ياكى تولۇق قاتناشمايدىغان، پارتىيە تەشكىلاتى ۋەزىپە تاپشۇرسا، ئۇنى قىلالايدىغان تۇرۇقلۇق قىلالمايمەن دەپ ئۈستىگە ئالغىلى ئۇنىمايدىغان ئەھۋاللار ساقلانماقتا، ھەتتا ئىنتايىن ئاز ساندىكى پارتىيە ئەزالىرى نەچچە يىلدىن بېرى كومپارتىيىگە ئىشلىدۇق، ئەمدى پېنسىيىگە چىقتۇق، پارتىيىنىڭ بىزگە ھاجىتى چۈشمەيدۇ، شۇڭا پارتىيىدىن چىقىپ كەتسەكمۇ بولىدۇ، دېگەنگە ئوخشاش قاراشتا بولماقتا. بۇلارنىڭ ھەممىسى پارتىيىۋىلىكنىڭ كۈچلۈك بولمىغانلىقىنىڭ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ داۋاملىق ئىنقىلاب قىلىشتىن توختاپ، كەينىگە چېكىنىۋاتقانلىقىنىڭ ئىپادىسى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىقىش بىلەن ئىنقىلابىي كۈرەش ۋەزىپىمىز تۈگىمەيدۇ، بەلكى تېخىمۇ مۇھىم ۋەزىپىلەر بىزنىڭ ئورۇندىشىمىزنى كۈتۈپ تۇرىدۇ.

جۇڭگو ئىنقىلابىي تارىخىنى ئەسلەيدىغان بولساق، ئىنقىلابنىڭ ئەڭ قىيىن، ئەڭ جاپالىق ۋەزىپىلىرىنى پارتىيە ئەزالىرى ئاممىغا باشچىلىق قىلىپ ئورۇندىغانلىقىنى، ھەتتا ئۆزىنىڭ قىممەتلىك ھاياتىنى تەقدىم قىلىشتىن ئايانمىغانلىقىنى، ئىنقىلاب غەلىبىسى ئاشۇ كوممۇنىستلارنىڭ قان-تەر بەدىلىگە كەلگەنلىكىنى كۆرەلەيمىز. پارتىيە ئەزالىرى كوممۇنىزملىق ئېتىقاد، ئىشەنچ ۋە ئىرادە تۇرغۇزۇشىمىز، سەلبىي شەيئىلەرنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىماي كۈرەشنى ئاخىرىغىچە داۋاملاشتۇرۇشىمىز، دەم ئېلىش ۋە پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىن سالامەتلىكىمىز يار بەرگەن ئاساستا پارتىيە تەشكىلى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ئۈزۈپ قويماي ساقلاپ، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تۈرلۈك پائالىيەتلىرىگە ئاكتىپ قاتنىشىشىمىز، تەشكىل ۋەزىپە تاپشۇرسا، شەرتسىز قوبۇل قىلىپ كۈچىمىزنىڭ يېتىشىچە ئورۇندىشىمىز لازىم.

شىجائەتلىك ياش كوممۇنىست

سۈرەتلىك خەۋەر

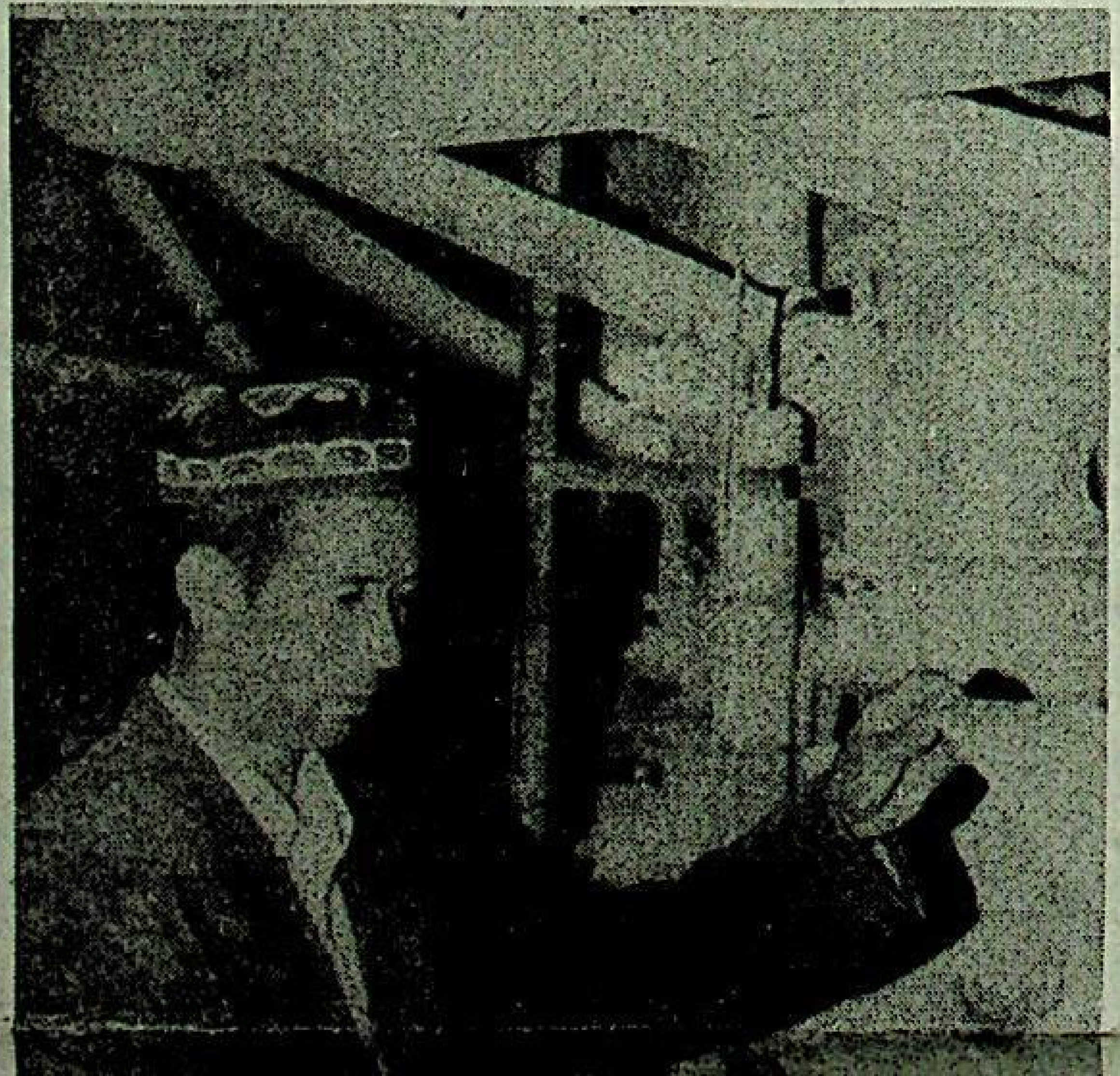

قاغىلىق ناھىيە يېتىملىقۇم يېزا چاسمۇق كەنتىدىكى پارتىيە ئەزاسى، مېيىپ ياش تۇرامەت مۇھەممەت 1984-يىلدىن بۇيان ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، ھوسۇلنى ئاشۇرۇپ، كىرىمنى كۆپەيتىپ، چوڭ-كىچىك ئىككى تراكتور، بىر دان ئايرىش ماشىنىسى، بىر ئۇن زاۋۇتى، بىر ياغ زاۋۇتىغا ئىگە بولدى. ئۇ بېيىغاندا دۆلەت ۋە خەلقنى ئۇنتۇپ قالمىدى، دۆلەتكە 16 مىڭ يۈەن باج تاپشۇردى، 7000 يۈەن پۇل سەرپ قىلىپ كەنتتە ئىككى بېتون كۆۋرۈك سالدى، 80 نامرات دېھقان ئائىلىسىگە 6000 يۈەن قىممىتىدە نەقپۇل، كىيىم- كېچەك ياردەم قىلدى، 24 ئائىلىنىڭ 190 مو يېرىنى ھەقسىز ھەيدەپ، بۇغداي دېنىنى ئايرىپ بەردى. كەنتتىكى چوڭ-كىچىك 46 تراكتورنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى. ئۇزۇقلۇق ئاشلىقى يېتىشمىگەن 360 ئائىلىگە 33 مىڭ 390 كىلوگرام ئاشلىق ئۆتنە

خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئۇ (سولدا) خىزمەت ئۈستىدە.

ئەركىنئاي ئابدۇللا، فاتىخ شەرف فوتوسى

رەھبىرىي كادىرلاردىكى چىرىكلىشىش قىلمىشىنىڭ ئون تۈرلۈك ئىپادىسى

سۇي مىنچېن

بىرىنچىدىن، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە ئورگانلىرىنىڭ دېلو تەكشۈرۈشتە پايدىلىنىشى ئۈچۈن، ئىككىنچىدىن، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىبرەت ئېلىشى ئۈچۈن رەھبىرىي كادىرلاردىكى چىرىكلىشىش قىلمىشىنىڭ ئون تۈرلۈك ئىپادىسىنى كۆرسىتىمەن.

1. ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ مال-دۇنيا توپلاش: ئۆزى ۋە ئائىلە ئەزالىرىنىڭ توي-تۆكۈن ھەم يۆتكىلىشى، تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلەش، ئۆي كۆچۈش ئىشلىرىدا ھەشەمەتچىلىك قىلىپ، سوۋغا - سالام قوبۇل قىلىپ، مال-دۇنيا توپلاش.

2. ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ يېيىش-ئىچىش، ئويناش: كۈتۈۋېلىش نامى بىلەن يۇقىرى ئۆلچەملىك يېيىش، ئىچىش ۋە يۇقىرى ئىستېماللىق كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتىگە قاتنىشىش: ئۆگىنىش، يىغىن ئېچىش، ئېكسكۇرسىيە قىلىش، كاماندىروپكىغا چىقىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ئومۇمنىڭ پۇلىغا ساياھەت قىلىش.

3. ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ پارا بېرىش: بەزىلەر ئادەتتە پارا بېرىشكە باھانە تاپالمايدۇ، شۇنىڭ بىلەن ھېيت-بايراملاردا ياكى پارا ئالغۇچى ۋە ئۇنىڭ ئائىلە ئەزالىرى توي-تۆكۈن قىلغان، نەزىر-چىراغ ئۆتكۈزگەن، يۆتكەلگەن، تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلىگەن، ئۆي كۆچكەندە زور مىقداردا سوۋغا-سالام نامى بىلەن پارا بېرىدۇ.

4. ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئۆچ ئېلىش: بەزى رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىگە پىكىر بەرگەن ياكى ئۆزىنىڭ ناتوغرا قىلمىشلىرىنى پاش قىلغان يولداشلارغا كۆڭلىدە غۇم ساقلاپ، مائاش ئۆستۈرۈش، خادىم قىسقارتىش، ئۇنۋان باھالاش قاتارلىق ئىشلاردا ئۆچ ئالىدۇ.

5. ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش: بىرىنچىدىن، يۇقىرى ياكى چوڭ ھوقۇقدارلارنىڭ نامىنى شىپى كەلتۈرۈپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش؛ ئىككىنچىدىن، ئائىلىسىدىكىلەر، يېقىنلىرى ياكى قول ئاستىدىكىلىرى شۇ كىشىنىڭ قولىدىكى ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش.

6. ئومۇمنىڭ پۇلىدىن پايدىلىنىپ نەپ ئېلىش: بۇنىڭ ئاساسلىق ئىپادىلىرى: ئومۇمنىڭ پۇلى بىلەن شەخسىي مېھمان چاقىرىش، ئومۇمنىڭ پۇلىنى ئۆزى ياكى يېقىنلىرى يۆتكەپ ئىشلىتىۋېلىش، ئومۇمنىڭ پۇلىنى شەخسىي نامىدا ئامانەت قويۇپ ئۆسۈمىنى يېيىش.

7. ئومۇمنىڭ مۈلكىدىن پايدىلىنىپ نەپ ئېلىش: ئومۇمنىڭ ماشىنىسىنى شەخسىي ئىشقا ئىشلىتىش، ھۆكۈمەتنىڭ تېلېفونىدا شەخسىي ئىش بېجىرىش.

8. كەسىپ-ساھەدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش: ئۆزى باشقۇرۇۋاتقان ساھەدىن شەخسىي نەپ ئېلىش، مەسىلەن، سۇ باشقۇرغۇچى سۇدىن نەپ ئېلىش، توك باشقۇرغۇچى توكتىن نەپ ئېلىش، ئاساس قۇرۇلۇش باشقۇرغۇچى ئاساس قۇرۇلۇشتىن نەپ ئېلىش.

9. باشقىلار ئارقىلىق نەپ ئېلىش: بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا يېقىنلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ياكى باشقىلارنىڭ ئىش بېجىرىشى ئۈچۈن قولايلىق يارىتىپ بېرىش، كېيىن شۇ كىشىلەردىن نەپ ئېلىش.

10. سىياسەتتىكى يوچۇقتىن پايدىلىنىپ نەپ ئېلىش: ھەر قانداق سىياسەتنىڭ مۇكەممەلسىز يېرى بولىدۇ، بەزى پۇرسەتپەرەسلەر سىياسەتتىكى يوچۇقتىن پايدىلىنىپ نەپ ئالىدۇ.

كۆچەتنى تىكتى. 100 مو ئالمىلىق باغنىڭ پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، ھوسۇلىنى ئاشۇردى. مېۋىلىك باغدىن كەلگەن يىللىق كىرىم 80 مىڭ يۈەندىن ئاشتى، كەنتنىڭ مۇقىم مەبلىغى 650 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

ھاپىز ئابلىزنىڭ جاپالىق ئەجرى شېرىن مېۋە بەردى. بۇگۈنكى ئايكۆل كەنتى يېزا، ناھىيە بويىچە ئالدىن بېيىغان كەنتكە ئايلاندى. بۇلتۇر كەنتنىڭ ئاشلىق ھوسۇلى 1 مىليون 694 مىڭ كىلوگرامغا، پاختا 130 مىڭ 729 كىلوگرامغا، چارۋا 2869 تۇياققا، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي كىرىمى 368 مىڭ 337 يۈەنگە يېتىپ، ھەر بىر نوپۇسقا 2203 يۈەندىن ساپ كىرىم توغرا كەلدى.

بۇ يىل 7 - ئايدا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ناھىيە، ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتىكى ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، ھاپىز ئابلىز ناھىيە، ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ تەقدىرلەندى.

چوڭ-كىچىك 40 تراكتورنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى. توزۇقلۇق ئاشلىقى يېتىشمىگەن 360 ئائىلىگە 33 مىڭ 390 كىلوگرام ئاشلىق ئۆتنە بەردى. ئۇ 1985-يىلدىن بۇيان، يېزا، ناھىيە بويىچە بىر نەچچە قېتىم «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «ئەمگەك نەمۇنىچىسى»، ۋىلايەت بويىچە «پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىغان ياش» دېگەن شەرەپلىكناملارغا ئېرىشتى. بۇ يىل 3-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى قاتارلىق ئۈچ ئورۇن ئەۋەتكەن «ئۇچقۇن پەن-تېخنىكا باشلامچىسى» دېگەن گۇۋاھنامە، مۇكاپات بۇيۇملىرىنى تاپشۇرۇۋالدى.

سۈرەتتە: تۇرامەت مۇھەممەت ئۇن تارتماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۈرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىق تۇردى خەۋىرى، فوتوسى**

قاراقاش ناھىيىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتەيلى

قاراقاش ناھىيىسى پارتىيە ئەزالىرىنى نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا چاقىردى. پارتىيە ئەزالىرى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى يېنىكلەتتى.

قاراقاش ناھىيىسى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، ئۇلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا مېڭىشتا باشلامچى بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ناھىيىگە بىۋاستە قاراشلىق ئىدارە-ئورگانلار كەنتلەرنى، پارتىيە ئەزالىرى بىردىن ئائىلىنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇلارغا تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلدى.

ناھىيە بويىچە 100 كەنت، 9000 غا يېقىن ئائىلە ھۆددىگە ئېلىنىپ، تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكلەندى ۋە يار-يۆلەكتە بولۇندى. پارتىيە ئەزالىرى نامرات ئائىلىلەرگە 250 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 280 مىڭ كىلوگرام ئوتۇن-كۆمۈر، 31 مىڭ يۈەن نەق پۇل، 3500 قۇر كىيىم-كېچەك، 48 مىڭ كىلوگرام ياغ ياردەم قىلىپ، بىر مۇنچە ئائىلىلەرنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى.

ئازادگۈل توختىمۇھەممەت

پوسكام ناھىيىسى پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بويىچە تەربىيىلىدى

پوسكام ناھىيىسى پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بويىچە تەربىيىلەش، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

بۇ ناھىيە 1993-يىلدىن بۇيان 1 مىليون 53 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كەنت ئاھالە كومىتېتى ئىشخانىسى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پائالىيەت ئۆيىنى يېڭىلىدى. 620 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، يېزا، كەنتلەرنىڭ ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرىنى تولۇقلىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ھەرقايسى يېزا-بازار، كەنت ئوقۇتۇش نۇقتىلىرىغا 753 قاپ سىنئالغۇ لېنتىسى تارقىتىپ بەردى ھەمدە ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش بويىچە تۈرلۈك قائىدە ۋە بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ تارقاتتى ۋە ئۇنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈردى.

8-ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە 7600 پارچىدىن كۆپرەك ئۆگىنىش ماتېرىيالى تارقىتىلدى 12 مىڭ 678 ئادەم (قېتىم) پارتىيە ئەزاسى ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بويىچە تەربىيىلەندى.

ياسىن ئوسمان

سېرىقبۇيا بازارلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇپ، بازار ئىقتىسادىنى گۈللەندۈردى

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازارلىق پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇپ، پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ بازارلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرغان ئۈچ يىلدىن بۇيان پارتكوم 36 پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن، ياچېيكىلار 554 پارتىيە ئەزاسى بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى. پارتكوم قارمىقىدا قۇرۇلغان 11 كىشىلىك پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ قانات يېيىش ئەھۋالىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇردى. پارتكومنىڭ يېتەكچىلىكىدە 36 قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس سۇنغان ئىلغارلار پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە بىلىملىرى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە يېزا پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەندى. پارتكوم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش بىلەن بازارنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈشنى بىرلەشتۈردى. ئىلغار ياچېيكا، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى باھالاشتا كەنت ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلدۇرۇلغان - قىلدۇرۇلمىغانلىقىنى ئالدىنقى شەرت قىلدى. بۇ بازاردا ئالدىن بېيىغان پارتىيە ئەزالىرى 283 كە يېتىپ، بازار بويىچە ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەرنىڭ 48 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، پارتىيە ئەزالىرى بېيىشنىڭ باشلامچىلىرىدىن بولۇپ قالدى. 220 پارتىيە ئەزاسى 164 نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئېلىپ پەن - تېخنىكا، ئۇچۇر، ئەمگەك كۈچى جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىپ ۋە ياردەم قىلىپ، ئۇلارغا يار - يۆلەكتە بولدى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاشتا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ لاياقەتلىك نىسبىتى 100%، ياچېيكىلارنىڭ لاياقەتلىك نىسبىتى 98% بولدى. بازارنىڭ ئىقتىسادى تەرەققىي قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 940 يۈەنگە يەتتى.

يۈسۈپ مەمتىلى

لى پېڭ مالايسىيا زۇڭلى مەھكىمىسىنىڭ مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جولىن بۈگۈن دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا مالايسىيا زۇڭلى مەھكىمىسىنىڭ مىنىستىرى ئابان ئەبۇبەكرى ھەم ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىق كىشىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن مالايسىيانىڭ مۇناسىۋىتى ياخشى، ئىككى دۆلەتنىڭ بىر مۇنچە خەلقئارا مەسىلىلەردىكى كۆز قارىشى ئوخشاش، ئىككى دۆلەت ئىقتىسادىي جەھەتتە زىچ ھەمكارلاشماقتا. جۇڭگو مالايسىيا بىلەن بولغان دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشنى خالايدۇ.

ئابان مۇنداق دېدى: مالايسىيا ھازىر جۇڭگو بىلەن نېفىت ـ تەبىئىي گاز، يىراق ئوكيان ترانسپورتى قاتارلىق جەھەتتە ھەمكارلىشىش ئىمكانىيىتى ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ۋە سودا ھەمكارلىقىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

مېھمانلارنىڭ تەلىپى بويىچە، لى پېڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسىدىكى مەيدانى ۋە سىياسىتىنى تونۇشتۇردى.

چيەن چىچېن لائوسلۇق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا لائوس خەلق دېموكراتىك جۇمھۇرىيىتى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى فىڭشاۋبوفا بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن لائوسنىڭ ئۇمۇميۈزلۈك دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، مۇشۇ رايوننىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن لائوسنىڭ ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئۇڭۇشلۇق راۋاجلاندى، ئىككى دۆلەتنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكىلىرىنىڭ بېرىش ـ كېلىشى ئۈزۈلمىدى. جۇڭگو ـ لائوس چېگرا شەرتنامىسىنىڭ ئىمزالانغانلىقى ئارقىسىدا ئىككى دۆلەت چېگرىسى دوستانە چېگرىغا ئايلاندى. بۈگۈن ئىككى تەرەپ يەنە ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ساياھەتچىلىك بويىچە ھەمكارلىشىش كېلىشىمىنى ئىمزالاپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىدە يېڭى ساھە ئاچتى، بىز بۇنى تەبرىكلەيمىز.

فىڭشاۋا چيەن چىچېننىڭ جۇڭگو ـ لائوس مۇناسىۋىتى توغرىسىدىكى قارىشىغا تامامەن قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: لائوس بىلەن جۇڭگونىڭ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋىتى ناھايىتى ياخشى بولۇپ قالماستىن، ئۇلار خەلقئارا مەسىلىلەردىمۇ زىچ ھەمكارلاشماقتا. لائوس جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئەتراپىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، ئۇ مۇنداق دېدى: كېلەر يىلى لائوس شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا كىرىدۇ، بۇ لائوس بىلەن جۇڭگونىڭ ھەمكارلىقىغا بىر يېڭى مەزمۇن قوشىدۇ، لائوس تەرەپ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى كۆپ قاتلاملىق، كۆپ ساھەدىكى ھەمكارلىقنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ۋەزىيىتىنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

بۈگۈن چۈشتىن كېيىن گوۋۇيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ليۇ خۇاچيۇمۇ فىڭشاۋا ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

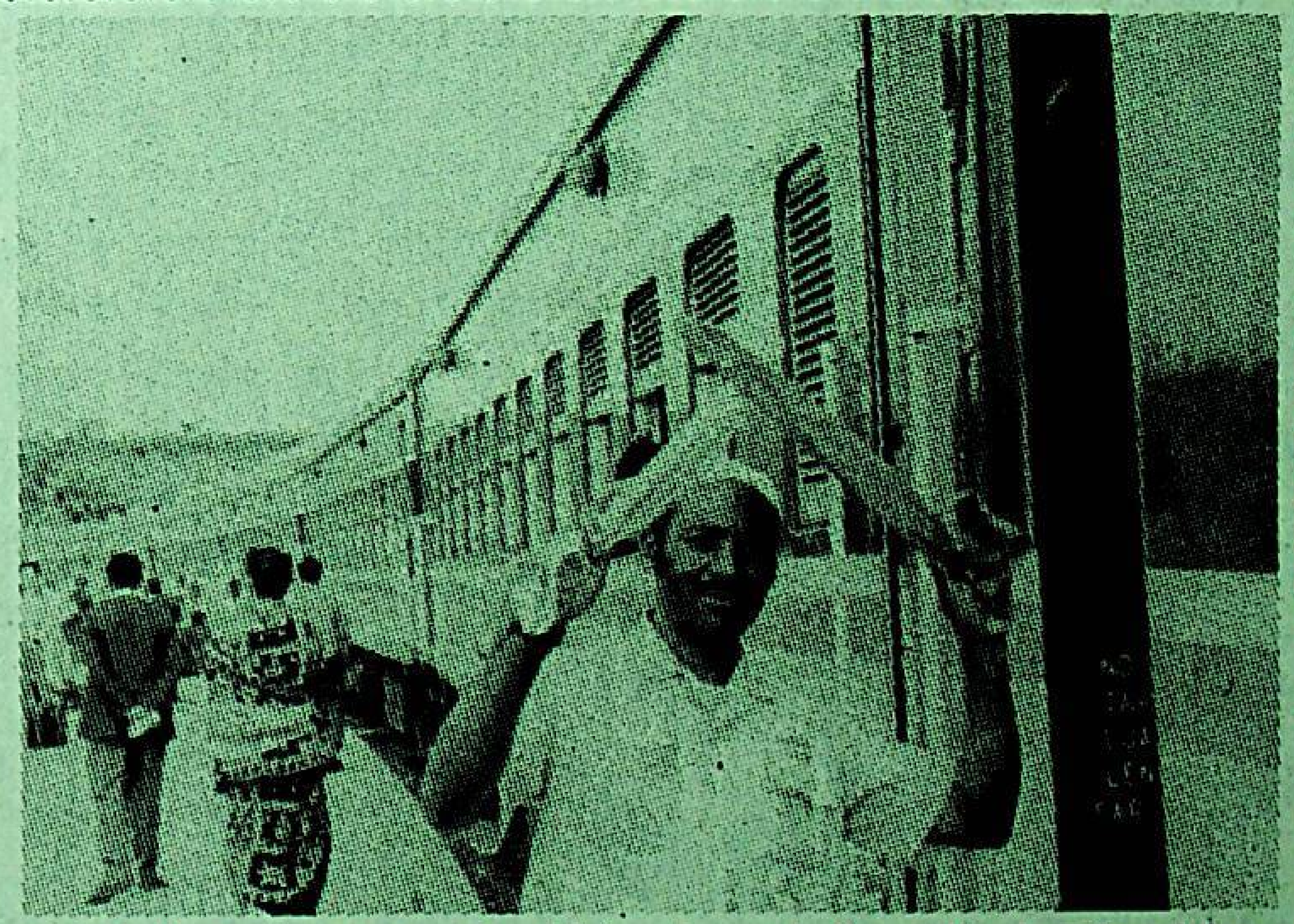

تانزانىيە تۆمۈريولى دۆلىتىمىزنىڭ ياردىمى بىلەن ياسالغان بولۇپ، 1968 ـ يىلى 5 ـ ئايدا پىلانلاش باشلىنىپ، 1976- يىلى 7 ـ ئايدا پۈتۈپ رەسمىي قاتناش باشلانغان.

سۈرەتتە: يولۇچىلار تېز پويىزى بايراقچىنىڭ قوماندانلىقىدا زامبىيىگە كىرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلىمىز ب د ت يىغىنىدا سۆزگە چىققاندا

خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 4 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى 51 ـ نۆۋەتلىك ب دت يىغىنىنىڭ 6 ـ كومىتېتىدا سۆزگە چىقىپ، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئۈستىگە ئالغان خەلقئارا مەجبۇرىيەتلىرىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى چەكلەشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەرقانداق شەكىلدىكى خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە، خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنى سىياسىي مەقسەتنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ شەكلى ۋە ۋاستىسى قىلىشقا، ھەرقانداق دۆلەت، تەشكىلات، ئىجتىمائىي تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ خەلقئارا قانۇن ـ مىزانلارغا خىلاپ زورلۇق ھەرىكەتلەرنى قوللىنىشىغا قارشى تۇرۇپ كەلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنىڭ خەلقئارالىق ئالاھىدىلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ خەلقئارا تېررورلۇقنىڭ پەيدا بولۇش ۋە تەرەققىي قىلىش مەنبەسى، ئىجتىمائىي ئاساسىنى چوڭقۇر تەكشۈرۈشنى، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئورتاق تىرىشىپ، خەلقئارا تېررورلۇقنى تەدرىجىي ئازايتىش ھەم تۈگىتىش ئارقىلىق خەلقئارا تېررورلۇقتىن ئىبارەت بۇ زور خەلقئارالىق مەسىلىنى بالدۇراق ئۈنۈملۈك ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەر قانداق دۆلەتنىڭ خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى تۇرۇشنى باھانە قىلىپ، باشقا ئەللەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا، زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ۋە دۆلەتنىڭ بىرلىكىگە دەخلى ـ تەرۇز قىلىشىغا، باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشىغا قارشى تۇرىدۇ.

تاشقى ئىقتىساد ـ سودا مىنىستىرلىكى سودا باشقۇرۇش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى لى دۇڭشېڭ ئامېرىكىنىڭ جۇڭگونىڭ توقۇلما مال نورمىسىنى يولسىزلىق بىلەن ئازايتقانلىقى توغرىسىدا مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. تاشقى ئىقتىساد ـ سودا مىنىستىرلىكى سودا باشقۇرۇش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى لى دۇڭشېڭ بۈگۈن ئامېرىكىنىڭ يېقىندا جۇڭگونىڭ توقۇلما مال نورمىسىنى يولسىزلىق بىلەن ئازايتقانلىقى توغرىسىدا مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ بۇ ھەرىكىتى جۇڭگو ـ ئامېرىكا توقۇلما بۇيۇملار كېلىشىمىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپ بولۇپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە ئېكسپورت كارخانىلىرىنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. جۇڭگو تەرەپ مۇنداق دەپ قارايدۇ: «ئامېرىكا تەرەپ نورمىنى ئازايتىش توغرىسىدىكى بۇ قارارىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشى كېرەك، سودىدا سۈركىلىش پەيدا قىلىشنىڭ ھېچكىمگە پايدىسى يوق».

لى دۇڭشېڭ مۇنداق دېدى: 9 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى ئامېرىكا سودا ۋەكىلى ئىشخانىسى جۇڭگو ـ ئامېرىكا توقۇلما بۇيۇملار كېلىشىمىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جۇڭگو تەرەپ بىلەن تولۇق كېڭەشمىگەن، تولۇق دەلىل ـ ئىسپاتلار بىلەن تەمىنلىمىگەن ئەھۋال ئاستىدا، دۆلىتىمىزنىڭ 1996 ـ يىللىق توقۇلما بۇيۇملار نورمىسىنى ئۆز ئالدىغا ئازايتتى، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ھەرىكىتى جۇڭگو ـ ئامېرىكا توقۇلما بۇيۇملار كېلىشىمىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپ بولۇپ جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە ئېكسپورت كارخانىلىرىنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. ئامېرىكا گېزىتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ ھەرىكەت ئامېرىكىدىكى جۇڭگو ـ ئامېرىكا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىۋاتقان ئەربابلارنىڭمۇ قارشىلىقىغا ئۇچرىغان.

تاشقى ئىقتىساد ـ سودا مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى مۇنداق دېدى: بىز ئامېرىكا تەرەپنىڭ جۇڭگو ـ ئامېرىكا سودا مۇناسىۋىتىنى ئاساس قىلىپ، نورمىنى ئازايتىۋېتىش توغرىسىدىكى قارارىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز. سودىدا سۈركىلىش پەيدا قىلىش ھېچكىمگە پايدىسىز بولۇپ، ئۇ ئىككى تەرەپنىڭ مەنپەئىتىنى زىيانغا ئۇچرىتىدۇ، خالاس. ئامېرىكا تەرەپتە مەسىلىنى ھەل قىلىش سەمىمىيىتى بولسا، بىز ئىككى تەرەپ رازى بولىدىغان نەتىجە ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، ئىككى تەرەپلىك كېلىشىمدىكى روھقا ئاساسەن، ئامېرىكا تەرەپ بىلەن يەنە كېلىشىشنى خالايمىز. ئامېرىكا تەرەپ سودىدا سۈركىلىش پەيدا قىلىشتا چىڭ تۇرىدىغان بولسا، جۇڭگو تەرەپمۇ بۇنىڭغا قارشى تەدبىر قوللانماي قالمايدۇ.

ئەرافات پەلەستىن بىلەن جۇڭگونىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنى مەدھىيىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 5 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەرافات بۈگۈن جۇڭگونىڭ پەلەستىن ئىشلىرىنى قوللاپ كەلگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى ۋە ئۇنىڭغا

خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى خۇشال ـ خۇرام تەبرىكلىگەنلىكىمىزدىن بەك خۇشال بولدۇق.»

خەلقئارا مىنا يىغىلىق گۇئاتاۋادا يېپىلدى

ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى

مىزدىن بەك خۇشال بولدۇق.»

ھەرىكەت ئامېرىكىدىكى جۇڭگو - ئامېرىكا قوللانماي قالمايدۇ.

خەلقئارا مىنا يىغىنى ئوتتاۋادا يېپىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوتتاۋا، 5 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىناغا دائىر خەلقئارا يىغىن ئۈچ كۈن داۋام قىلىپ، مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى بۇ يەردە يېپىلدى. يىغىنغا 70 نەچچە دۆلەتنىڭ، غەيرىي ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە خەلقئارا ئورگانلارنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

يىغىن ئاخىرلاشقاندا ئېلان قىلىنغان خىتابنامىدە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھەرىكەت قوللىنىپ، قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنالارنى مەنئى قىلىش ۋە يوقىتىشقا مۇراجىئەت قىلىندى. خىتابنامىدە مىنانى يوقىتىش ھەرىكىتىنىڭ ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئالاقىدار دۆلەتلەردىن قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنالارنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى توختىتىش تەلەپ قىلىندى ھەم خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ مىنا تازىلاش ۋە مىنانىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغانلارغا تېخىمۇ كۆپ ياردەم بېرىشى دەۋەت قىلىندى.

خىتابنامىدە يەنە مۇنداق دېيىلدى: يىغىن قاتناشچىلىرى قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنالارنى چەكلەش توغرىسىدا بالدۇرراق خەلقئارا كېلىشىم ئىمزالاش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن جۇڭگونىڭ پەلەستىن ئىشلىرىنى قوللاپ كەلگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى ۋە ئۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

ئەراپات بۈگۈن كەچتە گازادا جۇڭگونىڭ پەلەستىندىكى ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى جىڭ شياۋلۇڭ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزگەن زىياپەتكە قاتناشقاندا يۇقىرىدىكى سۆزنى قىلدى.

ئەراپات زىياپەتتە مۇنداق دېدى: «پەلەستىن خەلقى ۋە مەن پەلەستىن زېمىنىدا بىزنى قوللاپ كەلگەن دوستلىرىمىز بىلەن بىرلىكتە جۇڭخۇا

ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى بويىچە جىددىي چاقىرىلغان باشلىقلار يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى ۋاشىنگتوندا نەتىجىسىز ئاياغلاشتى. يىغىن ئاياغلاشقاندىن كېيىن، ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: يىغىنغا قاتناشقان پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات (ئوڭدىن 3 - كىشى)، ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نىتانىياخۇ (ئوڭدىن 2 - كىشى)، ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىن (ئوڭدىن 1 - كىشى).

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

رائونىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بەرگەنلىكىنىڭ ھىندىستاننىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىگە كۆرسەتكەن تەسىرى

تەھلىلىي خەۋەر

ھىندىستاننىڭ سابىق زۇڭلىسى، كونگرېس پارتىيىسىنىڭ رەئىسى ناراشىنخا رائو ئالدامچىلىق دېلوسىغا چېتىشلىق دەپ قارىلىپ، 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى دېھلى سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن سوراققا چاقىرتىلدى. ئۇ شۇ كۈنى كونگرېس پارتىيىسىنىڭ رەئىسلىك ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەرگەنلىكىنى جاكارلىدى. 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى كەچتە، كونگرېس پارتىيىسىنىڭ سىياسەت بەلگىلىگۈچى ئالىي ئورگىنى - كونگرېس پارتىيىسى خىزمەت كومىتېتى جىددىي كېڭەش ئارقىلىق، بۇ پارتىيىنىڭ مۆتىۋەرى، 80 ياشلىق شىتارام كايسىرىنى رائونىڭ ئورنىغا كونگرېس پارتىيىسىنىڭ ۋاقىتلىق رەئىسلىكىگە سايلىدى. رائونىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەرگەنلىكى ھىندىستاننىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىنى تېخىمۇ تۇراقسىزلاشتۇرۇۋەتتى.

رائو رەھبەرلىكىدىكى كونگرېس پارتىيىسى 5 - ئايدىكى چوڭ سايلامدا پاجىئەلىك مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغاندىن كېيىن، پارتىيە ئىچىدىكى بىر مۇنچە كىشىلەر، جۈملىدىن سىياسەت بەلگىلەيدىغان ئورگاندىكى بىر قىسىم رەھبەرلەر رائودىن ئەيىبىنى ئۈستىگە ئېلىپ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشنى قايتا - قايتا تەلەپ قىلدى، ئۇلار رائونى باشقا پىكىردىكىلەرنى چەتكە قاقتى، ھاكىم مۇتلەقلىق قىلدى، پارتىيە ئىچىدە بۆلۈنۈش پەيدا قىلدى، دەپ قاتتىق تەنقىدلىدى. مەركىزىي تەكشۈرۈش ئىدارىسى سابىق رائو ھۆكۈمىتى ئەزالىرىنىڭ چىرىكلەشكەنلىكىگە دائىر رەزىللىكلىرىنى، بىر قانچە دېلونىڭ رائوغا چېتىشلىق ئىكەنلىكىنى ئېلان قىلغاندىن كېيىن، پارتىيە ئىچىدە رائونىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشىنى تەلەپ قىلىش ساداسى بارغانسېرى كۈچەيدى.

كونگرېس پارتىيىسىنىڭ بىر قىسىم ئەزالىرى ھەتتا رائونى پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن پۈتلىكاشاڭ بولۇپ قالدى دەپ قارىدى. ھازىر پۈتلىكاشاڭ ئىرغىتىپ تاشلاندى، بۆلۈنۈپ چىقىپ كەتكەن مەزھەپلەر ئەمدى كونگرېس پارتىيىسىگە قايتىپ كېلىشى مۇمكىن.

لېكىن، كونگرېس پارتىيىسىدىكى ھازىرقى ئاساسىي مەسىلە شۇكى پۈتۈن پارتىيىنى ئىتتىپاقلاشتۇرىدىغان بىر رەھبەر كەمچىل، كايسىرى ياشىنىپ قالغان، ئۇنىڭ يېڭىلىق يارىتىش روھى كەمچىل، ھالبۇكى، كېلەر يىلى 1 - ئايدا رەسمىي رەئىس سايلاشقا ئاران تۆت ئاي ۋاقىت قالدى، شۇڭا كايسىرىنىڭ چوڭ ئىشلارنى قىلىپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس. ھازىر پارتىيە ئىچىدە كونگرېس پارتىيىسىنىڭ رەئىسلىكىنى تالىشىش كۆرىشى باشلىنىپ كەتتى، مۇشۇنداق ئەھۋالدا كونگرېس پارتىيىسىنىڭ ئىتتىپاقلىشالىشىمۇ ناتايىن، رائوغا ۋە كونگرېس پارتىيىسىنىڭ باشقا رەھبەرلىرىگە ئالاقىدار سەتچىلىكلەرنىڭ ئۈزلۈكسىز پاش قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، كونگرېس پارتىيىسىنىڭ ئىناۋىتى ۋە شۆھرىتى يەنىمۇ زىيانغا ئۇچرايدۇ.

رائو ھىندىستاننىڭ سىياسىي مۇنبىرىدىكى مۇھىم شەخس بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەرگەنلىكى بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتىنىڭ تەقدىرىگىمۇ مۇئەييەن تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۆتكەندە، سىياسىي قارىشى ئوخشاش بولمىغان ئون نەچچە كىچىك پارتىيىدىن تەشكىل تاپقان بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتى رائونىڭ ۋە ئۇنىڭ رەھبەرلىكىدىكى كونگرېس پارتىيىسىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشكەنلىكى ئۈچۈنلا ھاكىمىيەتنى تۇتۇپ تۇرالىغانىدى. شۇڭا، كونگرېس پارتىيىسىدىكى ھەرقانداق چوڭ ئۆزگىرىش بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتى ھاكىمىيىتىنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ.

دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغىنى شۇكى، ھىندىستاندىكى ئاھالە ئەڭ كۆپ بولغان شىمال شىتاتى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن باشلاپ شتات پارلامېنتى سايلىمى ئۆتكۈزىدۇ، رائونىڭ مۇشۇنداق چاغدا ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەرگەنلىكى كونگرېس پارتىيىسىگە پايدىسىز تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا، ئەڭ چوڭ ئۆكتىچى پارتىيە - ھىندىستان خەلق پارتىيىسىنىڭ ئەمەلىي كۈچى مۇشۇ سەۋەبتىن كۈچىيىپ كەتتى. ئەگەر ھىندىستان خەلق پارتىيىسى شىمال شىتاتى پارلامېنت سايلىمىدا غەلىبە قىلسا، بىرلەشمە فرونت ھۆكۈمىتىنىڭ مۇقىملىقىغا بىۋاسىتە تەسىر يېتىدۇ. **(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)**

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا بىلەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 3 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى ئىزەتبېگوۋىچ بىلەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى سېربىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى مىلوشېۋىچ فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراكنىڭ رىياسەتچىلىكىدە، مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى پارىژدا «بىرلەشمە بايانات» ئىمزالاپ، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا بىلەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ باش ئەلچى دەرىجىلىك دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى قارار قىلغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئىزەتبېگوۋىچ بىلەن مىلوشېۋىچ باياناتتا تىنچلىقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، شەرقىي ياۋروپا بىلەن جەنۇبىي ياۋروپانىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشى ۋە بۇ رايونلاردىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ باراۋەرلىكى، ھەمكارلىشىشى ئۈچۈن تىرىشىدىغانلىقىنى، ئىككى دۆلەتنىڭ ياخشى نىيەت ۋە چۈشىنىش روھى بويىچە ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدۇ: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا بىلەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى ئىككى دۆلەت پۇقرالىرىنىڭ ۋىزا ۋە باشقا ھەرقانداق رەسمىيەت ئۆتمەي ئەركىن بېرىش - كېلىش قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ. ئىككى دۆلەت ئىقتىساد، سودا ئالاقىسىدىكى بارلىق چەكلىمىلەرنى بىكار قىلىپ، ئۇزاق مۇددەتلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىلھام بېرىدۇ، ئالاقىدار كېلىشىملەرنى تېزدىن تەييارلايدۇ ھەم تۈزۈپ چىقىدۇ.

باياناتتا مۇنداق كۆرسىتىدۇ: ئىككى دۆلەت خەلقئارا قانۇنلاردىكى دۆلەت ۋارىسلىقىغا دائىر بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ۋارىسلىق قىلىش مەسىلىسىنى ماسلاشتۇرۇپ ھەل قىلىدۇ. يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى دېيتون كېلىشىمىگە ئاساسەن، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىدۇ. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ ئىزچىللىقىنى ئېتىراپ قىلىدۇ.

يېلتسىن روسىيە ئارمىيىسىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئالتە ئەمەلدارىنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 5 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى بۇيرۇق ئېلان قىلىپ، پاراشوتچى قىسىملار قوماندانى پودكورجىك، راكېتا قىسىملىرىنىڭ قوماندانى ئىۋانوۋ ۋە روسىيە قوشۇنلىرىنىڭ 1 - مۇئاۋىن باش سەنۇجاگى رونېكوۋنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى.

خەلقئارا يېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ ئارمىيىدىكى كادىرلارنىڭ ئۆيى ۋە قانۇن ئىشلىرىغا مەسئۇل ئۈچ نەپەر ئىدارە باشلىقىمۇ ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلانغان.

چەت ئەل رادىئوسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، يېلتسىن بۇ ئالتە نەپەر يۇقىرى دەرىجىلىك ھەربىي ئەمەلدارنى ھۆكۈمەتنىڭ ھەربىيلەر سانىنى زور دەرىجىدە ئازايتىش پىلانىغا قارشى چىققانلىقى ئۈچۈن ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىغان.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون پاش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئۆكتەبر

10

پەيشەنبە

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى جەڭگاڭشەنگە قايتا چىقتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن جەڭگاڭشەندىن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن يەنئەن ۋە جەڭگاڭشەنگە بېرىش پائالىيىتىگە قاتناشقان پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن 8 - كۈنىگىچە نەنچاڭ ئارقىلىق تۇنجى قىزىل ئىنقىلاب تايانچ بازىسى جەڭگاڭشەنگە بېرىش ئارزۇسىغا يەتتى.

يەرلىك ئورۇنلارنىڭ زور كۈچ بىلەن ياردەملىشىشى ئاستىدا، ئىككى كۈندىن بۇيان پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى 1927 - يىلى 10 - ئايدىن 1930 - يىلى 2 - ئايغىچە ماۋزېدۇڭ قاتارلىق پېشقەدەم پرولېتارىيات ئىنقىلابچىلىرى كۆزلۈك يىغىم قوزغىلىڭى قىسىملىرىغا رەھبەرلىك قىلغان ۋە شۇ جايدىكى ئاما بىلەن «ئىشچى - دېھقان قوراللىق قىسىملىرى بازىسى» قۇرغان كونا جايغا كېلىپ، ماۋزېدۇڭ، جۇدې، چېن يى، پېڭ دېخۇەي قاتارلىق پېشقەدەم ئىنقىلابچىلارنىڭ ئەينى ۋاقىتتا تۇرغان ئۆيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى قىزىل ئارمىيە فورمىسىنى كىيىپ، يولداش جۇدې يازغان «خۇاڭياڭجيې» دېگەن ئابىدە يېنىدا خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشتى. پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى سىم - سىم يامغۇرغا قارىماي، جەڭگاڭشەننىڭ شىمالىدىكى قەھرىمانلار قەبرىستانلىقىغا ئالايتەن كېلىپ، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ قەبرىسىگە گۈل چەمبىرەك قويدى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇلۇغۋار تۆھپىسىنى ياد ئەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز تەي يىلۇڭ، لىيۇ شىڭچۈەن خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ھەربىي رايونى يېقىندا قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپەردە غەلىبە قىلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن داغدۇغىلىق سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە 14 پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىسى جەم بولۇپ، ئۇزۇن سەپەر تارىخىنى قايتا ئەسلەپ، قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇلۇغ تۆھپىسىنى ياد ئېتىپ، جۇڭگو ئىنقىلابىي تارىخىدىكى ئۇلۇغ ئەھمىيەتكە ئىگە بۇ زور ئىشنى ئورتاق خاتىرىلىدى.

سۆھبەت يىغىنىغا شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىڭيۈەنى فۇبىڭياۋ رىياسەتچىلىك قىلدى. سۆھبەت يىغىنىغا مۇئاۋىن سىلىڭيۈەن قۇربان ئەرشىدىن، مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسار روزى ھوشۇر، لىي شىڭپىڭ ۋە ئورگان كادىرلىرىدىن بولۇپ 50 نەچچە كىشى قاتناشتى.

لى دۇڭخۇي مالايسىيالىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي 10 - ئاينىڭ 6 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «ئىستىراھەت» مېھمانخانىسىدا مالايسىيا بىلى شتاتلىق مەمۇرىي كېڭەشنىڭ پارلامېنت ئەزاسى خۇاڭ جياچۈەن باشچىلىقىدىكى، مالايسىيانىڭ جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈشتە، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ مېھمانلارغا يوللىغان سەممىي سالىمىنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مالايسىيا بىلەن شىنجاڭنىڭ ئارىلىقى ناھايىتى يىراق بولسىمۇ، دوستلۇقىمىز ۋە ئالاقىمىز ئۇزاق تارىخقا ئىگە، مالايسىيانىڭ باشلىقى كارخانىچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ شىنجاڭغا زىيارەتكە كەلگەن. مەن ھەر قايسىڭلارنىڭ بۇ قېتىم شىنجاڭغا تەكشۈرۈشكە كەلگەن پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر چۈشىنىش ھاسىل قىلىپ، دوستلۇقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كۆۋرۈكى بەرپا قىلىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئاپتونوم رايون چاقىرغان پاختا خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى:

پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، پاختا خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە پاختا خىزمىتى يىغىنى چاقىرىپ، پاختىچىلىق رايونلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1996 - يىللىق پاختا خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي تەلىپى مۇنداق: مەملىكەتلىك پاختا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، دۆلەتنىڭ ھازىرقى پاختا سىياسىتىنى قەتئىي ئىجرا قىلىش، پاختا سېتىۋېلىشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش، پاختا بىلەن تەمىنلەش تۈزۈلمىسىنى ياخشىلاش، پاختىنى ئاپتونوم رايون سىرتىغا يۆتكەش - سېتىش دائىرىسىنى پائال كېڭەيتىش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى پاختا بىلەن تەمىنلەشنى يەنىمۇ ياخشىلاش، پاختا مىقدارىنى مۇقىم ئاشۇرۇش ۋە توقۇمىچىلىق سانائىتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېۋەزلىرى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە بوران، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، يەنىلا ياخشى ھوسۇل ئېلىندى، ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 50 مىڭ توننىدىن ئېشىشى مۇمكىن. بۇ يىل مەملىكەت بويىچە پاختا ھوسۇلىنىڭ كېمىيىشى مۇقىملىشىپ قالغان ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختا سىجىل ئاشتى.

ئۇدا ئۈچ يىل مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇنغا ئۆتۈپ، ئۆزىنىڭ مەملىكەتتىكى مۇھىم ئورنىنى مۇستەھكەملىدى.

يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: مەملىكەت بويىچە پاختا بىلەن تەمىنلەش - تەلەپ ۋەزىيىتىنىڭ ئۆزگىرىشى تۈپەيلىدىن، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ باشقا جايلارغا پاختا يۆتكىشى - سېتىشىدا مەلۇم قىيىنچىلىق بولۇشى مۇمكىن، ھەتتا پاختا ۋاقىتلىق بېسىلىپ قېلىشى مۇمكىن، لېكىن دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى 10 - ئايدىن 12 - ئايغىچە، ھەر ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدىن 85 مىڭ توننا پاختا يۆتكەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېڭى پاختىسى بازارغا سېلىنغاندىن كېيىنكى بېسىمنى پەسەيتىشنى ئورۇنلاشتۇردى. پاختىچىلىق رايونلىرى ۋە سېتىۋېلىش تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلەرنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، 1996 - يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى پۇختا، ياخشى ئىشلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

پاختا تىجارىتىنى، بازىرىنى، باھاسىنى قويۇۋەتمەسلىك سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، پاختا بازىرىنى ياخشى باشقۇرۇش لازىم. بۇ يىل دۆلەت پاختا خىزمىتىگە دائىر ئومۇمىي فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئۆزگەرتمەيدۇ. پاختىنى تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى بىر تۇتاش سېتىۋېلىش، پىششىقلاش، تىجارەت قىلىش سىياسىتىدە داۋاملىق چىڭ تۇرىدۇ. باشقا ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ پاختا سېتىۋېلىشى، پىششىقلىشى، پاختا تىجارىتى قىلىشىغا بىردەك يول قويۇلمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، قانۇنسىز پاختا سېتىۋېلىش ۋە ھايىنىغا سېتىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىپ، نورمال پاختا سېتىۋېلىشنى ۋە ئوبوروت تەرتىپىنى قوغدىشى لازىم.

پاختا سېتىۋېلىش باھاسىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، پاختىكارلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش لازىم. ئاپتونوم رايون بۇ يىل پاختىكارلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغاش ئۈچۈن، ئۆلچەملىك يەرلىك پاختا سېتىۋېلىش باھاسىغا بۇلتۇرقى 600 يۈەن ئاساسىدا يەنە 30 يۈەن قوشۇشنى قارار قىلدى. ئۆلچەملىك ئۇزۇن تالالىق پاختىنىڭ ھەر 50 كىلوگىرامى ئىلگىرى 840 يۈەندىن سېتىۋېلىنغان بولسا، بۇنىڭدىن كېيىن 882 يۈەندىن سېتىۋېلىنىدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بۇ يىل پاختا سېتىۋېلىش ۋە پىششىقلاپ ئىشلەشتە سۈپەت ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختا سېتىۋېلىش، پىششىقلاپ ئىشلەش سۈپىتىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىش مەسىلىسىنى تۈپتىن ھەل قىلىش، پاختا سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئاپتونوم رايونىمىز پاختىسىنىڭ ئىناۋىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا سۈپەت ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنى قارار قىلدى. قايسى ناھىيىدە، قايسى ھالقىدا پاختا سۈپىتىدە مەسىلە كۆرۈلسە، شۇ ناھىيە، شۇ ھالقا مەسئۇل بولىدۇ، ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلەيدۇ.

قاتلاممۇ قاتلام ئىگىلەپ، بۇ يىل سېتىۋالىدىغان، پىششىقلايدىغان، يۆتكەپ بېرىدىغان پاختىنىڭ دەرىجىسى، تالا ئۇزۇنلۇقى، تاي ئېغىرلىقىنىڭ دۆلەت بەلگىلىگەن ئۆلچەمگە يېتىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى، پاختىچىلىق رايونلىرى پاختىچىلىق خىزمىتىگە دائىر تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلەپ، پاختىنى

مۇقىملىشىپ قالغان ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايونىمىز پاختىسىنىڭ ئىناۋىتىگە ھەقىقىي

ئۈرۈمچىدە گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش پونكىت (خادىم)لىرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئىدارىمىز مۇنەۋۋەر تارقىتىش پونكىتى دېگەن نامغا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز رىن دىلىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى رايونى بويىچە ئېچىلغان 1996-يىللىق جەمئىيەتكە گېزىت-ژۇرنال تارقىتىش پونكىت (خادىم)لىرى بويىچە يەكۈنلەش، تەقدىرلەش يىغىنى 10-ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ئېچىلدى. «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى تارقىتىش پونكىتى قاتارلىق 52 مۇنەۋۋەر تارقىتىش پونكىتى، 153 نەپەر مۇنەۋۋەر تارقىتىش خادىمى تەقدىرلەندى. «شىنجاڭ مائارىپى» قاتارلىق ئون گېزىت- ژۇرنال ئىدارىسى 1996-يىللىق ئون مۇنەۋۋەر ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى.

گېزىت-ژۇرنال تارقىتىش پونكىت (خادىم)لىرى گېزىت-ژۇرنال تارقىتىشنىڭ 1-سېپىدە كۈرەش قىلىدۇ، ئۇلار خەلق ئاممىسى بىلەن ئالاقە باغلايدۇ. گېزىت-ژۇرنال تارقىتىش پونكىت (خادىم)لىرى جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەپ، ھاردىم-تالدىم دېمەي، شۇ كۈنلۈك گېزىت-ژۇرنالنى مۇشتىرىنىڭ قولىغا تېز، توغرا يەتكۈزۈپ، ئورۇن رەھبەرلىرى ۋە مۇشتىرىلارنىڭ يۇكسەك ماختىشىغا ۋە بىردەك ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. 9-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر شەھەر بويىچە جەمئىي 5127 خىل گېزىت-ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىندى. تىراژى 1 مىليون 200 مىڭ نۇسخىدىن ئاشتى، گېزىت-ژۇرنال ئابونت ھەققى 41 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى مەزگىلدىكىدىن % 24.4 ئاشتى.

تەقدىرلەش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا -تېلېگراف ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى، شۇنىڭدەك پۈتۈن شەھەردىكى گېزىت-ژۇرنال تارقىتىش پونكىت (خادىم)لىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 3000 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

ھالقا مەسئۇل بولىدۇ، ئىقتىسادىي زىياننى تۆلەيدۇ.

ئالدىنقى يىللاردا مەملىكەت بويىچە پاختىغا بولغان ئېھتىياج كۈچلۈك بولغان ئەھۋالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىسى سۈپەتلىك بولغاچقا، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە پاختا ئىشلىتىدىغان كارخانىلارنىڭ بىردەك ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلگەنىدى. لېكىن بۇلتۇردىن بۇيان سۈپەت تۆۋەنلەپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلۈپ، پاختىنىڭ ئېغىرلىقى كەم چىقىش، دەرىجىسىنى يالغان مەلۇم قىلىش، پاختىغا باشقا نەرسىلەرنى ئارىلاشتۇرۇپ پىششىقلاپ ئىشلەشتەك ئەھۋاللار يۈز بەردى. ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 14 پوئېنت تۆۋەنلەپ كەتتى. بۇنىڭغا خېرىدارلار ۋە زاپاس پاختا ساقلىغۇچى ئورۇنلارنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولدى، بۇ ئىشنى گوۋۇيۈەن ۋە ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم تەنقىد قىلدى، تەسىرى ناھايىتى يامان بولدى. شۇڭا بۇ يىل يېڭى پاختا بازارغا سېلىنىش ئالدىدا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مۇنۇلارنى تەكىتلەيدۇ: شىنجاڭ پاختىسىنىڭ ئىناۋىتىنى ساقلاش ـ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلارنى ئېچىش رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتىشنىڭ ئالدىنقى شەرتى، ۋىلايەت، ناھىيە، ئالاقىدار تارماقلار پاختىنىڭ سۈپىتىگە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم.

پاختا سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، بۇ يىل ۋىلايەت، ناھىيە، ئالاقىدار تارماقلار پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ ئۆتكەلنى

پاختىچىلىق خىزمىتىگە دائىر تەشۋىق ـ تەربىيە خىزمىتىنى. پائال ياخشى ئىشلەپ، پاختىنى «تۆتكە ئايرىش»، سېتىلىدىغان پاختىنى مەخسۇس ئاق رەختتىن تىكىلگەن خالتىغا قاچىلاش ئىشىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم، خىمىيۋى تالالىق خالتا، يۇڭ رەختتىن تىكىلگەن خالتا ئىشلىتىشكە رۇخسەت قىلىنمايدۇ، ھەر دەرىجىلىك تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ پاختا ـ چىگە شىركەتلىرى پاختا سۈپىتىنى باشقۇرۇشنى 1 ـ ئورۇنغا قويۇپ، پاختا سېتىۋېلىش، پىششىقلاش، يۆتكەپ سېتىش ۋە زاپاس ساقلاش ھالقىلىرىدىكى سۈپەت باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىش ـ تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى، دەرىجىسى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىش ياكى دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشتەك ساختىپەزلىك ئەھۋاللىرى كۆرۈلسە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، چېتىشلىق كىشىلەر ۋە رەھبەرلەرنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈش لازىم. ھەر دەرىجىلىك تېخنىكا نازارەتچىلىك تارماقلىرى كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، پاختا سېتىۋېلىش، پىششىقلاش ئورۇنلىرىغا بېرىپ، يېتەكچىلىك، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىش ياكى ئۆستۈرۈۋېتىش، ئۆلچەش ئەسۋابلىرىنىڭ توغرا بولماسلىق ئەھۋاللىرىنى تەكشۈرۈپ، پاختا سېتىۋېلىش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مۇنۇلارنى تەلەپ قىلىدۇ: پاختىچىلىق رايونلىرى پاختا سۈپىتىگە ئاخىرىغىچە مەسئۇل بولۇشى لازىم. ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكى خېرىدارلارنىڭ پاختىنىڭ سۈپىتىگە ئىنكاسى بولسا، چوقۇم نەق مەيدانغا ئادەم ئەۋەتىپ بىر تەرەپ قىلىشى، بارلىق زىياننى ئۈستىگە ئېلىشى لازىم.

سەممىي سالىمىنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق قىلمەن.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن تۇنجى بولۇپ «دوستلۇق مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن چەت ئەل مۇتەخەسسىسى شەرەپ قۇچۇپ قايتىپ كەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز جۇخۇلىڭ، لى زۇمجى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ياسىلىۋاتقان تۇنجى تاشيول - تۇرپان- ئۈرۈمچى ـ داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ مۇئاۋىن باش نازارەتچى ئىنژېنېرى، كانادالىق مۇتەخەسسىس گىل داۋۇ ئەپەندى بېيجىڭدا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۆلەت چەت ئەل مۇتەخەسسىسلىرى ئىدارىسى بەرگەن «دوستلۇق مۇكاپاتى» نى ئېلىپ شەرەپ بىلەن قايتىپ كەلدى. گىل داۋۇ ئەپەندى ئاپتونوم رايونىمىزدىن تۇنجى بولۇپ مۇشۇنداق شەرەپكە ئېرىشكەن چەت ئەل مۇتەخەسسىسى.

گىل داۋۇ ئەپەندى 1995 ـ يىل 4 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى جۇڭگوغا خىزمەتكە كەلگەن، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن كانادا « SNC ـ لەنۋانلىنىڭ» خەلقئارا شىركىتىنىڭ تۇرپان ـ ئۈرۈمچى ـ داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى قۇرۇلۇشىغا ئەۋەتكەن ئالتە كىشىلىك چەت ئەل مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى بولۇپ، مۇشۇ قۇرۇلۇشنى باشقۇرۇش ئورنىدا مۇئاۋىن باش نازارەتچى ئىنژېنېرلىقنى ئۈستىگە ئالغان. خىزمەتتە ئالاھىدە نەتىجە يارىتالىغى ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1995 ـ يىلى بۇ مۇنەۋۋەر چەت ئەللىك مۇتەخەسسىسكە «تەڭرىتاغ مۇكاپاتى» بەرگەنىدى.

«دوستلۇق مۇكاپاتى» جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جۇڭگودا ئىشلەۋاتقان چەت ئەل مۇتەخەسسىسلىرىگە بېرىدىغان مۇكاپات بولۇپ، جۇڭگودا ئىشلەۋاتقان 80 مىڭ چەت ئەل مۇتەخەسسىسىدىن ھەر يىلى 45 ى بۇ ئالىي مۇكاپاتتىن بەھرىمەن بولىدۇ.

1996 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى دۆلەت بايرىمىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلگەن كۈتۈۋېلىش زىياپىتىدە مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇڭجى گىل داۋۇ ئەپەندىگە شەرەپ گۇۋاھنامىسى بەردى.

ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدىكى ئىدارە، ئورۇنلار كەلكۈن ئاپىتىدە ئۆي - ماكانسىز قالغانلارغا يېڭى ئۆي سېلىپ بېرىشنى دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە ئالدى

چەت ـ ياقا جايلاردىن خەۋەر

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا، غەيرەت ئۆمەر، ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدە بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا ھەممە تەرەپ ياردەم بېرىشتەك ئالىيجاناب روھ جارى قىلدۇرۇلۇپ، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ئەۋزەللىكى تېخىمۇ نامايان قىلىندى. بۇ ناھىيىدىكى ئىدارە، ئورۇنلار ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغان ياكى ئاپەتكە يېنىك ئۇچرىغان يېزا - كەنتلەر پەۋقۇلئاددە زور

كەلكۈن ئاپىتىدە ئۆي ـ ماكانسىز قالغان دېھقان، چارۋىچىلارغا يېڭىدىن ئولتۇراق ئۆي سېلىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە ئالدى. 8 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە ھۆددىگەرلىككە قاتناشقان ئىدارە ـ ئورگان، ئورۇن 138 گە، يېزا ـ كەنت 90 غا، ئۆيى يېڭىلاپ بېرىلىدىغان ئائىلە 511 گە، ئۆي 3066 ئېغىزغا يەتتى.

بۇ يىل 8 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدە يېقىنقى 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان زور كەلكۈن ئاپىتى

يۈز بېرىپ، 37 مىليون 450 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان پەيدا بولدى. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشى ئېغىر قىيىنچىلىققا ئۇچرىدى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئۇچتۇرپان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، ئۆي ـ ماكانسىز قالغانلارنى ئورۇق ـ تۇغقان، قولۇم ـ قوشنا، كەنت ـ مەھەللە كادىرلىرىنىڭ ئۆيلىرىگە ۋاقىتلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ روھىي ـ ھالىتىنى مۇقىملاشتۇردى. شۇ ئاساستا ئەسلىدىكى ئۆيىدە قايتا ئولتۇرۇش ئىمكانىيىتى بولمىغان 511

ئائىلىگە 3066 ئېغىز ئۆي سېلىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ فۇنكسىيىلىك تارماقلىرىغا، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىمىغان ياكى يېنىك ئۇچرىغان يېزا، بازار، كەنتلەرگە توختام شەكلى ئارقىلىق دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە بەردى. ھاكىم بىلەن ئىدارە ـ ئورۇن، يېزا-كەنتلەرنىڭ مەسئۇللىرى ئىمزا قويغان بۇ توختامنامىدە يېڭىدىن سېلىنىدىغان ھەر بىر ئېغىز ئۆينىڭ كۆلىمى، قۇرۇلۇش ئۆلچىمى، سۈپەت تەلىپى، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ۋاقتى، مۇكاپاتلاش ـ جازالاش چارىسى كونكرېت بەلگىلەندى. ئۆي ئىگىسى قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك تۇپا ـ تاش، سامان ـ پاخال، ئىشىك، رام ـ كىشەك، چەگە ـ ۋاسا قاتارلىق

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

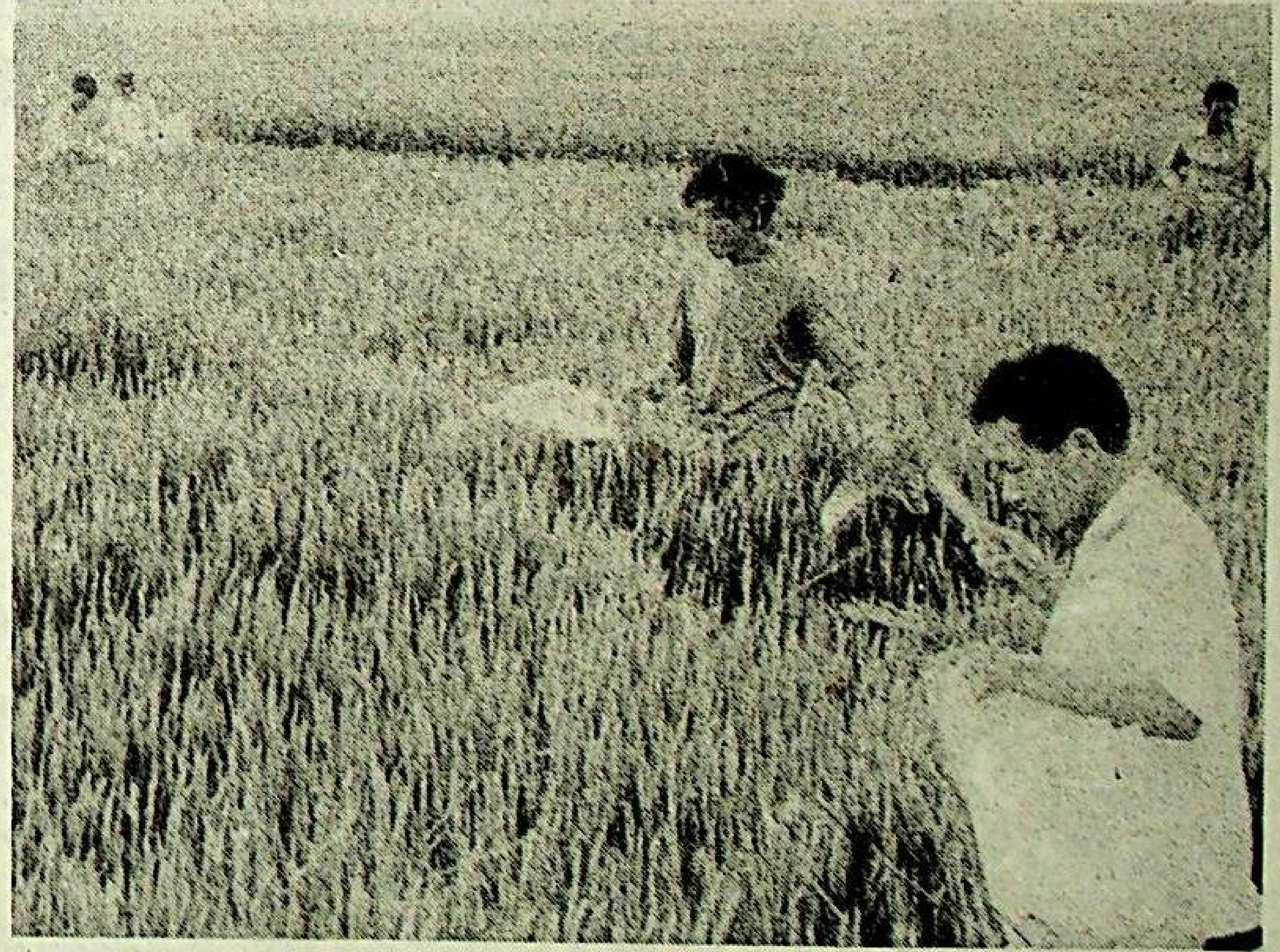

يېزا ئىگىلىك 1 ـ شىسى يېڭى سورتلارنى تاللاش ۋە كېڭەيتىش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلىدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئېتىزدا شال ئورۇقى پەرۋىشىنى چىڭ تۇتماقتا.

لۇبىن فوتوسى

ئىسلاھات دولقۇنىدا ئاھالىلەرنى ماكانلاشتۇرۇش توغرىسىدا پاراڭ

نىي مىن

تۇرالغۇ ئۆي ئىسلاھاتى دولقۇنىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى بىلەن ئاھالىلەرنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى غەلىبە خەۋەرلىرى ئارقا - ئارقىدىن يېتىپ كەلمەكتە. دۆلەت بىر تۇتاش كېپىل بولغان پاراۋانلىق تۈزۈمىدىكى تۇرالغۇ ئۆي بازار ئىگىلىكىنىڭ گۈللىنىشىگە ئەگىشىپ كەلمەسكە كەتتى، تۇرالغۇ ئۆينىڭ تاۋارلىشىشى مۇقىملىشىپ قالدى. ئىسلاھات زور دولقۇنى ئالدىدا، بەزىلەر خۇشال بولدى، بەزىلەر ئەندىشە قىلدى، بەزىلەر ھەتتا قارشىلىشىش كەيپىياتىدا بولدى. بۈگۈنكى كۈندە قاتار- قاتار قەد كۆتۈرگەن بىنالار ئالدىدا، پۇقرالار ئارىسالدى بولغان ھالدا يانچۇقىنى ئاختۇرۇپ ئۆي سېتىۋالىدىغان پۇلنى قەيەردىن ئېلىشنىڭ غېمىنى يېدى؛ سودىگەرلەر قاتار - قاتار سېلىنغان تۇرالغۇ ئۆيلەرگە قاراپ، ھاياجانلىنىپ يۈرۈش - يۈرۈشلەپ بىكار تۇرغان تۇرالغۇ ئۆي ئالدىدا ئېغىر بېسىقلىق بىلەن پۇل تەييارلاپ تەننەرخىنى ھېسابلاپ كۆرۈشكە مەجبۇر بولدى. تۇرالغۇ ئۆي ئىستېمالى بىلەن تۇرالغۇ ئۆي ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتنىڭ ھالقىسمان گىرەلىشىپ كېتىشى ھۆكۈمەتكە ئاۋارىچىلىك كەلتۈرۈۋاتقان يېڭى مەسىلىگە ئايلىنىپ قالدى.

زىددىيەتنىڭ بىرىنچى تەرىپى، ناھايىتى كۆپ تۇرالغۇ ئۆيگە ئېھتىياجلىق بولۇش بىلەن نۇرغۇن تۇرالغۇ ئۆيلەرنىڭ بېسىلىپ قېلىش زىددىيىتى.

بىر گۇرۇپپا سانلىق ئاساسقا قاراپ باقايلى: 1994- يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدا 1 مىليون 17 مىڭ 100 ئائىلىلىك شەھەر - بازار ئاھالىسى ئىچىدە 111 مىڭ ئائىلىگە ئۆي يېتىشمىگەن، بۇنىڭ 49 مىڭى ئۈرۈمچىدە بولۇپ، % 44.4 نى ئىگىلىگەن. 49 مىڭ ئۆيلۈك ئاھالىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ھەر بىر يۈرۈش ئۆينى 60 كۋادرات مېتر بويىچە ھېسابلىغاندا، 2 مىليون 940 مىڭ كۋادرات مېتر تۇرالغۇ ئۆي سېلىشقا توغرا كېلىدىكەن، ھەر بىر كۋادرات مېترىنى 1000 يۈەن قىلىپ ھېسابلىغاندا، 3 مىليارد يۈەنگە يېقىن مەبلەغ كېتىدىكەن. 1995- يىلى بىر يىلدا، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 106 ئۆي- مۈلۈك تەرەققىيات كارخانىسى سالغان تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇش كۆلىمى 1 مىليون 80 مىڭ كۋادرات مېترغا يەتكەن بولۇپ، ئومۇمىي ئېھتىياجنىڭ 36.73 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن؛ ئۇنىڭ ئىچىدە پۈتكەن تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇش كۆلىمى 425 مىڭ 700 كۋادرات مېترغا يېتىپ، ئومۇمىي ئېھتىياجنىڭ 14.48 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن، ئېھتىياج بىلەن تەمىنلەش ئوتتۇرىسىدىكى نىسبەت پەقەت 1:0.14 بولۇپ، ئېھتىياج تەمىنلەشتىن ناھايىتى يىراقتا تۇرغان، ماركسنىڭ قىممەت قانۇنىيىتىگە ئاساسلانغاندا، تەمىنلەش تەلەپنى قاندۇرالمىغاندا، بازار ناھايىتى جانلىنىپ كېتىدۇ، پايدىمۇ ناھايىتى كۆپ بولىدۇ. بىراق، ئۈرۈمچى شەھىرىدە تۇرالغۇ ئۆي ئېھتىياجىنىڭ 46.84 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن بولسىمۇ، 215 مىڭ 900 كۋادرات مېتر تۇرالغۇ ئۆي بىكار قالغان.

زىددىيەتنىڭ ئىككىنچى تەرىپى، باھاسى قىممەت ئۆي بىلەن بازاردىكى سېتىۋېلىش كۈچىنىڭ تۆۋەن بولۇشى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت.

چەت ئەلنىڭ تەجرىبىسىگە قارىغاندا، نۆۋەتتىكى تاۋار ئۆينىڭ باھاسى بىلەن كىشىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 3:1 دىن 6:1 گىچە بولغان چاغدا، ئاندىن تۇرالغۇ ئۆينى تاۋارلاشتۇرۇشنى يولغا قويغىلى بولىدۇ، شۇ چاغدا ئاھالىلەر يېتەرلىك چىقىم قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولىدۇ. مەسىلەن، ئۆي باھاسى ئائىلە يىللىق كىرىمىنىڭ ئالتە ھەسسىسىدىن يۇقىرى بولغاندا، سېتىۋېلىش بازىرىنىڭ شەكىللىنىشى ناھايىتى قىيىن بولىدۇ. ھازىر ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئادەتتىكى بىر يۈرۈش تاۋار ئۆي 100 مىڭ يۈەندىن يۇقىرى بولۇپ، تۆۋەن كىرىم بىلەن يۇقىرى ئۆي باھاسى ئوتتۇرىسىدا ناھايىتى كۈچلۈك تەتۈر پەرق شەكىللەندى. تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى % 80 كارخانا زىيان تارتىدىغان كارخانىغا ئايلىنىپ قالدى، مالىيىدە ئېغىر قىزىل رەقەم كۆرۈلدى، پۈتۈن شەھەر كىشىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمى پەقەت 4000 يۈەندىن كۆپرەك بولۇپ، بىر يۈرۈش ئۆي سېتىۋېلىشى ئۈچۈن 20 يىل چامىسىدا ۋاقىت كېرەك. شۇڭا، ئۆي- مۈلۈك بازىرى قاتتىق چەكلىمىگە ئۇچراۋاتىدۇ.

ناھايىتى زور ئىجتىمائىي ئېھتىياجنىڭ ناھايىتى زور ئىستېمال بازىرىنى شەكىللەندۈرەلىشى ناتايىن. ئومۇمىي ۋەزىيەتكە نەزەر تاشلىغاندا، شۈبھىسىزكى مەبلەغ مەسىلىسىنى، يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكەن ھەر خىل زىددىيەتلەرنى قانداق ھەل قىلىش كېرەك؟ ئاپتور مۇنداق دەپ قارايدۇ: ئۆي - مۈلۈك بازىرىنىڭ «پىشىپ يېتىلىشىنى» تۆت كۆز بىلەن كۈتۈپ تۇرۇش- قۇرۇق خىيال قىلىپ ئۆز كۆڭلىنى خۇش قىلىشتىن باشقا نەرسە ئەمەس، پەقەت نۆۋەتتىكى غەيرىي يۇقىرى ئۆي باھاسى بىلەن كەڭ ئاھالە كىرىم سەۋىيىسى ئوتتۇرىسىدىكى غايەت زور پەرقنى كىچىكلەتكەندىلا ئاندىن ئۆي - مۈلۈك بازىرىنى ئاۋاتلاشتۇرغىلى بولىدۇ.

بىرىنچى ئۇسۇل: «ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» ئارقىلىق تۇرالغۇ ئۆي - مۈلكى ئاساسىي جەڭ مەيدانىنى ئىگىلەپ، ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ باھاسى ئارقىلىق ئۆي - مۈلۈك بازىرى باھاسىغا زەربە بېرىش.

ئۈرۈمچى شەھىرى تۇنجى تۈركۈمدە دۆلەت «ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» شەھىرى سۈپىتىدە، 1996 - يىلى دۆلەت پىلانى بويىچە ھۆكۈمەت، ئورۇنلار ئايرىم - ئايرىم 1 مىليون 30 مىڭ كۋادرات مېتر «ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» ئېلىپ باردى، ئۇنىڭ ئىچىدە ھۆكۈمەت كۆلەملىك سالغان مەھەللە قۇرۇلۇشى 439 مىڭ كۋادرات مېتر بولۇپ، ئۇ سۈپىتى ياخشى، يۈرۈشلەشكەن، ئەسلىھەلىرى تولۇق، مۈلۈكلىرىنىڭ باشقۇرۇلۇشى ياخشى، ئىشەنچلىك ۋە ھەر كۋادرات مېترىنىڭ باھاسى 1000 يۈەن بولۇش بىلەن بازاردا ئالقىشقا ئېرىشتى.

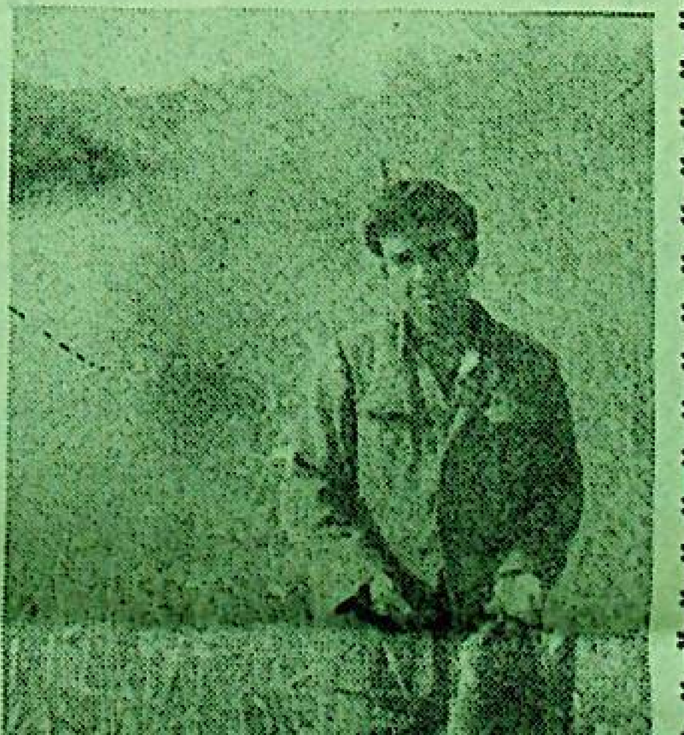

ھازىر ئۈرۈمچى شەھە-...

ئۆي - مۈلۈك بازىرىدا ئالاھىدە ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. شۈبھىسىزكى، بۇ، ھەر بىر كۋادرات مېترى 2000 يۈەندىن يۇقىرى بولغان ئۆي - مۈلۈك باھاسى ۋە كۆلەملىك شەكىللەنمىگەن ئۆي - مۈلۈك سودىسىغا قارىتا بېرىلگەن غايەت زور زەربە. ئۇ چوقۇم شەھىرىمىزنىڭ ئۆي - مۈلۈك باھاسىنى ئەقىلگە مۇۋاپىق يۆزلىنىشكە يېتەكلەيدۇ.

ئىككىنچى ئۇسۇل: بىكار تۇرغان تاۋار ئۆي بىلەن «ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى» ئورنىنى ئۆز ئاراتاللاپ ئالماشتۇرۇپ، تەرەققىيات شىركەتلىرى مەبلىغى زور مىقداردا بېسىلىپ قېلىش زىددىيىتىنى ھەل قىلىش.

تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى نۇرغۇن تەرەققىيات شىركەتلىرى ئۆي - مۈلۈكنى سېتىشنى ئۆزى ئۈستىگە ئالغانلىقى، شەھەرنى تويۇندۇرالمىغان ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يولغا قويۇلۇشى سېتىشنى ئۈستىگە ئالغان تەرەققىيات شىركەتلىرىگە قاتمۇقات قىيىنچىلىق كەلتۈرگەن. شەھەرنى قۇتقۇزۇشنىڭ بىردىنبىر چىقىش يولى تېز سۈرئەتتە بېسىلىپ قېلىپ بىكار تۇرغان ئۆيلەرنى نەق پۇلغا ئايلاندۇرۇپ بانكىنىڭ دىرىنى تۆلەشكەن. باھانى تۆۋەنلىتىشمۇ بىر خىل يول، تېخىمۇ مۇھىمى ھۆكۈمەتنىڭ نام - ئابرويىنى ساقلاشقا كاپالەتلىك قىلىپ، بىكار تۇرغان تاۋار ئۆي بىلەن ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش ۋە ئۆي ئورنىنى ئۆزئارا ئالماشتۇرۇش كېرەك، بۇ - بىكار تورغان ئۆيلەرنى نەق پۇلغا ئايلاندۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئۇسۇلىكەن، ھۆكۈمەتمۇ تەرەققىيات شىركەتلىرىگە مۇئەييەن ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئويلىشىش شەرتى ئاستىدا، تەرەققىيات شىركەتلىرىنىڭ قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشىغا ياردەم بېرىپ، ھەم مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بېرىشى، ھەم ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قاپلىنىش كۆلىمىنى ئاشۇرۇشى كېرەك.

ئۈچىنچى ئۇسۇل: بانكا شەخس قەرز پۇل مەبلىغىنى كۆپەيتىپ، ئۆي - مۈلۈك پۇل مۇئامىلىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئۆي - مۈلۈك ئىستېمال بازىرىنى كەڭ ئېچىش.

تاۋار ئۆي كۆپ بېسىلىپ قېلىشنىڭ تۈپ سەۋەبى ئاھالە كىرىمى بىلەن ئۆي باھاسى ئۆز ئارا يىراقلاپ كەتكەنلىكتە. شەخس قەرز مەبلىغىنى كۆپەيتىپ، ئۆي- مۈلۈك پۇل مۇئامىلىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، تۇرالغۇ ئۆي ئىستېمال بازىرىنى كەڭ ئېچىپ، تاۋار قارشىنى شەكىللەندۈرگەندىلا، ئاندىن تۇرالغۇ ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلىش نىشانىغا يەتكىلى بولىدۇ.

كېرىيە ناھىيىسىدە 3220 ئائىلىلىك دېھقاننىڭ ئىچىدىغان سۈيى تۈرۈبىلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېلىجان ئىسمائىل** خەۋەر قىلىدۇ:

كېرىيە ناھىيىسىدە بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇپ، ناھىيىنىڭ بۇ ھەقتىكى ئومۇمىي پىلانى تۈزۈپ تارقىتىلدى. ناھىيىلىك رادىئو- تېلېۋىزىيە تارماقلىرى دېھقان، چارۋىچىلارغا بۇ پىلانىنى تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ بۇ قۇرۇلۇشقا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. ناھىيىلىك سۇچىلىق ئىدارىسى ئۇن نەپەر تېخنىك ئاجرىتىپ، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنىڭ تېخنىكا يېتەكچىلىكىگە مەسئۇل قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 3 - ئايدىن 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگە قەدەر ناھىيە بويىچە 253 مىڭ ئەمگەك ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 759 مىڭ كۇب مېتر توپا قېزىلدى، 138.82 كىلومېتىر تۈرۈبا ياتقۇزۇلدى، بەش ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، بەش سۇ مۇنارى پۈتتۈرۈلدى، 3220 دېھقان ئائىلىسىگە سۇ تۈرۈبىسى ئورنىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن، 26 مىڭ دېھقان ۋە 665 مىڭ تۇياق چارۋا مال پاكىز سۇ ئىچىش شارائىتىغا ئىگە قىلىندى. ستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 1996 - يىلى كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە دېھقان، چارۋىچىلار 4 مىليون 428 مىڭ 600 يۈەن مەبلەغ سالغان.

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **روزى گۈلباي، غالىپ مۇسا** خەۋەر قىلىدۇ:

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ سۇ مەنبەسى مول بولسىمۇ، بىراق تاغارما، كۆكيار، تىزناپ قاتارلىق يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنىڭ سۈپىتى ناچار ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بەزى ئورۇنلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلار قىش كۈنلىرى يىراقلاردىن مۇز توشۇپ ئېرىتىپ ئىچەتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، دەسلەپكى قەدەمدە 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىچىدىغان سۈيى بەكرەك ناچار ئۈچ ئورۇننىڭ ئىچىدىغان سۇ قۇرۇلۇشىنى پۈتتۈرۈپ ئىشقا كىرىشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن 4550 ئادەم ۋە 34 مىڭ تۇياق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ياخشىلاندى.

يوپۇرغا يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى كېسەل چارۋا ماللارنى داۋالاپ، ساقىيىش نىسبىتىنى % 98 كە يەتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھۈسەنجان پالتى خەۋەر قىلىدۇ:

...لىقىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن خادىملار پونكىتتا كۈتۈپ ئولتۇرماي

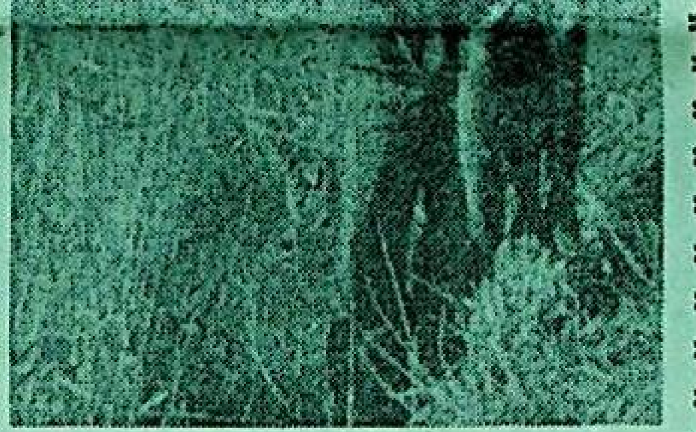

ھۆ...ەنجان پالتى خەۋەر قىلدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى يوپۇرغا يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، چارۋا ماللاردا دائىم كۆرۈلىدىغان كېسەللىكلەرنى ۋاقتىدا داۋالاپ، ساقىيىش نىسبىتىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى.

بۇ پونكىت يىل بېشىدىلا ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت كۆرسەتكۈچى بەلگىلەپ شەخسلەرگە ئەمەلىيلەشتۈردى. ئىش ھەققىنى مۇكاپاتلاش - جازالاش بىلەن باغلاپ، خادىملارنىڭ مەسئۇلىيەتچان-

خادىملار پونكىتتا كۈتۈپ ئولتۇرماي دېھقانلارنىڭ ئىشىك ئالدىغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 9 - ئاينىڭ بېشىغا قەدەر 24 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مالغا چېچەك ۋاكسىنىسى، 15 مىڭدىن ئارتۇق توخۇ (قېتىم)غا ۋابا ۋاكسىنىسى ئۇردى، 880 تۇياق كېسەل چارۋا مالنى پونكىتتا ۋە دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ داۋالاپ، ساقىيىش نىسبىتىنى 98 % كە يەتكۈزدى.

هازىر ئۈرۈمچى شەھەرىدە قۇرۇلۇۋاتقان «ئاھالە تۇرالغۇ ئۆي»لىرى پۈتۈتۈلەي ئالدىن سېتىلىپ تۈگەپ، ئۈرۈمچى شەھىرىدە

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ توخۇلا يېزىسى كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بېلىقچىلىق كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. هازىر يېزا بويىچە بېلىق بېقىلىۋاتقان سۇ يۈزى كۆلىمى 580 موغا، يىللىق كىرىمى 100 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

مۇختار ئابدۇقادىر، تۇرغۇن ئىبراھىم فوتوسى

مەسىلىسىنى ھەل قىلىش نىشانىغا يەتكىلى بولىدۇ. يېقىندا جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى يەنە «جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى شەخس قەرز پۇل باشقۇرۇش چارىسى»نى ئوتتۇرىغا قويدى، قۇرۇلۇش بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پرىنسىپلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاھالىنى ماكانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە تۇرالغۇ ئۆيىنى تاۋارلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا كۆرسەتمە بەردى.

قاغىلىق ناھىيىسىدە بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ 6 مىليون 750 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىشى، ناھىيىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 430 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىشى ئارقىلىق يېتىملىقوم، چارباغ، تۆگىچى قاتارلىق يەتتە يېزا، 11 كەنتتە 20 سۇ مۇنارى ياسىلىپ، 400 كىلومېتىر تۇرۇبا ياتقۇزۇلۇپ، 50 مىڭ ئادەم، 100 مىڭ تۇياق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل قىلىندى.

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى بىلەن يېزا - بازارلارنىڭ مەسئۇللىرى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىماقتا.

سىدىق تۇردى، بارات ئەمەت فوتوسى

تارشلىق دېھقانچىلىق مەيدانىدا ھەممەيلەن ئوت - چۆپ توپلاشقا ئاتلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىقۇللا ئەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيە بوزاق يېزا تارشلىق دېھقانچىلىق مەيدانى چارۋا ماللارنى بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئوت - چۆپ توپلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. دېھقان، چارۋىچىلار پەيتنى چىڭ تۇتۇپ ئوت - چۆپ توپلاشقا دائىرىلەر بويىچە ئاتلاندى. نەتىجىدە 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەربىر ئائىلە 1500 باغدىن يېشىل ئوت، چۆپ، 2000 كىلوگىرامدىن سامان، 11 ھارۋىدىن قومۇش توپلىدى.

ئۈششاقباش بازىرى «چارە»نى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ئىزچىللاشتۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىق تۇردى** خەۋەر قىلدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ ئۈششاقباش بازىرى چارۋا مال كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بازاردىن كەنتلەرگىچە چارۋا مال كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ئىشلەشكە مەخسۇس ئادەم قويدى. تۈرلۈك تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا ئاپتونوم رايوننىڭ «چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرىدا بولىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش چارىسى»نى تەشۋىق قىلدى. بازارلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىكى كەسپىي خادىملار بىلەن كەنتلەر چارۋا مال كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى. مال دوختۇرلار ئوتلاقلارغا، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىگە بېرىپ، بۇ يىللىق 76 مىڭ تۇياق چارۋا مالغا مۇداپىئە ئوكۇلى ئۇرۇش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولغاندىن باشقا، 30 مىڭ تۇياق چارۋا مالنى قۇرتسىزلاندۇرۇش، 36 مىڭ تۇياق چارۋا مالنى ۋاننا قىلىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى. يەنە 20 مىڭ توخۇغا ۋاكسىنا ئۇردى، قۇشخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سويۇلغان 538 تۇياق چارۋا مالنى تەكشۈرۈپ، كېسەللىك سىزىلگەنلىرىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى.

لوپ ناھىيىسىنىڭ ھاڭگىيا يېزىسىدىكى دېھقانلار چارۋا ماللارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ۋە تېرىلغۇغا كېتەرلىك مەھەللىۋى ئوغۇت تەييارلاش ئۈچۈن يېزا ئەتراپىدىكى جاڭگاللىقتىن 9 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 250 مىڭ باغدىن ئارتۇق يانتاق قومۇش يۆتكەپ كەلدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار جاڭگالدىن قومۇش يۆتكىمەكتە.

ئەنۋەر ئابلەمەت فوتوسى

بوزاق يېزىسىدا مەھەللىۋى ئوغۇت توپلاش چىڭ تۇتۇلدى

يېزا كەنت خەۋەرلىرى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىقۇللا ئەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسى كېلەر يىلمۇ يازلىق ئاشلىقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» ئاخىرلاشقاندىن كېيىنكى ئارسال ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى مەھەللىۋى ئوغۇت توپلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. ۋەزىپىنى ئائىلىلەرگە قەدەر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. كادىرلار ۋە دېھقانلارنىڭ پائال ھەرىكەتكە كېلىشى نەتىجىسىدە، 8- ئاينىڭ 20- كۈنىگە قەدەر 630 مىڭ تاغار ئوغۇت قىلىنىدىغان ئوت- چۆپ توپلىنىپ ئېغىل - قوتانغا سېلىندى.

ئەخمەتجان يول تېپىۋالدى

ئىلگىرى نامراتلىقنىڭ دەردىنى يەتكىچە تارتقان غۇلجا ناھىيە ئارابوز دېھقانچىلىق مەيدانى 3 - ئىشلەپچىقىرىش ئەترىتىدىكى ئەخمەتجان 1989- يىلى باشقىلاردىن ئۆتنە - يېرىم قىلىپ ئازراق پۇل تەييارلاپ 200 توخۇ بېقىپ، پايدىسىنى كۆرگەنتى. كېيىن 25 % ئۆسۈم بىلەن 40 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، 1000 توخۇ بېقىپ، ھەر بىر توخۇدىن يىلىغا 280 ـ 300 تۇخۇم ئالدى. ئۇ ئۆتكەن يىلى 10 - ئايدىن باشلاپ قازاقىستانلىق سودىگەرلەرگە 300 مىڭ تۇخۇم ئۆتكۈزدى. ئۇ يەنە 80 قويمۇ بورداپ ساتتى. شۇنداق قىلىپ ئۇنىڭ ئائىلىسى خېلىلا ھاللىنىپ قالدى. ئۇ كونا ئۆيلىرىنى يېڭىلىدى. بۇ يىل ئائىلىسىگە تېلېفون ئورناتتى، موتسىكلىت سېتىۋالدى.

تۇرغۇن ئىبراھىم

ئارىيا كەنتىدىكى 128 ئائىلىلىك دېھقان بورا توقۇپ سېتىپ، 139 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **غوجىمۇھەممەت ئابدۇكېرەم، ئەخمەت مەمەت** خەۋەر قىلدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ گۇما بازىرى ئارىيا كەنتىدە 164 ئائىلە، 831 نوپۇس، 1300 مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، كىشى بېشىغا ئاران 1.6 مو يەر توغرا كېلىدۇ. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۆز ئورنىنىڭ بازارغا يېقىن بولۇش، قومۇش زاپىسى مول بولۇش ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى بورا توقۇپ سېتىپ، ئائىلە كىرىمىنى ئاشۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كەنتتىكى 128 ئائىلە 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر 46 مىڭ 336 پارچە بورا توقۇپ سېتىپ، ساپ كىرىمنى 139 مىڭ 108 يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇ، ھەر بىر ئائىلىگە 10 مىڭ 86 يۈەندىن توغرا كېلىدۇ.

شاپتۇل يېزىسى بوز يەر ئېچىپ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ياسىن تاھىر** خەۋەر قىلدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ شاپتۇل يېزىسى تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىل 8- ئاينىڭ 16- كۈنىدىن 22- كۈنىگىچە 21 مىڭ ئادەم ئىش كۈنى، 1050 تراكتور، 10 مىڭ 500 ئۇلاغ ھارۋىسى ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 490 مو بوز يەر ئېچىپ سالالاشتۇردى. 7.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا 12 يول ياساپ، 1.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئىككى زەيكەش، 7.2 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق چاپتى.

قاغىلىق ناھىيە بازىرى ئەتراپىدىكى دېھقانلار كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتىش بىلەن بىللە، بازار ئاھالىلىرىنىڭ كۆكتاتقا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرماقتا.

سۈرەتتە: دېھقانلار كۆكتات ساتماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن** فوتوسى

تۇرپان ۋىلايەتلىك تىببىي مەكتەپ جەمئىيەت ئۈچۈن كۆپلەپ ئىختىساسلىق تىببىي خادىملارنى تەربىيىلەپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رىقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايەتلىك تىببىي مەكتەپ قۇرۇلغان 20 يىلدىن بۇيان، زور بىر تۈركۈم تىببىي خادىملارنى تەربىيىلەپ چىقىپ، تۇرپان ۋىلايىتى ھەمدە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ناھىيە (شەھەر)لەرنىڭ سەھىيە، ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشتى.

بۇ مەكتەپ 1976 - يىلى قۇرۇلغاندا، ئاران ئون نەچچىلا ئادەمى بولۇپ، دەرسخانا، ياتاق، ئاشخانا دېگەنلەردىن سۆز ئېچىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ۋىلايەت ۋە سەھىيە نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ قىزغىن قوللاپ، ئەمەلىي ياردەم بېرىشى، مەكتەپ رەھبەرلىكى، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشى نەتىجىسىدە مەكتەپ قىياپىتىدە تەدرىجىي ئۆزگىرىش بولدى. ھازىر مەكتەپنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى 275 مىڭ 471 كۋادرات مېترغا، قۇرۇلۇش كۆلىمى 14 مىڭ 508 كۋادرات مېترغا يېتىپ، ئازادە ئوقۇتۇش، ياتاق بىنالىرى، ئاشخانا، مېھمانخانا ۋە ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆيى تولۇق، ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرى مۇكەممەل، يول، مەيدانلىرىنىڭ ئەتراپى دەل - دەرەخ، گۈل - گىياھقا پۈركەنگەن مەكتەپكە ئايلاندى. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر 70 نەچچىگە يېتىپ، ئۇلار مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە تېگىشلىك تۆھپە قوشتى. 20 يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپ تۇرپان ۋىلايىتى، تۇرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملار، ھەربىي دوختۇرخانىلار، شۇنداقلا جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ناھىيىلەرنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن 45 سىنىپ ئېچىپ 1947 ئوقۇغۇچىنى لاياقەتلىك تەربىيىلەپ چىقتى. بۇ ئوقۇغۇچىلار جەمئىيەتكە چىققاندىن كېيىن ھەر دەرىجىلىك سەھىيە ئورگانلىرىدا ۋەزىپە ئۆتەپ ياكى دوختۇرخانا، شىپاخانىلاردا دوختۇر، سېسترا بولۇپ ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسى ۋە ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بۇ مەكتەپ داغدۇغىلىق پائالىيەت ئۆتكۈزۈپ، مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

مەملىكەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ ماھىرلىرىنىڭ نەتىجىسى ياخشى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئىلھام ئىمىننىڭ** ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىدىن ئىگىلىشىچە، يېقىندا شىجياجۇاڭدا ئۆتكۈزۈلگەن 96 - يىللىق مەملىكەتلىك چېمپىيونلۇقنى تالىشىش يېنىك ئاتلېتىكا مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ياخشى نەتىجىگە ئېرىشكەن.

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىگە مەملىكەتنىڭ ھەممە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىرى كوماندا قاتناشتۇرغان بولۇپ، مۇسابىقىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى ناھايىتى يۇقىرى بولغان. مۇسابىقىدە شىنجاڭ ماھىرى لى ۋېنكۈي ئەرلەرنىڭ چويۇن توپ ئېتىش مۇسابىقىسىدە 19 مېترلىق نەتىجە بىلەن چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن. ئۇنىڭدىن باشقا جاڭ جيەنۋېي ئاياللارنىڭ يەتتە تۈردە ئومۇمىي ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە 5506 نومۇر بىلەن 2 - لىككە، ئاقايېك ئەرلەرنىڭ 10 مىڭ مېترغا يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە 29 مىنۇت 42 سېكۇنت 39 دەقىقىلىق نەتىجە بىلەن 3 - لىككە، دياۋجاۋيى ئەرلەرنىڭ ئۈچ تاقلاپ يىراققا سەكرەش مۇسابىقىسىدە 16.09 مېترلىق نەتىجە بىلەن 6 - لىككە ئېرىشكەن. لى ۋېنكۈي بىلەن دياۋجاۋيىنىڭ نەتىجىسى ئاپتونوم رايوننىڭ رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىغان.

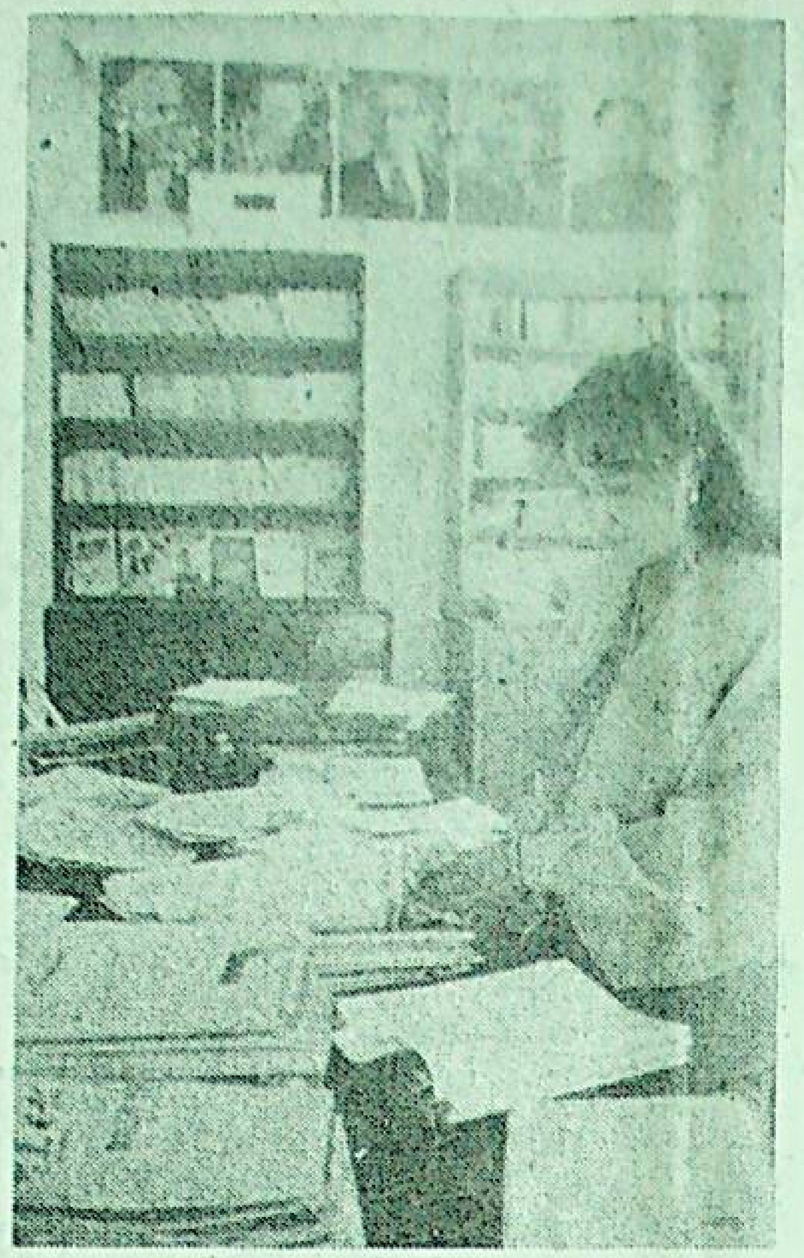

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ھەر يىلى دېگۈدەك ئىلغار بولۇپ كېلىۋاتقان تېكەس ناھىيە بازارلىق پارتكوم پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتىرى بولۇش خىزمىتىنى ئىنچىل چىڭ تۇتۇپ كەلگەچكە، پارتكوم ئورگىنىدىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولغۇچىلار يىلدىن يىلغا كۆپەيدى. بۇ يىل بۇ ئورگاندىكى ھەر بىر كادىر، خىزمەتچى ئىككى نۇسخىدىن گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتىرى بولدى.

سۈرەتتە: گېزىت تارقاتقۇچى خادىم يېڭى كەلگەن گېزىت - ژۇرناللارنى ئايرىماقتا.

پولات فوتوسى

مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى تەبرىكلەش، باش زاۋۇتنىڭ 60 يىللىق ئىزدىنىش ۋە تەرەققىيات جەريانىدا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى كۆرەك قىلىش مەقسىتىدە، مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى بىلەن گېزىتىمىزنىڭ ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى بىرلىشىپ «مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا بېغىشلانغان ماقالە» سەرلەۋھىلىك مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچى.

ماقالە قوبۇل قىلىش ۋاقتى 1996 - يىل 10 - ئايدىن 1997 - يىلى 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بولىدۇ. قوبۇل قىلىنغان ماقالىلەردە مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشى، بولۇپمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئالغا سۈرگەنلىكى ھەققىدىكى ئىلغار تەجرىبىلەر، ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، پارتىيە، ئىتتىپاق ياچېيكىلىرىنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشتىكى نەتىجىلىرى ۋە ئىلغار ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن بولۇشى، ماقالىلەرنىڭ سۆز، جۈملىلىرى توغرا، تىلى راۋان بولۇشى، ماقالىگە باش زاۋۇت پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ تامغىسى بېسىلغان بولۇشى كېرەك.

ماقالىلەر خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، زىيارەت خاتىرىسى، تەكشۈرۈش دوكلاتى، ئەدەبىي ئاخبارات ۋە سۈرەتلىك خەۋەر قاتارلىق ژانىرلاردا بولسا بولىدۇ. ماقالىلەرنىڭ باش تەرىپى ۋە كونۋېرتىغا «مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا بېغىشلانغان ماقالە» دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى كېرەك. ماقالە «شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى مەدەنىيەت - مائارىپ گۇرۇپپىسىغا ئەۋەتىلسە بولىدۇ.

ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئاخىرلاشقاندا ئىككى تەرەپ بىرلىشىپ، باھالاش گۇرۇپپىسى تەشكىل قىلىپ، ماقالىلەرنى ئۈچ دەرىجىگە ئايرىپ باھالايدۇ. نەتىجىگە ئېرىشكەن ئەسەر ئاپتورلىرىغا گۇۋاھنامە ۋە مۇكاپات بېرىلىدۇ.

پوچتا نومۇرى: 830051

مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى

تېكەس ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ بازارلىق پەيچۇسوسى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى داۋامىدا 38 ئوغرىلىق دېلوسىنى پاش قىلىپ، ئوغرىلاپ كېتىلگەن 31 مىڭ 500 يۈەن قىممەتتىكى مال - مۈلۈكنى قولغا چۈشۈرگەنىدى. بۇ پەيچۇسو 4 - سېنتەبىر زاڭ ماللارنى ئىگىلىرىگە قايتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: زاڭ ماللار ئىگىلىرىگە قايتۇرۇلماقتا.

پولات ئامانيار فوتوسى

ئوغرىلانغان پۇل ۋە ماللار ئىگىلىرىگە قايتۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى ياڭزىجياڭ يولى پەيچۇسوسى 25 - سېنتەبىر چۈشتىن كېيىن 3 - قېتىملىق قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى جەريانىدا قولغا چۈشۈرگەن قىممىتى 160 مىڭ يۈەن ئەتراپىدىكى زاڭ مال ۋە زاڭ پۇللارنى ئىگىلىرىگە قايتۇردى.

3 - قېتىملىق قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى 8 - ئايدا باشلانغاندىن بۇيان ياڭزىجياڭ يولى پەيچۇسوسى زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، جاپالىق رازۋېتكا قىلىش ئارقىلىق 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە جەمئىيەتكە ئېغىر زىيان سېلىپ كېلىۋاتقان سەككىز جىنايەتچىلەر شايكىسىنى قولغا چۈشۈرۈپ، تېلېۋىزور، سىنئالغۇ، ئۈنئالغۇ، كۆچمە تېلېفون، موتسىكلىت، ۋېلىسىپىت، چاقىرغۇ ئاپپاراتى قاتارلىق 150 مىڭ يۈەن قىممەتتىكى زاڭ مال ۋە 9700 يۈەن زاڭ پۇلنى قولغا چۈشۈرگەنىدى.

يەككە سودا - سانائەتچىلەرنىڭ قەلبىنى ئىللىتقان پائالىيەت

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەت جۇمە** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىلىك يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى كەسپىي خادىملار ۋە يەككە سودا - سانائەتچىلەر ئارىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كەسپىي ئەخلاق ۋە «بىرگە قارشى تۇرۇپ، ئۈچنى قوغداش» تەربىيىسىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ جەمئىيەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسىدا قانات يايدۇرۇلغان «ئادىل سودىنى قوغداپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى»، «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ مەركەزلىرىنى قۇرۇپ، بۇ ئىشنى قەرەللىك ئىشلىنىدىغان خىزمەت تۈزۈمىگە ئايلاندۇردى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۇلار يەنە مەبلەغ، ئادەم ئاجرىتىپ، تەشۋىقات خىزمىتىنى جانلاندۇردى. مەركىزىي جەمئىيەتلەر شۆبە جەمئىيەتلەر بىلەن، شۆبە جەمئىيەتلەر ھەرقايسى گۇرۇپپا ۋە يەككە سودا - سانائەتچىلەر بىلەن توختامنامە ئىمزالاپ، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇل بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇ جەرياندا يەنە يەككە سودا - سانائەتچىلەر رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك 22 ماددىلىق قائىدە، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئەھدىنامىسى»، «بىرگە قارشى تۇرۇپ، ئۈچنى قوغداش ئەھدىنامىسى»دىن 3400 پارچە بېسىپ تارقاتتى. ۋەتەنپەرۋەرلىك، كەسپىي ئەخلاق ۋە

قانداق قىلغاندا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى تۇرمۇشنى جانلاندۇرغىلى بولىدۇ؟

لوپ ناھىيىسىنىڭ تەجرىبىسى: مەدەنىيەت خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇپ قېلىپلاشتۇرۇش، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا

قوغداپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى»، «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى» پائالىيىتىگە پائال ماسلىشىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كەسپىي ئەخلاق ۋە «بىرگە قارشى تۇرۇپ، ئۈچنى قوغداش» تەربىيىسىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇن ۋە يەككە سودا - سانائەتچىلەرنى بۇ پائالىيەتكە ئاكتىپ قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلدى. پىلان تۈزۈپ ئۇنى ئاساسىي قاتلاملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يەككە سودا - سانائەتچىلەرنى خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىغا ئىللىقلىق يەتكۈزۈشكە سەپەرۋەر قىلدى. 120 يەككە سودا - سانائەتچىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ قانۇن بويىچە تىجارەت قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. ھەرقايسى تارماق پونكىتلاردا ئۆگىنىش، تەربىيىلەش قوغداش ئەھدىنامىسى» دىن 3400 پارچە بېسىپ تارقاتتى. ۋەتەنپەرۋەرلىك، كەسپىي ئەخلاق ۋە «بىرگە قارشى تۇرۇپ، ئۈچنى قوغداش» تەربىيىسى داۋامىدا پاكىت ئارقىلىق قايىل قىلىش ۋە تەسىرلەندۈرۈش ئارقىلىق ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ياراتتى. بۇنىڭ بىلەن يەككە سودا - سانائەتچىلەرنىڭ قەلبىدە يېڭىچە ئىللىقلىق پەيدا قىلدى. ئۇلار بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يېزىلاردىكى نامرات ئائىلىلەر ۋە قىيىنچىلىقى بار يەككە تىجارەتچىلەرگە 31 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك نەق پۇل ھەم ماددىي نەرسىلەرنى ياردەم قىلدى. ئىلگىرى ئۆزلىرى 80 مىڭ يۈەن ئىئانە توپلاپ قۇرغان 9 - باشلانغۇچ مەكتەپكە يەنە 43 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىپ، ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىسى قاتارلىق ئەسلىھەلەرنى ھەل قىلىپ بەردى. 58 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 3160 كۋادرات مېترلىق مەكتەپ مەيدانىنى بېتونلاشتۇرۇپ بەردى.

ئاتالغۇشۇناسلىق ۋە ئاتالغۇلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش كۇرسى ئېچىلدى

ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، شىنجاڭ مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش، بېكىتىش كومىتېتى دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى مەدەنىيەت - تەشۋىقات كومىتېتىنىڭ تۇرغۇزۇلغانلىقى بويىچە يېقىندا ئۈرۈمچىدە ئاتالغۇشۇناسلىق ۋە ئاتالغۇلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش كۇرسى ئاچتى.

كۇرسقا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى تىل - يېزىق، ئاخبارات، نەشرىيات، ئوقۇتۇش، تەرجىمە ساھەلىرىدە ئىشلەۋاتقان، مۇئەييەن بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە ياش، ئوتتۇرا ياش كەسپىي خادىملار تاللاپ قاتنىشىدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قىيۇم باقى باھاۋۇدۇن كۇرسانتلارغا قاتنىشىپ ھەمدە كۇرسانتلاردىن ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىدىكى ئاتالغۇلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش خىزمىتىنى يېڭى بىر باسقۇچقا كۆتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئەسئەت ئېزىز

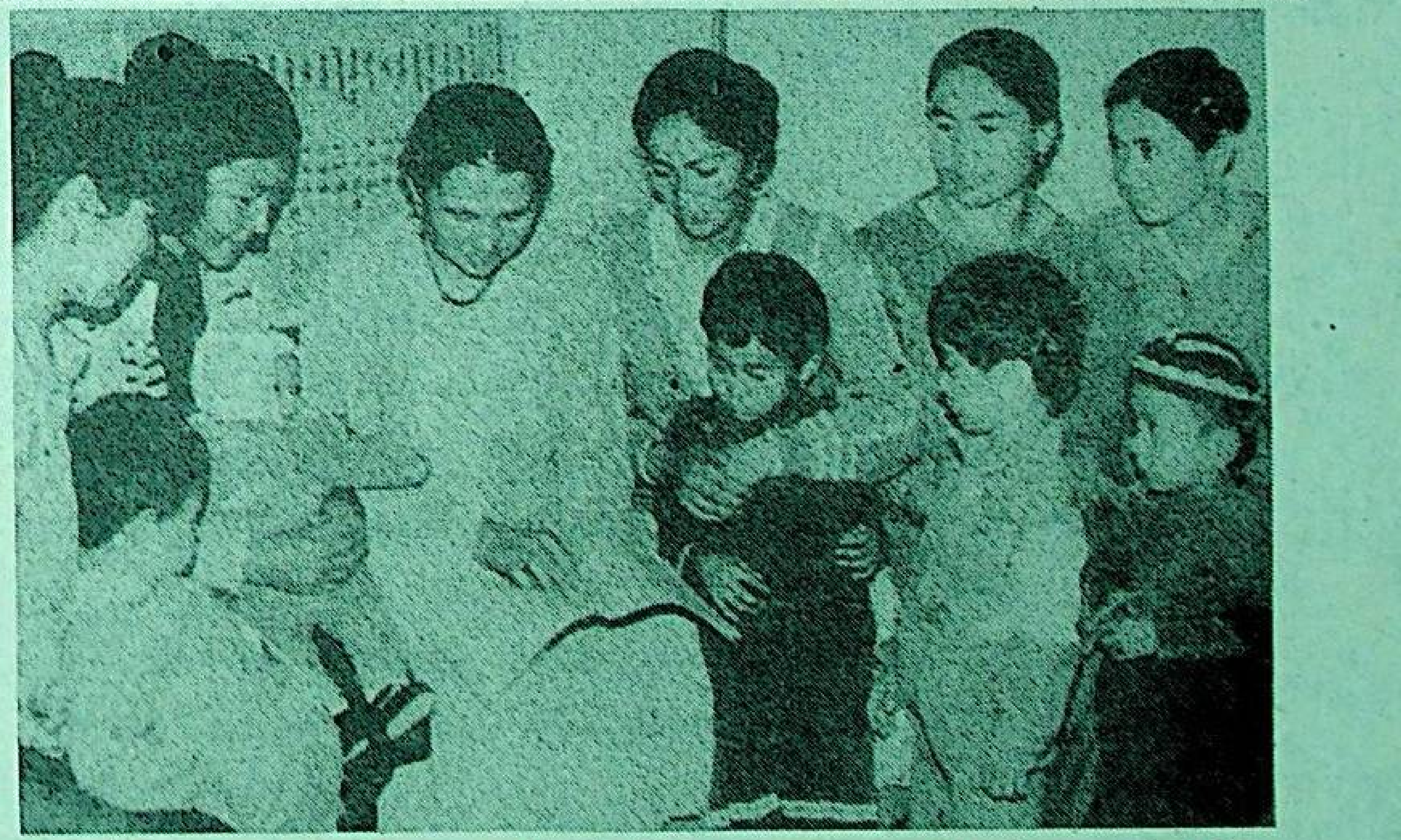

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ دادامتۇ يېزىسىدىكى ئۇلاستاي كەنتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يەتتە قارار كۇرس ئېچىپ، 300 ئاتا - ئانىنى «قورامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش قانۇنى»غا ئائىت بىلىملەر بويىچە تەربىيىلىدى. كەنت دائىرىسىدە قورامىغا يەتمىگەنلەرنى قوغداش بويىچە تەشۋىقات ئېلىپ باردى.

سۈرەتتە: ياش ئاتىلار ئۆگىنىش قىلماقتا.

كامال جامال فوتوسى

لوپ ناھىيىسىنىڭ تەجرىبىسى: مەدەنىيەت خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇپ قېلىپلاشتۇرۇش، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش، كۆپ خىل مۇلازىمەتنى يولغا قويۇپ، مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى تولۇقلاش

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

لوپ ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 5 - ئومۇم يىغىن روھىنى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئېشىپ سىرتقى مەنىۋى تۇرمۇشنى جانلاندۇرۇش ئۈستىدە ئىزدىنىپ، مەدەنىيەتنى يېزىلارغىچە يەتكۈزۈپ، ناھىيىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېز يۈكسەلدۈردى.

لوپ ناھىيىسى دېھقانچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان ناھىيە بولۇپ، ئون يېزا - بازار، بىر بىۋاسىتە قاراشلىق باشقۇرۇش رايونى، 236 كەنت، 1046 مەھەللە، 214 مىڭ نوپۇس بار. دېھقان، چارۋىچىلار ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 95% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ پەيدا بولغان ئاممىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەتكە بولغان ئىنتىلىشىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ئالدى بىلەن ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكىنى ئەسلىگە كەلتۈردى، يېزا - بازارلىق مەدەنىيەت پونكىتلىرىنى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇپ خادىملارنى تولۇقلىدى. يېزىلاردا دېھقانلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ھەل قىلدى. كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى. ھازىر ناھىيىدە مەدەنىيەت يۇرتى، كۇتۇپخانا، سەنئەت ئۆمىكى، كىنو، تىياتىرخانا، كىنو فىلىم تارقىتىش شىركىتى، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كىنو قويۇش ئەترىتى، 12 يېزا - بازارلىق كىنو قويۇش ئەترىتى، ئون يېزا - بازارلىق مەدەنىيەت پونكىتى، 210 كەنت مەدەنىيەت ئۆيى بار ناھىيىلىك مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ئىدارىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەدەنىيەت سىستېمىسىدا نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، مەدەنىيەت خىزمىتىنى يېزىلارغا يۈزلەندۈردى، كۆپ خىل مۇلازىمەتنى يولغا قويۇپ، مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى تولۇقلاپ راسخوت يېتىشمەسلىك قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى. كىنونى كەنتلەرگىچە ئاپىرىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. مەدەنىيەت خىزمىتىنى جانلاندۇرۇپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۇلار مەدەنىيەت خىزمىتىنى جانلاندۇرۇشتا تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتتى:

- مەدەنىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك قاتلىمىنى قاتلام كۈچەيتىلدى. ناھىيىلىك پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر مۇئاۋىن ھاكىمى مەدەنىيەت خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىندى. يېزا - بازارلاردىمۇ بىر مۇئاۋىن شۇجى، بىر مۇئاۋىن يېزا باشلىقى بۇ خىزمەتكە مەخسۇس ئاجرىتىلدى. شۇنىڭ بىلەن ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك مەدەنىيەت خىزمىتى تورى شەكىللىنىپ، مەدەنىيەت خىزمىتى كۈچلۈك تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلىندى. 1995 - يىلى 12 - ئايدىن باشلاپ مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى، ناھىيىدە يەنە يەتتە كىشىلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى، سەككىز كىشىلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى، بەش كىشىلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى قۇرۇلۇپ، خىزمەتلەر زىچ ماسلاشتۇرۇلدى. ناھىيە مالىيىسىدە ئېغىر قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ ئۆتكەن يىلى ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى مەدەنىيەت راسخوتى ئۈچۈن 22 مىڭ يۈەن، مەدەنىيەت پونكىتى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 20 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ بەردى، ئاپتونوم رايوندىن بۇ ناھىيىگە ۋەزىپە بىلەن كەلگەن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى غەيرەت ئىمىن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ سەنئەت ئۆمىكىگە بىر ئاپتوبۇس، مەدەنىيەت ئىدارىسىگە بىر كومپيۇتېر، بەشتوغراق يېزىسىنىڭ مەدەنىيەت پونكىتى قۇرۇلۇشىغا 20 مىڭ يۈەن ھەل قىلىپ بەردى، ناھىيە ھەر يىلى مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ساھەسىدىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەپ ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى، لوپ ناھىيىسىنىڭ خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىغا دائىر «ئۈچ توپلام»نى نەشر قىلدۇرۇپ تارقاتتى.

- مەدەنىيەت يۇرتى ۋە مەدەنىيەت پونكىتلىرىنىڭ خىزمىتى جانلاندۇرۇلۇپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى بېيىتىلدى، مەدەنىيەت يۇرتى ئۆتكەن يىلى تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ 2000 پارچە ماقالە ئېلان قىلىپ پارتىيىنىڭ فاڭجېن - سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلدى، 80 قارار رەسىم، ھۆسن خەت كۆرگەزمىسى ئېچىپ، 800 پارچە ئەسەرنى كۆرگەزمە قىلدى، 80 قېتىم ھەر خىل كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇردى، بۇنى كۆرگۈچىلەر ۋە ئۇنىڭغا قاتناشقۇچىلار 48 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. 30 قېتىم مەشرەپ ئۇيۇشتۇردى. ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى ۋە بىر قىسىم يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتلىرى 40 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ ياش - ئۆسمۈرلەرنى ئۇسسۇل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئۇسسۇل ماھارىتىنى ئۆستۈردى. ئۇلار ئويۇن كۆرسىتىپ ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

- كۇتۇپخانا خىزمىتى كۈچەيتىلىپ ئاممىنىڭ كىتاب، ژۇرنال كۆرۈشىگە قولايلىق يارىتىپ بېرىلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كۇتۇپخانا خادىملىرى كىتاب، گېزىت - ژۇرنال كۆرىدىغانلار ئازىيىپ كېتىۋاتقان ئەھۋالدا مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، ھەر يىلى 4000 يۈەن قىممىتىدىكى گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولدى. ھەر يىلى 5 - ئايىنى كۇتۇپخانا ئېيى پائالىيىتى قىلىپ، ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى، خەلق ۋەكىللەر قۇرۇلتىيى ئېچىلغان مەزگىللەردە ۋە يەكشەنبە كۈنلىرى كوچىلارغا چىقىپ كىتاب يايمىسى ئېچىپ ئاممىنى جەلپ قىلدى. بۇ يىل ئۇلار ئون يېزا، بازاردا كىتاب يايمىسى ئېچىپ، 3000 ئادەمنى (قېتىم) كىتاب كۆرۈش پۇرسىتىگە ئىگە قىلدى. ئىدارە - ئورگان، زاۋۇت، مەكتەپلەردە ئالتە قېتىم كىتاب يايمىسى ئاچتى. كىتاب كۆرگۈچىلەر 1500 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. بۇنىڭ بىلەن كەڭ ئامما كۇتۇپخانىدا ساقلىنىۋاتقان كىتابلار بىلەن تونۇشقانلىقتىن كۇتۇپخانىنىڭ ئەزالىرى كۆپىيىپ 1000 دىن ئاشتى. دائىملىق كىتاب ئارىيەت ئالغۇچىلار 150 تىن ئاشتى. كۇتۇپخانىدا ساقلىنىۋاتقان كىتاب 27 مىڭ پارچىدىن كۆپرەككە يېتىپ ئاممىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇردى. يېزا، بازارلىق مەدەنىيەت پونكىتلىرىنىڭ كىتاب زاپىسى 101 مىڭ 388 پارچىغا يېتىپ كىتاب كۆرۈش پۇرسىتىگە ئېرىشكەن دېھقان، چارۋىچىلار 100 مىڭ ئادەم (قېتىم)گە يەتتى. دائىملىق كىتاب ئارىيەت ئالغۇچىلار 2500 دىن ئاشتى، 230 دىن كۆپرەك مەدەنىيەت ئۆيىدىكى كىتاب - ژۇرناللار دېھقانلارنىڭ دائىملىق دوستى بولۇپ قالدى. يېزىلارنىڭ «ئۈچ ئۆي قۇرۇلۇشى» جانلاندى.

- سەنئەت ئۆمىكى ئارتىسلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئاممىغا ساغلام مەنىۋى ئوزۇق يەتكۈزۈپ بەردى. ئۇلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاساسىي كۈچنى ئويۇن قويۇش سۈپىتىنى ياخشىلاش، سەھنە ئىستىلىنى توغرىلاش، نومۇرلارنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىپ، شەكلى ھەر خىل، مەزمۇنى ساغلام، تاماشىبىنلارنى جەلپ قىلالايدىغان 25 نومۇر ئىجاد قىلىپ، ناھىيە تەۋەسىدە ئويۇن قويۇشتىن تاشقىرى قېرىنداش ناھىيە، ۋىلايەتلەردە ئويۇن كۆرسىتىپ يىلىغا 120 مەيدان ئويۇن قويۇش، 64 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. قوشۇمچە كىرىم يوللىرىنى كېڭەيتىپ 9000 يۈەن كىرىم قىلدى. ئۆتكەن يىلى «مەشۇت يۇرتىدا نورۇز» ناملىق تېلېۋىزىيە بەدىئىي فىلىمى ئىشلەپ، جەمئىيەتتە كۈچلۈك تەسىر قوزغىدى.

- مەدەنىيەت بازارلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساغلام تەرەققىي قىلدۇردى. ناھىيىدە سەككىز كىشىلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ ساغلاملاشتۇردى. مەدەنىيەت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى ئېنىقلاپ، قانۇنلۇق مەدەنىيەت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان ئورۇن ۋە شەخسلەرگە تىجارەت كىنىشكىسى تارقىتىپ بەردى. ناھىيە بويىچە 151 قېتىم چوڭ ۋە ئادەتتىكى تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، مەزمۇنى ساغلام بولمىغان 180 پارچە كىتاب، 320 قاپ ئۈنئالغۇ لېنتىسى، بەش قاپ سىنئالغۇ لېنتىسىنى يىغىۋېلىپ بىر تەرەپ قىلدى.

- ھەقلىق مۇلازىمەتلىق ۋە كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويۇپ مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەتنى تولۇقلاپ، مەبلەغ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى. لوپ ناھىيىسى دۆلەت نۇقتىلىق يار - يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيە بولۇپ، مەدەنىيەت ۋە مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاشقا، تۈرلۈك پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا ناھىيە مەبلەغ ئاجرىتىپ بېرەلمەيتتى. مەدەنىيەت ئىدارىسى 1986 - يىلىدىن باشلاپ 12 مو يەردە مېۋىلىك باغ بىنا قىلىپ كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتتى. ھەر خىل تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى، مەدەنىيەت بازىرى، توي - تۆكۈن ئۈچۈن ھەقلىق مۇلازىمەتلىق قىلىپ، ئۆتكەن يىلى 40 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ يىل 7 - ئايغىچە 25 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. ئۆتكەن يىلى مەدەنىيەت سىستېمىسى كۆپ خىل ئىگىلىك ۋە ھەقلىق مۇلازىمەتلىق كىرىمىنى 136 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، مەبلەغ جىددىيلىكىنى پەسەيتتى.

- كىنو قويۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كىنونى كەنتلەرگىچە ئومۇملاشتۇرۇپ، چەت - ياقا كەنتلەردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىنو كۆرۈشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. تېلېۋىزورنىڭ ئومۇملىشىشى بىلەن كىنو كۆرگۈچىلەر ئازىيىپ كېتىۋاتقان ئەھۋالدا ئۇلار مەركەزدىكى بىر بۆلۈم، تۆت مىنىستىرلىكنىڭ «يېزىلاردا كىنو قويۇشتىكى ھەق ئېلىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ قوللىشى ئارقىلىق ھۆججەت تارقىتىپ ساقلانغان مەسىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. ئۆتكەن يىلى 15 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ كىنو قويۇش ئۈسكۈنىلىرىنى يېڭىلىدى. كىنو ئەترەتلىرىنىڭ كىنو تولۇقلىما راسخوتىنى ھەل قىلىۋېلىشى ئۈچۈن 30 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى. كىنو قويۇش ۋەزىپىسىنى ماشقا چېتىش، نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ كىنوچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. يېزىلاردا بىر كېچىدە بىرلا مەيدان كىنو قويۇپ، ھەر بىر فىلىم قويۇلغاندىن كېيىن، ياچېيكا شۇجىسى ياكى كەنت مۇدىرىنىڭ كىنو سۈپىتىگە قارىتا پىكرىنى ئالدى. ئۆتكەن يىلى 8 - ئايدىن 12 - ئايغىچە كەنتلەر بىلەن توختام تۈزۈپ 1115 مەيدان كىنو قويۇپ ئاممىنى رازى قىلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيە يېزا مەدەنىيەت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»، ھاڭگى يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»، ناھىيىلىك كۇتۇپخانا ئاپتونوم رايون بويىچە «كۇتۇپخانا خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى. ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مۇختەر سىراجى مەملىكەت بويىچە مىللىي تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنىدا دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇكاپاتلىشىغا ئېرىشتى.

تاغلىق يېزىدىكى «ياۋاش كالا»

— خېنەن ئۆلكىسى لىنجۇ شەھىرى شىبەنىيەن يېزىلىق خەلق ئىشلىرى ئورنىنىڭ باشلىقى ياك فىگچى توغرىسىدا

«خەلق گېزىتى» مۇخبىرى ۋۇكۇنشىڭ

ياك فىگچى خېنەن ئۆلكىسى لىنجۇ شەھىرى شىبەنىيەن يېزىلىق خەلق ئىشلىرى ئورنىنىڭ باشلىقى. مەملىكەتلىك خەلق ئىشلىرى سىستېمىسى بويىچە ئالىي شەرەپ مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. «ياۋاش كالا» ياك فىگچىنىڭ ھەقىقىي ئوبرازى.

ئۇ ئادىي خىزمەت ئورنىدا مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىپ، خالىس تۆھپە قوشۇپ، ئاللىس نەتىجىلەرنى ياراتتى.

تەرەپ - تەرەپكە چېپىپ يۈرۈپ پاراۋانلىق كارخانىسى قۇرۇش

1980 - يىلىنىڭ باشلىرىدا ئۇزاق مۇددەت يېزىلىق ھۆكۈمەتتە خوجىلىق خىزمىتىنى ئىشلىگەن ياك فىگچى يېزىلىق خەلق ئىشلىرى ئورنىنىڭ يارداملىكىگە يۆتكەلدى.

تەيخاڭشەن تېغىنىڭ ئېتىكىگە جايلاشقان شىبەنىيەن يېزىسىدا تاغ، ئېرىق - ئۆستەڭ، جىلغىلار كۆپ، يېزىدىكى 362 كەنتنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك دېڭىز يۈزىدىن 1400 مېتر ئېگىزلىكتىكى تاغ قاپتىلىغا جايلاشقان. 80 - يىللارنىڭ باشلىرىغا كەلگەندىمۇ كىشىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى ئاران 70 يۈەن بولۇپ، يېزىدىكى 1900 دىن ئارتۇق ئائىلىنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك قۇتقۇزۇشقا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرۈپ كەلگەنىدى. بۇ ئەھۋاللارنى كۆرۈپ، ياك فىگچىنىڭ كۆڭلى بەك يېرىم بولدى. ئۇ خەلق ئىشلىرى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، چوقۇم ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىمەن دېگەن ئىرادىگە كەلدى.

بەزىلەر خەلق ئىشلىرى يارداملىكىنى ئاممىغا قىيىن ئەھۋالدا قالغاندا قۇتقۇزۇش پۇلى، ماددىي نەرسىلەرنى ئاپىرىپ بېرىپ، كىشىلەرگە تەسەللى بېرىدىغان كىشىلەر، دېيىشىدۇ. ياك فىگچى: بۇنداق قىلىش كەم بولسا بولمايدۇ، لېكىن قۇتقۇزۇشقىلا تايانغان بىلەن نامراتلىقتىن قۇتۇلغىلى بولمايدۇ، چوقۇم يۇرتداشلارنىڭ بېيىش يولىنى تېپىشقا ياردەم بېرىش كېرەك، دېگەن ئويغا كېلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ خەلق

كارخانا - سېمونت، بېتون زاۋۇتى قۇرۇلۇپ رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

1990 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا ياك فىگچى «شۇاڭگوڭ» ماركىلىق يىپەكنىڭ خەلقئارا بازاردا بازار تاپقانلىق خەۋىرىنى ئاڭلاپ، يېزىنىڭ تاغ باغرىدا ئۆسىۋاتقان ياۋا ئۈجمە دەرىخىنى «شۇاڭگوڭ» ماركىلىق يىپەك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ خام ئەشياسى قىلىپ يىپەك زاۋۇتى قۇرماقچى بولدى. ياك فىگچى «شۇاڭگوڭ» ماركىلىق يىپەك ئىشلەپچىقىرىشقا ھەمكارلىشىدىغان زاۋۇت تېپىش ئۈچۈن سەنشىدىكى بىر زاۋۇتقا ئوتتۇز قېتىم باردى، ھېرىپ - چارچاپ ھالىدىن كېتىپ يېتىپ قالدى، ئاخىرى ئاغىنىلارنىڭ سەممىيلىكى ۋە ئىشچانلىقىغا تايىنىپ قارشى تەرەپنى تەسرلەندۈرۈپ ئۇلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى. يېزىلىق يىپەكچىلىك زاۋۇتىدا ئىشلەپ چىقىرىلغان «شۇاڭگوڭ »ماركىلىق يىپەك ئالاھىدە دەرىجىلىك سۈپەت ئۆلچىمىگە يېتىپ، ياپونىيە، ھىندىستان، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا قاتارلىق جايلاردا سېتىلىپ 200 مىڭ دوللاردىن ئارتۇق تاشقى پېرېۋوت يارىتىلىپ خېنەننىڭ يىپەكچىلىك ساھەسىدىكى بىر بوشلۇق تولدۇرۇلدى.

يېزىدا ياك فىگچىنىڭ يېتەكچىلىكىدە يېزىلىق خەلق ئىشلىرى ئورنى يەتتە پاراۋانلىق زاۋۇتى قۇردى. بۇ زاۋۇتلارنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى ئازغىنە كەم 700 مىليون يۈەنگە، پايدىسى 600 نەچچە مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ كارخانىلاردا 470 تىن ئارتۇق مېيىپ، نەپىقە بېرىلىدىغان ئائىلە ۋە قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتلىرى ئىشلىدى. 1500 گە يېقىن ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ياك فىگچى يەنە جۇغلانغان

يارىتىپ بەردى....

يۇرتداشلار ياك فىگچىنى كۆيۈمچان كىشى دېيىشىدۇ، چۈنكى ئۇ يۇرتداشلارنىڭ ھالىغا يېتىدۇ

ياك فىگچى خەلق ئىشلىرى يارداملىكى بولغاندىن كېيىن، يېزىدىكى ھەر بىر كەنتكە بىر - بىرلەپ بېرىپ، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، مېيىپلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرى قاتارلىق نەپىقە ئوبيېكتلىرى ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى ئىگىلىدى ۋە ئۇلارنى بىر - بىرلەپ تىزىملاپ چىقتى. ياك فىگچى مەيلى قىش، ياكى ئەتىياز بولسۇن، شىبەنىيەن يېزىسىنىڭ جىلغا، جىرالىرىنى كېزىپ يۈرۈپ، كىمنىڭ كۆمۈرى تۈگەپ قالدى، كىم ئاغرىپ ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالدى، كىمنىڭ قانداق قىيىنچىلىقىنى جىددىي ھەل قىلىش زۆرۈر، دېگەنگە ئوخشاش چوڭ - كىچىك ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قەلبىگە پۈكۈپ كىشىلەرنىڭ ھالىغا يەتكەچكە، يۇرتداشلار ياك فىگچىنى كۆيۈمچان كىشى دېيىشتى.

بىر يىلى باھار بايرىمى ھارپىسىدا ياك فىگچى نامرات ئائىلىلەردىن ھال سوراش ئىشى بىلەن پايپېتەك بولۇپ كەتتى. 1 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۇ پېشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىسى ساڭ جىنشۇيىنىڭ ئۆيىگە بارماقچى بولدى. شۇ كۈنى كەچتە قاتتىق قار يېغىپ تاغ يوللىرىنى كۆمۈۋەتكەنىدى، ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنى بارغىلى قويمىدى. لېكىن ياك فىگچى ھەممەيلەن بايرامنى شاد - خۇرام تەبرىكلەۋاتقاندا ئۆيگە - چاقىسىز تەنھا

جاڭ خۇەيچاڭنىڭ سەي قورۇش تېخنىكىسىنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئۇققاندىن كېيىن، كەنتتە بىر قولايلىق ئورۇننى تاللاپ 500 يۈەن پۇل چىقىرىپ ئۇنىڭ ئاشخانا ئېچىشىغا ياردەم بەردى. كىچىك ئاشخانىنىڭ ئوقەتتى ئېقىپ قىلىپ جاڭ خۇەيچاڭ شۇ يىلىلا 2000 يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى. ھازىر جاڭ خۇەيچاڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ يېڭى ئۆي سېتىۋالدى.

ياك فىگچىنىڭ خالىس ياردىمىگە ئېرىشكەن جاڭ خۇەيچاڭدەك نەپىقە ئوبيېكتلىرى، نامرات ئائىلىلەر ناھايىتى كۆپ. شىبەنىيەن يېزىسىدىكىلەر ياك فىگچىنى «سېخىي ياك فىگچى» دېيىشىدۇ. ياك فىگچى بۇ نامغا قاتتىق ئەجىر سىڭدۈرۈش ئارقىلىق ئېرىشكەن.

ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرى ياك فىگچىنى يۈزسىز، دېيىشىدۇ، چۈنكى ئۇ ئۇلارغا نەپ بەرمىگەن

ياك فىگچى خەلق ئىشلىرى خىزمىتىنى بەك كۆيۈنۈپ ئىشلىدى.

ياك فىگچىنىڭ قان بېسىمى يۇقىرى، يۈرەك كېسەللىكى بولسىمۇ پاراۋانلىق كارخانىسىنى ياخشى باشقۇرۇش ئۈچۈن سەھەر تۇرۇپ كەچ يېتىپ ئىشلىدى، كېچە - كۈندۈز تەرەپ - تەرەپكە چېپىپ يۈرۈپ ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالغان ئايالىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىشقىمۇ ۋاقىت چىقىرالمىدى. 1988 - يىلى 9 -

ئايدا ئايالىنىڭ كېسىلى ئېغىرلىشىپ كەتتى، ئۇنىڭ يېنىدا تۇرۇپ قاراشقا توغرا كېلەتتى. لېكىن ياك فىگچى جىڭجۇدا ئېچىلغان مال زاكاز قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى. ئۇ 600 نەچچە مىڭ يۈەنلىك مال زاكاز قىلىش توختامى تۈزۈپ ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە ئايالى ئالەمدىن ئۆتكەنىدى. ياك فىگچى كۆز يېشى قىلىپ ئايالىنىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلدى...

ياك فىگچىنىڭ خەلق ئىشلىرى ئورنىدا ھوقۇقى ئانچە چوڭ ئەمەس، لېكىن ئۇنىڭ قولىدا نۇرغۇن قۇتقۇزۇش پۇلى، قۇتقۇزۇش ئاشلىقى، قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشياسى، يېزىنىڭ پاراۋانلىق تەرەققىيات مەبلىغى ۋە پاراۋانلىق كارخانىسىنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كۆرسەتكۈچى بار ئىدى. ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرى ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قولايلىق يارىتىپ بېرىشىنى تەلەپ قىلىپ تالاي قېتىم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلگەن، لېكىن ئۇ تۇغقاندارچىلىق ياكى تونۇشلۇق، دوستلۇق يۈزىسىدىن ئۇلارغا ئەزەلدىن قولايلىق يارىتىپ بەرمىگەن. شۇڭا ئۇنىڭ ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرى ئۇنى «يۈزسىز» دېگەن، ھەر قېتىم قۇتقۇزۇش پۇلى ۋە ماددىي نەرسىلەرنى تەقسىم قىلغاندا ياك فىگچى ئادىل، ئاشكارا ئىش قىلاتتى: ئۇ خەلق ئىشلىرى ئوبيېكتلىرىنىڭ ئائىلە ئەھۋالىغا قاراپ ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرىنى پاراۋانلىق زاۋۇتىغا مۇۋاپىق ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ

قويۇلاتتى. ھازىرغا قەدەر ئۇ 500 - 600 كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغان بولسىمۇ لېكىن ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرىنىڭ بىرەرسىگىمۇ ئېتىبار بېرىپ باقمىدى. 1991 - يىلى يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى يېزا كادىرلىرىنىڭ بىردىن ئۇرۇق - تۇغقىنىنى يېزىلىق يېپەكچىلىك زاۋۇتىغا ئورۇنلاشتۇرۇشنى قارار قىلغانىدى. ياك فىگچىنىڭ ئاچىسى بۇ ئىشتىن خەۋەر تېپىپ، ياك فىگچىنىڭ ئۆيىگە كېلىپ تۇغقىنىنىڭ قىزىنى زاۋۇتقا قوبۇل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. لېكىن ياك فىگچى كۆرسەتكۈچنى ئۇرۇق - تۇغقىنى، يۇرتدىشىغا بەرمەي، ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەۋاتقان بىر ھەربىينىڭ لايىقىغا بەردى. ئاچىسى بۇ ئىشتىن ئاچچىقلىنىپ، ياك فىگچى بىلەن بىر يىلدىن ئارتۇق بېرىش - كېلىش قىلمىدى.

ياك فىگچىنىڭ خەلق ئىشلىرى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كېلىۋاتقىنىغا 16 يىل بولغان بولسىمۇ ھازىرغا قەدەر بەك باي بولۇپ كېتەلمىدى، لېكىن ئۇ يۆلىگەن، ياردەم بەرگەن سان - ساناقسىز نامرات ئائىلىلەر نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىپ كەتتى، ئۇ باشقۇرغان خەلق ئىشلىرى ئورنى خېنەن ئۆلكىسى بويىچە «ئىلغار پاراۋانلىق كارخانىسى»، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئىلغار كارخانا، «مەدەنىيەتلىك ياشانغانلار ساناتورىيىسى»، «مېيىپلەر ئىشلىرى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپلەرگە ئېرىشتى: ياك فىگچىمۇ ئۆلكىلىك، مەملىكەتلىك خەلق ئىشلىرى خىزمەت ئىلغارى بولۇپ باھالاندى. چېكىنسكە ئاق سانجىلغان ياك فىگچى بۇ شان - شەرەپ ئالدىدا ئۆزىنىڭ «ياۋاش كالا» بولۇشقا رازىمەن دېگەن ۋەدىسىنى ئۇنتۇپ قالمىدى.

پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، پاختا خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى

سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، تېخنىكا نازارەت قىلىش تارماقلىرى ھەمكارلىشىپ،

پىگچى رىياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت

تېپىشىغا ياردەم بېرىش كېرەك، دېگەن ئويغا كېلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ خەلق ئىشلىرى پاراۋانلىق ئىقتىسادىي گەۋدىسى قۇرۇش نىيىتىگە كېلىدۇ.

قاتناش قولايسىز، ئۇچۇر راۋان بولمىغان تاغلىق يېزىدا كارخانا قۇرۇش ئاسان ئىش ئەمەس ئىدى. شىبەنىيەن يېزىسىدا لۇشۇيخې دەرياسى بولۇپ، دەريا ۋادىسىدىكى قۇم ۋە شېغىللار تازا ياخشى بىناكارلىق خام ئەشياسى ئىدى. ياڭ فىڭچى سېمونت، بېتون زاۋۇتى قۇرۇش قارارىغا كەلدى ھەم شاڭخەي، بېيجىڭ، تيەنجىنلەرگە چېپىپ يۈرۈپ، ئۆلكە، شەھەرلەرنى كېزىپ، بانكىدىن قەرز پۇل ئېلىپ، تېخنىكا جەھەتتە ھەمكارلىشىدىغان ئۈلپەتلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1985- يىلى 10 - ئايغا كەلگەندە شىبەنىيەن يېزىسىدا تۇنجى

1500 گە يېقىن ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ياڭ فىڭچى يەنە جۇغلانغان 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پاراۋانلىق تەرەققىيات مەبلىغىنى نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ياردەم قىلدى. ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىغا 1000 توننىدىن ئارتۇق كۆمۈر ئېلىپ بەردى، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، بەشتە كاپالەتلەندۈرۈلىدىغان ئائىلىلەرگە 1300 قۇر پاختىلىق ئىشتان، چاپان ئېلىپ بەردى، يەنە مۇئەسسەسىلىرى مۇكەممەل بىر يۈرۈش ياشانغانلار ساناتورىيىسى قۇرۇپ پۈتۈن يېزىدىكى بەشتە كاپالەتلەندۈرۈلىدىغان ياشانغان كىشىلەرنىڭ ئاخىرقى ئۆمرىنى خۇشال- خۇرام ئۆتكۈزۈشى ئۈچۈن ئىمكانىيەت

ھەممەيلەن بايرامنى شاد - خۇرام تەبرىكلەۋاتقاندا ئۇنىڭ - چاقىسىز تەنھا بوۋاي - مومايلار تەسەللىگە تېخىمۇ موھتاج ، دەپ ئويلىدى - دە، دەرھال ئۇن، گۆش قاتارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ يۈدۈپ تاغ ھالقىپ، ئون نەچچە چاقىرىم يول يۈرۈپ، ساڭ جىنشۇينىڭ ئۆيىگە كەلدى. 70 ياشتىن ھالقىغان ساڭ جىنشۇي بوۋاي ئاق ئۇن ۋە گۆشنى كۆرۈپ، ياڭ فىڭچىنىڭ ئالدىدا يۈكۈنۈپ ئولتۇرۇپ يىغلاپ كەتتى. چې فۇگو كەنتىدىكى ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتى جاڭ خۇەيچاڭنىڭ ئائىلىسىدە ئۈچ مېيىپ بار ئىدى، ئائىلىسىدە قىيىنچىلىق بولغانلىقتىن ئۇزاققىچە ھۆكۈمەتنىڭ قۇتقۇزۇشىغا تايىنىپ كەلگەنىدى. ياڭ فىڭچى

پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى نەقلەشتۈرۈپ، دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. پاختا سېتىۋېلىش مەبلىغىنى باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىۋېلىپ، دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بېرىش ئەھۋالى كۆرۈلسە، ئالاقىدار رەھبەرلەر ۋە ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنىڭ جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

بۇ يىل پاختا ھوسۇلى ئاشتى، ئۈز ۋاقتىدا سېتىۋېلىشقا توغرا كېلىدۇ، سېتىۋېلىش چاپ - چاپ بولغان مەزگىلدە سېتىۋېلىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش لازىم.

يىغىن مۇنۇلارنى ئۈمىد قىلدى: پاختىچىلىق رايونلىرىنىڭ رەھبەرلىرى پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللىشى لازىم. تەمىنات - سودا كوپېراتىپى، بانكا، مال باھا، سودا- نازارەت قىلىش تارماقلىرى ھەمكارلىشىپ، بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بەي رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ئەسقەت كەرىمباي، جاڭ خېك، دەلىلقان مامىقان ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى، پاختىچىلىق رايونلىرىدىكى ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ماتېرىياللارنى تەييارلاپ بېرىدىغان، ئۆي سېلىپ بەرگۈچى ئورۇن ئۆينى پۈتتۈرۈشكە مەسئۇل بولىدىغان، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى كېرەكلىك سېمونت، خىش، ھاك، بورا قاتارلىق قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى سېتىۋېلىشقا ھەر بىر ئائىلە ئۈچۈن 3000 يۈەندىن نەقپۇل ئاجرىتىدىغان بولدى. يېڭىدىن سېلىنىدىغان بۇ ئۆيلەرنىڭ ئۇلى سېمونت- خىش قۇرۇلمىلىق، ئۈستى كېسەك - ياغاچ قۇرۇلمىلىق بولۇپ، ئادەتتىكى يەر تەۋرەش، كەلكۈن، يامغۇر ئاپەتلىرىگە بەرداشلىق بېرەلەيدىغان قىلىپ لايىھىلەندى.

نۆۋەتتە ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدىكى ھەر قايسى ئورۇنلار جىددىي تۇتۇش قىلىپ، ئۆزلىرىگە تەقسىم قىلىنغان ۋەزىپە بويىچە ئۆي - ماكانسىز قالغان دېھقان، چارۋىچىلارنى 15 - ئۆكتەبىردىن ئىلگىرى يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ چىقىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

گېزىت ئوقۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئالاھىدىلىكى، ئېھتىياجى

«شىنجاڭ گېزىتى» سىزگە سىياسىي-ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە يېتەكچى، خەۋەر-ئۇچۇردىن پايدىلىنىشتا مەنبە، بىلىم ئېلىشتا قوللانما، تۇرمۇشىڭىزدا مەسلىھەتچى بولالايدۇ

شىنجاڭ گېزىتى - ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورگان گېزىتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت مۇشتەرىلارنىڭ يېقىن دوستى، گېزىتىمىزنىڭ نەشر قىلىنغان ۋاقتى ئۇزاق، تارقىلىش دائىرىسى كەڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسى بىلەن چەكلىنىپ قالماستىن، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئارالىغىمۇ تارقىتىلىدۇ، جامائەتچىلىك ئارىسىدا بەلگىلىك تەسىرى بار.

گېزىتىمىز پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ لۇشيەنى، فاڭجېن، سىياسەت، قانۇن - پەرمانلىرىنى، ئاپتونوم رايوننىڭ سىياسەت، نىزام، تەدبىرلىرىنى، مەملىكەت ئىچى، خەلقئارادىكى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇھىم ۋەقە - پائالىيەت، يېڭىلىق، نەتىجە، كەشپىيات، تەجرىبە، ئۇچۇرلارنى تېز سۈرئەتتە سىزگە تونۇشتۇرالايدۇ، دۇنيانى، جەمئىيەتنى، كىشىلىك ھاياتنى چۈشىنىشىڭىزگە ياردەم بېرەلەيدۇ.

گېزىتىمىز ئۇزاق يىل نەشر قىلىنىش داۋامىدا خۇسۇسەن ئىسلاھات داۋامىدا ئۆزىگە خاس خەۋەر قىلىش ئىدىيىسى، ئىخچام، چوڭقۇر، مەزمۇنلۇق خەۋەر قىلىش ئۇسلۇبى، ئۆزگىچە بەت تېخنىكىسى ۋە بەت لايىھىسى شەكلىنى شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، 100 دىن ئارتۇق مەخسۇس سەھىپىسىدە ھەم مەخسۇس بەتلىرىدە سىزنى خىلمۇ خىل مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇشقا يېتەكلەيدۇ.

گېزىتىمىز توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىگە، خىل قوشۇنغا، كۈچلۈك ئىنتىزامچانلىققا ئىگە، يېڭىلىق يارىتىش، ئىجادىي ئىشلەش، سىز ئۈچۈن، خەلقىمىز ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىش گېزىتىمىزنىڭ شەرەپلىك بۇرچى، بىز بۇ بۇرچنى گېزىتىمىزنى تېخىمۇ مەزمۇنلۇق، تۇرمۇشقا يېقىن، كۆركەم، قىزىقارلىق قىلىپ چىقىرىش ئارقىلىق ئادا قىلىمىز. سىزنىڭ گېزىتىمىزگە ۋاقتىدا مۇشتەرى بولۇشىڭىزنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. ئىشىنىمىزكى، كېلەر يىل گېزىتىمىزگە مۇشتەرى بولغانلىقىڭىزدىن پۇشايمان يېمەيسىز، ھازىرقى مۇشتەرى بولۇش پۇرسىتىنى غەنىيمەت بىلىڭ.

گېزىتىمىزنىڭ پوچتا ۋەكالەت نومۇرى 1 - 57

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

پارتىينى قاتتىق باشقۇرۇش بىلەن كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش - دەۋرنىڭ تەلىپى

ئابدۇجېلىل ئابدۇۋايىت، گايىت زىياۋۇدۇن

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «پارتىيە پارتىينى باشقۇرۇشى، بىرىنچىدىن، پارتىيە ئەزالىرىنى باشقۇرۇشى، ئىككىنچىدىن، كادىرلارنى باشقۇرۇشى لازىم» دەپ كۆرسەتتى («دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما» 1-توم، 729-بەت). ئۇ يەنە: «جۇڭگودا مەسىلە چىقسا، يەنىلا كومپارتىيىنىڭ ئىچىدىن چىقىدۇ» دەپ تەكىتلىدى («دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما» 3-توم، 380-بەت). يولداش جياڭ زېمىنمۇ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىدا: «پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى، ئىستىل قۇرۇلۇشى ئورگانىك بىر پۈتۈن گەۋدە، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە هاكىمىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى زور سىياسىي ۋەزىپە، ئۇنى چىڭ ھەم ياخشى تۇتۇش كېرەك» دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ ئىدىيىنى ئەستايىدىل ئۆزلەشتۈرۈش پارتىينى قاتتىق باشقۇرۇش، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى ئاڭلىقلىقىمىزنى ئۆستۈرۈپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىشىمىزدا مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلىرى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىجرا قىلىشتا چىڭ تۇرغانلىقتىن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپلا قالماستىن، پارتىينى باشقۇرۇش ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، جۈملىدىن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتا بىر قەدەر روشەن نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. نۆۋەتتە پارتىيە ئەزاسى 57 مىليونغا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى 3 مىليون 450 مىڭدىن كۆپرەككە، تورلۇك ۋەزىپىدىكى كادىر 33 مىليونغا، ئۇنىڭ ئىچىدە ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىر 400 مىڭدىن كۆپرەككە يەتتى.

پارتىينى باشقۇرۇش، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، جۈملىدىن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتا بىر قاتار

ئاممىۋى ئاساسىمۇ خەۋپ يەتكۈزۈۋاتىدۇ. شۇڭا پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش، خەلق ئاممىسىنىڭ هاكىمىيەتكە بولغان ئۈمىدى ۋە ئىشەنچىنى ئاشۇرۇش، سىياسىي مۇقىملىق ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاپ، دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىنلىكىنى ساقلاش ئۈچۈن، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ئېھتىياجى ۋە تەلىپىگە ئاساسەن كادىرلار قوشۇنىنى ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى پۇختا ئىگىلەپ، سىياسىي يۆنىلىش ۋە سىياسىي مەيداننى مەھكەم تۇرغۇزغان، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىغا ئىگە، ھەققەتتە، پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا باتۇرلۇق بىلەن رەھبەرلىك قىلىپ، دادىل يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ يېڭىلىق يارىتىدىغان، خەلققە بەخت يارىتىدىغان، خەلق ئاممىسى بىردەك ھىمايە قىلىدىغان، دېموكراتىك ۋە قانۇن-تۈزۈم ئېڭى كۈچلۈك، پاك-دىيانەتلىك بولغان، ھازىرقى زامان تېخنىكا ۋە باشقۇرۇش ئىلمىنى پىششىق بىلىدىغان، باشقۇرۇش، تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىش مېخانىزمى مۇكەممەل ھەم يۇرۇشلەشكەن، جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە ئىگە قوشۇنغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكى ھالقىلارنى چىڭ تۇتۇش لازىم:

1. پارتىينى قاتتىق باشقۇرۇش لازىم. بۇنىڭدا رەھبىرىي كادىرلارغا سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك. يېقىندا يولداش جياڭ زېمىن: «رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك» دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش پارتىيىمىزنىڭ ئۈچ ئەۋلاد

ئۈچۈن خىزمەت قىلىش پارتىيىمىزنىڭ بۇرچى ئىكەنلىكىنى، ھەرقانداق ۋاقىتتا پارتىيە ۋە خەلق مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش كېرەكلىكىنى ھەر دائىم ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، سىياسىي مەيداندا مەھكەم تۇرغىلى، توغرا سىياسىي يۆنىلىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرغىلى، ھەر خىل غەيرىي ئىدىيەلەرنىڭ چىرىتىشىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى، ھوقۇق، پۇلنىڭ قىزىقتۇرۇشى ئالدىدا تەۋرەنمەي چىڭ تۇرغىلى بولىدۇ.

2. پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك. بۇ، پارتىيە ئەزالىرىنى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيىۋى ئېڭى ۋە ئىنتىزامغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى مۇھىم ھالقا. خاتا ئىدىيە مۇقەررەر يوسۇندا خاتا قىلمىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئۇدا يۈز بېرىپ كېلىۋاتقان قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنىڭ كۆپى بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ ھوقۇق تۇتقان ئەمەلدارلارنىڭ ئىدىيە ئۆزگەرتىشكە سەل قاراپ ئاخىرىدا ئىدىيە جەھەتتىن ئاينىپ چىرىكلىشىش يولىغا ماڭغانلىقىنى ئىسپاتلايدۇ. شۇڭا پارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارغا ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى ھوقۇققا توغرا مۇئامىلە قىلىش، ھەقىقىي «خەلق چاكىرى» بولۇش، ھەممە ئىشتا خەلق مەنپەئىتىنى ئەلا بىلىش، ھەقىقەتتە، پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ۋە خەلق مەنپەئىتىنى قوغداشتىن ئىبارەت توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش لازىم. بۇ، پارتىيىۋىلىكنىڭ قىممىتىنى ساقلاشقا، سۇبيېكتىپ جەھەتتە. چىرىكلىشىشكە

(«دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما» 3-توم، 380-بەت). بۇ، پارتىيىنىڭ كادىرلار سىياسىتىنى ئومۇميۈزلۈك توغرا ئىجرا قىلىپ، كادىرلارنى ياخشى تاللاش، ياخشى ئىشلىتىش ۋە ياخشى باشقۇرۇشنىڭ ئاساسىي تەلىپى، شۇنداقلا پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى. شۇڭا پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ تەلىپى بويىچە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. بۇنىڭدا ئەخلاق بىلەن قابىلىيەت بىر پۈتۈن گەۋدە، ئۇنىڭ بىرسى كەم بولسا بولمايدۇ، ئەگەر قابىلىيەتكە ئېتىبار بېرىلىپ ئەخلاققا سەل قارالسا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىدا چىڭ تۇرۇشقا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولمايدۇ، مۇھىمى سىياسىي ئىدىيە ۋە ئەخلاق پەزىلىتىگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇشتا بىرى، مەيلى سايلام ئارقىلىق ۋەزىپىگە تەيىنلىنىدىغان بولسۇن، مەيلى بۇيرۇق بىلەن تەيىنلىنىدىغان ۋە تەكلىپ قىلىنىدىغان بولسۇن، بىردەك ئاممىۋى لۇشيەن بويىچە ئىش كۆرۈش كېرەك. بۇنىڭ ئەكسىچە ئاز سانلىق كىشىنىڭ پىكرى بويىچە ۋەزىپىگە قويۇلغان كادىر ئەمەلىي خىزمەتتە «قارانچۇق»قا ئايلىنىپ قېلىپ، خىزمەتلەرگە ئوبدان يېتەكچىلىك قىلالمايدۇ. ئاما بۇنداقلارنى ھىمايە قىلغاندەك قىلسىمۇ، ماھىيەتتە ئۇنىڭ خىزمىتىنى قىزغىن قوللىمايدۇ ھەم چاقىرىقلىرىغا ئاكتىپ ئاۋاز قوشمايدۇ. پەقەت ئاممىنىڭ ھىمايە قىلىشى، قوللىشى بولغاندىلا، رەھبىرىي كادىرلار خىزمەتنى دادىل قانات يايدۇرالايدۇ ھەم تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئوڭۇشلۇق ئورۇندىيالايدۇ. بۇنىڭ يەنە بىر ئەھمىيىتى شۇكى،

كېرەك. بۇ، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ نازارەتچىلىك فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ ئورنىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر ھېسابلىنىدۇ.

4. كۈچلۈك نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى ئورنىتىش كېرەك. نۆۋەتتە پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزامدىن ئىبارەت ئىچكى نازارەتچىلىك پەيدىنپەي مۇكەممەللىشىشكە قاراپ يۈزلەنگەن بولسىمۇ، پارتىينى قاتتىق باشقۇرۇش ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش دېگەندەك ياخشى بولماي كەلدى، يەنى چىرىكلىشىش ھادىسىلىرىنى ئۈنۈملۈك توسۇش مۇمكىن بولمىدى. بۇنىڭدىكى ئاساسلىق سەۋەب ھوقۇقنى نازارەت قىلىشنىڭ بولماسلىقى ھەم بولغاندىمۇ ھەقىقىي نازارەت قىلىشقا جۈرئەت قىلالماسلىق، ھەم ئاساسلىنىدىغان قېلىپلاشقان بىر قاتار قانۇن، بەلگىلىمىلەرنىڭ بولمىغانلىقىدۇر. شۇڭا ھوقۇقنى چەكلەش، نازارەت قىلىش جەھەتتە مۇكەممەل نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى تۇرغۇزۇش كېرەك. بۇنىڭدا، بىرىنچىدىن، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزامنى تېخىمۇ كۈچەيتىش ئاساسىدا مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك-دىيانەتلىك بولۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ ھەم چوڭقۇرلاشتۇرۇپ قانۇن دەرىجىسىگە كۆتۈرۈش، يەنى «پاكلىق قانۇنى»غا ئوخشاش قانۇن-نىزاملارنى تۈزۈپ يولغا قويۇش، بولۇپمۇ ئىستېمالنى مەلۇم قىلىش، بۇنىڭدا مال-مۈلۈكنى ئېلان قىلىش، مۇكاپات ۋە سوۋغا- سالامنى مەلۇم قىلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىش كېرەك. مال - مۈلۈك ئېلان قىلىنىپ، مۇكاپات ۋە سوۋغا - سالام مەلۇم قىلىنىپ تۇرۇلسا، بىرى، ھوقۇق تۇتقۇچىلار ئۆزىنى ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرىدۇ، ئۆزىدە بار بولۇشقا تېگىشلىك ئىستېمالنى ھەر دائىم ئېسىدە چىڭ ساقلاپ، ئەقلىدىن ئېزىپ،

ئورگانلىرىنىڭ تەكشۈرۈش ۋە بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى مۇستەقىل يۈرگۈزۈلۈشى، ئۇ ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئارىلىشىۋېلىشىغا ئۇچرىماسلىقى لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، نازارەتچىلىك خىزمىتىنى ئىشلەيدىغان ئورگان ۋە خادىملاردا ئالاھىدە ھوقۇق بولۇشى، ئۇلار ھەرقانداق ۋاقىتتا ئۆچ ئېلىپ زەربە بېرىشتىن ساقلىنالايدىغان (قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدىغان مەخسۇس ماددا بەلگىلىنىشى لازىم) بولۇشى كېرەك. چۈنكى بۇ ئۇلارنىڭ نازارەتچىلىك خىزمىتىنى دادىل، قېتىرقىنىپ ئىشلىشىگە پايدىلىق. ئۈچىنچىدىن، جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى يولغا قويۇش كېرەك. بۇنىڭدا ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ رولى ناھايىتى چوڭ، ئۇ خەلقنىڭ كارنىيى بولۇش سۈپىتى بىلەن جەمئىيەتتىكى ياخشى ئىش، ياخشى ئادەملەرنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىدۇ، يامان ئىللەتلەرنى پاش قىلىدۇ، شۇ ئارقىلىق توغرا كەيپىياتنى ئۇلغايتىپ، يامان ئىللەتلەرنى تىزگىنلەپ، ئىجتىمائىي مۇھىتنى ساپلاشتۇرىدۇ.

5. جازالاشتا قاتتىق بولۇش كېرەك. ھازىر بىر قىسىم كادىرلارنىڭ قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋالى كۆپىيىپ قالدى. بۇنىڭدىكى ئاساسلىق سەۋەب چىرىكلەشكەن ئۇنسۇرلارنى ۋاقتىدا قاتتىق جازالىمىغانلىقتا. 1992-يىلى دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەندى: «ئىككى قولدا تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇش، بىر قولدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى تۇتۇش، يەنە بىر قولدا ھەر خىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىشنى تۇتۇش كېرەك. ھەر خىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىپ، تۈرلۈك رەزىللىكلەرنى تۈگىتىشتە يۇمشاق قوللۇق قىلىشقا بولمايدۇ». بۇ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش ھەم كادىرلار قوشۇنىنىڭ پاكلىقىنى ساقلاشتا يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، ئۇنى پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلارنى جازالاشنىڭ توپ مىزانى قىلىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارتىيىلىك كادىرلار ۋە كادىرلارغا چېتىشلىق چوڭ دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ

قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، جۈملىدىن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتا بىر قاتار نەتىجىلەر قولغا كەلگەن بولسىمۇ، ئومۇمىي ئەھۋال ۋە تەلەپتىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرۇش ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىدا بىر قەدەر گەۋدىلىك مەسىلىلەر ساقلانماقتا.

ساقلانغان مەسىلىلەر كىشىلەرنى ھەقىقەتەن چۆچۈتىدۇ، بۇلار پارتىيىنىڭ ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزۈپ، خەلق ئاممىسى ئەندىشىگە سالماقتا، كىشىلەرنىڭ ساغلام ئىدىيىۋى ئېڭىنى زەھەرلەپ، ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىدىيىۋى-سىياسىي ئاساسىغا خەۋپ يەتكۈزۈۋاتىدۇ، خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق ۋە ئومۇمنىڭ پۇلىغا يېيىش-ئىچىش ھەم ئويناش ھادىسىلىرى ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىغا، شۇنداقلا

... ئوتتۇرىغا قويدى. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش پارتىيىمىزنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ ئىزچىل ئىدىيىسى ۋە پارتىيىمىزنىڭ ئۆزىگە خاس ئەۋزەللىكى. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىلمىسە، چوڭ ھەق-چوڭ ناھەق ئالدىدا سىياسىي مەيداننى يوقىتىپ قويىدۇ ھەمدە مۆرەككەپ سىياسىي كۆرەشتە نىشاندىن چەتنەش، ئۆزگىرىشچان شەيئىلەر ئالدىدا سىياسىي قارىشى روشەن بولماسلىق كېلىپ چىقىدۇ. شۇنداقلا ھوشيارلىقنى يوقىتىپ ئاسانلا چىرىكلىشىشكە قاراپ ماڭىدۇ. شۇڭا سىياسىيغا ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىشىمىز، بۇنىڭدا ئالدى بىلەن پارتىيىمىزنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتى ئىكەنلىكىنى، جان-دىل بىلەن خەلق

... پارتىيىۋىلىكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاشقا، سۇبيېكتىپ جەھەتتە چىرىكلىشىشكە تاقابىل تۇرۇشقا، پارتىيىنىڭ ئۇيۇشۇش كۈچى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق.

3. كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىشتە چوقۇم پارتىيىنىڭ تەشكىلىي پرىنسىپى ۋە ئاممىۋى لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇش لازىم. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «جۇڭگونىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلىش-قىلالماسلىق، سوتسىيالىزمدا ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش-تۇرالماسلىق، ئىقتىسادنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش-قىلدۇرالماسلىق، دۆلەت ئەبەدىي ئامان بولۇش-بولالماسلىق، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئادەمگە باغلىق» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى

... ۋەزىپىلەرنى توكتوشلۇق نۇرۇندىيالايدۇ. بۇنىڭ يەنە بىر ئەھمىيىتى شۇكى، كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇش ھەم چۈشۈرۈش ھوقۇقى ئاممىنىڭ قولىدا بولغانلىقتىن، ئۇلار جان-دىل بىلەن خىزمەت قىلىدۇ ھەم چىرىكلىشىپ چۈشكۈنلىشىپ كېتىشتىن ساقلىنالايدۇ. يەنە بىرى، تەشكىلات تارماقلىرى كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىش پىكرىنى پارتكومنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ قارار چىقىرىشىدىن ئىلگىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ پىكرىنى ئېلىشى، بۇنىڭدا نۇقتىلىق ھالدا ۋەزىپىگە قويۇلىدىغان كادىرنىڭ پاك-دىيانەتلىك ئەھۋالىنى ئاساس قىلىشى

... بولۇشقا ئىككىلىك ئىستىپالىنى ھەر دائىم ئېسىدە چىڭ ساقلاپ، ئەقلىدىن ئېزىپ، ئاچكۆزلۈك قىلىدىغان خاھىشلاردىن ساقلىنالايدۇ. يەنە بىرى، ئامما ھوقۇق تۇتقانلارنىڭ ئەھۋالىدىن خەۋەردار بولۇپ، نازارەتچىلىكنى جارى قىلدۇرالايدۇ. ئىككىنچىدىن، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش

بىللە، پارتىيىلىك كادىرلار ۋە كادىرلارغا چېتىشلىق چوڭ دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇشىمىز ھەم قاتتىق جازالاشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ پاكلىقى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى.

كارخانا مەنىۋى مەدەنىيىتىنىڭ مەزمۇنى ھەققىدە مۇلاھىزە

ھەمدۇللا

كارخانا مەدەنىيىتى ئىجتىمائىي مەدەنىيەتنىڭ مۇھىم تەركىبى بولۇپ، ئۇ سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ ئومۇمىي يىغىندىسى. كارخانا مەدەنىيىتى كارخانىنىڭ ماددىي مەدەنىيىتى، تۈزۈم مەدەنىيىتى، مەنىۋى مەدەنىيىتىدىن ئىبارەت ئۈچ قاتلامنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ ئۈچ قاتلام ئىچىدە كارخانىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيىتى كارخانا مەدەنىيىتىنىڭ ئەڭ ماھىيەتلىك يادروسى. ئۇ تۈزۈم قاتلىمى ئارقىلىق كۆچىيىپ بارىدۇ، ماددىي قاتلام ئارقىلىق كونكرېت ئىپادىلىنىدۇ. شۇڭا كارخانا مەدەنىيىتى كارخانىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيىتىنى كۆرسىتىدۇ.

كارخانىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيىتىنى ئىنچىكىلەپ تەھلىل قىلغاندا، ئۇ كارخانا پروگراممىسى، كارخانا روھى، كارخانا دېموكراتىيىسى قاتارلىق بىر قانچە جەھەتكە بۆلۈنىدۇ.

كارخانا پروگراممىسى كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، باشقۇرۇش پائالىيىتى جەريانىدا تايىنىدىغان يېتەكچى ئىدىيە. ئۇ كارخانىنىڭ ۋەزىپىسى، مەقسىتى قاتارلىق ئەڭ ئاساسىي مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىدۇ ھەمدە بۇ ئارقىلىق كارخانىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، كارخانىنىڭ تەرەققىياتىغا يېتەكچىلىك قىلىدۇ ھەمدە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ.

دۆلىتىمىزدە كارخانا ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تۈپ مەقسىتى پايدا ئېلىش ئەمەس، بەلكى كىشىلەرنىڭ كۈنسېرى ئۆسۈپ بېرىۋاتقان ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشتىن ئىبارەت. ئۇ كىشىلەرنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ۋاسىتىلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى سوتسىيالىستىك تاۋار ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، ئەمگەك ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ. شۇڭا كارخانا ئىقتىسادىي پائالىيەت جەريانىدا سوتسىيالىستىك ئىشلەپچىقىرىش مەقسىتىنى كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، باشقۇرۇشىدىكى تۈپ چىقىش نۇقتىسى قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈنسېرى ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە ئىش بېجىرىپ، ئادىل ۋە قانۇنلۇق ھالدا بازار رىقابىتى ئېلىپ بېرىپ، زاۋۇتنى تىرىشچان، ئىقتىسادچانلىق بىلەن باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك.

كارخانا روھى كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، باشقۇرۇش پائالىيىتى جەريانىدا شەكىللەنگەن، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان ھەمدە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ غەيرىتىنى قوزغايدىغان بىر خىل ئاڭنى كۆرسىتىدۇ. كارخانا روھى كارخانىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۈۋرۈكى، ھەرىكىتىنىڭ يۆنىلىشى بولۇپ، قۇدرەتلىك ئۇيۇشۇشچانلىق ۋە قوزغىتىش رولىغا ئىگە، ئۇ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ياخشى قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ تولۇپ-تاشقان روھ بىلەن كارخانىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

كارخانا دېموكراتىيىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كارخانىنىڭ باشقۇرۇش، ھوقۇق يۈرگۈزۈش ئىشلىرىغا قاتناشتۇرۇپ، خوجايىنلىق ئورنىنى ھەقىقىي تىكلەش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئەقىل-پاراستى ۋە ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇشنى كۆرسىتىدۇ. بۇ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كارخانا باشقۇرۇشقا قاتنىشىش نۇقتىئىنەزەرنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ۋەكىللىرىنى كارخانىنىڭ زور تەدبىرلىرىنى بەلگىلەشكە، تۈرلۈك تۈزۈملەرنى بېكىتىشكە قاتناشتۇرۇش ئارقىلىق كارخانىلاردا قويۇق دېموكراتىيە كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرگەندىلا ئەمەلگە ئاشىدۇ.

ئومۇمەن كارخانا پروگراممىسى، كارخانا روھى، كارخانا دېموكراتىيىسى ئۆزئارا گىرەلىشىپ كەتكەن بولۇپ، ئۇ كارخانا مەنىۋى مەدەنىيىتىنىڭ ئاساسىي تەركىبىي قىسمى. بۇنى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرغاندا، كارخانىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيىتىنى جانلاندۇرۇپ، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەلەيمىز.

«تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنى»نى تەشۋىق قىلايلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

«تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنى»غا دائىر سوئال - جاۋابلار

21. تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغانلار قانداق قانۇنىي جاۋابكارلىقنى ئۈستىگە ئالىدۇ؟

تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىدا قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارغا قارىتا، قانۇنغا خىلاپ بۇيۇملىرىنى سېتىۋېلىش، جەرىمانە قويۇش، قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىش، قانۇنغا خىلاپ بۇيۇملىرىنى مۇسادىرە قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش-سېتىش كەسپىنى توختىتىشتىن ئىبارەت بەش خىل مەمۇرىي جاۋابكارلىق بەلگىلەنگەن، قىلمىشى ئېغىر بولغانلار، جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەر قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدىغانلىقى بەلگىلەنگەن.

22. پۇقرالار تاماكا مونوپول تىجارىتىنى تەكشۈرگۈچى خادىملارنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلسا، قانداق قانۇن جاۋابكارلىقنى ئۈستىگە ئالىدۇ؟

تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىدا، تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسى تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشكە ھوقۇقلۇق، دەپ بەلگىلەنگەن. پۇقرالار ياكى تاماكا مونوپول تىجارىتى بۇيۇملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش-سېتىش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەر پائال تۈردە تاماكا مونوپول تىجارىتىنى تەكشۈرگۈچى خادىملارنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىنى قوللىشى لازىم. تاماكا مونوپول تىجارىتىنى تەكشۈرگۈچى خادىملارنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىغا زورلۇق ئىشلىتىش، تەھدىت سېلىش ئۇسۇلى بىلەن توسقۇنلۇق قىلغانلارنى، تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئەدلىيە ئورگانلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىدۇ، تاماكا مونوپول تىجارىتىنى تەكشۈرگۈچى خادىملارنىڭ قانۇن بويىچە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشىنى رەت قىلغان ۋە ئۇنىڭغا توسقۇنلۇق قىلغان بولسىمۇ زورلۇق ئىشلىتىش، تەھدىت سېلىش ئۇسۇلىنى قوللانمىغانلارغا ج خ ئورگانلىرى ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش-جازالاش نىزامىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن جازا بېرىدۇ.

23. دەۋالاشقۇچى تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسىنىڭ مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، قانداق قىلىشى كېرەك؟

تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنىنىڭ 44-ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، دەۋالاشقۇچى تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسىنىڭ مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، جازا ئۇقتۇرۇشىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە جازا قارارى چىقارغان ئىدارىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى ئىدارىگە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. جازا ئۇقتۇرۇشىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە بىۋاستە دەۋا قىلسىمۇ بولىدۇ. دەۋالاشقۇچى قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا، بىر دەرىجە يۇقىرى تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسى قايتا قاراپ چىقىش ئىلتىماسىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئىچىدە قايتا قاراپ چىقىش قارارى چىقىرىشى كېرەك. دەۋالاشقۇچى قايتا قاراپ چىقىش قارارىغا قايىل بولمىسا، قايتا قاراپ چىقىش قارارىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا بولىدۇ؛ قايتا قاراپ چىققۇچى ئورگان قايتا قاراپ چىقىش مۇددىتى توشقىچە قايتا قاراپ چىقىش قارارى چىقارمىسا، قايتا قاراپ چىقىش مۆھلىتى توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا بولىدۇ.

(تۈگىدى)

چياۋشى كانادالىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋەييۈەنجاڭى چياۋشى بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن زىيارەتكە كەلگەن كانادا كېڭەش پالاتاسىنىڭ باشلىقى جىرداس موركات ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

چياۋ شى مۇنداق دېدى: جۇڭگو - كانادا دوستلۇقى ياخشى ئاساسقا ئىگە. ئىككى تەرەپ رەھبەرلىرى ئالاقىلىشىپ، ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرۇپ كەلمەكتە. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن كانادا پارلامېنتى ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقىنىڭ قويۇقلىشىشى ئۆز ئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىختىلاپلارنى تۈگىتىش، دوستلۇقنى كۈچەيتىش، مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينىماقتا.

بۇنىڭدىن ئىلگىرى چياۋشى يەنە كانادانىڭ سابىق زۇڭلىسى يۈسىپ كراك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشكەن. كراكنىڭ تەلپىگە ئاساسەن چياۋشى جۇڭگونىڭ ئۇرگان ئىسلاھاتى ھەم مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ئاپپاراتلىرىنىڭ تەسىس قىلىنىشى، قانۇن چىقىرىش فۇنكسىيىسى قاتارلىق ئەھۋاللارنى تونۇشتۇرغاندى.

بۇتتو جەنۇبىي ئاسىيا خەۋپسىزلىكى مەسىلىسى توغرىسىدا كۆپ تەرەپلىك يىغىن چاقىرىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب دت، 3 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. پاكىستان زۇڭلىسى بىنازىر. بۇتتو مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى جەنۇبىي ئاسىيا رايونىنىڭ خەۋپسىزلىك مەسىلىسى توغرىسىدا خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا بەش دۆلەتنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كۆپ تەرەپلىك يىغىن چاقىرىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

بۇتتو بۇ تەكلىپنى ب د ت يىغىنىدا سۆز قىلغاندا بەردى. ئۇ بۇ تەكلىپنىڭ ب د ت يىغىنىنىڭ ۋە ھىندىستاننىڭ قوللىشىغا ئىگە بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: پاكىستان «يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش شەرتنامىسى»نى ئالقىشلايدۇ ۋە بۇ شەرتنامىنى يەرشارى بويىچە ھەر بىي تەي يارلىقلار - نى قىسقارتىش، يادرو قورالل- رىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى مۇھىم تەدبىر، دەپ قارايدۇ. پاكىستان ھىن- دىستان بىلەن ئوخشاش ۋاقىتتا بۇ شەرتنامىگە ئىمزا قويىدۇ.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىغا قارىتىلغان جازانى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت تېلېگراممىسى. ب د. ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى يېقىندا بىردەك قارار ماقۇللاپ، بۇنىڭدىن تۆت يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىلگىرى يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىغا يۈرگۈزۈلگەن جازالاشنى دەرھال ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

قاراردا مۇنداق دېيىلدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشى سابىق يۇگوسلاۋىيىدىكى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ تىنچلىق كېلىشىمنى ئىجرا قىلىش جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن ئىلگىرىلەشلىرىنى، ئۇلارنىڭ بىر- بىرىنى ئېتىراپ قىلغانلىقىنى قارشى ئالىدۇ ھەم سابىق يۇگوسلاۋىيىدىكى بارلىق ۋارىس دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ تولۇق نورماللىشىشىنى جۈملىدىن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلەيدۇ.

قاراردا مۇنداق دېيىلدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشى 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 14 - كۈنى بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنادا ئۆتكۈزۈلگەن دېموكراتىك سايلامغا ئالاھىدە دىققەت قىلدى ۋە بۇنى تىنچلىق كېلىشىمدىكى نىشانغا قاراپ تاشلانغان بىر زۆرۈر قەدەم دەپ قارىدى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى يەنە ھەرقايسى تەرەپلەردىن تىنچلىق كېلىشىمدە بەرگەن بارلىق ۋەدىلەرگە قاتتىق ئەمەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە ھەرقانداق بىر تەرەپ تىنچلىق كېلىشىمدە بەلگىلەنگەن مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلمىسا، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەدبىر قوللىنىشنى ئويلىشىپ كۆرۈشنى قارار قىلدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلىرى يىغىنى پەۋقۇلئاددە ئاخىرلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇبلىن، 5 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلىرىنىڭ پەۋقۇلئاددە يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى دۇبلىندا ئېچىلدى. ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا 15 دۆلەتنىڭ رەھبەرلىرى ياۋروپا ئىتتىپاقى ھۆكۈمەتلەر ئارا يىغىن، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىشقا ۋە خەلقئارادا تەشكىللىك جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە زەربە بېرىش ھەم ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا بىر نەچچە سائەت رەسمىي كېڭەشتى . يىغىن قاتناشچىلىرى بۇ قېتىمقى يىغىن «مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى» دەپ ھېسابلىدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىغا نۆۋەتچى رەئىس دۆلەت- ئىرېلاندىيىنىڭ زۇڭلىسى بروتون يىغىن يېپىلغاندىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئەزا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى ياۋروپا ئىتتىپاقى 21- ئەسىردە دۇچ كېلىدىغان خىرىس ھەم ماستىرىخت شەرتنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزىدىغان ھۆكۈمەتلەر ئارا يىغىننىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىنى ئۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدى. يىغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ياۋروپا ئىتتىپاقى ھۆكۈمەتلەر ئارا يىغىننى كېلەر يىلى 6 - ئايدا ئۆز قەرەلىدە ئاخىرلاشتۇرۇش، ماستىرىخت شەرتنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈشكە دائىر تەپسىلىي لايىھەسىنى بۇ يىل 12 - ئايدا ياۋروپا ئىتتىپاقى باشلىقلىرىنىڭ رەسمىي يىغىنىغا سۇنۇش كېرەك.

ياۋروپا ئىتتىپاقى مىقياسىدا كۈناپ ئېغىرلىشىۋاتقان زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش ھەرىكىتى ۋە خەلقئارادا تەشكىللىك جىنايەت ئۆتكۈزۈش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىنغاندا، ئەزا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى ھەمكارلىقنى يەنىمۇ قانات يايدۇرۇپ، زەربە بېرىش سالمىقىنى كۈچەيتىپ، زەھەرلىك بۇيۇملارنى توشۇشنى چەكلەش ۋە جىنايەت ئۆتكۈزۈش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش ۋاسىتىلىرىنى تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرۈ- دىغانلىقىنى بىردەك بىلدۈرۈشتى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا يېڭى ھەيئەت رىياستى تۇنجى قېتىم يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو خەۋىرى. 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىكى ئومۇمىي سايلامدا بارلىققا كەلگەن بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ يېڭى ھەيئەت رىياستى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى تۇنجى قېتىملىق يىغىن ئۆتكۈزۈپ، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا بىرلەشمە ھۆكۈمىتىنىڭ كۆنتەرتىپى توغرىسىدا بىر نەچچە كېلىشىم ھاسىل قىلدى.

بۇ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئۇرۇش ئاياغلاشقاندىن بۇيان، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى ئۈچ تەرەپنىڭ ئەڭ يۇقىرى رەھبەرلىرىنىڭ تۇنجى قېتىم بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا تەۋەسىدە ئۇچرىشىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

تۆت يېرىم سائەت داۋاملاشقان بۇ قېتىمقى يىغىن سارايېۋودىكى بىر ئاپتوموبىل مېھمانخانىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. يىغىنغا بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى، مۇسۇلمانلارنىڭ ۋەكىلى ئىزەتبېگوۋىچ، سېربلارنىڭ ۋەكىلى كرايىشنىك ، خورۋاتلارنىڭ ۋەكىلى زۇباكلار قاتناشتى.

يىغىندىن كېيىن ئېلان قىلىنغان قوشما باياناتقا قارىغاندا، ئۈچ رەھبەر 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ ۋە بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا پارلامېنتى پۇقرالار پالاتاسى يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىنى ئۆتكۈزۈشكە ھەم 10- ئاينىڭ ئاخىرلىرىدىن بۇرۇن بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزالىرىنى تەيىنلەشكە قوشۇلغان. ئۇلار يەنە بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمان - خورۋاتلار فېدېراتسىيىسى بىلەن سېربلار جۇمھۇرىيىتى ئوتتۇرىسىدىكى تېلېگراف ئالاقىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە ھەم كاتاگا خەلقئارا سوتىنىڭ تەكشۈرۈش دائىرىسى سىرتىدىكى ئۇرۇش ئەسىرلىرىنى دەرھال قويۇپ بېرىشكە قوشۇلغان.

پارىژ شەھەرلىك ھۆكۈمەت ئاھالىلەرنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، شەھەردە ئىككى بازار ئېچىپ، دېھقانلارنىڭ شەھەرگە كىرىپ خىمىيۋى ئوغۇت ۋە دېھقانچىلىق دورىسى ئىشلەتمەي ئىشلەپ چىقارغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى بىۋاسىتە سېتىشىغا رۇخسەت قىلدى. مۇنداق مەھسۇلاتلار قىممەترەك بولسىمۇ، بارغانسېرى خېرىدارلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشمەكتە.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پەلەستىن - ئىسرائىلىيە باشلىقلىرى ئۇچرىشىشى ئىختىلاپلارنى تۈگىتەلمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بىلەن پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەرافات مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى ۋاشىنگتوندا ئىككى كۈن داۋام قىلغان «باشلىقلارنىڭ جىددىي ئۇچرىشىشى»نى ئاياغلاشتۇردى. ئۇچرىشىش پەلەستىن، ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا ساقلىنىۋاتقان زور بولمىغانلىقىنى، پەلەستىن، ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى «مەسىلىلەر ۋە ئىختىلاپلارنىڭ يەنىلا مەۋجۇت ئىكەن» لىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

كلىنتون مۇنۇلارنى جاكارلىدى: نېتانىياخۇ بىلەن ئەرافات مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن باشلاپ ئىسرائىلىيە بىلەن گازا ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا شەھەر ئېرىزدا پەلەستىن، ئىسرائىلىيە

ب د ت لىبېرىيىدىكى قىرغىنچىلىق ۋەقەسىنى تەكشۈرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوگوس، 4 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. بۈگۈن بۇ يەردە ئېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، ب د ت 9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى يۈز بەرگەن قىرغىنچىلىق ۋەقەسىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن ئەمەس ئىكەن.

ب د ت مۇشۇ ئىش توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق كۆرسەتتى: قىرغىن قىلىش «كىشىلىك ھوقۇق ۋە باللارنىڭ ھوقۇقىغا ئېغىر

دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ تولۇق نورماللىشىشىنى جۈملىدىن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنىڭ

ئادا قىلمىسا، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەدبىر قوللىنىشنى ئويلىشىپ كۆرۈشنى قارار قىلدى.

خۇڭسېن تەيۋەن سىياسىي ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ كامبودژىدا زىيارەتتە بولۇشىنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جىنېۋا، 7 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. «كامبودژا نۇرى» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، كامبودژىنىڭ 2 ـ باش ۋەزىرى خۇڭسېن كامبودژا بىر جۇڭگو سىياسىتىنى يۈرگۈزىدۇ، تەيۋەننىڭ سىياسىي تۈس ئالغان ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زىيارەتكە كېلىشىنى قوبۇل قىلمايدۇ، دېگەن.

خۇڭسېن مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى باڭچىڭياڭ ئۆلكىسىدە مۇشۇ گېزىت مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: «بىز تەيۋەننىڭ سىياسىي تۈس ئالغان ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ كامبودژىدا زىيارەتتە بولۇشىنى قوبۇل قىلمايمىز، تەيۋەنلىك سودىگەرلەرنىڭلا كامبودژىغا كېلىپ مەبلەغ سېلىشىنى قارشى ئالىمىز.»

ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى. تەيۋەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى، كامبودژا پادىشاھلىق ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ ئىشلىرىغا ئارىلىشىدىغان ھەرقانداق ئىشنى قىلماسلىقى كېرەك.»

تېلېگراممىسى. بۈگۈن بۇ يەردە ئېلان قىلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، ب د ت 9 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى يۈز بەرگەن قىرغىنچىلىق ۋەقەسىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن لىبېرىيىگە خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتكەن.

خەۋەرگە قارىغاندا، بۇ قىرغىنچىلىق ۋەقەسىدە 17 نەپەر پۇقرا ئۆلتۈرۈلگەن، نۇرغۇن ئادەم يارىلانغان، ئۆلگەنلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئاياللار، بالىلار، ياشانغانلار ئىكەن. ئۇنىڭدىن باشقا 1000 دەك پۇقرا بۇ قېتىمقى قىرغىنچىلىق تۈپەيلىدىن سەرگەردان بولۇپ كەتكەن، قىرغىنچىلىق مۇددىئاسى ئېنىق ئەمەس.

ب د ت مۇشۇ ئىش توغرىسىدا باياناتلار ئېلان قىلىپ مۇنداق كۆرسەتتى: قىرغىن قىلىش «كىشىلىك ھوقۇق ۋە بالىلارنىڭ ھوقۇقىغا ئېغىر دەرىجىدە دەخلى ـ تەرۇز قىلدى»، قاتىل جەزمەن جازالىنىدۇ.

ب د ت نىڭ بۇ قېتىم ئەۋەتكەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزالىرى ئىچىدە ب د ت نىڭ لىبېرىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزىتىش ئۆمىكى ۋە ب د ت تەرەققىيات پىلان تەشكىلاتىنىڭ ئەمەلدارلىرى ھەم پاتولوگىيە ئالىملىرى بار ئىكەن.

«باشلىقلارنىڭ جىددىي ئۇچرىشىشى» نى ئاياغلاشتۇردى. ئۇچرىشىش پەلەستىن، ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا ساقلىنىۋاتقان زور ئىختىلاپنى تۈگىتەلمىدى، بىراق ئىككى تەرەپ ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ ھەر خىل زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرىنى چەكلەپ، پەلەستىن، ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى قايتا باشلاش قىيىن بولۇۋاتقان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۇچرىشىشتىن كېيىن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون ساھىبخانا ۋە رىياسەتچىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئاقسارايدا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. كلىنتون بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشتا ئىلگىرىلەش بىلەن ئەرافات مۇشۇ ئاينىڭ 6 ـ كۈندىن باشلاپ ئىسرائىلىيە بىلەن گازا ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا شەھەر ئېرىزدا پەلەستىن، ئىسرائىلىيە سۆھبىتى ئۆتكۈزۈپ، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھېبروندىكى قايتا ئورۇنلىشىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ھەل قىلىشنى كېلىشىپ بېكىتتى.

كلىنتون يەنە مۇنۇلارنى جاكارلىدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبەت تىرىشچانلىقىغا «ياردەم بېرىش» ئۈچۈن، مەن ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى روسنى سۆھبەتكە ئالاقىدار كونكرېت ئىشلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئوتتۇرا شەرق رايونىغا ئەۋەتىمەن.

چاۋشيەن ئامېرىكىنىڭ بىر پۇقراسىنى قولغا ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پىراگ، 6 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈن كەچتىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، چاۋشيەنىنىڭ جەمئىيەت بىخەتەرلىكى تارمىقى 8 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى يالۇجياڭ دەرياسىدىن ئۆتۈپ چاۋشيەنگە قانۇنسىز كىرگەن ئامېرىكا پۇقراسى ئىۋان كارېل ھانجىكونى قولغا ئالغان ھەم تۇتۇپ تۇرغان.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلدى: ھانجىكو ئامېرىكا پۇقرالىق سالاھىيىتى بىلەن چاۋشيەننىڭ ئىچكى ئەھۋالىنى تىڭ تىڭلاش مەقسىتىدە چېگرىدىن قانۇنسىز كىرگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى. خەۋەردە مۇنداق دېيىلدى: دەسلەپكى تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ئۇ جەنۇبىي چاۋشيەننىڭ خەۋپسىزلىك تارمىقىدىن جاسۇسلۇق ۋەزىپىسى قوبۇل قىلغان.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلدى: چاۋشيەن دېموكراتىك خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ھانجىكو تېگىشلىك جىنايى ئىشلار جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

خەۋەردە ھانجىكونىڭ قاچان قولغا ئېلىنغانلىقى ئېيتىلمىدى.

رابىننى ئۆلتۈرگەن قاتىللارغا ھۆكۈم ئېلان قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 3 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى: تېلئاۋىۋ يەرلىك سوتى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى رابىننى ئۆلتۈرگەن قاتىل ئىگال ئامىر ۋە باشقا ئىككى جىنايەتچىگە ھۆكۈم ئېلان قىلدى.

ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاڭلىتىشىغا قارىغاندا، تېلئاۋىۋ يەرلىك سوتى ئىگال ئامىر بىلەن ئۇنىڭ ئاكىسى ھاگىي ئامىر ھەم يەنە بىر قەستلىگۈچى جول ئادانىنى رابىننى ئۆلتۈرۈش، قانۇنسىز قورال ـ ياراق ۋە پارتلاتقۇچ ئېلىپ يۈرۈش، پەلەستىنلىكلەرگە قەستەن زىيانكەشلىك قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ مال ـ مۈلكىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش جىنايەتلىرىنى ئۆتكۈزدى دەپ ئەيىبلىگەن.

ئىسرائىلىيىنىڭ قانۇنىغا ئاساسەن سوت ئىگال ئامىرغا ئۆمۈرلۈك نەزەربەنت قىلىش جازاسى بەرگەنلىكىنى ھەم ھاگىي ئامىرغا 12 يىللىق، جول ئادانىگە يەتتە يىللىق نەزەربەنت قىلىش جازاسى بەرگەنلىكىنى جاكارلىدى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ كورېيە زۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن مۇشۇ ئاينىڭ 2 ـ كۈنى ئارمىيىنىڭ جىددىي ھەربىي ھالەتكە كىرىشى توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى. جىن يۇڭسەن چاۋشيەن يېرىم ئارىلىدىكى سۇ ئاستى پاراخوتى ۋەقەسى تۈپەيلىدىن كۆرۈلگەن ۋەزىيەتكە ئاساسەن يۇقىرىدىكى بۇيرۇقنى جاكارلىدى.

△ ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچ قوراللىرىنى كۆيدۈرۈشكە مەسئۇل ئالاھىدە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دىئافېل بۈگۈن باغدادتا مۇنداق دېدى: ئىراق ھۆكۈمىتى ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەكشۈرۈش جەريانىدا قوراللارنى راۋاجلاندۇرۇش پىلانىنى تۈزۈشكە قاتناشقان ئىراقنىڭ قورال ـ ياراق مۇتەخەسسىسلىرى ياكى باشقا خادىملىرى بىلەن ئۇچرىشىشىغا ھەم ئۇلاردىن سوئال سورىشىغا قوشۇلدى.

△ مۇشۇ ئاينىڭ 2 ـ كۈنى پانامانىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرگەنلىكى رەسمىي تەستىقلاندى، شۇنىڭ بىلەن پاناما بۇ تەشكىلاتنىڭ 124 ـ ئەزاسى بولۇپ قالدى.

△ ب د ت نىڭ بىر قۇتقۇزۇش خادىمىنىڭ سومالىدا تۇتۇپ كېتىلگەنلىكىگە نارازىلىق بىلدۈرۈش ئۈچۈن ب دت قۇتقۇزۇش خادىملىرى سومالىنىڭ پايتەختى موگادىشودىكى قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى توختاتقاندىن كېيىن بۈگۈن كېنىيىنىڭ پايتەختى نايروبىغا كەتكەنلىكىنى جاكارلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سان ـ فرانسىسكو شەھىرىدىكى تاڭرېن كوچىسى

جۇڭگولۇقلارنىڭ سان ـ فرانسىسكوغا بېرىشى 19 ـ ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا باشلانغان بولۇپ، شۇ چاغدا نۇرغۇن كىشى «توختاملىق مەدىكار» سۈپىتىدە بۇ يەرگە ئالتۇن كېنىنى قېزىشقا، تۆمۈر يول ياساشقا كېلىپ، جاپا ـ مۇشەققەتلەرنى يەتكىچە تارتقاندى.

ھازىر سان ـ فرانسىسكودىكى جۇڭگولۇقلار 600 مىڭدىن ئاشىدۇ.

سۈرەتتە: بۇ شەھەردىكى تاڭرېن كوچىسىنىڭ بىر بۇرجىكى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ رەئىسى دېرامېرا

ئاخبارات پېرسوناژى

دېرامېرا 1936 ـ يىل 4 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى شۋېتسارىيىنىڭ لوزاننا شەھىرىدە تۇغۇلغان، 1960 ـ يىلى لوزاننا داشۆسىنى پۈتتۈرۈپ سىياسىيشۇناسلىق بويىچە ماگىستىرلىق ئىلمىي ئۇنۋانىغا ئېرىشكەن. 1960 ـ يىلدىن 1964 ـ يىلغىچە لوزاننا دۆلەت كۆرگەزمىخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1965 ـ يىلى ۋائۇد شتاتى ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل 1 ـ باش شۇجىلىقىغا سايلانغان، 1974 ـ يىلى لوزاننا شەھىرىنىڭ باشلىقلىقىغا سايلانغان، 1981 ـ يىلى ۋائۇد شتاتىنىڭ يېزا ئىگىلىك، سانائەت ۋە سودا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ۋە شتات ساياھەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغان، 1975 ـ يىلدىن باشلاپ خەلق پالاتاسىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1984 ـ يىلدىن باشلاپ شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسى كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان ھەم قوشۇمچە فېدېراتسىيە ھەربىي ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى بولغان، 1987 ـ يىلدىن باشلاپ قوشۇمچە فېدېراتسىيە جامائەت ئىقتىساد مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى بولغان، 1989 ـ يىلى فېدېراتسىيىنىڭ رەئىسى بولغان، 1996 ـ يىلى يەنە بىر قېتىم فېدېراتسىيىنىڭ رەئىسى بولغان.

دېرامېرا 1983 ـ، 1992 ـ يىللىرى ۋە 1995 ـ يىلى جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان. رەئىس دېرامېرانىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتى شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسى رەئىسىنىڭ مەملىكىتىمىزدىكى تۇنجى قېتىملىق رەسمىي زىيارىتى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)